

KENT PROFİLLERİ SERİSİ

•

KALECİK

Özge Yalçınır Ercoşkun - Hülagü Kaplan
Burcu Özüduru - Leyla Alkan Gökler
Perihan Kiper - Gamze Özer
Bülent Uçele - Mine Özdemir

KENT
ARAŞTIRMALARI
ENİTİTÜSÜ

INSTITUTE
OF URBAN
STUDIES

idealkent

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ
ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ

CRP2003 - ŞEHİRCİLİK STÜDYOSU KALECİK ATELYESİ

•

Proje Yöneticileri

Prof. Dr. Özge Yalçın Ercoskun
Prof. Dr. Hülagü Kaplan
Prof. Dr. Burcu Özuduru
Doç. Dr. Leyla Alkan Gökler
Öğr. Gör. Dr. Perihan Kiper
Öğr. Gör. Gamze Özer
Öğr. Gör. Bülent Uçele
Arş. Gör. Mine Özdemir

Şehircilik Stüdyosu Kent Profilleri: 1

CRP2003 - Şehircilik Stüdyosu Kalecik Atelyesi

Prof. Dr. Özge Yalçın Ercoşkun
Prof. Dr. Hülagü Kaplan
Prof. Dr. Burcu Özüduru
Doç. Dr. Leyla Alkan Gökler
Öğr. Gör. Dr. Perihan Kiper
Öğr. Gör. Gamze Özer
Öğr. Gör. Bülent Uçele
Arş. Gör. Mine Özdemir

Yayın Editörü: Pınar Çobanyılmaz Öztürk

Konsept Danışmanı: Yusuf Sunar

Yayına Hazırlayan: Seda Tokuroğlu

Kapak Tasarımı: Seda Tokuroğlu

Dizgi-Mizanpaj: ADAMOR

Kapak Resmi: <https://www.shutterstock.com/tr/image-vector/company-identity-brochure-template-collection-business-1691688382> – Görsel Kodu: 1691688382

E-ISBN: 978-605-70419-6-8

Yayıncı Sertifika No: 46320

© ADAMOR Ltd. Şti. 2021

Haziran 2021

©Tüm hakları saklıdır. Yayıncı izni olmadan, kısmen de olsa fotokopi, film vb. elektronik ve mekanik yöntemlerle çoğaltılamaz.

Kent Araştırmaları Enstitüsü

Nasuh Akar Mahallesi, Türk Ocağı Caddesi, Prof. Dr. Osman Turan Sok. No: 4 Kat: 2,
06520 Balgat-Çankaya/Ankara

Tel: 0312 285 53 59 • Faks: 0312 285 53 99 Gsm: 0543 285 53 59

Web: kentarastirmalari.org • E-mail: info@kentarastirmalari.org

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK FAKÜLTESİ
ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA BÖLÜMÜ

CRP2003 - ŞEHİRCİLİK STÜDYOSU KALECİK ATELYESİ

•

Proje Yöneticileri

Prof. Dr. Özge Yalçın Ercoşkun
Prof. Dr. Hülagü Kaplan
Prof. Dr. Burcu Özüduru
Doç. Dr. Leyla Alkan Gökler
Öğr. Gör. Dr. Perihan Kiper
Öğr. Gör. Gamze Özer
Öğr. Gör. Bülent Uçele
Arş. Gör. Mine Özdemir

KENT
ARAŞTIRMALARI
ENSTİTÜSÜ

INSTITUTE
OF URBAN
STUDIES

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	7
Giriş	11
Kalecik'in Ülke Bölge İçindeki Yeri, Ekonomik Yapısı.....	13
Kalecik'in Demografik Yapısı	53
Kalecik'in Doğal Yapısı-I	65
Kalecik İlçe Merkezinin Doğal Yapısı-2.....	73
Kalecik'in Sosyo Kültürel Yapısı	97
Kalecik Harita, Plan Ve Kadastro Durumu	145
Kalecik'in Ulaşım Ve Teknik Altyapısı.....	171
Kalecik Doku Analizi Ve Arazi Kullanımı	205
Sonuç Ve Değerlendirme	229
Kaynakça.....	233
Ekler.....	240

ÖNSÖZ

Şehir ve bölge planlama eğitiminde uygulama ağırlıklı dersler, kent gibi büyük ve önemli bir laboratuvarda yapılmaktadır. Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nün laboratuvarlarını oluşturan farklı ölçek ve nitelikteki kentler, kentsel alan ve yerleşmeler; teorik bilgilerin alanda uygulandığı, öğrencilere çok boyutlu zengin deneyimler kazandıran, şehir planlama mesleği için gerekli çalışma alanlarıdır. Bu nedenle bölümün laboratuvarı kentin kendisi olmaktadır. Planlama pratiği için eğitim programlarındaki uygulamalı derslerin başında şehir ve bölge planlama bölümlerinde planlama stüdyoları, projeleri veya atelye dersleri gelmektedir.

Şehircilik Projesi ikinci sınıf atelye çalışmalarında kenti oluşturan öğeler kavramsal olarak açıklanmakta, kent fiziksel/mekansal boyutta tanımlanmakta, çevresi ile ilişkileri incelenmekte, nazım planı oluşturulmakta ve örnek seçilen kent parçaları üzerinde yaşanabilir kentsel mekanların oluşturulmasına yönelik olarak kentsel tasarım çalışmaları yapılmaktadır. Bu amaçla örnek seçilen kente gidilerek, bu yerleşmede belirlenen planlama ve tasarım ölçeklerinin gerektirdiği saha çalışması ve analizler yerinde yapılmaktadır. Bu çalışma için genellikle 5000-15.000 nüfus aralığında bir yerleşme seçilmektedir. Amaca bağlı olarak farklı içerikteki analizler yıl içinde en az iki kez olmak üzere atölye öğretim üyelerinin sorumluluğunda, öğrenciler tarafından yerinde saha çalışmasını gerektirmekte ve bu çalışmalar şehircilik projesi atelye çalışmalarının temelini oluşturmaktadır.

Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2020-2021 Akademik Yılı İkinci Sınıf Şehircilik Atelyesi'nde Kalecik ilçe merkezi çalışılmaktadır. Bu kapsamda 1/5000 Nazım Plan çalışmalarına altlık olması için Kalecik'e yönelik pek çok mevcut durum araştırması gruplarca yapılmıştır. Bu gruplar 2020 yılında Kalecik'in yerini, ekonomik yapısını, nüfus yapısını, doğal yapıyı ve sosyo-kültürel yapısını araştırmış, harita-plan ve kadastro durumunu ortaya koymuştur. Kalecik ilçe merkezinin ulaşım ve teknik altyapısını araştırmış,

sahada doku analizleri yapmış, arazi kullanım çalışmalarını gerçekleştirmiştir.

Bugüne kadar Gazi Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü 2. Sınıf Şehircilik Atelyesi 1. Şube olarak, 21 yıldır, Bala, Nallıhan, Beypazarı, Gündül, Ayaş, Çubuk gibi Ankara'nın ilçelerinde çalışılmıştır. Yenifoça, Çeşme, Mordoğan, Bozcaada, Kalkan ve Gazipaşa gibi Ege'nin ve Akdeniz'in önemli kıyı yerleşimlerinde, Eğirdir, Mudurnu, Göynük, Cide ve Amasra gibi kimlikli, atelyenin ardından 'Yavaş Kent' seçilmiş yerleşimlerde bir yılı aşan öğrenci çalışmaları yapılmıştır. Hepsinde 15 yıllık projeksiyonla o yerleşim için vizyon çizen plan ve projeler sergilenmiş, yörenin sorunları yereldekilerle tartışılmış, bir yıl oralı olunmuş, plan ve tasarım çalışmalarıyla o yerleşimlerin geleceğine katkıda bulunulmuştur. Gidilen her yerde kaymakam ve belediye başkanlarıyla görüşülerek mevcut durum raporlarının bir kaynak olarak basımı istenmiştir. Genelde büyükşehirlerin il yıllığı çalışmaları eskiye yönelik bulunmaktadır, ancak günümüzde internetteki Vikipedi kayıtları bile güncelliğini yitirmiş durumdadır. Ülkede 33 adet Şehir ve Bölge Planlama Bölümü bulunmakta, öğrenciler, yüksek lisans ve doktora öğrencileri, araştırmacılar özellikle küçük yerleşimlere ait envanter ve raporlara erişememektedir. Bu yüzden bu kitabın 'Kent Profilleri' serisi olarak Kent Araştırmaları Enstitüsü'nce basılması ve açık erişimde tutulması hayati önem taşımaktadır. Kent Araştırmaları Enstitüsü'ne böyle bir seri başlattığı ve arşiv oluşturacağı için teşekkürü bir borç biliriz.

Bilgi paylaştıkça çoğalır. Tecrübe de paylaştıkça değer kazanır.

Saygılarımla, Haziran 2021

Kalecik Atelyesi adına
Prof.Dr. Özge Yalçın Ercoşkun

Öğrenci Grupları Listesi

1. Ülke Bölge İçindeki Yeri ve Ekonomik Yapı

Ezgi Nur Pasinler, Sultan Nur Sağlam, Edanur Ekici, Nursena Ünal

2. Demografik Yapı

Beyza Hilal Öztürk, Elif Tuğçe Dalkılıç, Merve Gözükara, Semra Karakahya

3. Doğal Yapı-1 (Eğim, Bakı, Yükselti, 3 Boyutlu Model, Hidroloji, Sentez)

Başak Ece Gürgen, Gül Yücel, Nesibe Bayam, Kader Bektaş, Ceydanur Berber

4. Doğal Yapı-2 (Jeolojik Yapı, İklim, Bitki Örtüsü, Tarım-Orman, Yerleşilebilirlik)

Nurgül Demir, Hatice Konu, Çağla Kahraman, Ayşin Ceren Arslan, Tuğba Uyar

5. Sosyo-Kültürel Yapı

İlkay Fatma Hanbay, Esmanur İzel Yaramış, Fatma Beyza Armutçu, Emre Çaylak

6. Harita-Plan-Mülkiyet

Başar Aylan, Hurşit Murat Şahin, Esra Yenigül, Arda Yalçın, Yiğit Gençalp

7. Ulaşım ve Teknik Altyapı

Şeyma Kılınc, Ümmü Sarı, Şeyma Nur Karaaslanoglu, Zeynep Alkaş, Hasret Kaçar

8. Araştırma Raporu, Arazi Kullanımı-Doku Analizi, Anket

Beyza Göker, Dileknur Alp, Arzu Özkaya, Esmâ Ovalı

Giriş

Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama CRP2003 Kalecik Atelyesi olarak şehircilik projesi kapsamında Ankara ili Kalecik ilçesini inceledik. Derslerin uzaktan olması sebebiyle saha araştırmasına gidemediğimiz Kalecik için Ankara’da bulunan arkadaşlarımız ve hocalarımız aracılığıyla Kalecik hakkında bilgiler ve fotoğraflara ulaştık. Derslerde hocalarımızın bizi yönlendirmeleriyle 8 ayrı araştırma grubuna ayrıldık. Araştırma grupları olarak çeşitli analizler ve bilgiler ışığında Kalecik’in konumu ve ekonomik yapısını, demografik yapısını, doğal yapısını, sosyo-kültürel yapısını, harita-plan-mülkiyetini, ulaşım ve teknik altyapısını, çeşitli doku analizlerini, arazi kullanımını araştırdık.

Bu raporun oluşturulmasında, değerli bilgilerini bizimle paylaşan saygıdeğer hocalarımıza; Prof. Dr. Özge Yalçiner Ercoşkun, Prof. Dr. Hülagü Kaplan, Prof. Dr. Burcu Özüduru, Doç. Dr. Leyla Alkan Gökler, Öğr.Gör.Dr. Perihan Kiper, Öğr. Gör. Gamze Özer, Öğr. Gör. Bülent Uçele ve Araş. Gör. Mine Özdemir’e, kaynaklara ulaşmamızda bize yardımcı olan başta Belediye Başkanı Sayın Dr. Duhan Kalkan’a ve İmar ve Şehircilik Müdürlüğü yetkilisi Sayın Yunus Eren Dinçer’e, Çizgi Planlama ve Sayın Menşure Işık’a teşekkür ederiz.

**KALECİK'İN ÜLKE BÖLGE İÇİNDEKİ YERİ,
EKONOMİK YAPISI**

Giriş

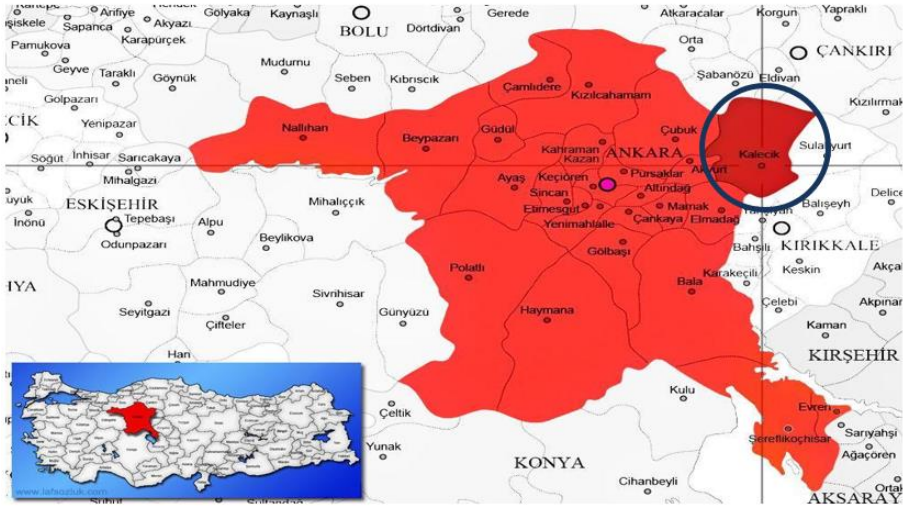
Tarihi M.Ö. 4000 yılına uzanan çok eski bir yerleşim bölgesinde yer alan Kalecik ilçesi, Ankara'nın kuzeydoğusunda bulunan bir ilçedir. Şehir merkezine yaklaşık 71 km mesafede bulunur, yüz ölçümü 1318 km² dir. İlçenin oldukça çeşitli, hareketli ve güçlü bir ekonomik yapıdan neredeyse tek sektörlü hareketsiz ve verimsiz bir yapıya dönüşüm süreci geçirdiği, daha sonraları bu hareketsizliği kırmak ve yeniden güçlü bir ekonomik yapıya sahip olmak için çalışmaların hız kazandığı dikkat çekmektedir. Bölgede nüfusun başlıca ekonomik faaliyet alanı ve temel geçim kaynağı tarımdır.

KALECİK İLÇESİNİN GENEL TANITIMI

Kalecik İlçesi'nin Konumu ve Yüzölçümü

Tarihi M.Ö. 4000 yılına uzanan çok eski bir yerleşim bölgesinde yer alan Kalecik ilçesi, Ankara'nın kuzeydoğusunda bulunan bir ilçedir. Osmanlı döneminde gelişmiş bir ticaret merkezi idi ve "Küçük Mısır" adıyla anılıyordu. Osmanlı kaynaklarında "Kal'acık" olarak geçmekte olup ismini ilçede bulunan kaleden alır. Kalecik Kalesi şehre hâkim bir tepe üzerindedir. Kale kayalık bir tepe üzerine kurulmuştur. İlçenin Doğusunda Sulakyurt, güneyinde Kırıkkale ve Elmadağ, batısında Çubuk, kuzeyinde ise Çankırı Şabanözü yer almaktadır. Şehir merkezine yaklaşık 71 km mesafede bulunur, yüz ölçümü 1318 km² dir (Şekil 1.2.1.1.), (Yeşil, 2019), (URL-1), (URL-2).

Ankara'ya bağlı olan Kalecik 40 06' kuzey enlemi, 33 25' doğu boylamı üzerinde yer almaktadır. İlçe, Ankara'nın kuzeydoğusunda ve İç Anadolu Bölgesinin kuzey kısmında konumlanmıştır. Konum olarak, Orta Kızılırmak bölümünde ve İç Anadolu Bölgesi ile Karadeniz Bölgesi arasında geçiş sahası durumundadır (Tüysüz, 1997).

Şekil 1.2.1.1. Kalecik'in ülke içindeki konumu ve çevre ilçeler (Kaynak, URL-3)

Kalecik İlçesinin Coğrafi Yapısı ve İklimi

Dağlar ve platoların bulunduğu ilçe engebeli bir arazi yapısına sahiptir. İlçe arazisinin %13.58'i düz, %6.20'si hafif meyilli, %20'si orta meyilli, %18.77'si dik, %17.45'i çok dik ve %24'ü sarptır. İlçe topraklarının büyük çoğunluğu kahverengi topraklar ve kırmızı-kahverengi topraklardan oluşmaktadır (Fidan, 1997).

İlçenin 1992 metre ile en yüksek dağı yerleşmenin batısındaki İdris Dağı'dır. İdris Dağı kuzeye doğru alçalarak devam eder. İlçenin kuzeyinde Bozkır Dağı ve güneyinde ise Karagüney Dağı yer almaktadır. İdris Dağının devamı şeklinde olan Karabasan Dağı ve onun devamı olan dağlar ile Kulu Dağı kuzey-güney doğrultusunda uzanır.

Yerleşim, Kızılırmak Nehri'nin suladığı verimli bir ovanın kenarında kurulmuştur. Kızılırmak ile Kulu dağı arasında, kuzey-güney doğrultusunda Baykuş Boğazı ile Terme çayı arasında 750-1000 metreler arasında gelişmiş ve genellikle 100-125 m derinlikte vadiler ile yarılmış platolar yer alır. Ayrıca Uludere- Keçideresi – Kaleçayı - Killik Deresi ve Tekkavak Deresi gibi çeşitli akarsuları da bulunmaktadır (Kılıç, 2015 & Yeşil, 2019).

İlçede İç Anadolu'nun genel iklimi olan karasal iklim görülmektedir. Nisan ve Ekim ayları arasında (vegetasyon) ortalama sıcaklık 17.5°C'dir. Yıllık ortalama yağış miktarı 447.6 mm'dir. Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ise soğuk ve yağışlı geçer (Tablo 1.2.2.1.). Ancak Kalecik çevresindeki noktalara (Ankara, Elmadağ, Çankırı, Esenboğa) göre kendine özgü bir iklime sahiptir. Kalecik kışın bu noktalara göre daha sıcaktır. Bunun nedeni; araştırma alanının konumu, topografik yapısı ve Kızılırmak nehrinin iklimi yumuşatıcı etkisidir.

İlçe, güçlü hava akımlarından çevresinde yer alan dağlar ile korunmaktadır. Ayrıca, çevre yerleşimlere göre daha alçaktır ve çanak benzeri bir yapısı vardır. Bu yapısı nedeniyle kesilen hava akımları sıcaklığın artmasını, Kızılırmak ise artan bu sıcaklık ile birlikte alanda daha yüksek bir nisbi nemin (ortalama %62 civarı) oluşmasını sağlamaktadır. Hakim rüzgar yönleri kuzey, kuzey-batı ve batıdır (Tablo 1.2.2.1.).

Tablo 1.2.2.1. Kalecik'e ait meteorolojik gözlemler (Kaynak, URL-4)

	Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Yıllık
Max. Sıcaklık(°C)	1984-1990	5.0	7.3	12.0	18.8	22.6	26.8	29.8	30.2	27.0	19.2	11.5	5.7	18.0
Ort. Sıcaklık(°C)	1984-1990	0.7	1.9	5.3	12.3	15.4	19.4	22.6	22.6	18.6	11.4	6.0	1.6	11.5
Min. Sıcaklık(°C)	1984-1990	-2.6	-2.0	0.1	6.1	9.1	12.6	15.9	15.2	10.8	0.6	2.3	-1.8	6.0
Donlu Gün Sayısı	1983-1990	19.7	17.1	12.3	0.7	-	-	-	-	-	1.1	8.3	18.6	77.8
Ort. Nisbi Nem	1984-1990	78.0	73.0	63.0	56.0	56.0	51.0	45.0	45.0	54.0	64.0	78.0	80.0	62.0
Max. Nisbi Nem	1983-1990	100.0	100.0	100.0	96.5	98.0	97.0	90.0	96.0	96.0	98.0	100.0	100.0	100.0
Min. Nisbi Nem	1983-1990	17.0	11.0	5.0	7	6.0	5.0	7.0	7.0	9.0	13.0	27.0	21.0	5.0
Açık Gün Sayısı	1969-1990	37.0	36.0	4.6	3.7	4.3	5.0	9.8	11.1	10.7	78.0	4.2	3.5	72.0
Bulutlu Gün Sayısı	1969-1990	14.8	14.8	17.9	20.3	21.4	18.2	18.0	17.0	17.4	16.8	12.9	14.3	209.2
Ort. Rüzgar hızı (m/s)	1984-1990	1.2	1.5	1.5	1.6	1.2	1.4	1.3	1.3	1.2	1.1	1.2	1.1	1.3
Rüzgar Yönü	1960-1990	W	W	W	W	W	N	N	N	N	N	N	N	N
Yağış Miktarı(mm)	1929-1990	52.0	38.0	97.8	36.6	49.4	30.9	15.9	9.3	12.7	21.5	28.3	53.2	447.6
Karlı Gün Sayısı	1956-1990	3.4	2.7	1.2	0.1	-	-	-	-	-	-	0.2	2.0	9.6
Sisli Gün Sayısı	1932-1990	1.6	1.1	0.5	0.2	0.1	0.0	-	0.0	0.0	0.1	0.6	2.6	6.8
Kırağılı Gün Sayısı	1933-1990	1.5	1.0	0.5	-	-	-	-	-	0.0	0.5	0.7	2.2	7.4

Tablo1.2.2.1.'de görüldüğü üzere Kalecik'te Ağustos en sıcak ay, Ocak ise en soğuk ay olarak belirlenmiştir. İlçede en fazla yağış mart ayında görülmektedir.

İlçenin Toplam alanı 131.800 hektardır. Orman bakımından fakirdir. İlçede yer yer yarı kurak iklime uygun kurakçıl tüylü meşe ormanları bulunmaktadır. Saha fazla yağış almadığı için meşeler fazla gelişmemiştir. Arazinin % 37,10'i Tarım alanı, % 34,36'u Çayır ve Mera, % 7,11'i Orman- Fundalık ve % 21,42'si ise Diğer Alanlardır.¹

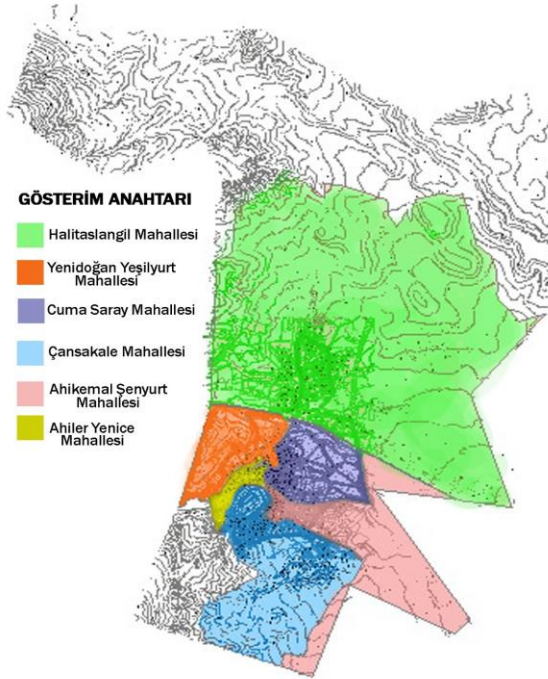
İlçenin hemen hemen her yerinde bozkırlar yer almaktadır. Ayrıca çoğu yaz kuraklığına dayanabilmek için dikenli ve iğne yapraklı bir yapı geliştiren Kekik, Üzerlik otu ve Devedikeni gibi bozkır bitkileri, bozkırlar arasında, çalılar, yabani elma, erik, alıç, kuşburnu gibi ağaçlarda seyrek olarak bulunmaktadır (Özdemir, 2003). Akarsu çevresinde söğüt ve kavak gibi ağaçlar da görülmektedir (Gündüz, 2004).

¹ T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019

Kalecik İlçesi'nin İdari Yapısı

Şekil 1.2'de görüldüğü gibi, Kalecik'in 57 mahallesinin 6'sı merkezde bulunmaktadır (Ahikemalşenyurt, Ahiler Yenice, Çanşa Kale, Halitceviaslangil, Halılağa Tabakhane, Cuma Saray). Merkez mahallelerinde 6.452 kişi (%49,7) yaşamaktadır. En uzak mahallesi ise 46,7 km uzaklıktaki ilçesi Şemsettin'dir. İlçede nüfusu en fazla olan, 2.682 kişi ile Halitceviaslangil mahallesidir. Kalecik nüfusu 2019 yılında 13.450 kişi olarak belirlenmiştir. Bu nüfus, 6.922 erkek ve 6.312 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise: %52,30 erkek, %47,70 kadındır. Yeryüzünde nüfusun dağılışını etkileyen doğal ve beşerî faktörler vardır. Doğal faktörler arasında bölgenin kayaç yapısı, iklimi, su kaynakları ve madenler örnek verilebilirken beşerî faktörler arasında daha çok ekonomik faaliyetler örnek gösterilebilir.

Kalecik'in genel nüfus dağılımına baktığımızda yukarıdaki faktörler etkili olmuştur. Şehir nüfusunun daha az olduğu kırsal nüfusun daha fazla olduğu göze çarpmaktadır (Şekil 1.2.3.1.).

Şekil 1.2.3.1. Kalecik İlçesi Mahalle Paftası (Kaynak, URL-5)

Kalecik İlçesi'nin Tarihsel Gelişimi

Kalecik çok eski bir yerleşim yeridir. M.Ö 4000'de Hititlilerin bu bölgede yaşadığına ait kalıntılar bulunmuştur. Büyük İskender'in ve daha sonra Doğu Roma İmparatorluğunun hâkimiyetine girmiştir. 1071 Malazgirt Zaferi ile

Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başlamış, 1075 yılında Kalecik Kalesi Selçuklu Türkleri tarafından fethedilmiştir. Böylece Kalecik'in kontrolü Selçukluların eline geçmiştir.

Selçuklunun yıkılmasından sonra bölgenin kontrolü İsfendiyar Oğullarına geçmiştir. Yıldırım Beyazıt zamanında Ankara'nın fethi ile Kalecik kalesi Osmanlı kontrolüne geçmiştir (Şekil 1.2.4.1).

Timur'un çekilmesinden sonra tekrar İsfendiyar Oğulları yörede yeniden kısa bir hâkimiyet kurmuşlar, sonra tekrar Osmanlıların hâkimiyetine geçmiştir.

İlçe merkezinde bulunan Kalecik Kalesi Romalılardan kalma olup, Osmanlılar zamanında onarımı yapılmıştır. Kalecik, Osmanlılar döneminde gelişmiş bir bölge olarak bilinmektedir. Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde de adı geçen yerlerden biridir. O tarihlerde Ahilik yörede yaygınlık kazanmıştır; tabakçılık, bakırcılık ve kumaş dokumacılığı dönemin el sanatlarından.

Hasbey, Saray, Tabakhane camileri ile Kazancı Türbesi ve Kızılırmak üzerinde bulunan Develioğlu Köprüsü Kalecik'in tarihi eserleridir. Ayrıca Kurtuluş Savaşında nokta hizmeti vermek, Kuvay-i Milliye güçlerine lojistik destek sağlamak amacıyla hizmet etmiştir. 1925 yılında büyük Atatürk'ün Kastamonu seyahatleri esnasında onurlandırdıkları bir yerleşim birimidir.²

Şekil 1.2.4.1. Kalecik Kalesi (Kaynak, Ünal, N. 2020, Ekim, 27)

Kalecik İlçesi'nin Ekonomik Yapısı

Mülga Devlet Planlama Teşkilatı'nın 2004 yılında hazırlamış olduğu rapora göre Kalecik ilçesinin yıllar içerisinde gelişmişlik düzeyinin değiştiği görülmektedir. 1996 yılında 4. gelişmişlik grubunda yer alırken, 2003 yılında 3. gruba geçmiş ama sıralamada geriye düşmüştür (Tablo 1.3.1). Kişi başına gelir

² T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017

ve refah oranı, kentin ekonomik hacmi ve potansiyeli ile kıyaslandığında olması gereken yerde görülmeyen ve geliştirilmesi anlamında, kentin yapı ve değerleri göz önüne alındığında Kalecik alt sıralarda yer almıştır³.

Tablo 1.3.1. Gelişmişlik Endeksine Göre Kademeli İlçe Grupları (2004) (**Kaynak**, Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Plan Açıklama Raporu 2006)

1996				2003			
Sıra No	İlçe adı	Puanı	Gelişmişlik Grubu	Sıra No	İlçe adı	Puanı	Gelişmişlik Grubu
85	Gölbasi	1.312.511	2		Büyükşehir		
95	Polatlı	1.178.299	2	48	Kazan	178.712	2
101	Elmadag	1.102.280	2	92	Elmadag	115.308	2
104	Çubuk	1.066.165	2	94	Akyurt	113.339	2
106	Kazan	1.003.725	2	105	Polatlı	106.823	2
137	Beypazarı	0.737.146	3	129	Çubuk	0.88645	2
154	Sereflikochisar	0.592412	3	158	Beypazarı	0.67674	2
190	Çamlidere	0.388883	3	185	Şkochisar	0.50530	3
195	Ayas	0.366418	3	202	Nallıhan	0.41900	3
214	Nallıhan	0.303551	3	249	Kızılcahamam	0.20565	3
241	Kızılcahamam	0.161242	3	253	Ayas	0.20084	3
266	Akyurt	0.102583	3	307	Çamlidere	0.05674	3
368	Güdül	-0.139908	4	350	Güdül	-0.06416	3
370	Kalecik	-0.144633	4	355	Evren	-0.07434	3
482	Evren	-0.354781	4	435	Kalecik	-0.20465	3
504	Bala	-0.402995	4	585	Haymana	-0.47536	4
505	Haymana	-0.403998	4	601	Bala	-0.50651	4

Kaynak: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (2004) DPT, 2004

Tablo 1.3.2. 1998 Yılı Çalışma Alanı ve Çalışan Sayısı (**Kaynak**, Gündüz, 2004)

Çalışma alanı	Çalışan sayısı	%
Tarım	4 182	60.49
İmalat	45	0.65
Ulaştırma	485	7.02
Ticaret	923	13.35
Resmî Kurum	456	6.60
Sağlık Tesisi	66	0.95
Eğitim Tesisi	220	3.18
İnşaat	266	3.85
Küçük Sanatlar	270	3.91
TOPLAM	6 913	100.00

Tablo 1.3.2 değerlendirildiğinde 1998 yılında ilçede çalışanların, %60,49'unun tarımsal faaliyetlerle ilgilendiği, bunu %13,35 ile ticaret çalışanlarının izlediği görülmektedir.

Tablo 1.3.3. 2020 Yılı Çalışma Alanı ve Çalışan Sayısı (**Kaynak**, T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Akyurt Sosyal Güvenlik Merkezi, 2020)

³ Ankara Büyükşehir Belediyesi İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı Plan Açıklama Raporu 2020

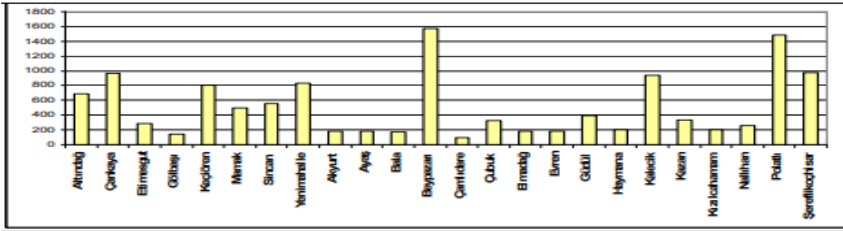
Eğitim Sektörü	277
Tarım Sektörü	2686
Sağlık Sektörü	90
Ticaret	800
Emniyet	134
Resmi kurum	164

Tablo 1.3.3 değerlendirildiğinde 2020 yılında en çok çalışan personel sayısı tarım sektöründe olup en az çalışan personel sayısı da sağlık sektöründedir.

1998-2020 yılları arasında personel sayısını karşılaştıracak olursak genel olarak çalışan sayılarında düşüş gözlemlenmektedir. Sağlık sektöründe ise bu tam tersi olup personel sayısı artış göstermektedir.

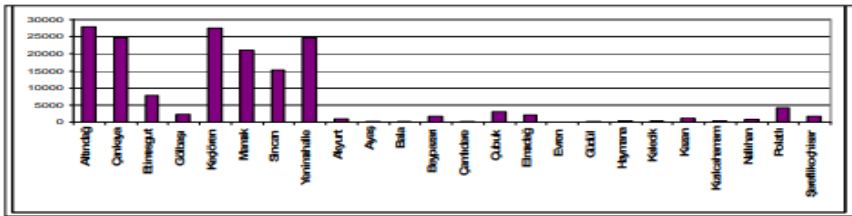
Kalecik'in ekonomik yapısına tarihsel süreçte bakacak olursak; ilçenin oldukça çeşitli ve güçlü bir ekonomik yapıdan tek sektörlü hareketsiz ve verimli olmayan bir yapıya dönüştüğünü, daha sonraları bu hareketsizliği yok etmek ve yeniden güçlü bir ekonomik yapıya sahip olmak için çalışmaların hızlandığı gözlemlenmektedir.

Bölgede nüfusun başlıca ekonomik faaliyet alanı ve temel geçim kaynağı tarımdır. Tarla ve bağ-bahçe tarımı ilçede ağırlıklı öneme sahip tarımsal faaliyetlerdir. Günümüzde küçükbaş hayvancılık önemini yitirmekte, büyükbaş hayvan besiciliği ise önem kazanmaktadır. İlçede kümes hayvancılığı da yapılmaktadır. Arıcılık son yıllarda hızlı bir gelişim göstermiştir (Gündüz, 2004).

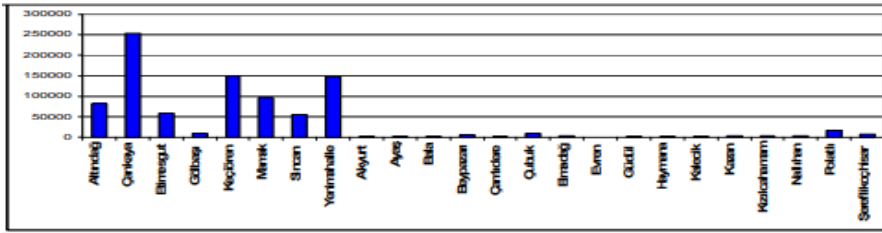
Şekil 1.3.1. Tarım sektöründe istihdamın ilçelere göre dağılımı (2000)
(Kaynak, URL-6)

Şekil 1.3.1, tarım sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Tarım sektörü açısından Kalecik ilçesi 5. Sırada yer almaktadır. Bu da Kalecik'in Ankara'nın tarımı içinde önemli bir paya sahip olduğunu göstermektedir.

Şekil 1.3.2. Sanayi sektöründe istihdamın ilçelere göre dağılımı (2000)
(Kaynak, URL-6)

Şekil 1.3.2 Sanayi sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Sanayi sektörü açısından 19.sırada yer almaktadır. Bu durum, bölgede sanayinin yeterince gelişmediğini göstermektedir.

Şekil 1.3.3. Hizmet sektöründe istihdamın ilçelere göre dağılımı (2000)
(Kaynak, URL-6)

Şekil 1.3.3. Hizmet sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Kalecik hizmet sektörü açısından 19.sırada yer almaktadır. Sanayi gibi hizmet sektörü de ilçede çok gelişmemiştir.

2000 yılındaki verilere göre Kalecik tarım sektöründe birçok kişiye istihdam sağlamıştır. Ankara içinde bulunan çoğu ilçeye göre yüksek bir grafik değerine sahiptir ancak hizmet ve sanayi sektöründe istihdamın sağlanması noktasında çok düşük değerler görülmektedir.

Bölge halkı üzümünden pekmez gibi çeşitli ürünler üretse de bunların ekonomik getirisi oldukça düşüktür. Kaymakamlık belirli dönemlerde ilçe halkını bağcılığa özendirmek amacıyla fidan desteği ve projeler yapmıştır. İlginin giderek artmasıyla ilçede şarap üretimine dayalı sanayi kolları gelişme göstermektedir. Böylece sanayi sektörü bazında istihdam sağlanması da artış gösterecektir. Kalecik Karası hem ülke ekonomisi hem de ilçe ekonomisinin önemli unsurlarından biri olabilir. Beğenilen ve tercih edilen bu ürün yöre ekonomisinde büyük yer tutmuştur. Şarabın yöreye getirdiği canlılık sonucu,

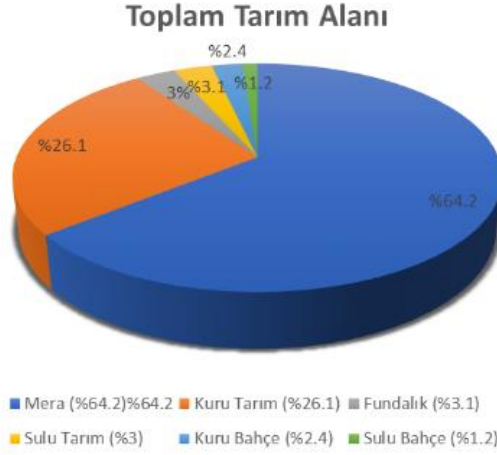
Cumhuriyetin ilk yıllarında Ziraat Bankası 8. Şubesi burada açmış ve ilçeden tren seferleri düzenlemiştir. Şekil 1.3.4 bölgedeki üzüm bağlarından bir görüntüye yer vermektedir.

Şekil 1.3.4. Kalecik Üzüm Bağları (Kaynak, Ünal, N. 2020, Ekim, 27)

Kırıkkale'nin vermiş olduğu alışkanlık ve Kırıkkale ile bağlantısının iyi olmaması nedeni ile alışveriş için Kalecik'i tercih edilmiştir. Aynı şekilde Elmadag'ın Kalecik'e sınır olan köyleri bugün Yahşihan ilçesine bağlı olan Irmak köyü ve ilçenin çevresindeki diğer köyler ticaret için Kalecik'e gelmişlerdir. Çubuk'ta meyve ve sebze üretiminin başlamasıyla Kalecik üreticisi bu pazarı kaybetmiştir. Bu arada Kalecik'te ve çevredeki hayvancılık büyük ölçüde gerilemiştir. Bu nedenle ilçe hayvan pazarı olma özelliğini kaybetmiştir. Aradan geçen sürede ilçenin köyü olan Sulakyurt geçmişte Kalecik'ten ayrılmıştır. Sulakyurt ve çoğu eski köy yollarının yapılmasıyla mal alıcı ve satıcıları köylülere ulaşabilmiş, ilçedeki köylü ve üretici de daha canlı ve kalabalık olan Çankırı ve Çubuk pazarına gidebilmiştir.

Genel olarak bakıldığında; Kalecik'te en önemli sosyo-ekonomik hareketlilik ilçenin pazarlarından kaynaklanmaktadır. İlçede sanayi fazla gelişmemiştir. Bunun nedeni ilçenin yeteri kadar hammaddeye sahip olmamasıdır. Hammadde olarak kullanılacak yer altı kaynakları yetersiz kalmaktadır. Tarım ürünleri fazla ve çeşitli olmasına karşın sanayinin ihtiyaçlarını karşılayamamıştır.

Şekil 1.3.5. Tarım Alanlarının Kullanılma Dağılımları
(Kaynak, Gündüz, 2004)

Tarım ve Hayvancılık

Tarımın bütün toplumlar için en önemli ekonomik faaliyet alanı olmasının iki temel nedeni vardır. Birincisi, insanların en temel sorunu olan beslenme ihtiyacını doğrudan karşılayan sektör olması; ikincisi ise, her toplum için zorunlu bir amaç haline gelen ekonomik kalkınmayı sürükleyici kaynakları sağlamasıdır. Ülke ekonomisinde hayvancılığın da önemli bir yeri vardır. Hayvancılık sektörü sanayiye girdi sağlaması, istihdam olanakları yaratması, dış satımın artırılması ve en önemlisi topluma sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenme olanakları sağlaması yönünden önemli işlevleri yerine getirmektedir.

1. Tarım

Kalecik ilçesini ekonomisi, çoğunlukla tarıma dayalıdır. Halkın büyük bir kısmı geçimini tarım ile sağlamaktadır. Kalecik Tarım İlçe Müdürlüğü verilerine bakıldığında, toplam çiftçi ailesi sayısı 3 399, çiftçilik ile uğraşmakta olan nüfus ise 17 649'dur. Bu verilere bakıldığında toplam nüfusun %70.5'i geçimini tarım ile sağlamakta olduğu görülmektedir. İlçe genel olarak engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Arazinin yaklaşık %38,34'ü tarım arazisidir. Tarım arazisi dağılımı ise %65,19'u tarla arazisi, %27,59'u nadas, %4,92 bağ, 1,16'sı meyve, %1,14'ü sebze yetiştiriciliği yapılmaktadır. İlçede üretimi yapılan önemli tarla ürünlerinin toplam ekim sahası 32.942 Ha'dır (Deniz, 2013).

2020 yılında ilçenin toplam alanı 131.800 hektar olup; bunun % 37,10'i tarım alanı, % 34,36'u çayır ve mera, % 7,11' si orman- fundalık ve % 21,42'i ise diğer alanlardır.

Tarım alanlarından; 27.464,80 hektarında tarla ürünleri, 362,00 hektarında sebze, 3.331,00 hektarında meyve üretilmekte olup, 17.616,90 hektarı Nadas alanıdır.

Tablo 1.3.1.1.1. 2017 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Tarla Bitkileri Ekiliş ve Verimleri(**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017)

Ekili Ürünün Çeşidi	Ekiliş Alanı (da)	Verimi (kg/da)	Üretim (ton)
Arpa (Diğer) Kuru	65000	325	21125
Ayçiçeği (Çerezlik) 1. Ekiliş Kuru	3000	70	210
Buğday (Diğer) Kuru	198613	325	64549
Buğday (Diğer) Sulu	32727	500	16364
Buğday (Durum) - Kuru	12987	325	4221
Fasulye (kuru) Sulu	100	100	10
Fiğ (Adi) (Dane)	750	80	60
Fiğ (Adi) (Yeşil ot)	670	500	335
Fiğ (Macar) (Dane)	1000	80	80
Fiğ (Macar) (Yeşil ot)	5790	600	3474
Korunga(Yeşil ot)	167	653	109,051
Mısır Silajlık(1.ekiliş)	213	6000	1278
Nohut Kuru	2850	120	342
Şeker Pancarı	340	5546	1886
Yeşil Mercimek Kuru	10	100	1
Yonca (Yeşil ot)	840	2250	1890

Tablo 1.3.1.1.1.'de tarla bitkilerinin ekiliş ve verimleri hakkında bilgi vermektedir. Tabloya göre bölgede en çok ekim alanına sahip olan ürün kuru buğdaydır.

En çok üretimi yapılan 3 ürün ise fiğ (macar), (yeşil ot), buğday ve arpadır. En az üretim kuru yeşil mercimekten elde edilmiştir. En çok verim alınan ürün ise silajlık mısırdır.

Tablo 1.3.1.1.2. 2017 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Sebze Üretim Alanları ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017)

Ekili Ürünün çeşidi	Ekiliş alanı (da)	Verimi(kg/da)	Üretim (ton)
Bakla (Taze)	5	800	4
Balkabağı	15	3000	45
Bamya	17	411	6,987
Biber (Çarliston)	20	1200	24
Biber (Dolmalık)	40	1800	72
Biber (Sivri)	60	1000	60
Domates (Sofralık)	1015	4425	4491,375
Fasulye (Taze)	52	807	41,964
Hıyar (Sofralık)	100	1500	150
Ispanak	21	1000	21
Karpuz	250	3015	753,75
Kavun	1950	2500	4875
Lahana (Beyaz)	15	3500	52,5

Mantar (Kültür)	3800	535,8
Marul (Göbekli)	36	2472
Marul (Kıvırcık)	7	2571
Pırasa	5	2000
Soğan (Taze)	5	2500
Turp (Beyaz)	1	1000
Turp (Kırmızı)	2	1000

Sebze üretim alanları ve verimleri hakkında bilgi Tablo 1.3.1.1.2’de verilmektedir. Tabloya göre ekiliş alanı en çok olan sebze mantar(kültür), en çok üretimi yapılan 3 ürün ise domates, karpuz ve mantardır. En az üretim beyaz turpta görülmüştür. En çok verim domatesten elde edilmiştir.

Tablo 1.3.1.1.3. 2017 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Meyve Üretim Alanları ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017)

	Toplu Meyvelikler			Dağınık Ağaç Sayısı		
	Kapladığı Alan (da)	Toplu Meyveli Ağaç Sayısı	Toplu Meyvesiz Ağaç Sayısı	Dağınık Meyveli Ağaç Sayısı	Dağınık Meyvesiz Ağaç Sayısı	Üretim Miktarı (Ton)
Armut	358	6900	603	65000	860	2085,1
Ayva	300	4900	180	2600	410	210
Badem	5343	15000	143479	1309	50	309,871
Ceviz	453	1050	12046	12200	100	331,25
Çilek (örtüaltı dahil)	5	0	0	0	0	7
Dut	0	0	0	9800	350	499,8
Elma (Amasya)	1008	22200	1100	10000	1200	1610
Elma (Diğer)	767	10000	6800	11100	800	633
Elma (Golden)	2900	55550	9500	21800	1750	2939,3
Elma (Starking)	1080	21000	2600	9000	1000	1350
Erik	60	1400	10	10410	1090	295,25
İğde	0	0	0	14550	100	320,1
Kayısı (Zerdali hariç) (Örtüaltı Dahil)	756	10500	300	14350	20050	944,3
Kiraz	353	6660	300	7700	150	732,36
Muşmula	0	0	0	3400	1600	68
Şeftali (Diğer)	50	790	70	1200	300	49,75
Üzüm (Sofralık ve Şıralık Çeşitler)	13100	0	0	0	0	12156,8
Üzüm (Kalecik Karası)	8100	0	0	0	0	3726
Vişne	302	9300	230	9000	560	439,2
Zerdali	0	0	0	9410	200	366,99
KALECİK (Toplam)	38585	165250	177218	212829	30570	28739,271

Tablo 1.3.1.1.3 meyve üretim alanları ve verimleri hakkında bilgi vermektedir. Tabloya göre en çok üretimi yapılan 3 meyve üzüm, elma(golden) ve armuttur. En az üretimi yapılan ürün ise çilektir. En çok ekim alanına sahip olan ürün ise üretimi en çok yapılan üzümdür.

Tablo 1.3.1.1.4. 2019 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Tarla Bitkileri Ekiliş ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019)

Ekili Ürünün Çeşidi	Ekiliş Alanı (da)	Verimi (kg/da)	Üretim (ton)
Arpa (Diğer) Kuru	45000	325	14625
Ayçiçeği (Çerezlik) 1. Ekiliş Kuru	69	70	4,83
Buğday (Diğer) Kuru	180000	325	58500
Buğday (Diğer) Sulu	19404	500	9702
Buğday (Durum) – Kuru	12000	325	3900
Fasulye (kuru) Sulu	98	100	9,8
Fiğ (Adi) (Dane)	250	80	20
Fiğ (Adi) (Yeşil ot)	150	500	75
Fiğ (Macar) (Dane)	500	80	40
Fiğ (Macar) (Yeşil ot)	6000	600	3600
Korunga(Yeşil ot)	525	653	342,825
Mısır Silajlık(1.ekiliş)	2416	6000	14496
Nohut Kuru	5960	160	953,6
Şeker Pancarı	361	5299	1912,939
Yeşil Mercimek Kuru	140	100	14
Yonca (Yeşil ot)	1775	2250	3993,75

Tablo 1.3.1.1.4. Tabloda 2019 yılında üretimi yapılan tarla bitkileri ekiliş alanları ve verimlilikleri hakkında bilgiler bulunmaktadır. En çok üretilen 3 tarla bitkisi buğday (kuru), arpa ve mısır silajlıktır. 2017 yılı ile karşılaştırsak arpa üretimi 21.125 iken 2019 yılında 14.625 olmuş ve düşüş göstermiştir. Buğday (kuru) 2017 yılında 64.549 iken 2019 yılında 58.500 ton üretimi yapılarak düşüş gözlenmiştir. Fiğ (macar)(yeşil ot) üretimi 2017 yılında 3474 ton iken 2019 yılında artış göstererek 3600 tona çıkmıştır.

Tablo 1.3.1.1.5. 2019 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Sebze Üretim Alanları ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019)

Ekili Ürünün çeşidi	Ekiliş alanı (da)	Verimi (kg/da)	Üretim (ton)
Bakla (Taze)	5	800	4
Balkabağı	15	3000	45
Bamya	17	412	7,004
Biber (Çarliston)	20	1200	24
Biber (Dolmalık)	40	1800	72
Biber (Sivri)	60	1000	60
Domates (Sofralık)	1015	4483	4568,177
Fasulye (Taze)	52	808	42,016
Hıyar (Sofralık)	100	1500	150
İspanak	21	1000	21
Karpuz	250	3016	754
Kavun	1950	2500	4875
Lahana (Beyaz)	15	3553	53,295
Mantar (Kültür)	3800		535,8
Marul (Göbekli)	36	2472	88,992

Marul (Kıvırcık)	7	2571	17,997
Pırasa	5	2000	10
Soğan (Taze)	5	2600	13
Turp (Beyaz)	1	1000	1
Turp (Kırmızı)	2	1000	2

Tablo 1.3.1.1.5. 2019 verilerine göre ilçede en çok üretimi yapılan 3 ürün kavun, domates ve mantardır (kültür). 2017 yılındaki verilerle karşılaştıracak olursak mantar (kültür) üretimi sabit kalırken, domates 2017 yılında 4991 ton olurken 2019 yılında düşüş göstererek 4568 ton olmuştur. Kavun üretimi de 2017 ile 2019 yılları arasında sabit kalmıştır.

Tablo 1.3.1.1.6. 2019 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Meyve Üretim Alanları ve Verimleri (Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019)

	Kapladığı Alan	Üretim Miktarı
Armut	78	1428
Ayva	120	151,76
Badem	5203	245,376
Ceviz	1200	287,28
Çilek	5	7
Elma (Amasya)	500	845
Elma (Diğer)	500	465
Elma (Golden)	1898	1895,88
Elma (Starking)	750	1035
Erik	60	245,25
Kayısı	500	769,6
Kiraz	353	732,36
Şeftali (Diğer)	50	49,75
Üzüm (Sofralık Çekirdekli)	13100	12484,3
Üzüm (Şaraphık)	8216	3779,36
Vişne	302	420,9

Tablo 1.3.1.1.6. Meyve üretim alanları ve verimleri hakkında bilgi vermektedir. Tabloya göre en çok üretimi yapılan 3 meyve üzüm, elma (golden) ve armuttur. En az üretimi yapılan ürün ise çilektir. En çok ekim alanına sahip olan ürün ise üretimi en çok yapılan üzümdür. 2017 yılı ile karşılaştırsak elma ve armut üretimi azalmış, üzüm üretimi artmıştır.

Tablo 1.3.1.1.7. 2020 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Sebze Üretim Alanları ve Verimleri (Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2020)

	Ekilen Alan (da)	Verim (kg/da)	Üretim Miktarı (ton)
Sarımsak (kuru)	1	1000	1
Soğan (kuru)	12	4000	48
Enginar	1	2000	2
Dereotu	1	480	0,5

Maydanoz	3	876	2,6
Lahana (kırmızı)	5	4000	20
Marul (göbekli)	2	1500	3
Roka	3	575	1,7
Ispanak	10	990	9,9
Semizotu	1	2000	2
Nane (tıbbi nane hariç)	1	900	0,9
Pırasa	5	980	4,9
Tere	2	400	0,8
Pazı	1	1500	1,5
Marul (kıvırcık)	4	1575	6,3
Lahana (beyaz)	2	2800	5,6
Fasulye, taze	80	800	64
Bezelye, taze	4	900	3,6
Börülce, taze	1	500	0,5
Barbunya fasulye, taze	4	500	2
Bakla, taze	1	1500	1,5
Karpuz	250	2250	562,5
Hıyar (sofralık)	85	1950	165,8
Kavun	1884	1750	3297
Patlıcan	51	1717	87,6
Kabak (sakız)	4	1790	7,2
Biber (salçalık, kapya)	4	2000	8
Biber (çarliston)	22	1200	26,4
Bal kabağı	10	2000	20
Kabak (çerezlik)	80	75	6
Bamya	5	470	2,4
Biber (dolmalık)	40	1250	50
Biber (sivri)	65	1050	68,3
Domates (sofralık)	922	4000	3688
Soğan (taze)	2	1500	3
Havuç	7	3700	25,9
Turp (beyaz)	1	1500	1,5
Turp (kırmızı)	3	2300	6,9
Kereviz (kök)	6	2000	12
Kırmızı pancar	5	2667	13,3
Mantar (kültür)	5	15000	75
Kuşkonmaz	1	1750	1,8
Karnabahar	8	1500	12
Brokoli	5	2000	10
Kuzu Kulağı / Muhtelif	1	600	0,6
Mısır / Çerezlik	3	650	1,95
Reyhan / Muhtelif	1	500	0,5
Turp / Bayır	3	1500	4,5

Tablo 1.3.1.1.7. 2020 verilerine göre ilçede en çok üretimi yapılan 3 ürün kavun, domates ve karpuzdur. 2019 yılındaki verilerle karşılaştıracak olursak karpuz, kavun ve domates üretimi azalmıştır. Üretimi en az olan ürün ise reyhan, maydanoz ve taze börülcedir.

Tablo 1.3.1.1.8. 2020 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Meyve Üretim Alanları ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2020)

	Kapladığı Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)
Armut	78	2013,2
Ayva	120	210
Badem (kabuklu)	6003	329,2
Ceviz (kabuklu)	1793	228,7
Diğer elmalar	400	598,5
Dut	5	393,2
Elma (Starking)	600	756
Erik	60	295,3
Hünnap		0,2
İğde	1	320,4
Kayısı	500	689,6
Kiraz	300	415,4
Muşmula	1	68,4
Vişne	250	384
Elma (Amasya)	380	425,3
Elma (Golden)	1435	1678,7
Ahududu	12	18
Çilek	6	8,1
Sofralık Üzüm	13100	12484,3
Şaraplık Üzüm	8216	5603,3
Şeftali	50	49,8

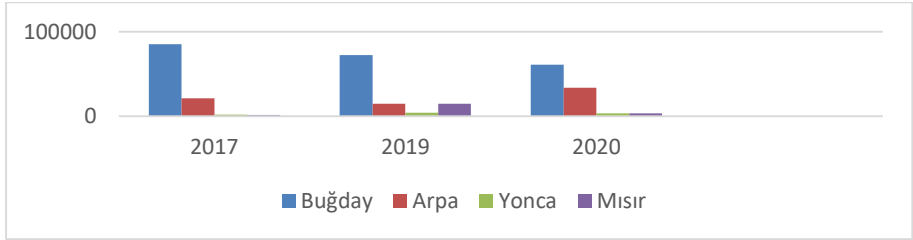
Tablo 1.3.1.1.8. Meyve üretim alanları ve verimleri hakkında bilgi vermektedir. Tabloya göre en çok üretimi yapılan 3 meyve üzüm, elma(golden) ve armuttur. En az üretimi yapılan ürün ise hünnaptır. En çok ekim alanına sahip olan ürün ise üretimi en çok yapılan üzümdür. 2019 yılı ile karşılaştırsak elma azalmış, armut üretimi artmış, üzüm üretimi ise sabittir.

Tablo 1.3.1.1.9. 2020 Yılına Ait Üretimi Yapılan Bitkisel Ürünler: Tarla Bitkileri Ekiliş ve Verimleri (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2020)

	Ekilen Alan (da)	Verim (kg/da)	Üretim Miktarı (ton)
Çavdar	1575	250	393,75
Mısır (Dane) *1.ek	475	1000	475
Durum buğdayı *kuru	10000	375	3750
Buğday (Diğer) *sulu	16684	550	9176,2
Buğday (Diğer) *kuru	128316	375	48118,5
Arpa (Diğer) *kuru	89947	375	33730,1
Tritikale (Dane) *kuru	37	450	16,6
Fasulye (Kuru) *sulu	98	100	9,8
Mercimek (Yeşil) *kuru	300	110	33
Nohut *kuru	10550	175	1846,3
Fiğ (adi) tohum	500	100	50
Fiğ (macar) tohum	500	120	60
Şeker pancarı	1000	5616	5616

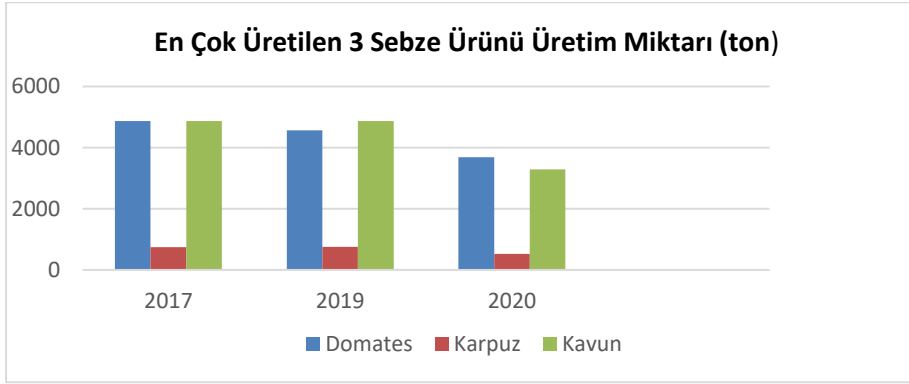
Yerfıstığı *1.ek	3	500	1,5
Ayçiçeği (Çerezlik) *kuru*1.ek	75	70	5,3
Patates (Diğer) *1.ek	7	4000	28
Arpa (yeşil ot)	53	1150	61
Yulaf (yeşil ot)	2000	1250	2500
Tritikale (yeşil ot)	100	850	85
Mısır (Silajlık) *1.ek	3968	8000	31744
Yonca (yeşil ot)	1809	1900	3437,1
Korunga (yeşil ot)	525	701	368
Bezelye (yemlik)	10	830	8,3
Fiğ (adi) (yeşil ot)	600	1100	660
Fiğ (macar) (yeşil ot)	5200	1100	5720
Yer Elması	10	2250	22,5
Kapari	6	500	3
Kimyon	300	54	16,2

Tablo 1.3.1.1.9. 'da 2020 yılında üretimi yapılan tarla bitkileri ekiliş alanları ve verimlilikleri hakkında bilgiler bulunmaktadır. En çok üretilen 3 tarla bitkisi buğday (kuru), arpa ve mısır silajlıktır. 2019 yılı ile karşılaştırsak arpa üretimi artmış, Buğday (kuru) azalmış, fiğ (macar), (yeşil ot) üretimi ise artmıştır.

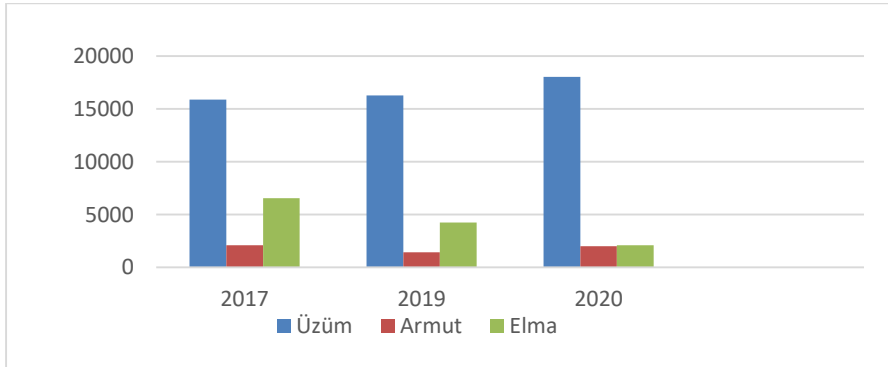
Şekil 1.3.1.1.1. En Çok Üretilen 4 Kuru Tarım Ürünü Üretim Miktarı (ton)
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017,2019,2020)

Şekil 1.3.1.1.1. en çok üretilen dört kuru tarım ürünü miktarını göstermektedir. Üretim miktarı en fazla olan Buğdayın son 4 yılda üretim miktarı gideerek azalmasına rağmen 2020 yılında 61044 ton üretilerek hala en çok üretilen tahıllarda 1.sıradadır. Arpa üretim miktarı oranı ise son yılda artmaktadır. Mısır üretiminde 2019 yılında yonca üretimi geçmiştir ancak 2020 yılında tekrar düşerek yonca üretimi ile eşit seviyeye gelmiştir.

Şekil 1.3.1.1.2. En Çok Üretilen 3 Sebze Ürünü Üretim Miktarı (ton)
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017,2019,2020)

Şekil 1.3.1.1.2'ye göre sebze üretiminde genel olarak bir düşüş görülmektedir. 2017-2020 arası domates üretim miktarı %24 oranında azalmıştır. 2017-2020 arası karpuz üretimi %29 oranında azalmıştır. 2017-2019 yılları arası kavun üretim miktarı sabitken 2020 yılında kavun üretimi %32 oranında azalmıştır. 2019 yılında kavun üretimi domates üretimini geçmiştir. Ancak 2020 yılında tekrar düşüş görülmüştür.

Şekil 1.3.1.1.3. En Çok Üretilen 3 Meyve Ürünü Üretim Miktarı (ton)
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017,2019,2020)

Şekil 1.3.1.1.3'ye göre üzüm üretimi son yıllara doğru artmıştır ve 2020 yılında toplam 18027 ton üzüm üretimi yapılmıştır. 2017-2020 yılları arası %13.5 artmıştır. Elma üretim miktarı düşmüştür. 2017-2020 yılları arasında elma üretimi %68.80 oranında artmıştır. Armut üretim miktarında dalgalanma görülmüştür. 2017-2019 yılları arası armut üretimi %31.5 azalmış olup 2019-2020 yılları arasında ise armut üretiminde %41 oranında artış görülmüştür.

a. Kooperatifler

Kalecik'te tarım ile ilişkili kooperatiflerden bahsetmek gerekirse; yatırım yapmak isteyen vatandaşları desteklemektedir ve gerekli makine tedariklerini sağlamaktadır. Çiftçilerimize bankalar aracılığı ile uygun ve ucuz krediler bulmaya çalışmaktadır. Tarım işleri ile uğraşan kişilerin haklarını korumakta ve onları kollamaktadır. Böylelikle çiftçilerimizin ya da tarım ile uğraşan kişilerin yurt içi ve yurt dışı piyasasında iş yapabilmesini diğer kişiler ile rekabet edebilmesine olanaklar sağlamaya çalışmaktadır. Kalecik'te mevcut bulunan kooperatifler şunlardır:

- Kalecik Tarım Kredi Kooperatifi
- Alibeyli Tarım Kredi Kooperatifi
- Gökçeören Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
- Ankara Pancar Ekicileri Kooperatifi
- Gökdere Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
- Kalecik Merkez ve Gümüşpınar Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
- Çandır Tarımsal Kalkınma Kooperatifi

Kalecik Hanımeli Kadın Kooperatifi: Erişteden-salçaya, reçelden-pekmeze ve Kalecik'e özgü birçok yöresel ürünün üretimini yapmaktadır ve ürünlerinin kurumsal marketlerin stantlarında da yer almıştır (URL-7).

22 tane aktif kooperatif üyesi bulunmaktadır.

2. Hayvancılık

Kalecik'te tarımdan sonra hayvancılık sektörü ön plana çıkmaktadır. 1261 (1845 M.) tarihli temettuat defterine göre Ankara'nın Kalecik kazasına bağlı Sofular, Saray, Düşkünler, Çarık ve Taşra mahallelerindeki hayvancılık faaliyetlerini incelediğimizde mahallelerde küçükbaş hayvan olarak sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, yoz keçi, erkek yoz kara keçi, sağman kara keçi, sağman davar, sağman kara davar, kara davar, erkek yoz kara davar, erkek yoz davar ve yoz kara davar bulunmaktadır.

Sofular Mahallesi'nde küçükbaş olarak sağman koyun, sağman kıl keçisi, sağman keçi, sağman kıl davar, erkek yoz kara davar türleri bulunmaktadır. Saray Mahallesi hane sahiplerinin küçükbaş olarak toplam 152 adet hayvan olduğunu görmekteyiz. Bu hayvanların 56'sı sağman kara davar, 50'si yoz davar, 24'ü sağman koyun, 2'si keçi, 2'si sağman keçi, 9'u sağman kara keçi, 4'ü sağman kıl keçisi ve 5'i yoz kara keçidir.

Düşkünler mahallesi Mahallede toplam olarak 56 sağman koyun, 16 sağman kara keçi, 8 erkek yoz kara davar, 3 yoz kara davar, 23 sağman kara davar ve 2 adet sağman davar bulunmaktadır.

Çarık Mahallesi'nde küçükbaş hayvan olarak sağman koyun, yoz koyun, sağman keçi, yoz keçi, erkek yoz kara keçi, sağman kara keçi, sağman davar,

sağman kara davar, erkek yoz kara davar, erkek yoz davar, yoz kara davar türleri yetiştirilmektedir.

Taşra Mahallesi'nde toplam olarak 31 adet küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Bunların 12'si sağman koyun, 5'i erkek yoz koyun, 12'si sağman kara davar ve 2'si kara keçidir. Özellikle küçükbaş hayvanlar içerisinde de Ankara Keçisi ve Karaman Koyunu tercih edilmiştir. Bu hayvanların tercih edilmesinde ekonomik getirileri göz önünde bulundurulmuştur özellikle Ankara Keçisi'nin tiftiğinden yararlanan Kalecik halkı dokumacılık da yapmıştır.

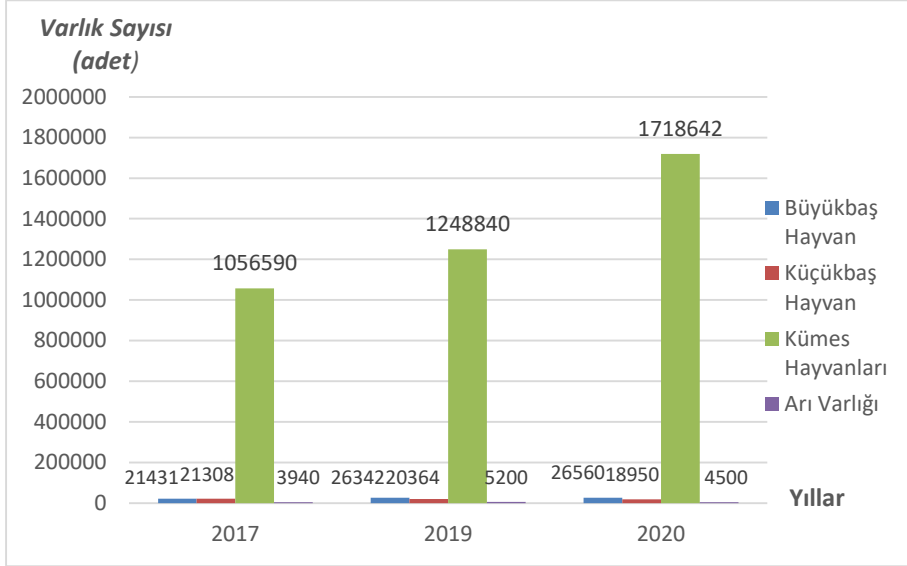
Büyükbaş hayvancılık daha çok arazi işlerinde kullanılırken ilçede küçükbaş hayvancılıkta hem sütünden hem de bu hayvanların yününden faydalanılmıştır. Ankara ve bölgesi 15.yy.dan sonra tiftlik keçisinin yününden yapılan ipe dokunan sof ile ün kazanmış ve bu ürünlerin ticaretinin yapıldığı bir merkez haline gelmiştir. Bu üretim merkezlerinden birisi de Kaleciktir.

Günümüze geldiğimizde; Sofular, Saray, Düşkünler, Çarık ve Taşra mahallelerinde sağman kara sığır ineği, kara sığır ineği, çamış ineği ve sağman inek gibi büyükbaş hayvanların yetiştirildiğini görülebilir.

Sofular mahallesinde 2 adet sığır ineği, 1 adet sağman çamış ineği ve 1 adet kara sığır ineği mevcuttur. Saray mahallesinde 20 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bunların 11'i sağman kara sığır ineği, 4'ü kara sığır ineği, 4'ü çamış ineği ve 1 adedi ise sağman ineğidir.

Çarık mahallesinde 7 adet büyükbaş hayvan bulunmaktadır. Bunların 3'ü sağman ineği, 3'ü kara sığır öküzü ve 1'i çamış ineğidir. Taşra mahallesinde 2 adet sağman ineği bulunmaktadır. Bunların 3'ü sağman inek, 3'ü kara sığır öküzü ve 1'i çamış ineğidir. Taşra mahallesinde 2 adet sağman ineği bulunmaktadır.

Taşra, Çarık, Düşkünler, Saray, Sofullar mahallerinde en çok küçükbaş hayvan bulunmaktadır. Yük ve Binek hayvanlar bölgede az sayıda bulunur. Bölgede genel olarak hayvan sayısı Saray Mahallesinde daha fazladır (Kılıç 2015).

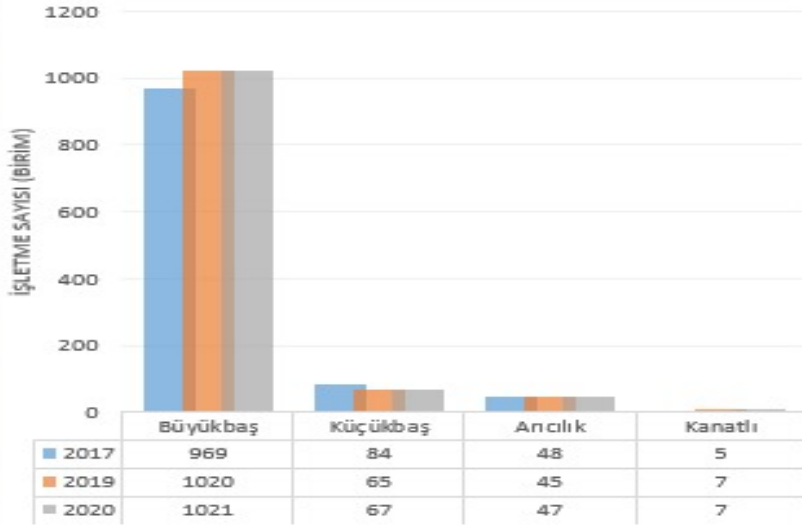
Şekil 1.3.1.2.1. Kalecik Yıllara Göre Hayvan Varlığı
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdür-lüğü Brifing Raporu, 2017,2019,2020)

Şekil 1.3.1.2.1'a göre, 2017-2019 yılları arasında Kalecik'te kümes hayvanları sayısında %15 artış görülmektedir. 2019-2020 yılları arasında kümes hayvanları sayısında %37 artış olmak üzere 2017-2020 yılları arasında kümes hayvanları sayısında devamlı olarak artış gözlemlenmektedir. 2017-2019 yılları arasında arı varlığı sayısında ise %32 artış görülmektedir.

2019-2020 yılları arasında arı varlığı sayısında %13 azalma görülmektedir. 2017-2019 yılları arasında büyük baş hayvanları sayısında %23 artış görülmektedir. 2019-2020 yılları arasında büyük baş hayvanları sayısında %0.82 artış görülmektedir. 2017-2019 yılları arasında küçükbaş hayvan sayısında %4 azalış görülmektedir. 2019-2020 yılları arasında ise küçükbaş hayvan sayısında %7 azalış gözlemlenmiştir.

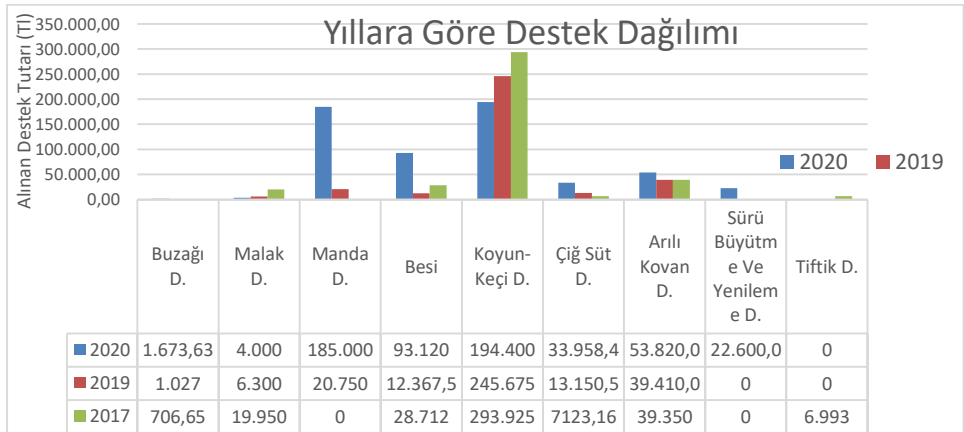
2017 yılında ilçede 4001 adet besilik hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. 2018 yılında ilçede 3203 adet besilik hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı ilk altı ayında ise 2745 adet besilik hayvan ithalatı gerçekleşmiştir. 2019 yılı içerisinde doğan 6289 adet buzağıya küpeleme ve kimliklendirme çalışması yapılmıştır.

a. Hayvancılık İşletme Sayıları

Şekil 1.3.1.2.1.1. Hayvan İşletmelerinin Yıllara Göre Dağılımı
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2017,2019,2020)

Şekil 1.3.1.2.1.1. Büyükbaş İşletmeleri artış gösterirken küçükbaş işletmeleri değişkenlik göstermekte, arıcılık ve kanatlı işletmeleri ise sayısını korumaya çalışmaktadır.

Şekil 1.3.1.2.1.2. Hayvancılıkta Yıllara Göre Alınan Destek Dağılımı (Tutar)
(Kaynak, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019)

Şekil 1.3.1.2.1.2. yıllara göre hayvancılık sektöründe alınan destek tutarını göstermektedir. Koyun ve keçi üretimi azaldığı için buna bağlı olarak da alınan destek yıllara göre azalmıştır. Hayvansal ürün olan çiğ süt ve tiftik keçisine verilen destek miktarı ise artmıştır. Buzağı ve manda sayısında artış olduğu için destek miktarı da artma göstermiştir.

2017 yılında buzağıya verilen destek diğer hayvanlar ve hayvansal ürünlere göre daha fazladır.

2019 yılında koyun ve keçiye verilen destek tutarı diğer hayvanlar ve hayvansal ürünlere göre daha fazladır.⁴

3. Sanayi

Ankara'nın diğer ilçelerine baktığımızda sanayi, ticaret gibi diğer sektörler ön plana çıkmıştır. Ancak Kalecik ekonomisinin büyük bir kısmını tarımla birlikte sağlarken diğer önemli sektörleri turizm ve ticaret odaklıdır.

a. Fabrikalar

İlçede 2 Adet Un Fabrikası, 2 Adet Ekmek Fabrikası, 3 Şarap Fabrikası, 1 Mantar Üretim Tesisi bulunmaktadır. 1993'te 250 ton buğday kırma kapasitesiyle üretim hayatına giriş yapan Kalbe Un günümüzde tek yerleşkede 6 üniteden oluşan 2 fabrika binasıyla Türkiye'nin ve Balkanların en yüksek kapasiteli üretim tesisine sahip firmasıdır. Günlük 2.100 ton buğday kırma kapasitesi sayesinde kendi sektöründe buğday, un ve kepek fiyatlarında belirleyici firma özelliği taşımaktadır.

Kalbe Un fabrikasında günlük buğday kırma kapasitesi 2.100 tondur. Vals sayısı 91 adet, lavra kırıcı sayısı 6 adet, un depolama kapasitesi 20.000 ton ve buğday depolama kapasitesi 200.000 tondur.

Perakende paketleri de ulusal marketlerin raflarında yerlerini almıştır. Irak, Libya, Azerbaycan, Suriye, Sudan, KKTC, Endonezya ve birçok Afrika ülkesindeki müşterilerle iş yapmakla birlikte Kalbe Un, Birleşmiş Milletler, Kızıl Haç, Unesco gibi Uluslararası yardım kuruluşlarının da resmi tedarikçisidir ve bu kuruluşların un alım ihalelerine katılarak yüksek tonajlarda ihracat gerçekleştirip ülkemize önemli döviz girdisi sağlamaktadır. Yurt içi alımlarını Toprak Mahsülleri Ofisinin yurdun çeşitli bölgelerinde bulunan depolarından yurt dışı alımlarını ise Kanada, Rusya, Ukrayna, Litvanya, Almanya gibi AB ülkelerinden yaparak dünyanın çeşitli buğday üreticisi ülkelerinden yılda yaklaşık 700.000 ton ila 1.000.000 ton buğday ithalatı gerçekleştirmektedir (URL-8).

⁴ T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2019

b. Kalecik Karası

2004 yılında 370.000 ton olan şaraplık üzüm üretimi, 2008 yılında 470.285 tona çıkmıştır. Şaraplık olarak üretilen Kalecik Karası üzüm çeşidinin, incelenen işletmelerde üretim masrafları toplamı 419.57 TL/dekar olarak hesaplanmıştır. Şaraplık üzüm üretiminde üretim masraflarının %69.85'ini değişen masraflar ve %30.15'ini ise sabit masraflar oluşturmaktadır. Pazarlama konusunda sorun yaşamayan Kalecik Karası'ndan yıllık ortalama 35.000 ton üretim yapılmaktadır. Üzüme dayalı çeşitli sanayi kollarının oluşturulmasıyla ilgi daha fazla artırılabilir. Kalecik Karası şarabı en fazla aranan kırmızı şaraplar arasında ilk sıraya yükselmiştir.

4. Hizmetler

Tablo 1.3.3.1. 2020 Yılı Hizmet Birim Sayıları (Kaynak, URL-9)

	Sayıları
Sağlık Hizmetleri	Devlet Hastanesi
	1
	Sağlık Ocağı Merkezi
	1
	Eczane
	6
Eğitim Hizmetleri	Anaokulu
	1
	İlköğretim
	8
	Ortaokul
	5
	Anadolu Lisesi
	1
	Fen lisesi
	1
	Sağlık Meslek Lisesi
	1
Turizm Hizmetleri	Teknik ve Meslek Lisesi
	1
	İmam Hatip Lisesi
	1
	Anadolu İmam Hatip Lisesi
	1
	Meslek Yüksek Okulu
	1
	Market
	9
	Bakkal
	3
Finans Hizmetler	Büfe
	1
	Kasap
	2
	Fırın
	1
	Lokanta
	2
	Restoran
	8
	Kıraathane
	2
Ulaşım Hizmetleri	Kafe
	1
	Sosyal Tesis
	1
	Bankacılık
	6
	Döviz
	1
	Terminal
	1
	Nakliyat
	1
Adalet Hizmeti	Posta
	1
	Adliye Sarayı
	1
	İcra Müdürlüğü
	1
	Açık Ceza İnfaz Kurumu
	1
	Avukat
	1

Tablo 1.3.3.1 Kalecik 2020 yılı hizmet birim sayılarına bakıldığında eğitim hizmetlerinde birim sayısı en çok olan ilkokuldur. Turizm hizmetlerine bakıldığında ise ilçede restoran ve market en çok bulunmaktadır. Bankacılık sektörü ilçede ki nüfusa bakıldığında gelişmemiştir. Ulaşım hizmetlerinde ise ilçenin ihtiyacı olan 1 tane terminal bulunmaktadır.

Tablo 1.3.3.2. Tarım ve hayvancılık ilçe müdürlüğü personel sayısı (**Kaynak**, T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Brifing Raporu, 2020)

Yıllar Göre Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü Personel Sayıları	2020	2019	2017
İlçe Müdürü V. (Veteriner Hekim)	1	1	1
Ziraat Mühendisi	8	6	13
Biyosistem Mühendisi	5	6	5
Veteriner Hekim	5	6	5
Veteriner Sağlık Teknikleri	1	1	1
Elektrik Teknisyeni	0	1	1
İçiş-Şoför-Memur	6	5	7
Toplam	21	22	29

a. Sağlık Hizmetleri

Sağlık hizmetlerine bakıldığında; ilçede 1 tane devlet hastanesi, 1 tane sağlık ocağı 6 tane de eczane bulunmaktadır. Devlet hastanesinde az bölüm olmasından dolayı hastaneye gelen ciddi vakalar Ankara’da bulunan hastanelere sevk edilmektedir.

Tablo 1.3.3.1.1. Kalecik İlçe Devlet Hastanesi Doktor Sayıları(**Kaynak**, URL-10)

Doktor Uzmanlık Alanları	Doktor Sayıları
Aile Hekimi	1
Pratisyen Hekim	2
İç Hastalıklar Uzmanı	2

Tablo 1.3.3.1.1 Bölgedeki nüfusa oranla uzman doktor sayısı yetersiz kalmakta olup hastanedeki bölüm sayısı da azdır.

b. Ticari Faaliyetler

İlçede yetiştirilmiş olan sebzeler pazarda üreticiler tarafından pazarlanmaktadır. Kalecik’in önemli tarım ürünü olan üzümlerini şarap fabrikalarına satılmaktadır. Şarap yapımına uygun olmayan üzümler ise pazarda satılmaktadır. Tahıllar, Un fabrikasına, Toprak mahsulleri ofisine ve tüccarlara satılmaktadır.

c. Turizm Hizmetleri

İlçede turizm gün geçtikçe gelişmeye devam etmektedir. Yapılan faaliyetlere baktığımızda ilçenin adının da duyulmasında etkili olan festivaller ön plandadır. Festivaller sayesinde bölgeye yerli yabancı turistler gelerek ilçe daha da tanınmaya başlamıştır.

Turizmi etkileyen faktörler arasında tarihi ve kültürel yapılar arasında; Saray (Şehsuva) Camii, Hamdi Camii, Kale Camii, Tabakhane Camii (Şekil 1.3.3.3.1) Hasbey Camii, Kazancı Baba Türbesi, Davut Dede (Dokuzlar) Türbesi, Ali Şeyhoğlu (Alişoğlu) Türbesi, Develioğlu Köprüsü, Aslan Heykelleri yer almaktadır. İlçede her yıl geleneksel olarak Kalecik Karası Üzüm festivali (Şekil 1.3.3.3.2) düzenlenir. 2019 yılında festivalde ilçeye 109.000 üzerinde ziyaretçi gelmiştir (Şekil 1.3.3.3.3). Kalecik'e gelen doğa yürüyüşü yapmak isteyen ziyaretçiler için şehir merkezinden 5 km uzaklıkta kalan bir trekking rotası oluşturulmuştur (Şekil 1.3.3.3.1)

Şekil 1.3.3.3.1. Tabakhane Cami (Kaynak, URL-11)

Şekil 1.3.3.3.2. Bölgede Düzenlenen Üzüm Festivali (Kaynak, URL-12)

Şekil 1.3.3.3.3. Festivaldeki Etkinlikler ve Gelen Ziyaretçiler
(Kaynak, Kalkan, D.2020. Kalecik Tanıtım Sunumu)

Şekil 1.3.3.3.4. Trekking rotasından görüntüler

d. Öğretmen Evi (Konaklama Hizmeti)

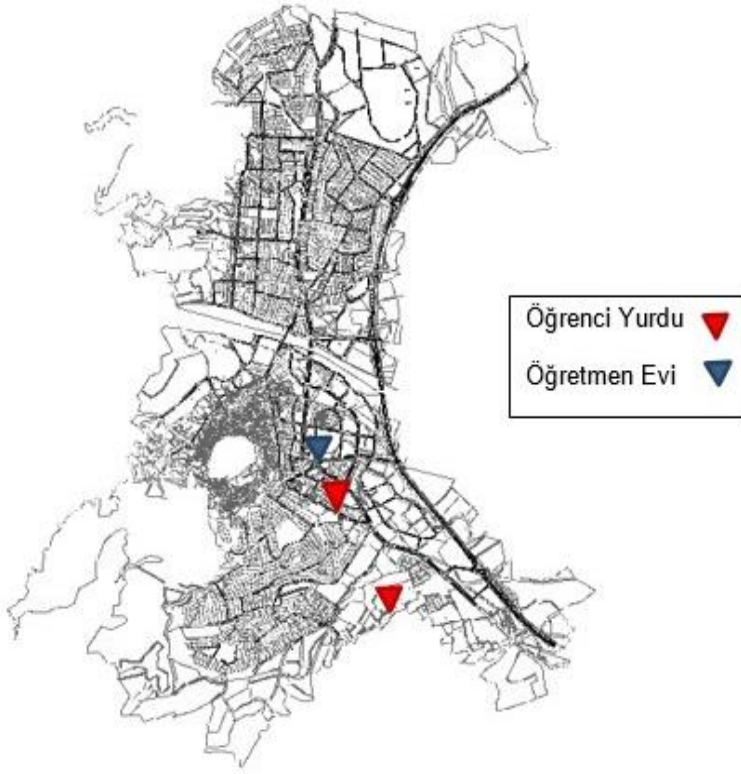
Tablo 1.3.3.4.1. Kalecik Öğretmen Evi Yatak ve Oda Kapasitesi (Kaynak, URL-13)

Oda Sayısı	14
Yatak Sayısı	28

Tablo 1.3.3.4.2. Kalecik öğretmenevi oda sayısı, yatak sayısı ve oda fiyatları
(Kaynak, URL-13)

Oda Fiyatları	Öğretmen	Kamu	Sivil
1 Kişilik	35 TL	40 TL	45 TL
2 Kişilik	60 TL	70 TL	80 TL
3 Kişilik	90 TL	105 TL	120 TL
4 Kişilik	120 TL	140 TL	160 TL

Öğrenci yurtları konaklamak için henüz aktif hale getirilmemiştir

Şekil 1.3.3.4.1. Öğrenci Yurdu ve Öğretmenevi Konumları

e. Eğitim Hizmetleri

Bölgede ilkokuldan üniversiteye kadar her türlü birim mevcuttur. İlkokul ve ortaokulda 70 tane derslik vardır. Lise ve lisans bölümlerinde ise toplam 5 okul ve 51derslik mevcuttur.

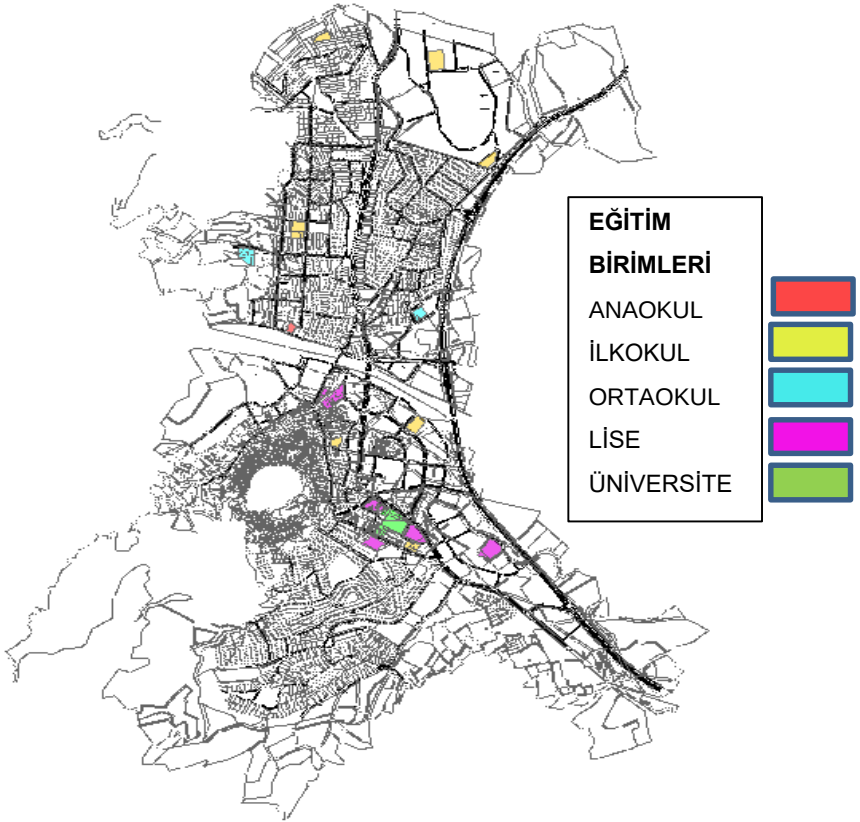
Tablo 1.3.3.5.1. Eğitim birimleri ve birim sayıları (Kaynak, URL-9)

Eğitim Birimleri	Birim Sayısı
Anaokulu	1
İlköğretim	8
Ortaokul	5
Anadolu Lisesi	1
Fen lisesi	1
Sağlık Meslek Lisesi	1
Teknik ve Meslek Lisesi	1
İmam Hatip Lisesi	1
Anadolu İmam Hatip Lisesi	1
Meslek Yüksek Okulu	1

Tablo 1.3.3.5.2. Eğitim Birimlerindeki Öğrenci ve Öğretmen/Öğretim Görevli Sayıları (Kaynak, Ankara Kalkınma Ajansı, İstatistiklerle Ankara 2017)

	Öğrenci	Öğretmen/Öğretim Görevlisi
İlkokul – Ortaokul	1.220	108
Orta Öğretim	1.102	119
Lisans	450	13
Toplam	2.271	240

İlçede bulunan ilkokul ve ortaokullarda çok sayıda öğrenci bulunmaktadır. Buna rağmen ortaokullarda daha fazla öğretmen bulunmaktadır. Lisans düzeyinde ise öğrenci ve öğretmen sayısı diğer birimlere göre daha azdır.

Şekil 1.3.3.5.1. Eğitim Birimlerinin Konumları

Ankara Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu 1993 yılında kurulmuştur. 13 Öğretim Görevlisi, 18 idari personel çalışmaktadır. Aktif öğrenci sayısı 450 kişidir. Kampüste yer alan sera ve çeşitli bitkiler uygulamalı dersleri desteklemektedir. Şu anlık 4 bölüm programına öğrenci alımı yapılabilmektedir.

6 Bölüm Programından

Oluşmaktadır;

1. Bahçe, Tarım
2. Peyzaj Süsleme
3. Gıda
4. Şarap Üretimi
5. Tıbbi Aromatik Bitkiler
5. Bitki Koruma

f. Ulaşım Hizmetleri

Şekil 1.3.3.6.1. Kalecik'in Çevre İllerle Bağlantılı Yol Haritası (Kaynak, URL-14)

Kalecik içi ulaşım ise halk otobüsleri ve minibüslerle yapılmaktadır. İlçe içinde belediye başkanlığına ait 2 adet otobüs görev yapmaktadır. Ulus hareket noktası stadyum yanından olan 490 numaralı Ego otobüsü ile Ankara merkezinden Kalecik merkezine ulaşım sağlanmaktadır. Otobüs terminali 4 otobüse sahiptir. Otobüsler Kalecik içi ve Ankara'ya ulaşımı sağlamaktadır.

Travertenler: 2005 yılında Kalecik travertenini işletilmeye başlanmıştır. Doğu Karadeniz Bölgesi'nin en büyük yataklarından birine sahip olan travertenler yaklaşık 200,000 m³ rezerve sahiptir. Travertenlerin kalınlığı yaklaşık 50 metre, yanal devamlılığı ise yaklaşık 250 metredir. Traverten işletme sahasında 5-12 kişilik personel çalışmakla birlikte, 1 ekskavatör, 2 dağ kesim ve 1 adet sondaj makinesi bulunmaktadır. Her yıl blok üretimi devamlılığını sürdürmektedir. Sahada, üretim faaliyetleri sonucunda % 60 civarında blok (traverten) % 40 civarında ise moloz ve pasa elde edilmektedir. Trabzon'da bulunan mermer fabrikasına sahadan üretilen bloklar (traverten) işletme tarafından gönderilmektedir. Mermer fabrikasının getirilen travertenler blok şeklindeki satışlarının yanı sıra dolgulu ve dolgusuz olarak plaka şeklinde de satışa sürülmektedir. Blok metreküp fiyatı yaklaşık 250 dolarken, plaka metrekare fiyatı 20-40 dolar arasında değişkenlik göstermektedir (Özdemir, 2009).

g. Arazi Rayiç Bedelleri

Ankara ilinde Kalecik arsa satışı ile emlak piyasasını hareketlendirmektedir. Bölge toplu konut yapımına uygun ve geniş arazilere sahiptir bundan dolayı bağcılık ile uğraşanların tercihi oluyor. Çandır, Cuma Saray, Kızılkaya ve Eskiköy mevkilerinde satışa açık arazi ve konutlar yer almaktadır.

Çankırı yoluna cepheli olan gayrimenkuller ise daha çok mandıra olarak tercih edilmektedir. Şehre yakınlığı, çiftlik ve mandıra yapımına uygun geniş alanları, bağ ekimine imkân veren toprakları ile tarım ve hayvancılık endüstrisinin ihtiyaçlarına yanıt veren bölge, büyük fırsat sunmaktadır. Kalecik'te güncel gayrimenkul fiyatları arsa büyüklüğü, emlak durumu gibi faktörlere göre değişiklik göstermektedir. Bağ evleri ve bahçe içinde büyük konutların yaygın olduğu bölgede, büyük emlak projeleri ile inşa edilmiş yapılar, müstakil evler, tarla ve bağlar dikkat çekmektedir. Kalecik semtindeki satılık 2+1 daireler ortalama 120.000 liradan alıcı bulunmaktadır. Kalecik'te güncel gayrimenkul ücretleri, bakımlı müstakil konutlarda daha yüksek olurken, tadilata ihtiyaç duyulan evler çok daha uygun fiyatlarla satışa sunulmakta, Çankırı yoluna cepheli olan arazilerin ilanlarda altı çiziliyor, cephe özelliği arazinin değerini artırıyor. Bağlar üzerindeki tapulu bağ evleri arazilerin fiyatını artmaktadır. Üzüm bağları da tarlalar arasında satışa sunulmaktadır. Bahçe ve bağ bulunması fiyat artışına sebep olurken, Cuma Saray mevkinde bulunan Kalecik Karası Üzüm bağı fiyatları milyonlarca liraya ulaşmaktadır. (URL-16)

Tablo 1.3.5.1. Kalecik İlçesindeki Merkez Mahallelerin Arsa Arazi Rayiç Bedelleri (**Kaynak,** T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Akyurt Sosyal Güvenlik Merkezi, 2020)

Ahiler Mahallesi

Pazaryeri Meydan Kümesi	13,61
Şehit Bayram Koçak Sokak	13,61
Şehit Mustafa Akpolat Sokak	13,61

Şenyurt Mahallesi

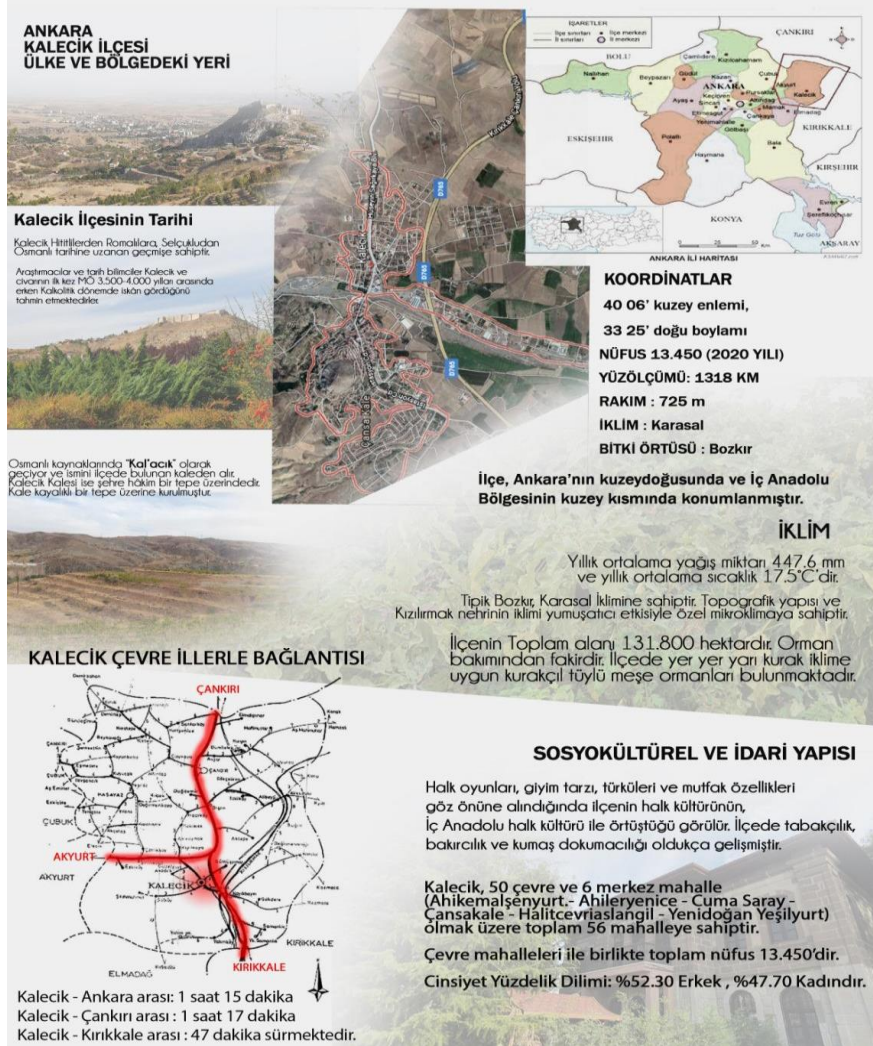
Bağcılar Sokak	6,27
Bekir Karabudak Sokak	20,93
Davut Dede Türbe Sokak	18,84
Emenağaç	3,73
Gazi Boyacı Sokak	20,93
İstasyon Kümesi	18,84
Mustafa Tamkoç Sokak	20,93
Prof. Günel Akbay Sokak	31,4
Şehit Ahmet Eşmederli Sokak	20,93
Şehit Ali Eşkioglu Sokak	18,84
Şehit Hüseyin Eğriboz Sokak	18,84
Şenyurt 1.Sokak	18,84
Şenyurt 2.Sokak	20,93
Şenyurt 3.Sokak	18,84
Şenyurt 4.Sokak	18,84
Şenyurt 5.Sokak	18,84
Şenyurt 6.Sokak	20,93
Şenyurt 7.Sokak	20,93
Şenyurt 8.Sokak	20,93

Çansa – Emeklikent Mahallesi

Adnan Kahveci Sokak	31,4
Ali Kolaç Sokak	31,4
Arı Sokak	31,4
Bedir Sokak	31,4
Çansa 16.Sokak	18,84
Çansa 17.Sokak	31,4
Çansa 18.Sokak	18,84
Çansa 19.Sokak	18,84
Çansa 20.Sokak	18,84
Çansa 21.Sokak	18,84
Çansa 22.Sokak	18,84
Çansa 23.Sokak	34,4
Çansa Kümesi	14,65
Davut Dede Türbe Sokak	18,84
Emeklikent 1.Sokak	31,4
Emeklikent 2.Sokak	31,4
Emeklikent 3.Sokak	31,4
Emeklikent 4.Sokak	31,4

Analiz Paftaları

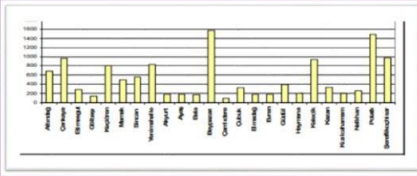
Ülke Bölge İçindeki Yeri Genel Bilgiler Paftası

ANKARA KALECİK İLÇESİ EKONOMİK ANALİZ PAFTASI

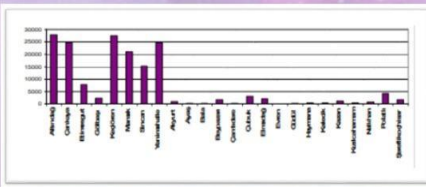
İSTİHDAM

Tarım Sektöründe İstihdamın İlçelere Göre Dağılımı

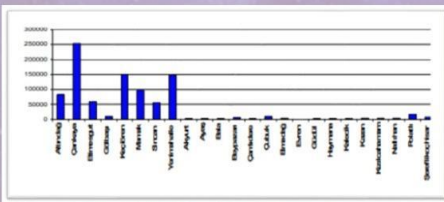
Tarım sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Tarım sektörü açısından Kalecik ilçesi 5. Sırada yer almaktadır. Bu da Kalecik'in Ankara'nın tarımı içinde önemli bir paya sahip olduğunu göstermektedir.

Sanayi Sektöründe İstihdamın İlçelere Göre Dağılımı

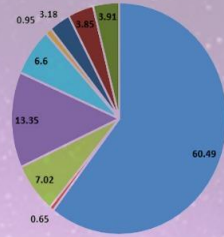
Sanayi sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Sanayi sektörü açısından 19.sırada yer almaktadır. Bu durum, bölgede sanayinin yeterince gelişmediğini göstermektedir

Hizmet Sektöründe İstihdamın İlçelere Göre Dağılımı

Hizmet sektörünün Ankara'nın ilçelerine göre dağılımını 2000 yılı için göstermektedir. Kalecik hizmet sektörü açısından 19.sırada yer almaktadır. Sanayi gibi hizmet sektörü de ilçede çok gelişmemiştir.

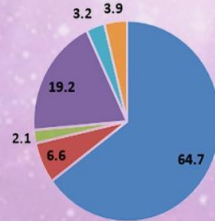
1998 Yılı Çalışan Sayısı %

- Tarım
- İmalat
- Ulaştırma
- Ticaret
- Resmi Kurum
- Sağlık Tesisi
- Eğitim Tesisi
- İnşaat
- Küçük Sanatlar

1998 yılında ilçede çalışanların, %60,49'unun tarımsal faaliyetlerle ilgilendiği, bunun %13,35 ile ticaret çalışanlarının izlediği görülmektedir.

2020 Yılı Çalışan Sayısı %

- Tarım
- Eğitim
- Sağlık
- Ticaret
- Emniyet
- Resmi Kurum

2020 yılında en çok çalışan personel sayısı tarım sektöründe olup en az çalışan personel sayısı da sağlık sektöründedir.

1998-2020 yılları arasında personel sayısını karşılaştıracak olursak genel olarak çalışan sayılarında düşüş gözlemlenmektedir. Sağlık sektöründe ise bu tam tersi olup personel sayısı artış göstermektedir.

Ekonomik Analiz Paftası (Tarım ve Hayvancılık Sektörü)

ANKARA / KALECİK İLÇESİ EKONOMİK ANALİZ PAFTASI

Hayvancılık Sektörü

Hayvancılık sektörü sanayiye girdi sağlaması, istihdam olanakları yaratması, dış satımın artırılması ve en önemlisi topluma sağlığı, yeterli ve dengeli beslenme olanakları sağlaması yönünden önemli işlevleri yerine getirmektedir.

Tekstil sektörüne önemli girdi sağlayan tiftik dışına ihrac edilmştir

Yıllara Göre Hayvan Varlığı

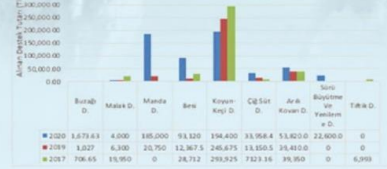
Kalecik İlçesinde kümes hayvanlarının sayısında artış görülmektedir. 2017-2019 yılları arasında kümes hayvanları sayısı %15 artış gösterirken 2019 dan 2020 yılına geçerken daha da hızlanarak %37 artış göstermiştir.

Büyükbaş hayvanlarının sayısında 2017-2019 yılları arasında %23 artış göstermekle birlikte 2019 yılından 2020 yılına doğru azalarak artış göstermiştir.

Arı varlığında 2017 den 2019 yılına kadar %32 artış gösterilirken 2019-2020 yılları içerisinde arı varlığı %13 azalış görülmüştür.

Küçükbaş hayvanlarının sayısında 2017 yılından 2019 yılına doğru %4 azalma görülürken 2019 dan 2020 yılına geçerken %7 artarak azalış göstermektedir.

Yıllara Göre Destek Dağılımı

Koyun ve keçi üretimi azaldığı için buna bağlı olarak da alınan destek yıllara göre azalmıştır. Hayvansal ürün olan çiğ süt ve tiftik keçiye verilen destek miktarı artmıştır. Buzağı ve manda sayısında artış olduğu için destek miktarı da azalma göstermiştir. 2017 yılında buzağıya verilen destek diğer hayvanlar ve hayvansal ürünlere göre daha fazladır. 2019 yılında koyun ve keçiye verilen destek tutarı diğer hayvanlar ve hayvansal ürünlere göre daha fazladır. 2020 yılında koyun ve keçiye verilen destek tutarı diğer hayvanlar ve hayvansal ürünlere göre daha fazladır.

2017 yılında ilçede 4001 adet besilik hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. 2018 yılında ilçede 3203 adet besilik hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı ilk altı ayında ise 2745 besilik ithal hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. 2019 yılı içerisinde doğan 6289 adet buzağıya küpeme ve kimliklendirme çalışması yapılmıştır.

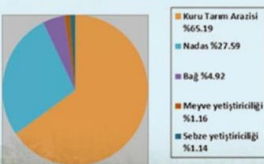
Tarım Sektörü

Kalecik İlçesinde en büyük ekonomik yapısını tarım sektörü oluşturmaktadır. Beslenme ihtiyacını doğrudan karşılayan bir sektör olmasının yanı sıra ekonomik kalkınmayı sürükleyici kaynakların sağlamasıdır.

Bölgenin en önemli tarımsal gelir kaynağı Kalecik Karası'dır.

Kalecik Karası'ndan yıllık ortalama 35.000 ton üretim yapılmaktadır. 2004 yılında 370.000 ton olan şaraplık üzüm üretimi, 2008 yılında 470.285 tona çıkmıştır.

Tarım Arazisi Dağılımı Daire Grafiği

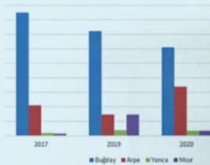

Tarım arazisinin büyük kısmı Kuru Tarım Arazisi olarak kullanılmaktadır.

Kooperatifler

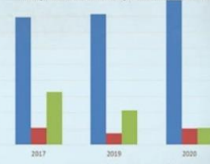
2433 Sayılı Kalecik Tarım Kredi Kooperatifi
1484 Sayılı Akbölge Tarım Kredi Kooperatifi
S.S Güleceören Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
S.S Ankara Pazar Ekolojik Kooperatifi
S.S Oğlakören Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
S.S Kalecik Merkez ve Gündoğmuş Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
S.S Çender Tarımsal Kalkınma Kooperatifi
Kalecik Hasam El Kadir Kooperatifi

En Çok Üretilen 4 Kuru Tarım Ürünü Üretim Miktarı (ton)

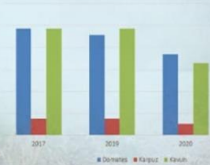
Üretim miktarı en fazla olan Buğdayın son 4 yılda üretim miktarı sürekli olarak azalmıştır. 2020 yılında 61044 ton üretilerek hala en çok üretilen tahıllarda 1.sıradadır. Arpa üretim miktarı ise son 4 yılda artmaktadır. Mısır üretiminde 2019 yılında yonca üretimi geçmiştir ancak 2020 yılında tekrar düşerek yonca üretimi ile eşit seviyeye gelmiştir.

En Çok Üretilen 3 Meyve Ürünü Üretim Miktarı (ton)

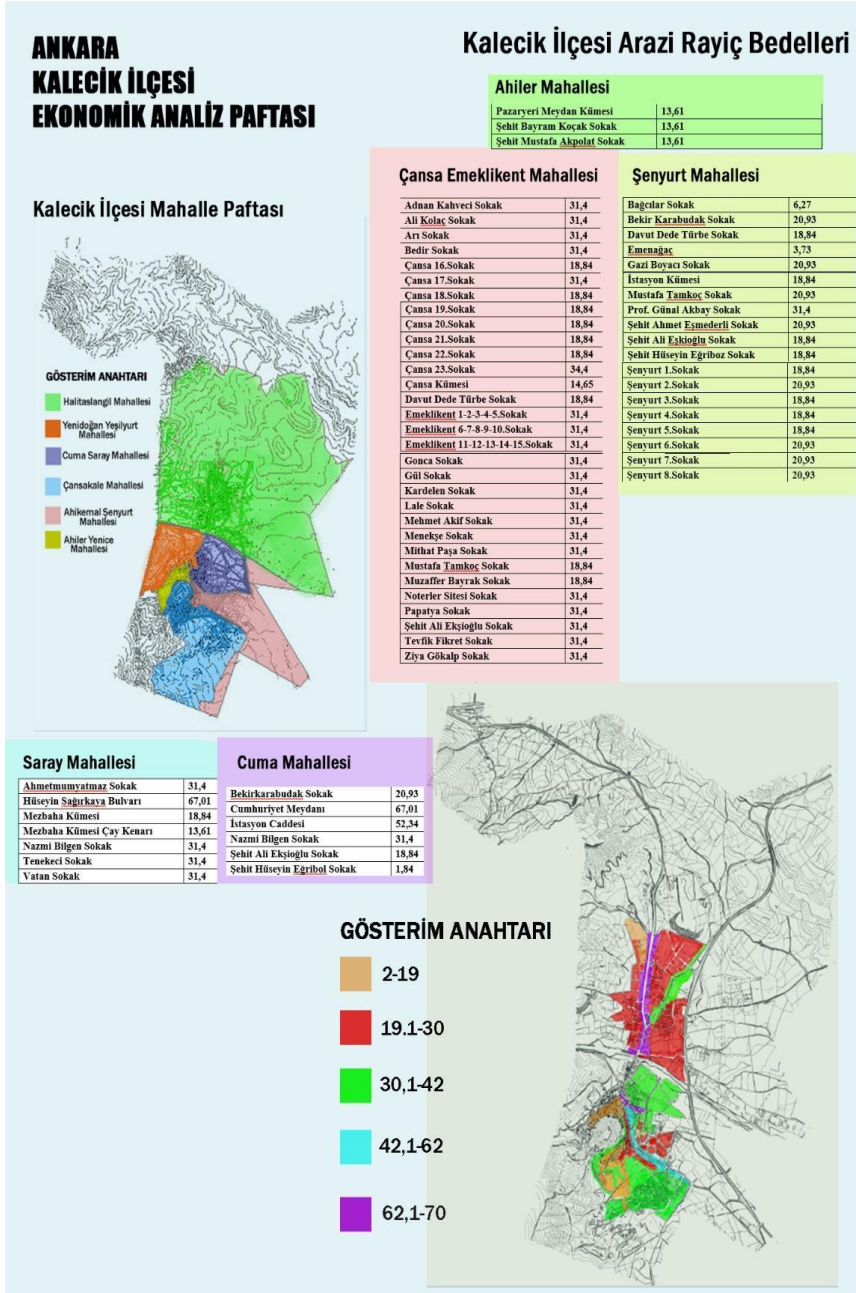
Üzüm üretimi son yıllara doğru artmıştır ve 2020 yılında toplam 18027 ton üzümleri yapılmıştır. 2017-2020 yılları arası üzümleri %13,50 artmıştır. Elma üretim miktarı düşmüştür. 2017-2020 arası elma üretimi %68,80 oranında artmıştır. Armut üretim miktarında dalgalanma görülmüştür. 2017-2019 arası armut üretimi %31,50 azalmış olup 2019-2020 arasında ise armut üretiminde %41 oranında artış görülmüştür.

En Çok Üretilen 3 Sebzeye Ürünü Üretim Miktarı (ton)

Sebzeye üretiminde genel olarak bir düşüş görülmektedir. 2017-2020 arası domates üretim miktarı % 24 oranında azalmıştır. 2017-2020 arası karpuz üretimi %29 oranında azalmıştır. 2017-2019 arası kavun üretimi sabitken 2020 yılında kavun üretimi %32 oranında azalmıştır. 2019 yılında kavun üretimi domates üretimini geçmiştir ancak 2020 yılında tekrar düşüş görülmüştür.

Kalecik Arazi Rayiç Bedelleri

KALECİK'İN DEMOGRAFİK YAPISI

Giriş

57 mahalleden oluşan Kalecik Ankara'nın kuzeydoğusunda yer almaktadır. 1.341 km² yüzölçümüne sahip olan bu ilçenin 6 mahallesi ilçe merkezinde yer almaktadır.

Burada Kalecik merkezdeki bu 6 merkez mahallenin demografik yapısını incelenmiştir. Demografik yapı grubu olarak Kalecikle ilgili nüfus bilgileri TÜİK referanslı elde edilmiştir.

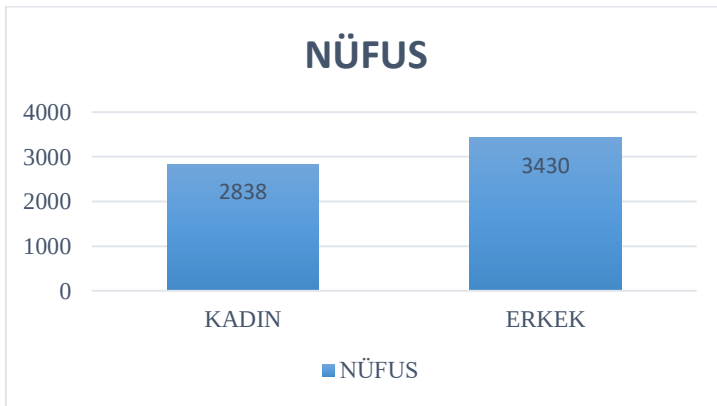
Demografik Yapı

Demografi, dünyada veya bir ülkede bulunan nüfusun yapısını, durumunu, dinamik özelliklerini inceleyen bilim dalıdır. Yunanca demos(halk) ve grafos (saymak) anlamına gelen kelimelerden üretilmiştir. Nüfus coğrafyası ya da nüfus bilimi olarak da adlandırılır. Mevcut nüfusun; yaş, cinsiyet, evlilik durumu, geçim durumu, tahsil durumu gibi çeşitli sosyal ve ekonomik yönlerini inceleyen demografi; yerleşimlere göre (ülkelere ve bölgeler) nüfus dağılımını ve doğum, ölüm, göç hareketi gibi gelişmeleri inceler. Niceliksel (sayılarla) ve niteliksel (hal ve durumlarla ilgili) diye iki kısma ayrılır. (TÖNÜK, G,2009)

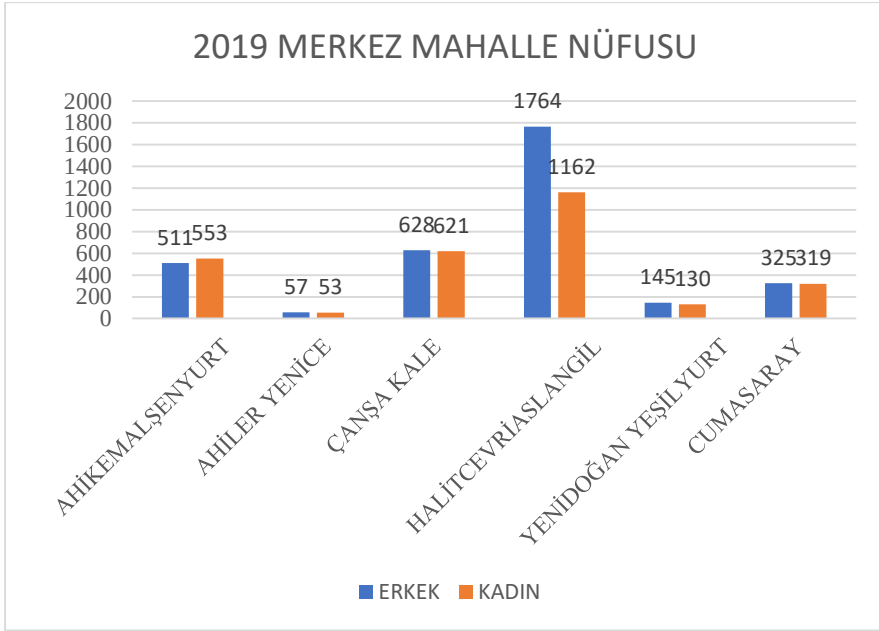
Demografik faktörler geleceğin ekonomik, sosyal ve çevresel değişimindeki nedenlerin ve yanıtların her ikisinin de önemli bileşenleridir (O'Neill ve diğ., 2001). Demografi salt sayıların ötesinde uzak geçmişle ilgili anlamak istediğimiz ya da öğrenmek istediğimiz şeylerle ilişkilidir (Scheidel, 2006)

Kalecik Nüfus

2019 Yılına ait Kalecik merkez nüfusu 6268 bu nüfusun %54.8 i erkek, %45.2 i ise kadınlardan oluşmaktadır. Merkezin %52 lik oranla en kalabalık mahallesi Halitcecvriaslangil (2926) Mahallesidir.

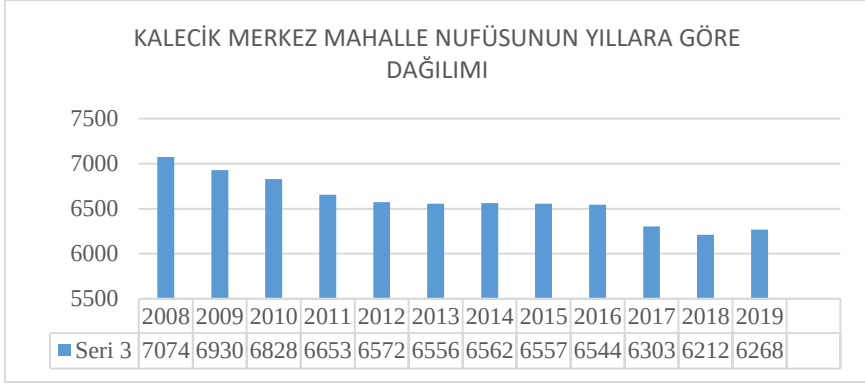
Grafik 2.3.1. Kadın erkek nüfus dağılımı (Kaynak, URL-17)

Grafik 2.3.2. Merkez mahalleler nüfus dağılımı (Kaynak, URL-18)

Şekil 2.3.1. Kalecik ilçe merkezi nüfus yüzdeleri 2019 (Kaynak, URL-19)

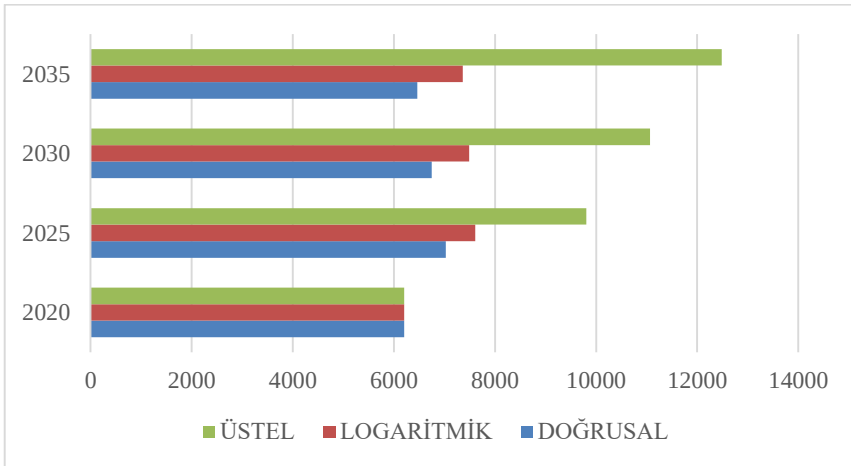
Grafik 2.3.3.Geçmiş yıllara göre Kalecik merkez nüfus dağılımı (**Kaynak**, URL-20)

Nüfus Projeksiyonu

Nüfus kestirimi bir bilimdir ve nüfusu projekte edebilmek için kullanılabilecek pek çok metod bulunmaktadır (Anonim, 2004). Nüfus tahmin yöntemleri genel olarak matematik yöntemler yardımıyla yapılır.

Yıllar itibariyle Kalecik yıllık nüfus artış hızı değerlendirilerek 2035 planlama hedef yılları için nüfus projeksiyonları yapılmıştır. Bu projeksiyonlar kentin nüfus artış eğilimleri doğrultusunda biçimlendiği için, kentsel nüfusun oluşumunda tek başına kabul edilebilir veriler olarak görülmemelidir.

Nüfus projeksiyonları kapsamında Doğrusal Artış, Logaritmik Artış ve Üstel Artış Yöntemleri kullanılarak bu tablo ve grafikler ortalama değerleri ile birlikte verilmiştir.

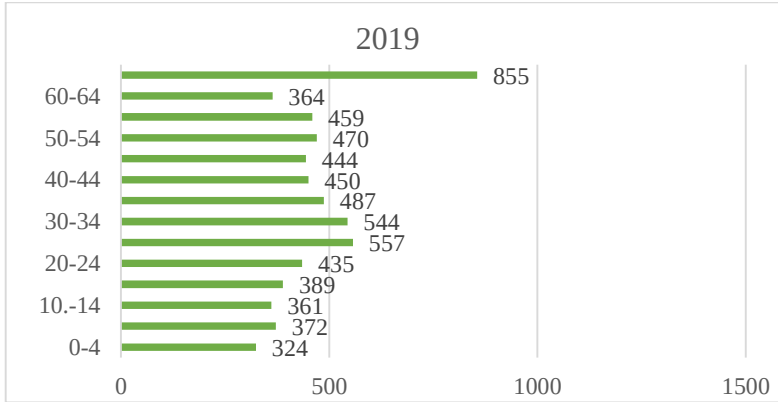
Yıllar	X	Doğrusal	Logaritmik	Üstel
2020	5	6206	6206	6206
2025	6	7026	7612	9808
2030	7	6746	7488	11066
2035	8	6465	7365	12485
R= - 0.0560954		R'=0.94544894		

Tablo 2.4.1. Artış yöntemlerine göre gelecek yılların nüfusları
(Kaynak, Özüduru,2020)

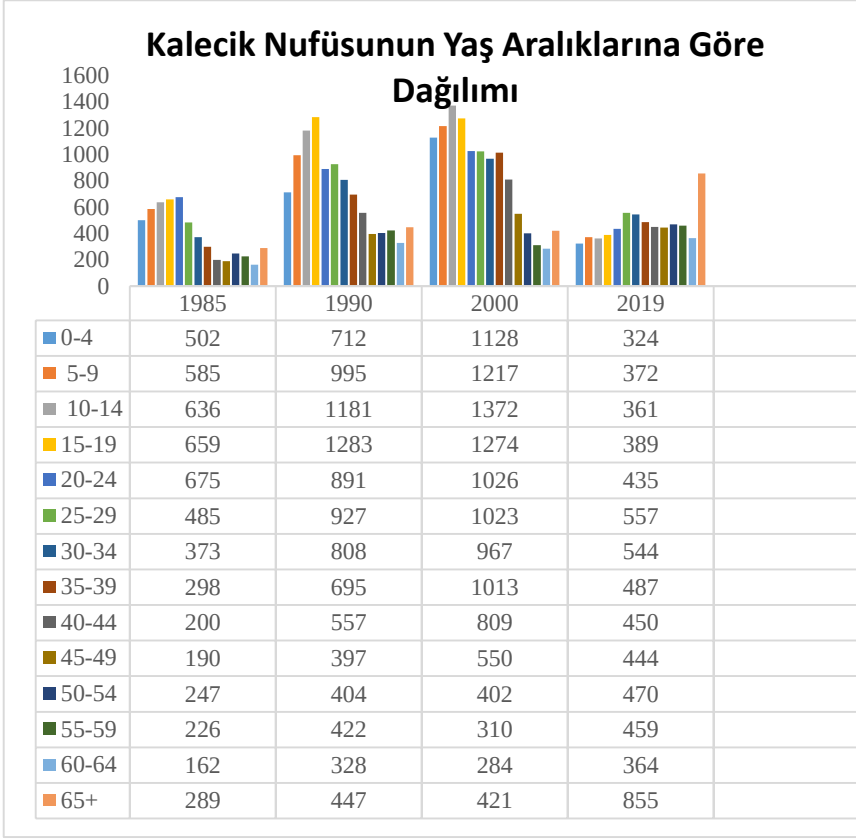
Kalecik Nüfusa Göre Yaş Dağılımı

Kalecik nüfusunun büyük bir kısmını yaşlı nüfus olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi ise ilçede iş gücü imkânının kısıtlı olması ve genç nüfusun çalışmak için daha gelişmiş ilçeleri ve şehir merkezini tercih etmesidir. Aynı zamanda internet altyapısı sıkıntılı olduğu için gençler dönemlik olarak bile buraya gelmeyi istemediğinden yerel halk geneli yaşlılardan oluşmaktadır.

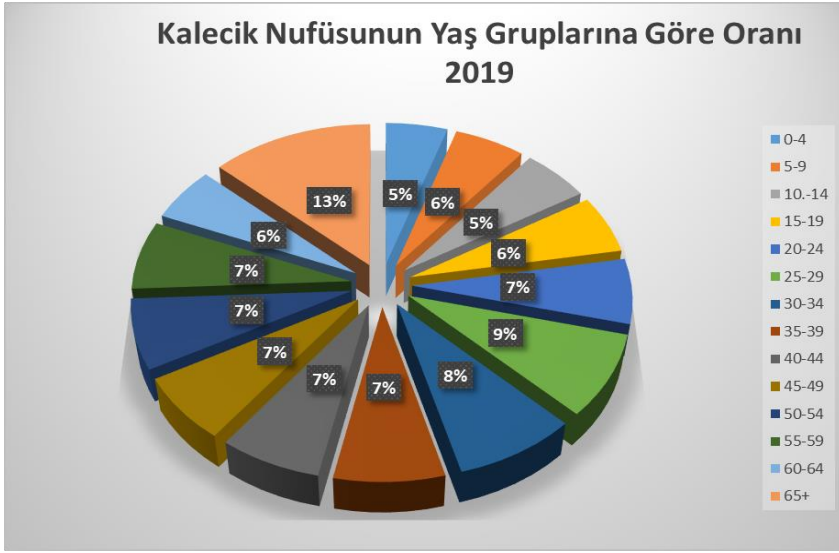
Kalecik ilçe merkezine baktığımızda 1985 yılında yaşlı nüfus %5 iken, 1990 yılında %4'e 2000 yılında ise %3'e düşmüştür. Bu yıllarda Kalecikte genç nüfusun hâkim olduğunu görmekteyiz. Fakat 2019 yılına baktığımızda yaşlı nüfus %13'e yükselmiştir. Ayrıca genç ve orta yaş nüfusunda da bir azalma görülmektedir. Bunun nedeni Kaleciğin diğer ilçelere ya da illere göç vermesidir.

Grafik 2.5.1. 2019 Kalecik yaş piramidi (Kaynak, Özüduru, 2019)

Grafik 2.5.2. Kalecik yıllara göre yaş dağılımı (**Kaynak**, URL-21)

Tablo 2.5.1. 2019 Kalecik yaş grubu yüzdeleri (**Kaynak,** Özüduru, 2019)

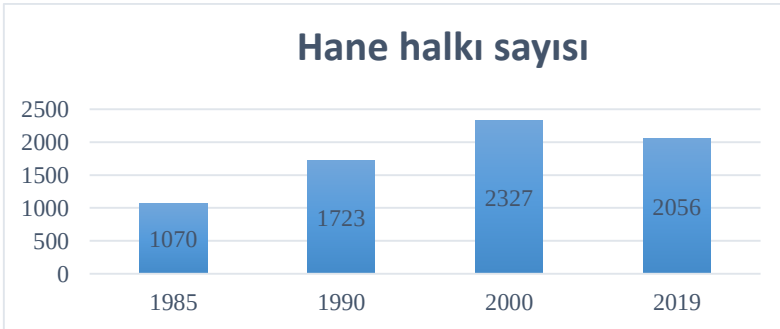
Hane Halkı Sayısı

Bir hanede yaşayan insan sayısıdır. Şehircilikte nüfus yoğunluğunu hesaplamada kullanılır. Ortalama bir değerdir her zaman tam sayı çıkması beklenmemektedir.

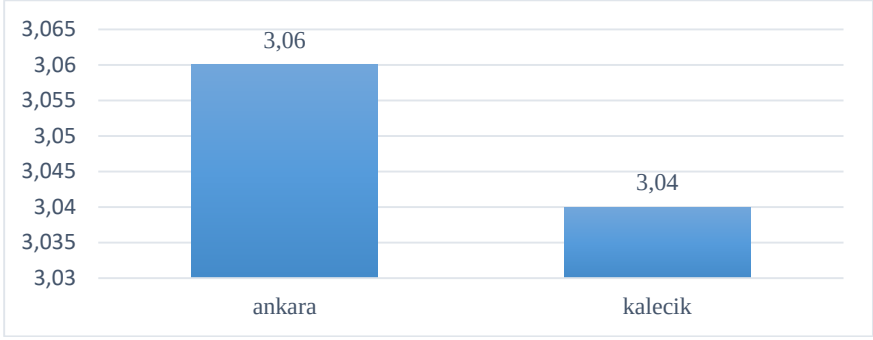
Kalecik hane halkı büyüklükleri 2000 yılı öncesine göre büyük bir oranla düşmüştür. Bunun sebebi genç nüfusun artık bu ilçede kalmak istememesidir. Bu sonuca da nüfus piramitleri sayesinde kolayca ulaşmak mümkündür.

Tablo 2.6.1. 2019 Kalecik ortalama hane halkı büyüklüğü(**Kaynak,** URL-22)

Kalecik İlçe Merkezi (2019)	3.04
Kalecik İlçe Toplamı (2019)	2.82

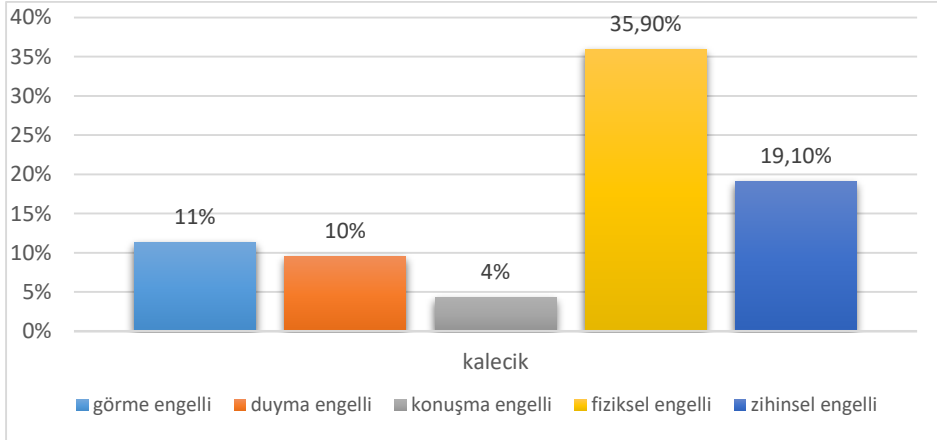
Grafik 2.6.1. Kalecik yıllara göre hane halkı sayısı değişimi (**Kaynak,** URL-23)

Grafik 2.6.2. Ankara – Kalecik ortalama hane halkı büyüklüğü (2019)
(Kaynak, URL-24)

Engelli Nüfus

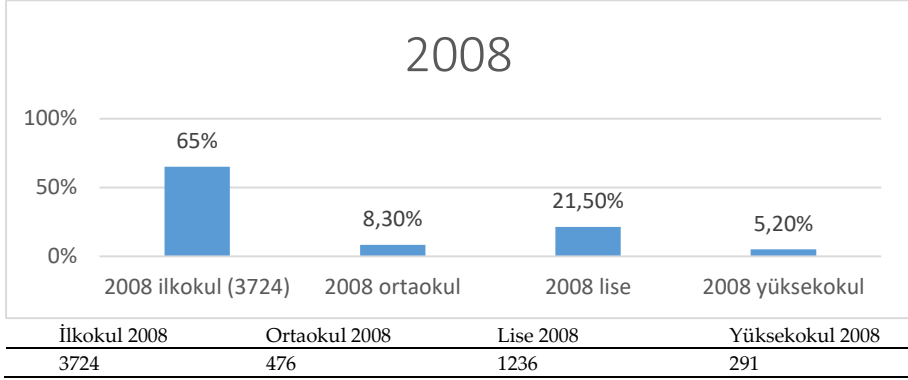
Ülkemizin azımsanamaz bir kısmını kaplayan engellileri yok göremeyiz. Kalecik'te de merkez nüfusun yaklaşık %2 sini engelliler oluşturmaktadır. Merkezde ortalama 97 engelli vatandaş bulunmaktadır. Bunların çoğunluğunu fiziksel engelli vatandaşlar oluşturup zihinsel engelliler onu takip etmektedir.

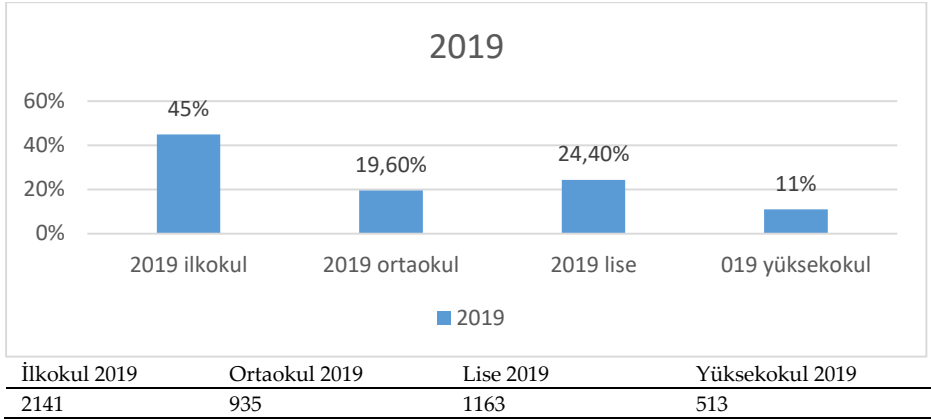
Grafik 2.7.1. Kalecik engellilik türü dağılımı (Kaynak, URL-25)

Eğitim Durumu

Tüm yıllarda eğitim seviyesinin çoğunluğunu ilkokul mezunları oluşturmaktadır, aynı zamanda tüm eğitim seviyeleri için erkekler daha fazla okuma oranına sahiptir. Bölgedeki okul sayısı yeterlidir hatta okuyan nüfusun üstünde okul kapasitesi vardır. Okuryazar nüfusu arttırmak için önemli çalışmalar yapılmış olup ilerleyen yıllarda bu oranda bir artış olacağı beklenebilir.

Grafik 2.8.1. 2008 Kalecik eğitim durumu (Kaynak, URL-26)

Grafik 2.8.2. 2019 Kalecik eğitim durumu (Kaynak, URL-27)

Nüfusun Şehir Planlama İçin Önemi

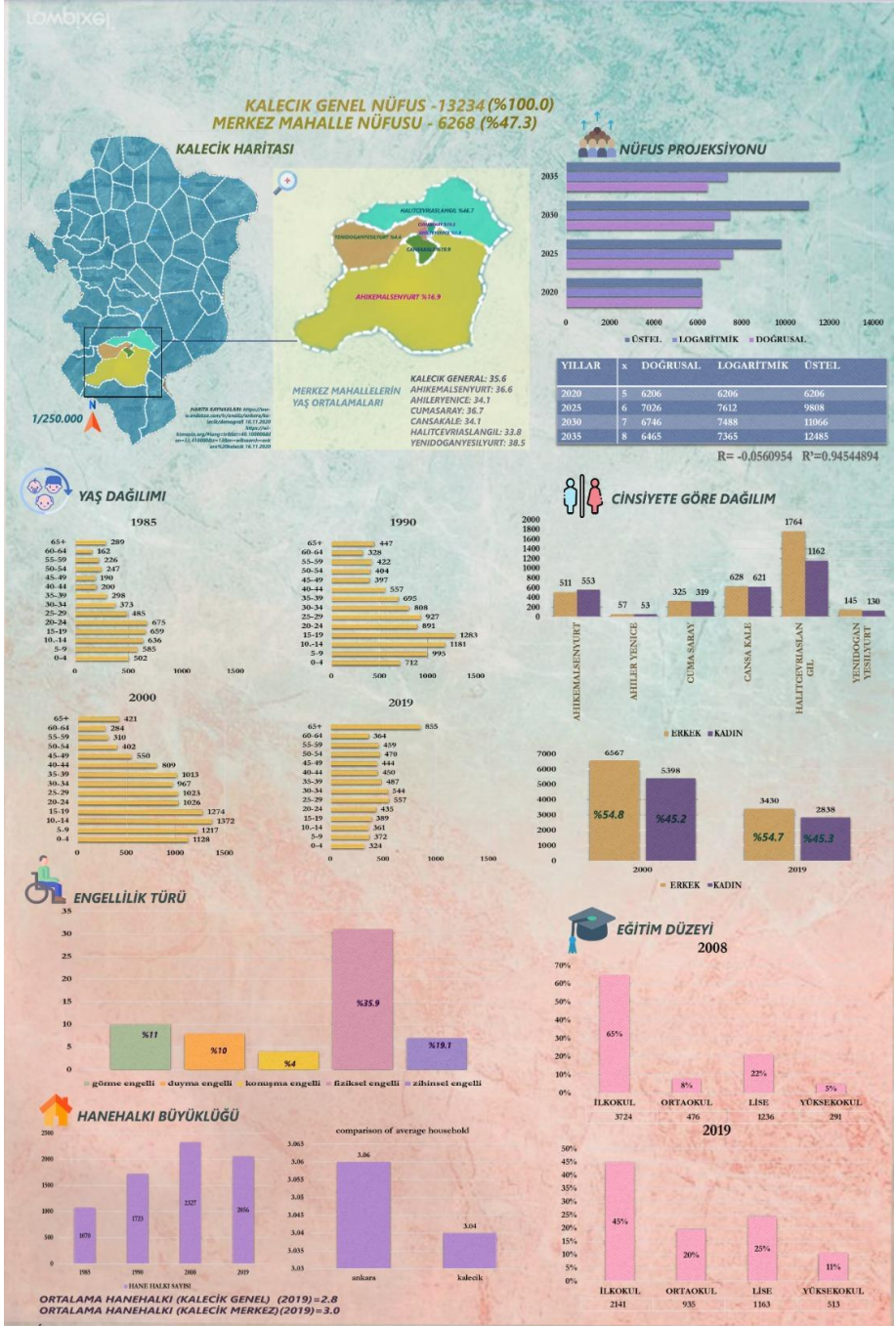
Nüfusun yaş ve cinsiyet bileşimi kalkınma ve kalkınmanın planlaması açısından büyük önem taşımaktadır.

İnsanların temel gereksinimlerinin üretim alanları olan doğal kaynakların sınırlı olması ve insanlığın yeryüzünde işgal edebileceği alanların yüzölçümü ile kendi varlığını sürdürmesi için koruması gerekli olan alanların yüzölçümü arasındaki dengenin korunması ihtiyacı nedeniyle nüfusun kestirimi ve planlanması büyük önem taşımaktadır. Kırsal ve kentsel alanların birlikteliğinden oluşan şehirleri planlamakla yükümlü olan şehir plancılar için nüfusa yönelik tahminlerin doğruluğu, planlama çalışmalarının geçerliliği ve güvenilirliği açısından büyük önem taşımaktadır. Geleceğe ilişkin nüfus hesapları kent ve arazi kullanım planlamasında ekonomik gelişmedeki yenilikler, altyapı, ulaşım ve sağlık hizmetlerinin planlanması, su taleplerinin değerlendirilmesi,

doğal kaynakların yönetilmesi ve korunmasında ve diğer uygulamalarda geniş kullanım alanı bulmaktadır. (Rayers2008)

Nüfus kestirimi yapan plancılar ya da uygulayıcılar; kullanılacak metodun seçimi, girdi olacak verinin belirlenmesi, kabul edilecek varsayımların belirlenmesi, özellikli nüfusların değerlendirilmesi gibi pek çok konunun seçimiyle yüzleşirler (Rayers, 2008). Dolayısıyla şehir plancıların planlama çalışmalarına yön verecek varsayımları, yöntemleri ve ilkeleri belirlemesi; sonuç planın başarısı üzerinde büyük ölçüde önemlidir.

Demografik Analiz Paftası

KALECİK'İN DOĞAL YAPISI-I

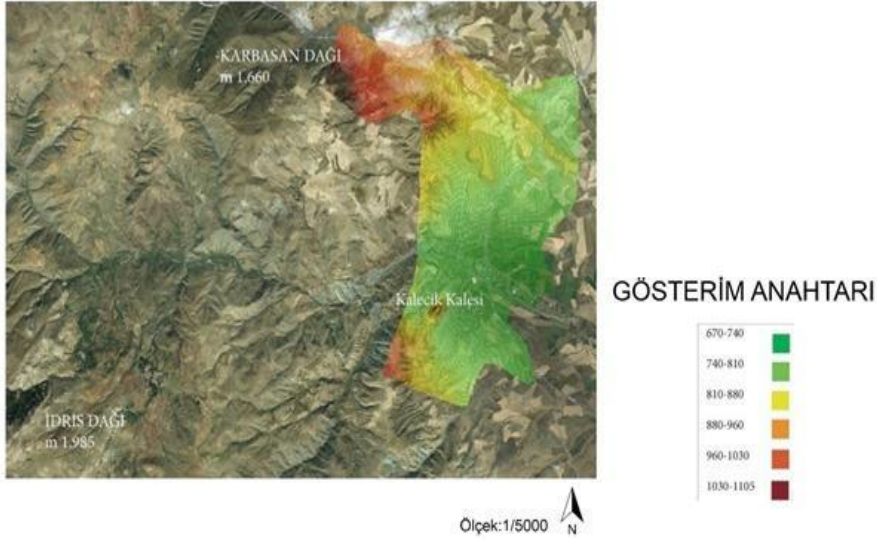
Giriş

A nkara ili Kalecik ilçesi özelinde yapılan topografik analizler ile ilçenin sahip olduğu doğal çevreyi tanımaya yönelik bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Grupça yapılan analizler sonucunda çalışma alanının sahip olduğu eğim, yükseklik, bakı, drenaj sistemi gibi topografik özelliklerin tespiti amaçlanmıştır.

Çalışma alanı ile ilgili ilgili kurumlardan alınan topografik veriler coğrafi bilgi sistemleri ile değerlendirilmiştir. Analizler bir CBS yazılımı olan Netcad programının olanakları ile gerçekleştirilmiştir. Netcad programı tüm analizleri tek bir yazılım ile yapma olanağı sunduğundan tercih edilmiştir.

Analizler

Yükseklik Analizi

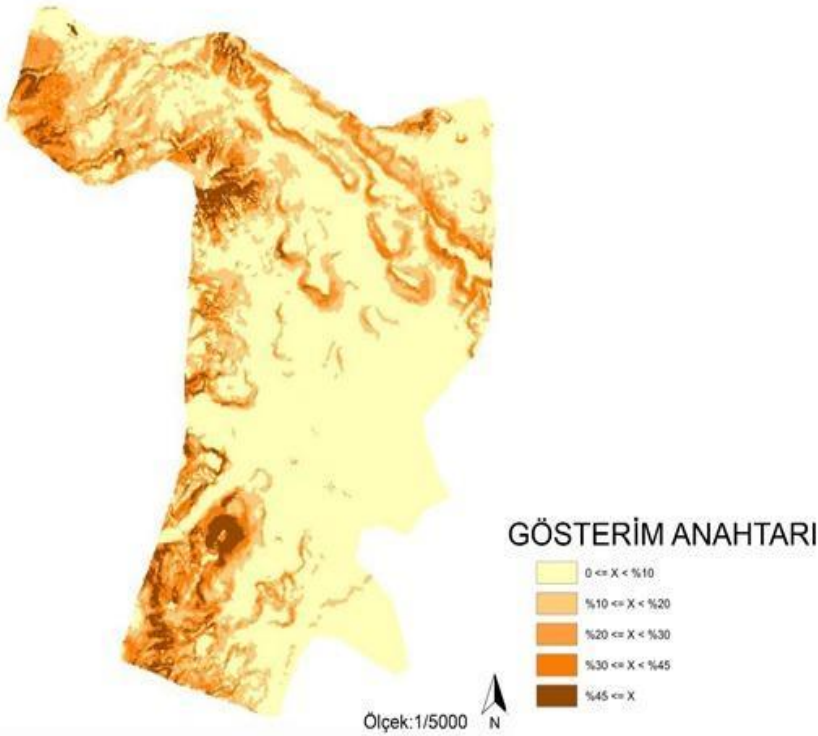
Şekil 3.2.1. Kalecik ilçesi yükseklik analizi paftası

Çalışma alanında yapılan yükselti analizine göre alanın güney doğusundan kuzey batısına doğru gidildikçe yükseklik değerleri artmaktadır. Alanın kuzey batı yönünde en yüksek değerine 1105 m'de ulaşılmaktadır. Ayrıca analizde görülen güney batı yönünde 970 m'de bir diğer yükseklik olarak fark edilmektedir.

Alanda Kalecik kalesinin kuzeyi dere yatağı olduğundan en alçak yükseklik değerleri görülmektedir. Kale ise şehrin ortasındaki 150-160 m yüksekliğindeki sarp bir kayanın üzerine kurulmuştur. Kalenin denizden yüksekliği

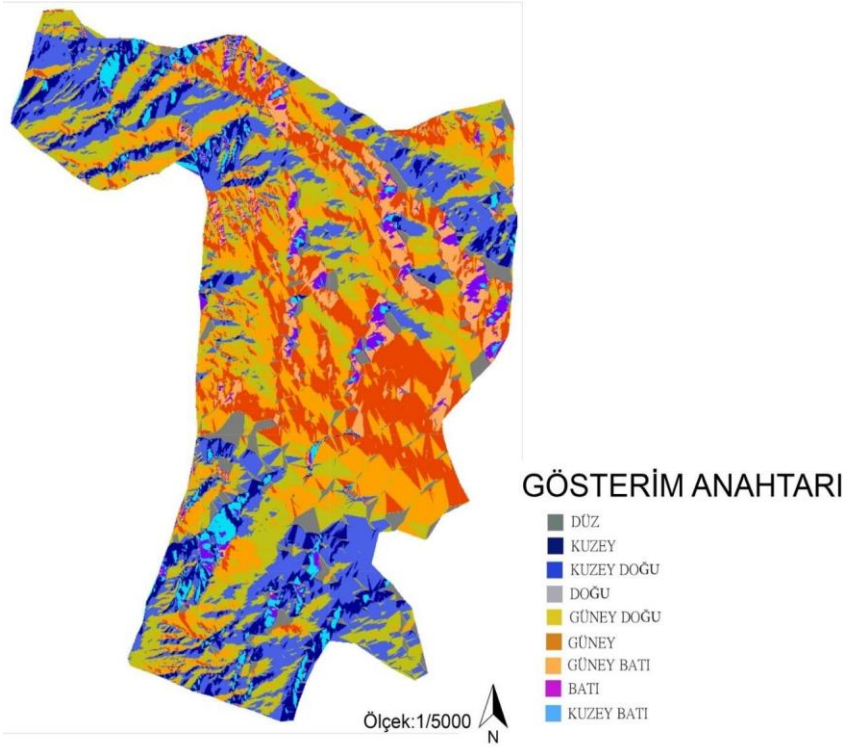
725 m'dir. Arazide bulunan Karbasan Dağı, Kalecik kalesine 23 km uzaklıkta bulunur ve yüksekliği 1.660 m'dir. İdris Dağı ise ilçenin en yüksek dağı ve yüksekliği ise 1.985 m'dir.

Eğim Analizi

Şekil 3.2.2. Kalecik ilçesi eğim analizi paftası

Kalecik'e eğim açısından bakıldığında kuzeyde ve güneyde eğimli bir arazi yapısı bulunmaktadır. Alanın güney batısında eğim çok fazlaştığından dolayı yerleşilebilirlik için engel oluşturmaktadır. Bunun yanında alanın ortasında bir dere yatağı bulunmaktadır. Analizden de görüldüğü gibi arazi-deki eğim en çok %0 ile %10 arasındadır. Eğimin %45'in üstünde olduğu alanlar ise azdır.

Bakı Analizi**Şekil 3.2.3. Kalecik ilçesi bakı analiz paftası**

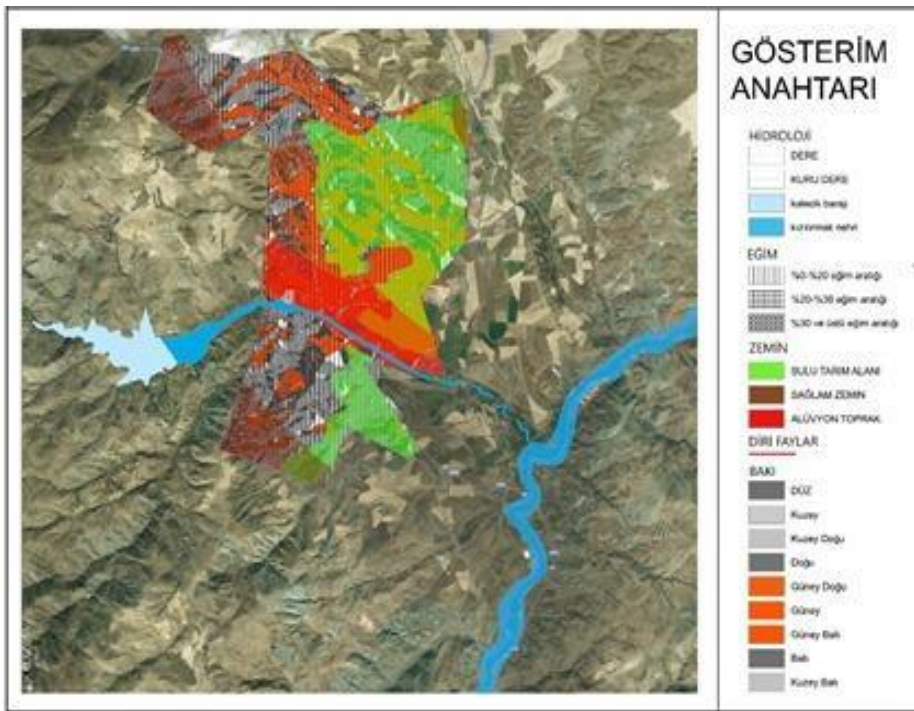
Çalışma yaptığımız alanda yapılan bakı analizine göre alan güney yönüne yönelmektedir. Alanın kuzey batı yönü batıya; güney yönü ise güney batı yönüne yönelmektedir. Çalışma alanında da yerleşim yoğunlukla güney batı yönündedir.

Hidroloji Analizi

Kalecik ilçe merkezinin içinden Uludere geçmektedir. Bu derenin bir ucunda Kalecik Uludere Barajı bulunurken diğer ucundan Kızılırmak nehrine dökülür (Şekil 1). Kızılırmak Havzası 8.641.635 ha genişliği ile Türkiye'nin Fırat'tan sonra ikinci büyük havzasıdır ve Türkiye'nin toplam yüzölçümünün %10,87'sini oluşturur. 1.355 km uzunluğa sahip Kızılırmak Türkiye'nin en uzun akarsusudur. Nehir sekiz farklı ilden geçerken çok sayıda dere ve çayın suyunu toplayarak Karadeniz'e ulaştırır. Bu derelerden birisi de Kalecik'in içinden geçen Uludere'dir. (BALCI, 2012) (Şekil 2).

Uludere 6786.66 km uzunluğundadır. Genişliği 20 m olup 1.20 m derinliğe sahiptir. Kalecik Barajındaki 55m uzunluğundaki dolu savaktan 458.82m³/s

dolusavak deşarj debisi su savaklanmaktadır. Bu dere Kalecik Uludere Barajı'ndan başlayarak ilçe içindeki suyu Kızılırmak'a götürdüğü için önemlidir (Kalecik Belediyesi DSİ, Ankara İli Kalecik İlçesi Uludere Islah Raporu). Kalecik Barajı Uludere havzasında bulunan Kalecik ilçe merkezi ve merkeze bağlı birçok köye ait tarımsal alanları kapsamaktadır. Minimum su seviyesi 777.5 m, normal su seviyesi 802 m dir. Kalecik Barajı'nın drenaj alanı 150,65 km²'dir. Dolusavak proje debisi 458,82 m³/s olarak bulunmuştur. Talvegden 53 m yüksekliktedir. Aktif hacmi 13.21 hm³ olan barajın ilçe merkezinin hemen batısında yer alan Uludere üzerinde bulunur ve 2455 ha'lık bir tarımsal alanın sulanması yanında, Kalecik ilçe merkezinin içme ve kullanma suyu gereksinimi de karşılamaktadır. (Şekil 3.2.4.1.)

Şekil 3.2.4.1. Hidroloji Analiz Paftası

Şekil 3.2.4.2. Kızılırmak Kalecik Köprüsü (Kaynak, URL-28)

Şekil 3.2.4.3. Kalecik Uludere Barajı (Kaynak, URL-28)

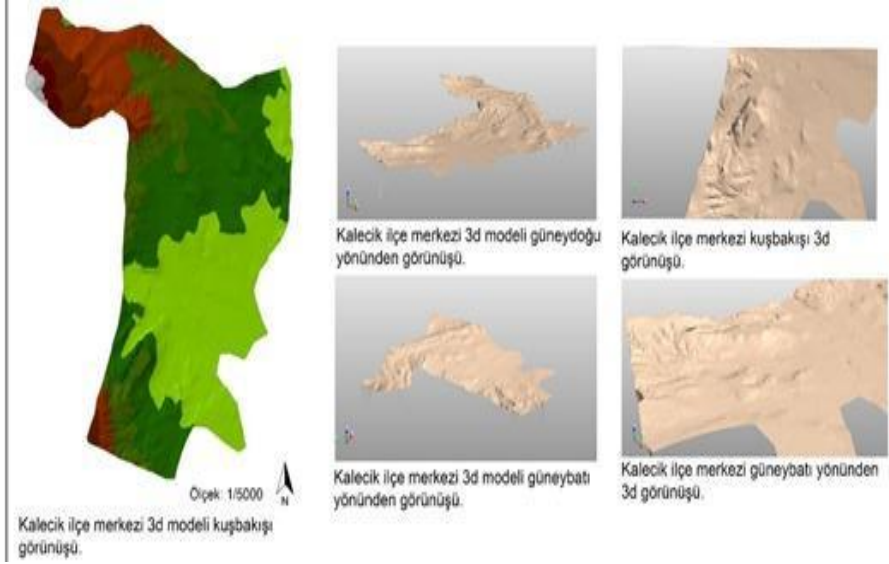
Uludere'ye bağlanan bir başka su kaynağı da Keçidere'dir. DSİ 5.bölge müdürlüğünden alınan bilgilere göre debi 44.05 ve 60,87 m³/s aralığında bir değere sahiptir. 9 m genişliğinde olan derenin derinliği 4m hesaplanmıştır. Keçi dere ilçenin güney batısından ilçe merkeze dahil olmaktadır. Bu durumda çalışma alanı içerisindeki uzunluğu 1.71 km olarak hesaplanmıştır (DSİ, Ankara İli Kalecik İlçesi Keçi Deresi Islah Raporu). (Şekil 3.2.4.4.)

Şekil 3.2.4.4. Keçi Derenin geçtiği vadi (Kaynak, URL-29)

3D Model

Kalecik ilçesi oldukça engebeli bir topografyaya sahiptir. Çeşitli topografik şekli içinde barındırır. Bu şekillerden biri olan tepelerden birine de Kalecik kalesi konumlandırılmıştır. Ardından ilçe merkezi kalenin etrafında yayılım göstermiştir. Uygun açılardan Netcad programında hazırlanmış çalışma alanının topografik analizi Şekil 3.2.5.1.' dir.

Şekil 3.2.5.1. Kalecik ilçesi 3d modeli paftası

**KALECİK İLÇE MERKEZİNİN
DOĞAL YAPISI-2**

Giriş

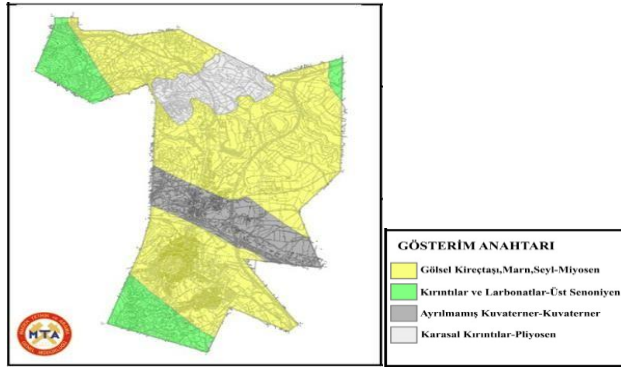
Ankara ili Kalecik ilçe merkezi için bulunan topografik veriler ile ilçenin sahip olduğu doğal çevreyi tanımaya yönelik bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Grupça bulunan veriler sonucunda çalışma alanının sahip olduğu jeolojik yapı formasyonu, jeolojik yerleşime uygunluğu, ilçe merkezinden geçen fay hattının konumu, heyelan durumu, maden içeriği, iklimi, bitki örtüsü, tarımsal kullanıma uygunluğu, tarım ürünlerinin dağılımı, tarım arazileri kullanımı, orman alanları gibi topografik özelliklerin tespiti amaçlanmıştır.

Çalışma alanı ile ilgili ilgili kurumlardan alınan topografik veriler coğrafi bilgi sistemleri ile Kalecik ilçe merkezinin halihazırına işlenmiştir. Veriler bir CBS yazılımı olan Netcad programının olanakları ile gerçekleştirilmiştir. Netcad programı tüm verileri tek bir yazılım ile sayısallaştırma olanağı sağladığından tercih edilmiştir.

Diğer çalışma gruplarından alınan doğal yapı sentezi, yapılı çevre sentezi ve ilgili kurumlardan alınan veriler kullanılarak ortaya bir yerleşilebilirlik analizi çıkartılmıştır. Bu yerleşilebilirlik sentezi Kalecik ilçe merkezinin yerleşilebilir, önlemle yerleşilebilir ve yerleşilemez alanların belirlenmesinde öncülük etmektedir.

Jeolojik Yapı

Genel Jeoloji

Harita 4.2.1.1. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Jeolojik Yapı Formasyonu

İnceleme alanı Dereköy Ofiyolitli Melanjı'na ait kireç taşı, Hançili Formasyonuna ait kumtaşı ve bu birimlerin ayrışmasıyla oluşan rezüdüel birimlerden ve Alüvyonlara ait az çakıllı ve kumlu killerden oluşmaktadır (Mert, 2015).

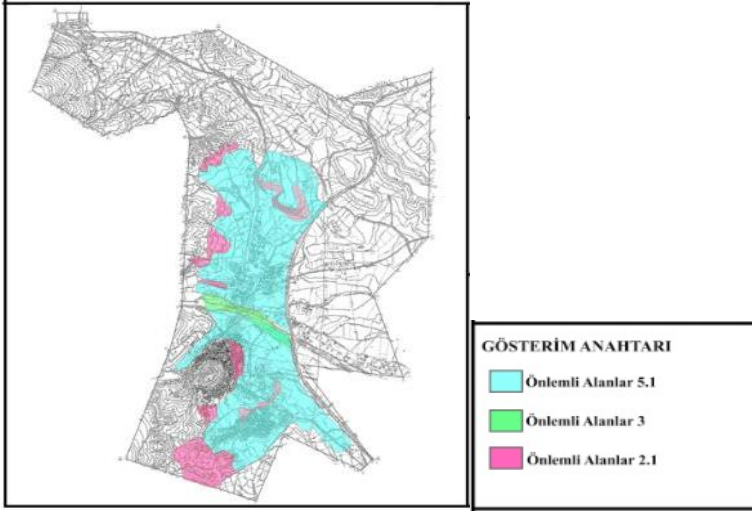
Batıda ve güneyde daha volkanik aktivitelerin ürünü olan volkanik kökenli Dereköy ofiyolitli melanji bulunmaktadır. Dereköy ofiyolitli melanji, adını Ankara-Haymana yolunda Dereköy'den alır. Birim Dereköy, Oyaca ve Develi dolaylarında yaygın olarak izlenir. Bölgede daha küçük yüzlekleri ise Karagedik batısında, Beynam koyu güneyinde izlenmiştir. Dereköy ofiyolitli melanji; Serpantinit, gabro, diyabaz, volkanit (bazalt, diyabaz, spilit) radyolarit, çörtlü kireçtaşlarından oluşmaktadır (Mert, 2015). Bu yapı en yaşlı ve en sağlam yapılardır.

Hançili formasyonu, kumtaşı, kilaşı, şeyl, tuf ve kireçtaşından oluşan formasyon, Akyürek ve diğ. (1980) tarafından adlandırılmıştır. Beyaz, gri renkte, orta-kalın tabakalı, çörtlü kireçtaşı, beyaz, sarı renkli orta tabakalı kumtaşı, gri, yeşil renkli ince tabakalı yer yer kartonumsu seviyeler içeren kilaşları ile tüfler kapsar (Mert, 2015). Pekişmemiş, killi seviyeli ve zeminde problem yaşanabilecek yapılardır.

Alüvyon birim, bölgedeki nehirlerin yataklarında tutturulmamış veya çok az tutturulmuş, kum, mil ve çakıllardan oluşur (Mert, 2015). Dere yatağının getirmiş olduğu heterojen, zayıf alüvyal vadi ilçe merkezinin ortasından geçmektedir. En zayıf, en genç ve kesinlikle yerleşilmemesi gereken çökellerdir.

İnceleme Alanının Yerleşime Uygunluk Açısından Değerlendirilmesi

İnceleme alanı Kalecik İlçesi sınırlarını içerisinde yer alan çalışma alanında litoloji, sondajlardan elde edilen UD-CR numunelerinin zemin ve kaya mekaniği laboratuvarında elde edilen verilere dayanılarak hesaplanan taşıma gücü kriterlerine göre yapılan yerleşime uygunluk (Harita 4.2.2.1.) değerlendirilmesi aşağıdaki şekildedir (Mert,2015).

Harita 4.2.2.1. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Jeolojik Yerleşime Uygunluk Haritası
(Kaynak, Mert, 2015)

1. Önemli Alan 5.1 (ÖA-5.1) Önlem Alınabilecek Nitelikte Şişme, Oturma Açısından Sorunlu Alanlar

Alanın çoğu kısmında olan Hançili formasyonu, Kalecik ilçe merkezinin her tarafında görülen pliyosen çökeller bulunmaktadır. Yerleşime uygunluk açısından bir sakınca yok fakat bazı önlemler alınmalıdır. İnceleme alanında önlemler alınmaksızın yapılaşmaya gidilmesi halinde özellikle oturma-şişme açısından bazı sorunlar yaşanabilir. Bu nedenle inceleme alanında yapılaşma öncesi aşağıda verilen gerekli önlemler alınarak Deprem Bölgelerindeki Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılaşmaya gidilmelidir. Yüzeysel suların bina temelini etkilememesi için inceleme alanında iyi bir temel izolasyonu ve çevre drenajı yapılmalıdır. Pis su giriş çıkışı ve drenaj sistemi çok iyi yapılmalıdır. Bu kesimde her türlü yapılaşma öncesi, şev duraylılığı, oturma-şişme, taşıma gücü vb. jeoteknik özelliklerinin ayrıntılı bir biçimde araştırılması ve gerekli görülen önlemlerin alınması gerekmektedir.

- ÖA-5.1 ile gösterilen bu alanlarda her tür bina için parsel bazında zemin etüdü yapılmalı ve bu etüt için hazırlanacak raporda dolgu kalınlığı, yeraltı su seviyesi, zeminin oturma, şişme, sıvılaşma, taşıma gücü özellikleri ve diğer jeoteknik hesaplamaları yapılmalı, zeminin yer yer iri bloklu seviyelerle yanal ve düşey yönde geçişli olmasından kaynaklanan heterojen bir yapı göstermesi nedeniyle, birimlerin yanal ve düşey yönlerdeki değişimlerinin saptanabilmesi için, temel derinliğinden az olmamak koşuluyla yeterli sayıda jeoteknik amaçlı sondaj açılarak geçilen seviyelerin

özellğine göre, zeminin mühendislik davranışlarını tespate yönelik örse-
lenmiş ve örselenmemiş örnekler alınmalı ve zemin tanımlamaları ile pa-
rametreleri ayrıntılı olarak belirlenmelidir. Bu bölgede inşa edilmesi dü-
şünülen bina özelliklerine uygun temel tipi ve derinliği tercih edilerek,
bina temellerinin çevre drenajının da büyük bir hassasiyetle yapılması ge-
rekmemektedir.

- Yapılaşmaya gidildiğinde çevre parsellerin zarar görmemesi ve can gü-
venliği açısından kazı yan duvarlarının 90 derece (dik) olması duru-
munda dökülen ve gevşeyen malzeme zamanla kazı alanına düşecektir.
Bu durumu ortadan kaldırmak için kazı yan duvarlarına eğim verilmeli
ve kazı süresi kısa tutmalıdır. İnceleme yapılacak her türlü temel ve yol
kazısı sonrasında oluşacak şevler iksa sistemleri ile korunmalıdır.
- Akar ve kuru dereler için DSİ görüşü alınmalı ve bu görüş doğrultusunda
planlamaya gidilmelidir.
 - Bu alanlar yerleşime uygunluk haritalarında "ÖA-5.1" simgesiyle
gösterilmiştir (Mert,2015).

2. Önlemleri Alan 2.1 (ÖA-2.1): Önlem Alınabilecek Nitelikte

Stabilite Sorunlu Alanlar

Çalışma alanında ÖA-2.1 ile gösterilen alanlarda yapılan jeoteknik değ-
lendirmeler sonucunda; alanın az eğimli olması, ancak jeolojik birimlerin he-
terojen yapıda olması ve zemin özelliğinde olması nedeniyle bu alanlarda ön-
lem alınmazsa temel açma ve yol yapım kazılan sırasında stabilite problemleri
yaşanacağı görülmüş ve bu nedenle bu alanlar Önlemleri Alanlar 2.1 (ÖA-2.1)
kapsamında değerlendirilmiştir (Mert, 2015).

Sonuç olarak bu alanlar eğimle alakalı olarak topografyada sıkıntı yaşana-
bilecek, yerleşime çok fazla uygun olmayan yani mecbur kalınmadıkça yerle-
şilmemesi gereken alanlardır.

- ÖA-2.1 ile gösterilen bu alanlarda her tür bina için parsel bazında zemin
etüdü yapılmalı ve bu etüt için hazırlanacak raporda zeminin oturma,
şişme, taşıma gücü özellikleri ve diğer jeoteknik hesaplamaları yapılma-
lıdır. Bununla birlikte sondajlı etütlerde, üstteki gevşek zonun kalınlığı
belirlenmeli ve yapı temelleri mutlaka üstteki bozuşarak oluşmuş bitki-
sel toprak ve gevşek malzemeli istif kaldırıldıktan sonra alttaki sert ze-
min üzerine oturtulmalıdır.
- Bu alanlarda; inşa edilecek yapıların temel kazılarında oluşacak yapay
şevler ve mevcut olan şevler için şev duraylılığına yönelik uygun ana-
lizler parsel sınırlı kalmayıp şev boyunca diğer parselleri de kapsaya-
cak şekilde yapılarak, sonuçların yapılaşma öncesinde değerlendirilip,
projelendirilmiş istinat duvarları ve ankrajlı-destek kirişleri ile doğacak

problemler giderilmelidir. Özellikle Dizilitaşlar formasyonu içerisindeki fliš yapısındaki kumtaşı kilitaşı tabaka eğimi yamaç eğimi yönünde ise ilave tedbirler alınmalıdır.

- Bununla birlikte sondajlı etütlerde, yamaç molozlarındaki gevşek zonun kalınlığı belirlenmeli ve yapı temelleri mutlaka üstteki bozuşarak oluşmuş bitkisel toprak ve gevşek malzemeli istif kaldırıldıktan sonra alttaki sert zemin üzerine oturtulmalıdır. Bu alanlarda yapılacak binalarda sığ temel tiplerinden kaçınılmalı ve temel kazılan yakınında fosseptik çukuru açılmamalıdır. Ayrıca bina temelleri sudan çok iyi bir şekilde drene edilmeli meteorolojik suların temele geçmesi engellenmelidir. Çalışma alanı, yerleşimler arasında uzun süre boş durması nedeni ile hemen her yerine kaçak kontrolsüz dolgu atılmakta ve bunların çoğu haritalanamayacak şekilde öbekler halinde bulunmakta olup, yapılaşma öncesi dolgu kalınlığının net olarak belirlenerek bu dolgunun kaldırılması ya da kaldırılamayacak boyutta olması halinde kazıklı temel vb. iksa tedbirlerinin alınması ve yapı temcilerinin ana kaya taşıtırılması uygun olacaktır (Mert, 2015).

3. Önlemleri Alan-3 (ÖA-3): Su Baskını Açısından Önlem Alınabilecek Alanlar

Çalışma alanı içerisinde geçen Kalecik Çayı taşkın durumunda olup, bu bölgelerde su baskını tehlikesi bulunmaktadır. Bu nedenlerle Kalecik Çayı ile buraya akış gösteren tali ve kuru dereler için DSİ'den görüş alınarak, planlamanın bu görüş doğrultusunda yapılması gerekmektedir. Ayrıca kalınlığı yaklaşık 2 ile 10 m. arasında değişen Kalecik Çayının oluşturduğu kontrolsüz dolgu alanları bulunmaktadır (Mert, 2015). Bu alan yerleşimde sıkıntı yaşanabilecek en önemli alandır.

Haritalanabilecek boyuttaki bu alanlar "Önlemleri Alan-3 (ÖA-3): Su Baskını Açısından Önlem Alınabilecek Alanlar" olarak değerlendirilmiş ve ekli yerleşime uygunluk haritasında "ÖA-3" simgesiyle gösterilmiştir.

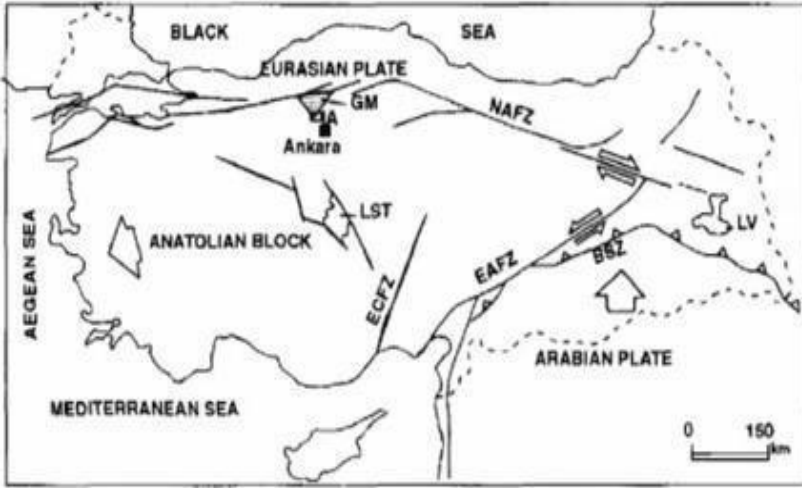
- ÖA-3 ile gösterilen bu alanlarda yapılaşma öncesi dolgu kalınlığının net olarak belirlenerek bu dolgunun kaldırılması ya da aldırılamayacak boyutta olması halinde kazıklı temel vb. iksa tedbirlerinin alınması ve yapı temellerinin ana kaya taşıtırılması uygun olacaktır.
- Dolgu birimleri heterojen özelliğe sahip olup taşıyıcı zemin niteliğinde değildir. Bu nedenle yapı yükleri dolgu birim üzerine oturtulmamalıdır.
- Derin kazılarda oluşacak şevler açıkta bırakılmamalı, uygun projelendirilmiş istinat yapıları ile desteklenmelidir.

- Çalışma alanında kum ocakları bulunduğundan bu işletmelerin paşaları kontrolsüz şekilde ve haritalanmayacak boyutta etrafta olabilmektedir. Bu alanlarda da benzer önlemlerin alınması gerekmektedir (Mert, 2015).

Deprem Durumu

Kalecik ilçesi, Kırıkkale ve Çankırı arasında kalmış ve uzak alanda etrafında çok büyük deprem aktivitesi olan bir bölgedir. Yerel alanda ise çok fazla büyük tektonik aktivite yaratmayan bölgede yer alır.

Çalışma alanımızda; bölgesel olarak çalışılmış ve literatüre geçmiş olan neotektonik dönem faylarına baktığımızda kuzeyde NAFZ, doğuda Kırıkkale-Keskin yöresi fayları, güneyde Bala ve Koçhisar-Aksaray fayları yer alır. Çalışma alanını etkilemesi beklenen en önemli aktif fay Tuz Gölü Fay Zonu'dur (LST) (Harita 4.2.3.1.). Tuzgölü fay kuşağı kuzeybatıda Köşker ile güneydoğuda Bor ilçesi arasında uzanan, 15-25 km genişliğinde ve 220 km uzunluğunda, önemli miktarda normal atım bileşeni olan sağ yanal doğrultu-atımlı bir makaslama kuşağıdır ve büyüklüğü 6 ve üzerinde deprem üretme kapasitesine sahiptir. Tuzgölü fay kuşağının Ankara il merkezine uzaklığı harita üzerinde 90 km dolayındadır. Bu fay Kulu yakınlarında sonlanmaktadır (Mert, 2015).

Harita 4.2.3.1. Türkiye Tektonizma (Neotektonik) Haritası
(Kaynak, Gökten ve diğ., 2011)

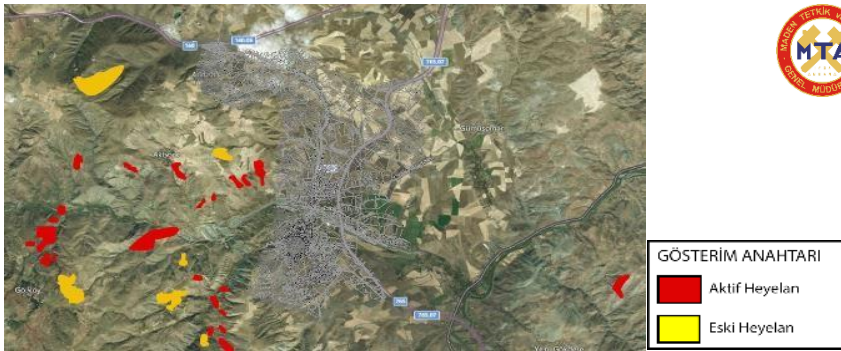
Kalecik ilçe merkezinin içinden alüvyal çökeller ve genç çökellerle içerisinde kuvaterner fayı (Harita 4.2.3.2.) diye nitelendirdiğimiz dirifay düzlemi geçmektedir. Bu fay aktif ve küçük bir faydır. Küçük depremler yaratır, risk yaratmaz.

Harita 4.2.3.2. Kalecik İlçe Merkezi Dirifaylar Haritası

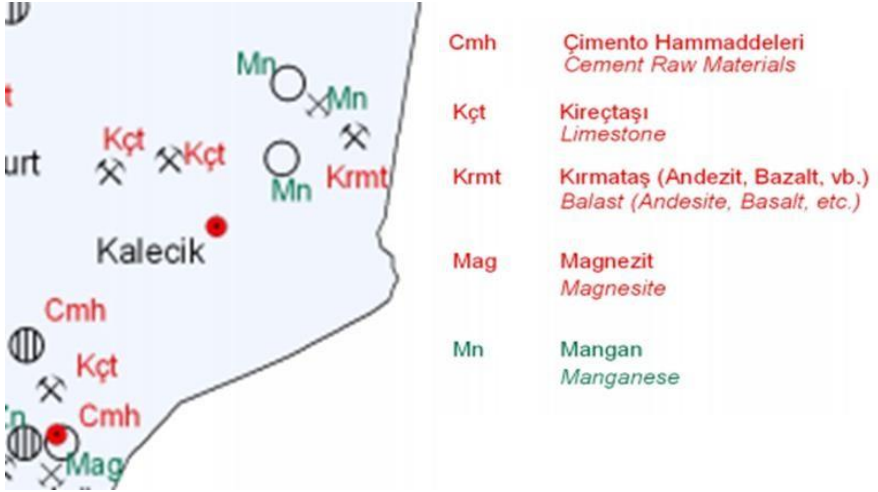
Kütle Hareketleri

Köylerde rapor edilen heyelan (Harita 4.2.4.1.) ve kaya düşmeleri olmakla birlikte inceleme alanında 7269 sayılı yasa kapsamında değerlendirilebilecek heyelan, kaya düşmesi, çığ ve benzeri doğal afet riski kararı bulunmamaktadır. Ancak eğimin %10-30 olduğu alanlarda yapılan kontrolsüz kazılarda stabilite sorunlarıyla karşılaşıldığı gözlenmiştir (Mert, 2015). Bir diğer durum ise Jeolojik Yerleşime Uygunluk Haritası'nda (Harita 4.2.2.1.) belirtilen su baskını olabilecek alan bizim için bir afet riski taşıyan alandır.

Harita 4.2.4.1. Kalecik İlçe Merkezi Heyelan Haritası (MTA)
(Kaynak, URL-45)

Yapı Taşı Kullanımı

Harita 4.2.5.1. Kalecik İlçesi Maden Haritası (MTA) (Kaynak, URL-44)

Granit (volkanik kökenli), magmatik kökenli olan iri taneliden ince taneli feldspar ve kuvars mineralleri içeren sert kayadır. Yörelere göre farklı özellikler veren granitlerin özellikle gri renkli, ince mineral taneli olanları parke taşı imalatında kullanılmaktadır. İnşaat sektöründe sıklıkla yapı taşı olarak veya binalarda denizlik, cephe kaplaması, basamak olarak kullanılmaktadır. Yol kenarlarında, meydanlarda, park ve bahçelerde şehir mobilyaları olarak görülmektedir. Bazalt (volkanik kökenli), yaya yol döşemelerinde ve raylı sistem taşımacılığında balast olarak değerlendirilmektedir.

Andezit (volkanik kökenli), renk, doku ve sertlik açısından uygun olan bazı türlerinden parke taşı, döşeme taşı, kaplama taşı ve yapılarda değişik amaçlı olarak mimari tasarımlarda ve tarihi yapılarda kullanılmaktadır.

Tüfler, volkanik küllerin konsolide bir hale gelmesiyle oluşmaktadır.

Kumtaşı, silisli yada kum taneciklerinin çökmesi ve bunların çimento-lanması ile oluşmuş sert bir kayadır. Türkiye'deki üretimi küçük ölçekte olup iç piyasaya yöneliktir.

Kireçtaşı, krem veya beyaza yakın renklerdeki kireçtaşlarından hem doğal parke taşı hem de diğer amaçlı yapı taşları üretilmektedir. Çimento sanayinde hammadde olarak da kullanılır.

Kayağan taşı (Kayraktaşı, Slate, Arduvaz), metamorfik bir kayaç olan kayağan taşı, çamur taşları, silt taşları, şeyller ve volkanik küllerin farklı kompozisyonlarını içerir. İhraç potansiyeli yüksek olan kayağan taşı çatı kaplama-

larında, döşemelerde ve dış kaplamalar ile birlikte peyzaj mimari amaçlı olarak kullanılmaktadır.

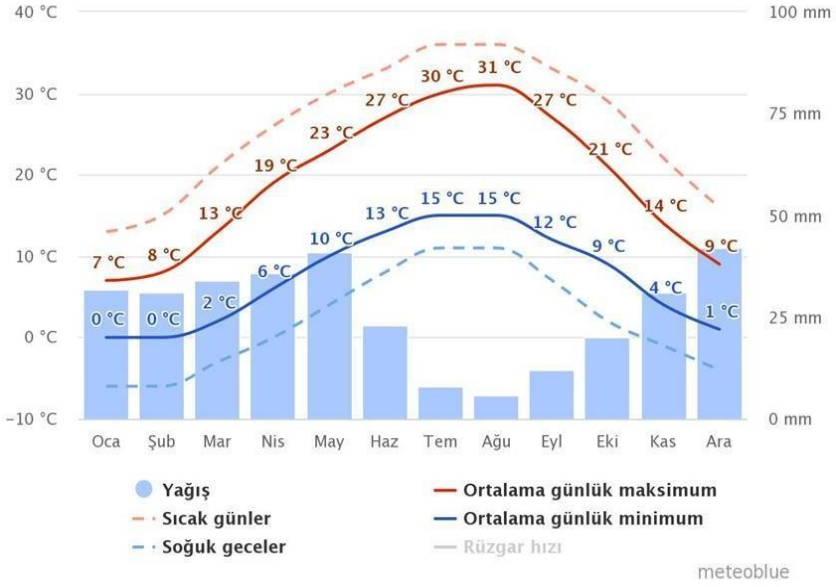
Rafrakter killer ve şiferton, çalışma şartlarının ağır olduğu demir-çelik, çimento, petrokimya sanayiinde ağır hizmet tuğlalar, cam sanayiinde ve kok fırınlarında silika, asidik ortamlarda asit tuğlaları diğer çalışma ortamlarında genel hizmet ve hafif hizmet tuğlaları kullanılır.

Mermer, kalker ve dolomitik kalkerlerin ısı ve basınç altında başkalaşıma uğrayarak kristalleşmesi sonucu oluşmuş metamorfik bir kayadır. Yapıtaşı, kaldırım, döşeme ve süsleme taşı (dekoratif) olarak kullanılabilirler (Koçkar, 2020).

İklim

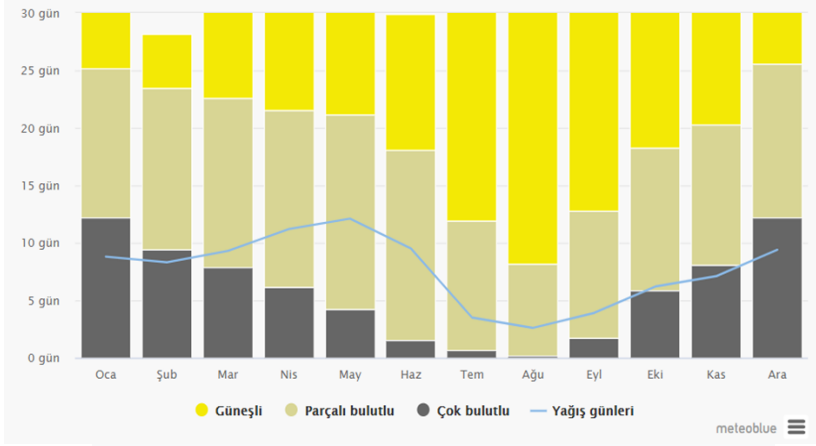
Kalecik'te karasal iklim hâkimdir. Başka bir ifade ile yazlar kurak ve sıcak, kışlar ise yağışlı ve soğuktur. Bununla birlikte coğrafi konum itibarı ile Kalecik'in kendine özgü bir iklim yapısı vardır. İlçe 2000 m. yükseklikteki İdris dağı ile 500 m. yükseklikteki Kızılırmak vadi çukuru arasında yerleşmiştir. İşte bu 1500 m. yükselti farkının tam arasında bulunması ve Kızılırmak'ın ilçe yanından geçmesi nedeni ile Kalecik'te mikroklima iklim karakteri görülmektedir (Anonim, 2011b). Kalecik kuvvetli hava akımlarına karşı civarındaki dağlar yardımıyla korunmaktadır. Bu sebeple Kalecik'te kış aylarında sıcaklığın çevresindeki meteoroloji istasyonları verileriyle karşılaştırıldığında daha yüksek derecede olduğu görülmektedir. Ayrıca, araştırma alanı çevre yerleşimlere göre daha alçaktır ve adeta çanak oluşum şeklinde bir yapısı vardır. Bu yapı nedeni ile kesilen hava akımları sıcaklığın artmasını, Kızılırmak ise artan bu sıcaklık ile birlikte alanda daha yüksek bir nemin oluşmasını beraberinde getirmektedir.

Ortalama Yağış – Sıcak Günler- Soğuk Geceler

Grafik 4.3.1. 2019 Yılı Ortalama Yağış, Sıcak Günler, Soğuk Geceler Grafiği
(Kaynak, URL-30)

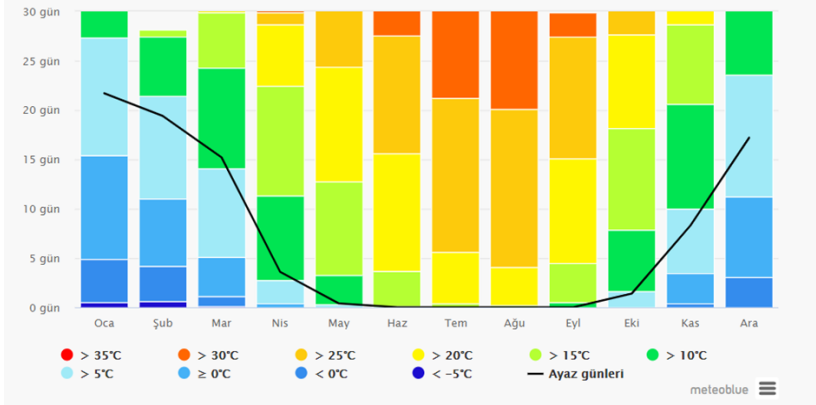
Grafik 4.3.1. ortalama yağış grafiğinde kırmızı kesik çizgi sıcak günleri, mavi kesik çizgi soğuk geceleri ifade ederken, kırmızı düz çizgi ortalama günlük maksimum sıcaklığı, mavi düz çizgi ise ortalama günlük minimum sıcaklığı göstermektedir. Örneğin, ocak ayında maksimum sıcaklık ortalama 7°C, minimum sıcaklık ortalama 0°C iken ortalama yağış 32mm'dir.

Bulutlu, Güneşli ve Yağışlı Günler

Grafik 4.3.2. 2019 Yılı Bulutlu, Güneşli ve Yağışlı Günler Grafiği
(Kaynak, URL-30)

Grafik 4.3.2. bulutlu, güneşli ve yağışlı günler grafiğinde sarı renk ortalama güneşli gün sayısını, krem renk ortalama parçalı bulutlu gün sayısını, gri renk ortalama çok bulutlu gün sayısını ve mavi çizgi ortalama yağış günlerini göstermektedir. Örneğin şubat ayında 4,7 gün güneşli, 14,1 gün parçalı bulutlu,

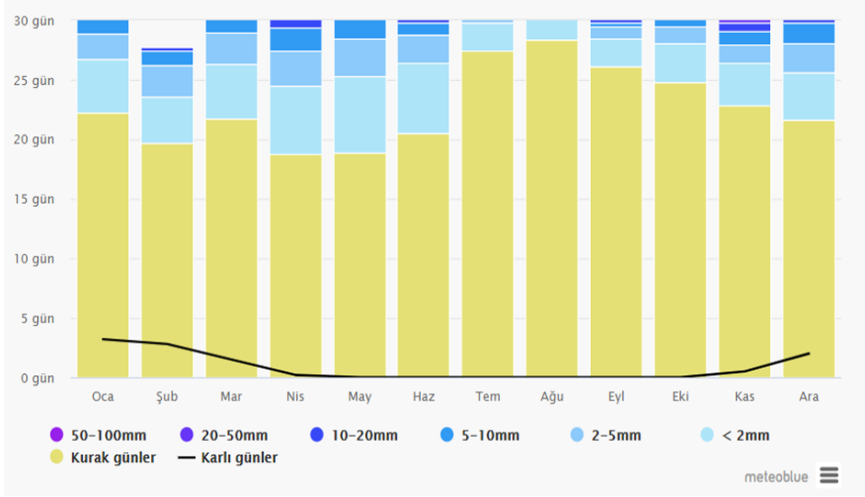
9,4 gün çok bulutlu ve 8,3 gün yağışlı geçmiştir.

Maksimum Sıcaklık

Grafik 4.3.3. 2019 Yılı Maksimum Sıcaklıklar Grafiği (Kaynak, URL-30)

Grafik 4.3.3. maksimum sıcaklık grafiğinde Kalecik ilçesi için minimum -5°C maksimum 35°C sıcaklık değerleri gözlemlenmiştir.

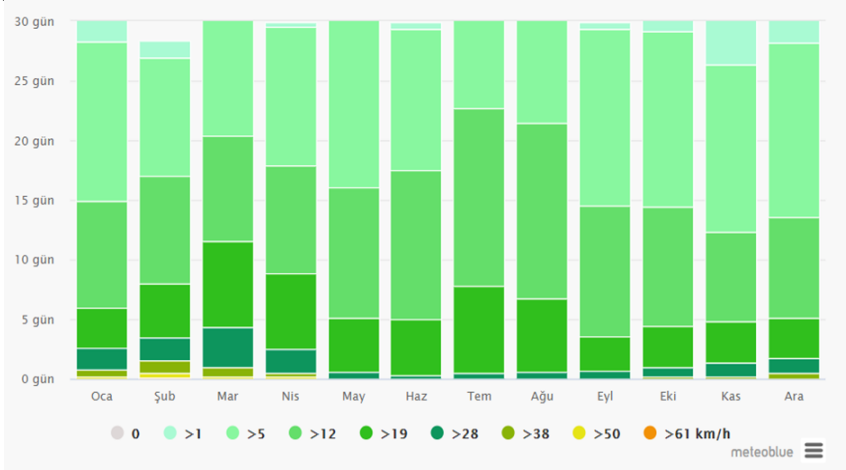
Yağış Miktarları

Grafik 4.3.4. 2019 Yılı Yağış Miktarları Grafiği (Kaynak, URL-30)

Grafik 4.3.4 yağış miktarları grafiğinde, aylık yağış miktarları incelenmiştir. Ağustos ayında kurak günler sayısı, ocak ayında ise karlı günler sayısı fazladır.

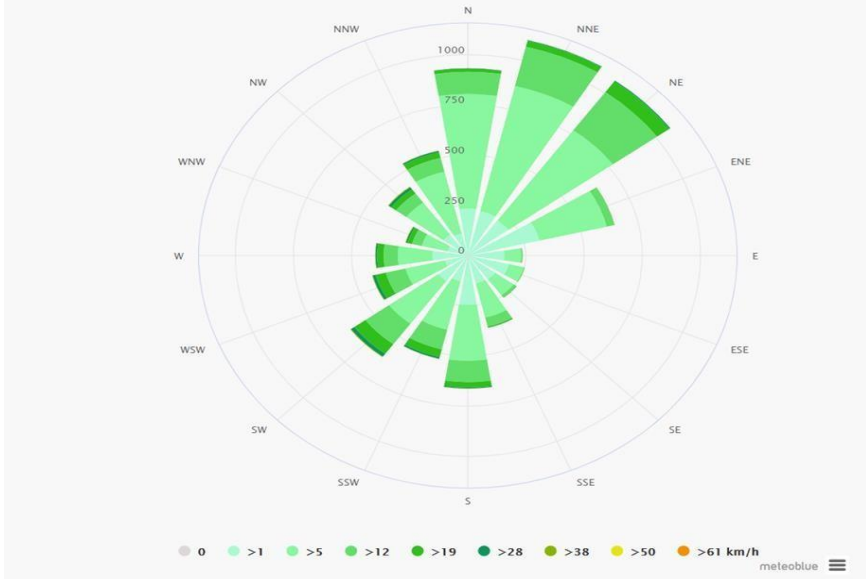
Rüzgâr Hızı

Grafik 4.3.5. Rüzgâr Hızı Grafiği (Kaynak, URL-30)

Kalecik için bu grafik her ay rüzgârın belirli bir hıza ulaştığı günleri ifade etmektedir. Rüzgar hızı şubat ayında maksimum 50 km/h değeri ölçülmüştür.

Rüzgâr Gücü

Grafik 4.3.6. 2019 Yılı Rüzgâr Yönü Grafiği (Kaynak, URL-30)

Kalecik ilçesinde hâkim rüzgâr yönü kuzeydoğudur.

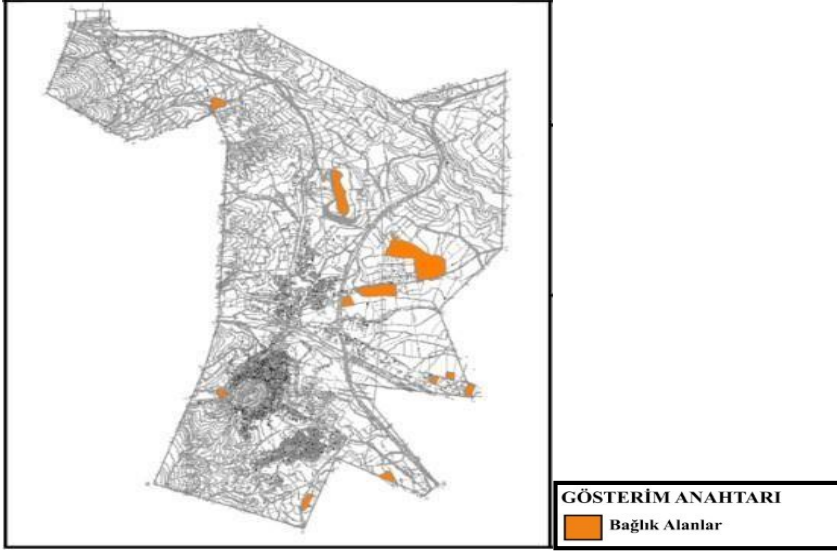
Bitki Örtüsü

İlkbahar yağışları ile yeşerip sonbahar aylarında kuruyan bozkır (step) bitki örtüsü ilçe genelinde hâkimdir. İlçe genelinde yağışların az olması sebebiyle doğal olarak yetişen ağaçlar fazla gelişmemektedir (Çınar, 2020). Bölgedeki bitkilerin büyük bir bölümü kurakçıl ve tuzcul özelliklerdedir. Yerleşme çevresinde daha çok kurakçıl karakterde otsular yaygındır (Gündüz, 2004). Toprak yapısı, killi- tınlı, hafif alkali, fazla kireçli ve tuzsuzdur (Doğar, 2019).

Bitki Türleri (Flora)

Kalecik doğal bitki örtüsü ve orman alanları açısından oldukça fakirdir. Kalecik'te genel olarak Karaçam ve meşe toplulukları görülmektedir. Ormanlık alanların önemli bir bölümü Kızılırmak Nehri ve yakın çevresindedir. İlçede bitki topluluklarının en yoğun olduğu alanlardan biri olan nehir ve dere boylarında Kavak, söğüt ve İncir ağaçları doğal olarak yetişmektedir (Çınar, 2020). Alanda bozkır bitkisi olarak çoğunlukla çok yıllık Sığırkuyruğu ile Geven dikenli türleri görülmektedir (Şekil 4.4.1.2.1. ve Şekil 4.4.1.1.1.). Ayrıca

çoğu yaz kuraklığına dayanabilmek için dikenli ve iğne yapraklı bir yapı geliştiren, Yavşan otu, Üzerlik otu ve Devedikeni gibi bozkır bitkileri de bulunmaktadır (Şekil 4.4.1.5.1., Şekil 4.4.1.3.1., Şekil 4.4.1.4.1.) (Gündüz, 2004).

Harita 4.4.1.1. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Bağlık Alanlar Haritası

Kalecik ilçesine özgü bir meyve bitkisi de “Kalecik Karası” (Şekil 4.3.1.1.) adıyla bilinen üzüm türüdür. Bağlık alanların çoğu ilçe merkezinin güneyinde ve Kızılırmak Nehri’nin etrafındadır (Harita 4.4.1.1.). Toplam 21200 dekar üzüm bağı bulunmaktadır (GTHB, 2017).

Şekil 4.3.1.1. Kalecik Üzümlü (**Kaynak**, URL-42)

1. Geven Dikeni

Geven dikeni (Şekil 4.4.1.1.1.), baklagillerden olup, çok yıllık bitkilerdendir. Yetiştirildiği bölgelere göre farklılaşan 2000 kadar türü vardır. Yapraklar eliptik bir şekilde dal boyunca karşılıklı sıralanmıştır. Sarı, açık sarı, beyaz ve

pembe açan türleri mevcuttur. Çok yıllık otsu, dikenli bitkilerdir. Boyları türüne göre 5 - 100 cm ve bulunduğu yükseklikler 200 - 2700 m arası değişir. Ayrıca kitre ilaç yapımında da kullanılır (URL-31).

Şekil 4.4.1.1.1. Geven Dikeni (Kaynak, URL-38)

2. Sığır Kuyruğu

Sığır kuyruğu otu (Şekil 4.4.1.2.1), sıracı otugiller familyasına ait ot türüdür. Sarı renklerdeki çiçekleri olan bitkinin, ana merkezi Avrasya'dır. Sıcağı seven bu ot, insan sağlığını korumak amacıyla yüzyıllardan beri tüketiliyor. Güçlü etkileri olan Sığır Kuyruğu Otu, alternatif tıpta sıklıkla önerilenler arasında (URL-32).

Şekil 4.4.1.2.1. Sığır Kuyruğu (Kaynak, URL-37)

3. Üzerlik Otu

Üzerlik otu (Şekil 4.4.1.3.1), Afrika, Asya ve Amerika'da yetişen bir çeşit bitkidir. Ülkemizde de en çok Orta Anadolu'da yetişmektedir. Üzerlik otu ülkemizde nazar otu olarak da adlandırılmaktadır (URL-33).

Şekil 4.4.1.3.1.Üzerlik Otu (Kaynak, URL-40)

4. Deve Dikeni

Deve dikeni (milk thistle) (Şekil 4.3.1.4.1.) birçok türü bulunan Akdeniz ve İskoçya bölgelerinde sık sık rastlanan bir bitkidir. Deve dikeni bitkisi farklı birçok özelliğe sahiptir. Farklı türlerin mor çiçekleri ve beyaz damarlı parlak veya soluk yeşil yaprakları çeşitlilik gösterebilmektedir. Silymarin aktif maddesine sahiptir ve silymarin antioksidan özelliğindedir (URL-34)

Şekil 4.3.1.4.1.Devedikeni (Kaynak, URL-41)

5. Yavşan Otu

Yavşan otu (Şekil 4.4.1.5.1.), sıracagiller familyasının üyesi olan Yavşan Otu, hemen her yerde yetişebiliyor. Daha çok Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika'da yetişir. Orman kenarlarında, güneşin bol olduğu yerlerde yetişir. Toplama işlemleri Mayıs ayından başlayarak Eylül ayına kadar devam ediyor (URL-35).

Şekil 4.4.1.5.1. Yavşan Otu (Kaynak, URL-39)

Hayvan Türleri (Fauna)

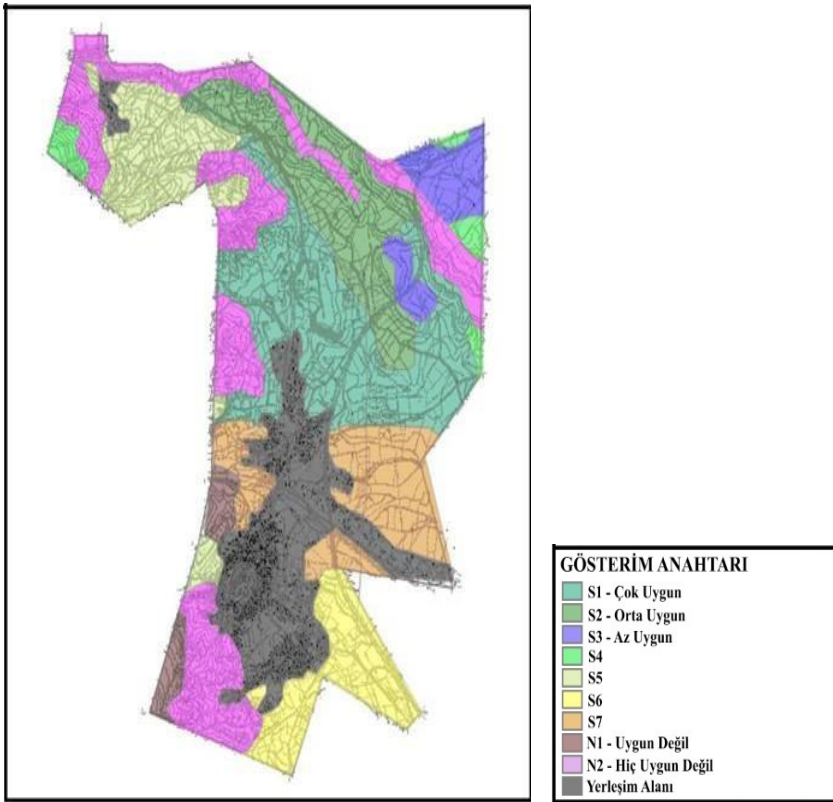
Kalecik faunası Memeliler ve Kuşlardan oluşmaktadır. Orman alanlarında ve insan elinin az değdiği bozkırlarda bulunan yabani hayvan türlerinden, Kaya sansarı, Ağaçsansarı, Yabandomuzu, Kirpikli yarası, Porsuk, Su samuru, Gelincik, Kokarca, Anadolu sincap gibi memeliler bulunur. Arap bülbülü, Alakarga, Sakarca, Boz ördek, Kalkuyruk, Kaya serçesi, Alacabalıkçıl, Angıt, Atmaca, Kınalıkeklik, Sakarmeke, Kızkuşu, Çullu, Kum kırlangıcı, Peçeli baykuş, Puhu, Arıkuşu, Tepeli toygar, Kumru, At kumkuşu, Kızıl şahin, Kaya kartalı, Çilkeklik, Saz tavuğu, Kızılgerdan, Derekuşu, Boz Doğan, Karabatak, Çalıkuşu, Küçük sinekkapan, Kırmızıgagalı dağkargası, Sığırcık, Ala sığırcık, gibi kuş türleri ve birçok küçük kuş türü görülmektedir. Kızılırmak'ta ise başlıca yayın, incili kefal, kambur sazan, ırmak sazanı, karnıkara ve gümüş balığı türleri görülmektedir (Gündüz, 2004).

Tarım ve Orman

Toprakları tarıma elverişlidir. Etrafı bağlar ve bahçeler ile çevrilidir. Halkı genellikle tarım ve bağcılıkla uğraşır. Arıcılık, hayvancılık, şarapçılık yapılmaktadır (Çınar,2020).

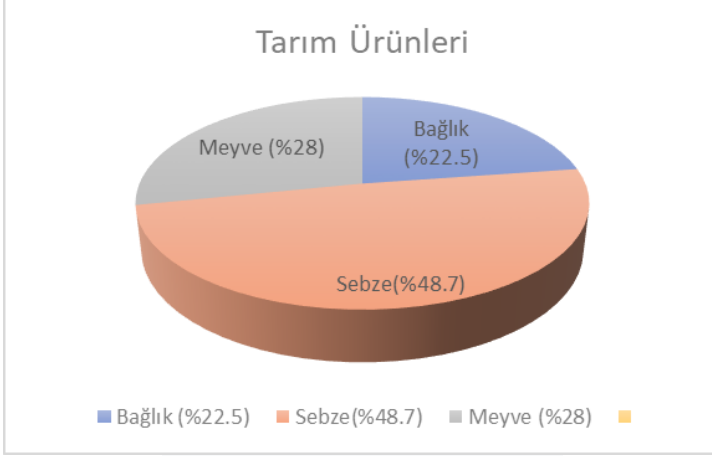
Çalışma alanımızda S1 ile gösterilen alanlar iyi, S2 orta, S3 az tarımsal kullanıma uygunluk sınıflarında nitelendirilmiştir.

N sembolü ile gösterilen ve tarımsal kullanılar için hiç uygun olmaya alanları oluşturmaktadır. Buna karşılık arazilerin tarımsal faaliyetler karşısında toprakların özellikle risk altında olduğu özellikle tarımsal kullanım sınıfları içerisinde S4, S5 ve S6 seviyesinde olan marjinal veya mevcut haliyle tarımsal kullanıma imkan vermeyen alanlarda özellikle toprak çok sığlığı, fazla eğim ve erozyon tehlikesi bulunmaktadır. Ayrıca bu alanların birçoğunda işlemeli tarımın yapılmasında sınırlayıcı faktörler olarak yüksek kayalık ve taşlılık problemleri de bulunmaktadır (Başkan ve diğ, 2018).

Harita 4.5.1. Tarımsal Kullanıma Uygunluk Paftası

İlçede bağcılık, tarla ve bahçe tarımı faaliyetleri yapılmaktadır. Yöreye özgü olan Kalecik Karası Üzümlü ve Kalecik Ayvası ilçenin ekonomik değeri yüksek olan ürünleridir (Çınar,2020).

Grafik 4.5.1. Tarım Ürünleri Dağılımı

Büyük Toprak Grupları (KM ²)	Alüvyal Toprak	Kahverengi Toprak	Kahverengi Orman Toprağı	Kestane rengi Toprak	Kırmızımsı Kahverengi Toprak	Kireçsiz Kahverengi Toprak	Kolüvyal Toprak	Diğer
Araştırma Alanı	74,05	1293,04	15,29	5,89	328,32	10,35	83,17	10,31

Tablo 4.5.1. Kalecik İlçesi Toprak Tipleri (Kaynak, Özdemir, 2003)

İlçe genelinde 7 büyük toprak tipi yer almakta ve kahverengi topraklar en yaygın olarak rastlanmaktadır (Çınar,2020).

İlçede akarsuların taşıdığı malzemenin, taşma sonucu iki yana bırakılan malzemeden alüvyonlu topraklar oluşmuştur. Kızılırmak boylarında ve Kale çayı yatağında alüvyonlu topraklar görülür. Bu topraklar oldukça verimlidir. Kuru ve sulı tarım yapılır (Gündüz, 2004).

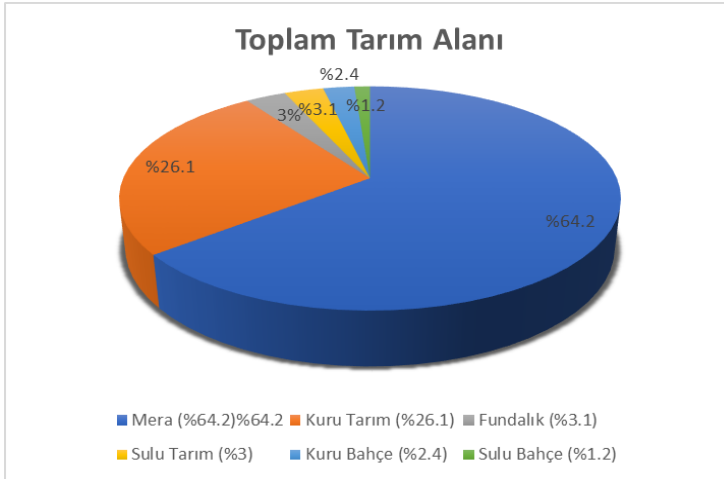
Bu topraklarda genellikle kuru tarım alanı ve meralar bulunur. İlçemizde tarım arazilerinin (55765,3 ha) 7019 hektarı sulanabilecek alandır. Bunun ilçe tarım alanlarına oranı % 12,59'dur (GTHB,2017)

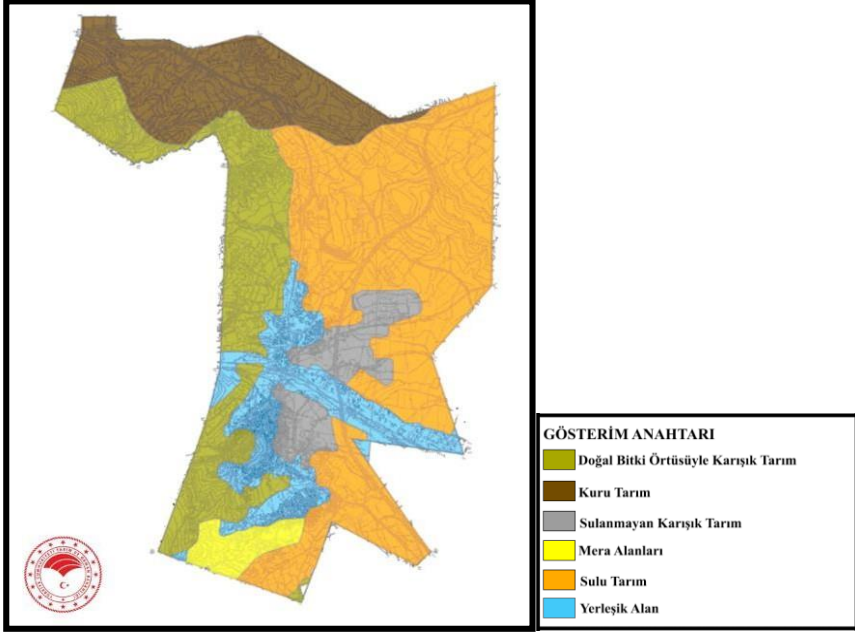
Harita 4.5.2. Kalecik İlçesi Tarım Alanları Uydu Görüntüsü

Araştırma alanı içerisinde Kızılrırmak yakınında yer alan, düşük rakımlı ve topografik olarak korunmuş alanlarda sıcaklık ve nemin yüksek olmasının da etkisi ile çevre yerleşimlere göre meyve ve sebzenin daha önce olgunlaştığı ve bazı yerlerde 15 gün erkenci üretim yapılabildiği bilinmektedir (Gündüz,2004).

Araştırma alanının, % 64,2'sinin mera, % 26,1'inin kuru tarım, % 3,1'inin fundalık, % 3,0'ünün sulu tarım, % 2,4'ünün kuru bahçe, % 1,2'sinin sulu bahçelerden oluştuğu görülmektedir (Gündüz, 2004).

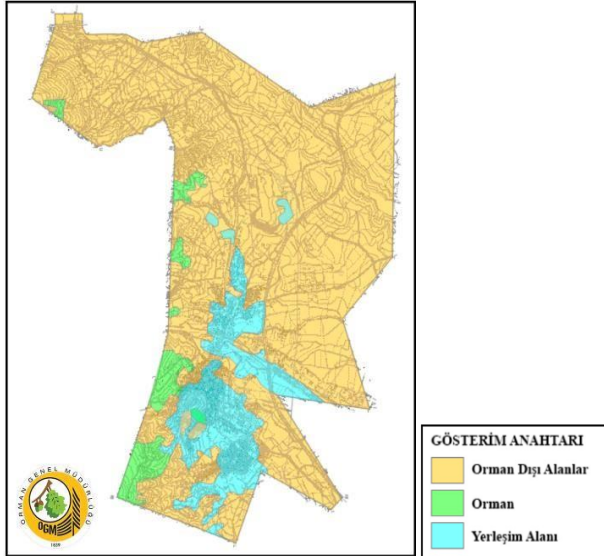
Grafik 4.5.2. Toplam Tarım Alanının Dağılımı

Harita 4.5.3. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Tarımsal Alanlar Haritası

Alanın büyük bir çoğunluğunda sulu tarım yapılmaktadır.

İlçe, orman bakımından fakirdir. Arazinin yaklaşık % 11'i meşe ve karaçam ağaçlarından oluşan zayıf baltalık ormanla kaplıdır (Çınar,2020).

Harita 4.5.4. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Orman Alanları Haritası

Yerleşilebilirlik

Planlama alanında sürdürülebilirlik çerçevesinde koruma-kullanma dengesine bağlı olarak yerleşilebilirlik analizi yapılmaktadır (Ercoşkun, 2020).

Yerleşilebilirlik için 3 sınıf belirlenmiştir. Bunlar doğal yapı sentezi ile yapılı yapı sentezinin puanlanması sonucu 3 farklı tanıma göre yapılmaktadır;

Yerleşilemez Alan

Bu alanlar, kullanım kararına bağlı olmadan mevcut doğal yapıyı korumak ve yapılaşmaya açılmaması gereken alanları tariflemektedir (Ercoşkun, 2020). Çalışma alanımızda bu puanlama sınıfına doğal yapı sentezinden katığımız veriler eğimin %40+ olan alanlar, yüksekliğin 960-1105 m arası olan alanlar, bakıda kuzey-kuzeydoğu-kuzeybatıyı, sulu tarım alanları, meralar, bağlık alanlar, orman alanları, tarımsal kullanıma çok uygun-uygun-az uygun alanları ve dirifaylar tanımlanmıştır. Yapılı çevre sentezinden ise elektrik ana hattın, arkeolojik sit alanı, tescilli parseller, tescilli yapılar ve trafoları girdi olarak kullanılmıştır. Çalışma alanımızda dirifaylar ve elektrik ana hattına sağından ve solundan 15'er metre olmak üzere koruma bandı tanımlanmıştır.

Önlemle Yerleşilebilir Alanlar

Bu alanlar, korunması gereken alanlar ön koşullara, kullanım türü ve detay etüt çalışmalarına bağlı kalmak kaydıyla kontrollü kullanıma açılacak ekolojik yapı ve kaynak değerleri açısından ikincil önceliğe sahip alanlardan oluşmaktadır (Ercoşkun, 2020).

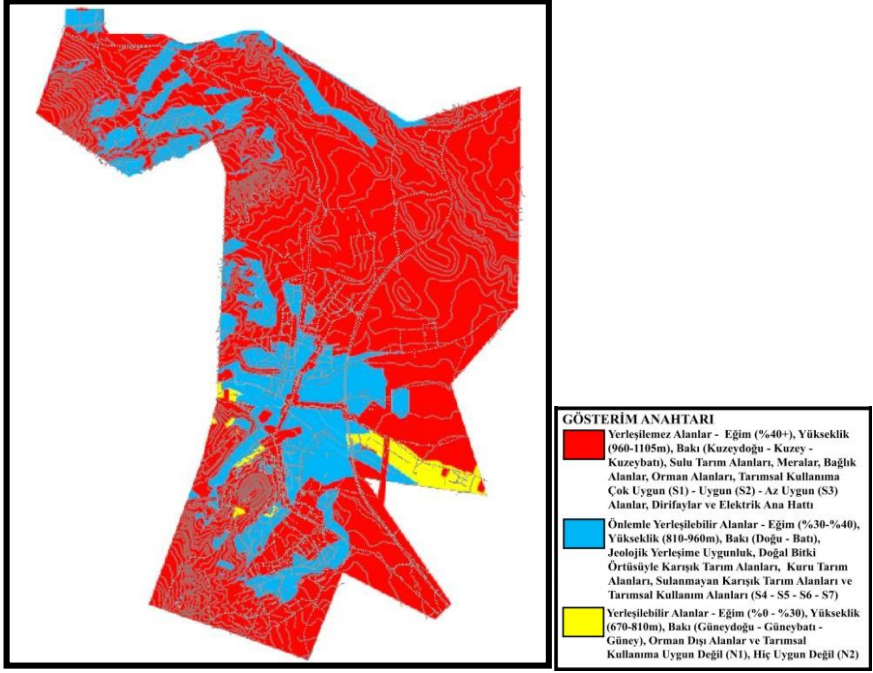
Çalışma alanımızda bu puanlama sınıfına eklenen veriler doğrultusunda eğimin %30- %40 arası olduğu alanları, yüksekliğin 810-960 m arası olan alanları, bakıda doğu ve batıyı, jeolojik yerleşime uygunluk, kuru tarım alanlarını, doğal bitki örtüsüyle karışık tarım alanları, sulanmayan karışık tarım alanları ve tarımsal kullanım alanlarından önlemle tarım yapılabilir alanları tanımlanmıştır.

Yerleşilebilir Alanlar

Bu alanlar genel anlamda planlı yapılaşmaya açılacak alanlar olarak adlandırılır (Ercoşkun, 2020).

Çalışma alanımızda bu puanlama sınıfına eklenen veriler doğrultusunda eğimin %0 - %30 arası olduğu alanları, yüksekliğin 670-810 m arası olan alanları, bakıda güney-güneydoğu-güneybatıyı, orman dışı alanları ve tarımsal kullanıma uygun değil-hiç uygun değil alanları olarak tanımlanmıştır.

Bu kapsamda tüm analizlerin çakıştırılmasından sonra bu alanlar yeni bir yerleşilebilirlik paftasını oluşturmaktadır.

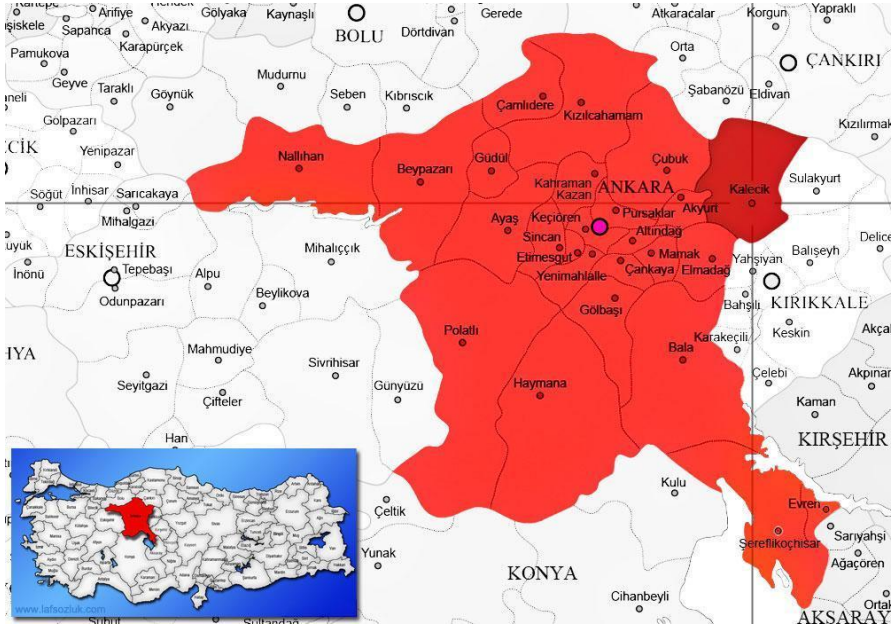

Harita 4.6.3.1. Kalecik İlçe Merkezi 1/5000 Ölçekli Yerleşilebilirlik Haritası

KALECİK'İN SOSYO KÜLTÜREL YAPISI

Giriş

Kalecik, Kızılırmak'ın suladığı verimli bir ovanın kenarına kurulmuş küçük bir ilçedir. Bölge M.Ö.3500 yıllarından beri yerleşim yeri olarak kullanılmaktadır. Bu uzun süreç içerisinde bölgede birçok farklı medeniyet yaşamış ve her medeniyet kültüründen miraslar kalmıştır. Kalecik'i öne çıkaran en önemli özelliği sahip oldukları Kalecik Karası yani üzümüdür. Bu çalışmada Kalecik ilçesinin sosyo-kültürel yapısı; tarihi gelişim süreci, arkeolojik sit alanları, tarihi varlıklar, sosyal yapı, sosyal donatılar, sosyo-kültürel tesisler, Kalecik'in geleneksel dokusu ve mimari yapısı ve kültürel yapı başlıkları altında incelenmiştir.

Şekil 5.2.1. Türkiye’de ve Ankara’da Kalecik İlçesi’nin konumunun harita gösterimi (Kaynak, URL-46)

Ankara’nın Kalecik ilçesi İç Anadolu Bölgesinde yer alır. İlçenin güneyinde Kırıkkale, kuzeyinde Çankırı ve güney-kuzey doğrultusunda Kızılırmak Vadisi bulunmaktadır. Yüzölçümü 1317,55 km², denizden yüksekliği yaklaşık 725 m kadardır. Kalecik ilçesinde toplam 57 mahalle bulunmaktadır ve en uzak mahallesi 46,7 km uzaklıktadır. (URL-47)

Tarihsel Gelişim Süreci

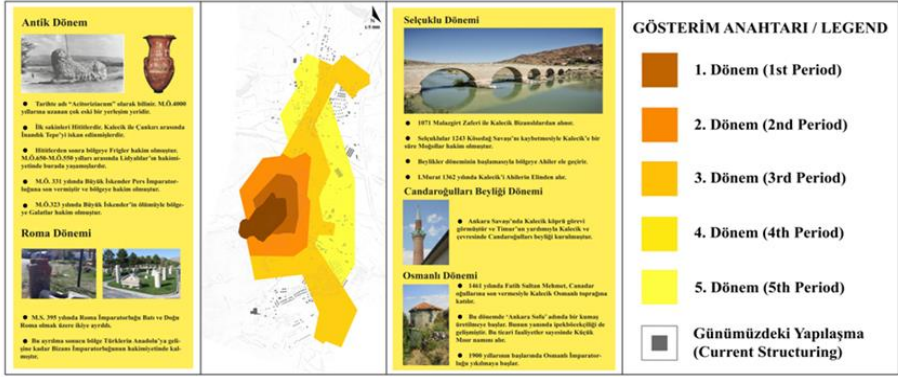

Şekil 5.2.1.1. Kalecik İlçesi'nin genel görünümü (**Kaynak,** URL-48)

Kalecik ve çevresi M.Ö. 3500-4000 yıllarında ilk yerleşim yerlerinden biri olarak kullanılmaya başlanmıştır. Yapılan kazı ve araştırmalarda Hitit Devrine ait çok önemli buluntuların çıkarılması Hititler için önemli bir yer olduğunun göstergesi olmuştur. Hititler M.Ö. 1190 yılına kadar burada egemenliklerini sürdürmüşlerdir. Hitit İmparatorluğunun yıkılması ile bölgeye Frigler hâkim olmuştur ve M.Ö.650- M.Ö. 550 yılları arasında Lidyalıların hâkimiyetinde burada yaşamışlardır. Daha sonra Persler Lidyalıları yenerek Anadolu hâkimiyetini ele almışlardır. M.Ö. 331 yılında Makedonya Kralı Büyük İskender bölgeyi ele geçirmiştir. M.Ö. 323 yılında Büyük İskender'in ölümüyle bölgeye Galatlar hâkim olmuş ve ardından uzun bir süre Kalecik Roma İmparatorluğunun hâkimiyetinde kalmıştır. M.S. 395 yılında Roma İmparatorluğunun ikiye ayrılmasıyla bölge Bizans İmparatorluğunun hâkimiyetinde kalmıştır. Türklerin Anadolu'ya gelişine kadar Kalecik, Bizans İmparatorluğu hâkimiyetinde kalmıştır (Ünal, Şayık, Ulusoy, 2015).

Selçuklular Döneminde Kalecik

Kalecik, 1071 Malazgirt Zaferi'nde Seydi Battal Gazi tarafından Bizanslılardan alınır. 1243 Köseadağ Savaşı'nda Anadolu Selçukluları Moğol Ordusuna yenilir. Bunun üzerine Kalecik bir süre Moğol egemenliğinde kalır. 13.yy'da Anadolu'da beylikler döneminin başlamasıyla bölgeye Ahiler hâkim olmuştur.

Şekil 5.2.1.2 Kalecik'in Tarihsel Gelişim Paftası

CandarOğulları Beyliği Döneminde Kalecik

I. Murat 1362 yılında Kalecik'i Ahilerin elinden alır. Yıldırım Beyazıt ve Timur arasında yapılan Ankara Savaşı'nda Kalecik köprü görevi görmüş ve Timur'un yardımıyla bu bölge ve çevresinde Candar Oğulları Beyliği kurulmuştur. 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet'in Candar Oğulları Beyliğine son vermesi ile Kalecik tekrar Osmanlı topraklarına katılır (Çağlar, 2018).

Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Kalecik

Osmanlı İmparatorluğu zamanında Kalecik önemli bir ticari merkez olmuştur. Bu dönemde Kalecik'te "Ankara Sofu" adında bir kumaş üretilmeye ve bu kumaştan elbiseler dikilmeye başlanmıştır. Bunun yanında ipekböcekçiliği de gelişmiş ve bu ticari faaliyetler sayesinde Küçük Mısır namı ile bilinmektedir. 1900 yılların başlarında Osmanlı İmparatorluğu yıkılmaya başlamıştır.

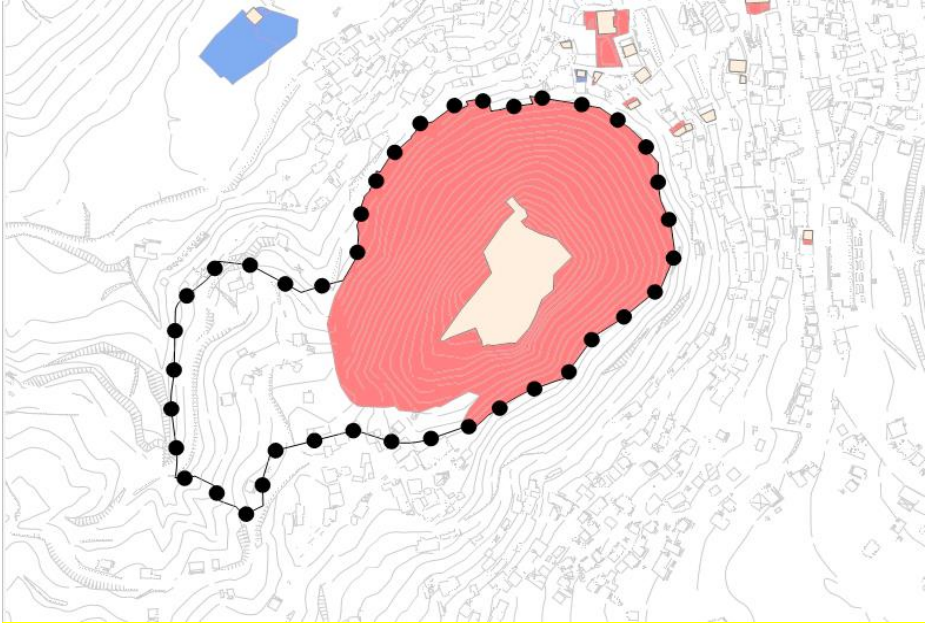
Kalecik Millî Mücadele yıllarında önemli bir rol oynamıştır. İstanbul çevresinden elde edilen mühimmat Kalecik üzerinden Haymana cephesine sevk edilmiştir. Bu dönemde Kalecik'e 14 fırın yaptırılmış; Bu fırınlarda üretilen peksimet haymana cephesine sevk edilmiştir. O yıllarda Kalecik'teki Hamdi Camii ve Hükümet Konağı hastane haline getirilmiştir. Kurtuluş Savaşı sırasında Kalecik'in bir başka hizmeti de Kuva-yi Milliye'leri misafir etmek olmuştur. (URL-49)

Arkeolojik Buluntular Ve Sit Alanları

Kalecik İlçesi merkezinin güneyinde bulunan kale ve çevresi 1. Derece sit alanıdır.

Şekil 5.3.1 Kalecik İlçesi Kale ve Çevresi (Kaynak, URL-50)

Şekil 5.3.1.1 Kale Çevresi Arkeolojik Sit Alanı Sınırı

Tescilli Ve Tescile Önerilen Yapılar

Tescilli Yapılar

Kurumsal Yapılaşma

1. Belediye Binası

Yenidoğan Mahallesi 212 Ada 7 Parselde bulunur.

Şekil 5.4.1.1.1.1 Kalecik Belediye Binası (Kaynak, URL-51)

2. Kaymakamlık Binası

Yenidoğan Mahallesi 212 Ada 7 Parselde bulunur.

Şekil 5.4.1.1.2.1 Kalecik Kaymakamlık Binası (Kaynak, URL-52)

3. Eski Karakol

Yenidoğan Mahallesi 720 Ada 11 Parselde bulunur.

4. Adalet Sarayı

Kalecik Adalet Sarayı 19.yy başlarında yapılmış bir taş binadır. İlçenin tam merkezinde Cumhuriyet Meydanında yer alır. Bina dikdörtgen planlıdır ve bodrum üzeri iki katlıdır. Yapı daha önce Hükümet Konağı olarak da kullanılmıştır. 720 Ada 10 Parselde tescillenmiştir.

Şekil 5.4.1.1.4.1 Kalecik Adalet Sarayı (Kaynak, URL-53)

5. Belediye Binası Yanındaki Taş Bina

Yenidoğan Mahallesi 212 Ada 7 Parselde Belediye Binasının yanında bulunan taş yapıdır.

Şekil 5.4.1.1.5.1 Belediye Binası Yanındaki Taş Bina
(Kaynak,5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Toplumsal Yapılaşma

1. Eski Hamam

Cuma Mahallesi 295 Ada 2 Parselde bulunan Eski Hamam, Kalecik İlçesi'nde Çarşı Caddesi'nde yer aldığı için bu isimle bilinir. Hamam kuzey-güney doğrultusunda inşa edilmiştir ve dikdörtgen bir alanı kaplamaktadır. Hamamda kadınlar ve erkekler bölümü bulunur. Hamamdaki soğukluk, ara-

lık, ılık, tuvalet, sıcaklık ve külhandan oluşan bölümler günümüze ulaşmamıştır. Kadınlar bölümü hamamın güney bölümünde, erkekler bölümü kuzeyde yer alır. Hamama ait su deposu günümüzde kapalıdır. Çarşı Hamamı 18. Yüzyılda yapılmıştır. Günümüzde kullanıma kapalıdır çünkü çok fazla tahrip olmuştur. Yapıyı örten kubbelerin üzeri şu an sıvanmıştır. Kubbelerin tuğla örgüleri yenilenmiştir ve daha ince tuğlalarla örülmüştür. Yapının ön tarafına dükkânlar yapılmıştır. (Çağlar,2018)

Şekil 5.4.1.2.1.1 Kalecik Eski Hamam (Kaynak, URL-54)

2. Aksoylar Konağı

Yenidoğan Mahallesi 212 Ada 2-3-4 Parsellerde bulunur.

Şekil 5.4.1.2.2.1 Aksoylar Konağı (Kaynak, URL-55)

3. Karahan Konağı

Cuma Mahallesi 31 Ada 11-12-13 Parselde bulunur. 1922 yılında inşa edilen konak Vural Karahan tarafından 2008’de satın alınıp restore edildikten sonra müzeye dönüştürülmüştür. Müzenin içinde bini aşkın tarihi eser bulunur. Konağın duvarları özel taşlar üzerine yapılan işlemlerle, tavanları ise Kalecik Karası omçalarından yapılan hayvan figürleriyle donatılmıştır.

Şekil 5.4.1.2.3.1 Kalecik Karahan Konağı (Kaynak, URL-56)

4. Alişoğlu Türbesi

Kale Mahallesi 108 17 parselde bulunan Alişoğlu Türbesi Kalecik ilçe merkezinde yer alır. Türbe kale yamacının üzerine inşa edilmiştir. Yapı dikdörtgen planlıdır ve iki oda bulunur. Doğudaki oda mezar odasına girişten önce ön mekân olarak kullanılır. Türbenin kuzey cephesi istinat duvarı ile çevrilidir. Mezar odasında üç adet sanduka yer alır. En güneydeki mezarın Horasan'dan gelen ve bir Nakşibendî Şeyhi olan Ali Şeyhoğlu'na ait olduğu biliniyor. Ancak diğer iki mezarın kime ait olduğu bilinmemektedir. Alişoğlu Türbesinin inşa tarihi bilinmemektedir. Ancak Kalecik ve çevresinde bulunan 19. yüzyıl başlarındaki camilerle benzerlik gösterdiği için 19. yüzyılın başlarında yapıldığı söylenebilir. (Çağlar,2018)

Şekil 5.4.1.2.4.1 Alişoğlu Türbesi (Kaynak, URL-57)

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ANKARA I NUMARALI KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 19/4/2018 266
Karar Tarihi ve No : 19/4/2018 5468

Toplantı Yeri
ANKARA

Ankara İli, Kalecik İlçesi, Kale Mahallesi, mülkiyeti Şeyh Ali Manevi Şahsiyeti Vakfına ait, tescilli Alioğlu Ali Efendi Türbesinin restorasyon projesine dahil edilen ve türbenin koruma alanı olarak belirlenen, tapunun 108 ada, 17 parselinde tekke (tekke) odası olarak kayıtlı taşınmazın tescil talebine ilişkin; Vakıflar Genel Müdürlüğü, Ankara Vakıflar Bölge Müdürlüğünün 10.04.2018 tarih ve E.56626 sayılı yazı ve ekleri ile Ankara I Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanının 18.04.2018 gün ve 204183 sayılı dosya inceleme formu okundu, ekleri incelendi, yapılan görüşmeler sonunda;

Ankara İli, Kalecik İlçesi, Kale Mahallesi, mülkiyeti Şeyh Ali Manevi Şahsiyeti Vakfına ait, tescilli Alioğlu Ali Efendi Türbesinin restorasyon projesine dahil edilen ve türbenin koruma alanı olarak belirlenen, tapunun 108 ada, 17 parselinde tekke (tekke) odası olarak kayıtlı taşınmazın 2863 sayılı Yasa kapsamında korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı özellikleri taşıdığı anlaşıldığından tescil edilmesine, koruma grubunun '1' olarak belirlenmesine, Ankara Vakıflar Bölge Müdürlüğü uzmanınca hazırlanan tescil fişinin onanmasına karar verildi.

Şekil 5.4.1.2.4.2 Alioğlu Türbesi Tescil Belgesi (Kaynak, URL-58)

5. Kazancı Baba Türbesi

Halılağa Mahallesi 306 Ada 22 Parselde bulunur. Yapının inşa tarihi tam olarak bilinmese de 15.yy'a ait olduğu düşünülür. Eser Osmanlı türbe mimarisi özellikleri taşır. Türbe 1969 yılında ve sonraki yıllarda birkaç kez, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarılmıştır. Bu onarımdan yapının iç mekân duvarları sıva ve badana yapıldığından var olduğu söylenen yazı izleri kaybolmuştur (Çağlar,2008).

Şekil 5.4.1.2.5.1 Kalecik Kazancı Baba Türbesi (Kaynak, URL-59)

6. Kuran Kursu

Cuma Mahallesi 293 Ada 19 Parselde bulunur.

7. Kalecik Kalesi

Kale Mahallesi 126 Ada 3 Parselde bulunan Kalecik Kalesi, ilçenin batısında yer alan 150 m yüksekliğinde kayalık bir tepe üzerine kurulmuştur. İç ve dış kaleden oluşan bir yapıdır. İç kalenin az bir kısmı günümüze kadar gelebilmiştir. İç kale dikdörtgen planlıdır. Dış kalenin sur kalıntılarına kuzey, güney ve doğu cephelerde rastlanır. Kale'nin güneyinde bulunan kemerli kapı kalenin ana giriş kapısıdır. Bu kemerli kapının sol tarafında kapıya bitişik bir kule yer alır. Günümüzde kalenin içi taş ve toprakla dolmuştur. Evliya Çelebinin Kalecik ziyaretini de anlattığı Seyahatnamesinde bu kapının kanatlarının demir olduğunu yazmıştır. Ayrıca kaleyi Bursa tekfurı "Sardane" adlı kralın kızı için yaptırdığını sonra Kastamonu hâkimi Topal Beyazıt'ın fethettiğini ve Kangırı (Çankırı) sancağı toprağında Paşa Hası ve Subaşılığı olduğunu söyler. Evliya Çelebi Kalecik in isminden söz ederken ise "cık" sözünün küçültme edatı olduğunu yani küçük kale anlamına geldiğini söyler. Yapının beden duvarlarının büyük kısmı yıkılmıştır ve günümüze küçük bir kısmı bulunmaktadır. Kalenin güneybatı yönünde surların birleştiği bölüm üçgene yakın bir şekilde planlanmıştır. Arazi konumundan dolayı böyle bir planlamanın yapılmıştır. İç kalenin Romalılar döneminde yapıldığı düşünülmektedir. (Çağlar,2018)

Şekil 5.4.1.2.7.1 Kalecik Kalesi Görünümü. (Kaynak, URL-60)

8. Dokuzlar Türbesi

Cuma Mahallesi 51 Ada 6 Parselde bulunan Dokuzlar Türbesi eğimli bir arazi üzerine oturmuş olup, dikdörtgen planlıdır. Kerpiçten inşa edilen türbe eğimli çatıyla örtülüdür. Türbede dokuz sanduka bulunmaktadır. Türbe Kuruma Kurulu kararıyla 1981 yılında 1.Derece Anıt Eser olarak tescillenmiştir. : Dokuzlar Türbesinde yatan şahıslar meşhur olmamasına rağmen yöre halkı tarafından ulu kişiler sayılıp ziyaret edilmektedir.

Şekil 5.4.1.2.8.1 Dokuzlar Türbesi
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Konut

Konutlara ait tescil fişleri rapora ek olarak eklenmiştir.

- Halitcevre Aslangil Mahallesi, 817 Ada,3 Parselde bulunan konut binası.
- Ahikemal Mahallesi 75 Ada 10 Parselde bulunan konut binası.
- Ahikemal Mahallesi 73 Ada 1 Parselde bulunan konut binası.
- Halılağa Mahallesi 306 Ada 12 Parselde bulunan konut binası.
- Halılağa Mahallesi 305 Ada 5 Parselde bulunan konut binası.
- Halılağa Mahallesi 305 Ada 2 Parselde bulunan konut binası.
- Halılağa Mahallesi 307 Ada 2 Parselde bulunan konut binası.
- Cuma Mahallesi 294 Ada 4 Parselde bulunan konut binası.
- Cuma Mahallesi 27 Ada 4 Parselde bulunan konut binası.
- Ahiler Mahallesi 189 Ada 8-9 Parsellerde bulunan konut binası
- Cuma Mahallesi 30 Ada 1 Parselde bulunan konut binası.

Tescile Önerilen Yapılar

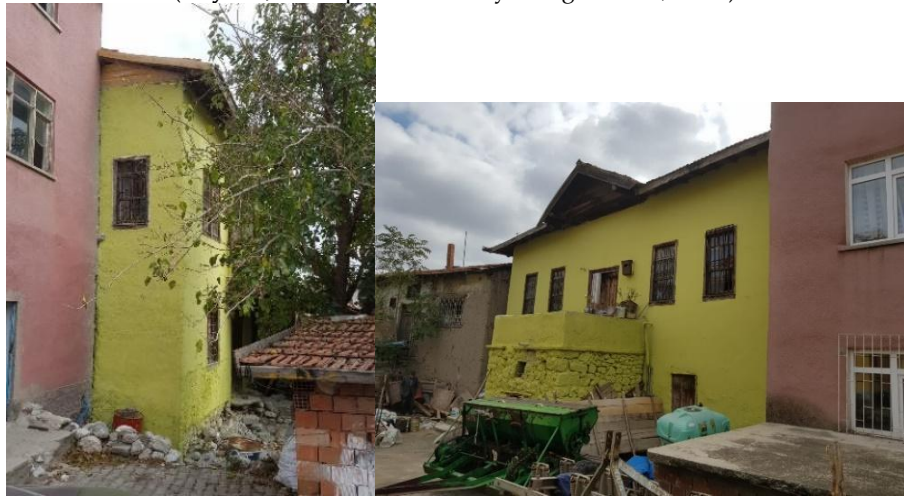
Tescile önerilen yapıların tamamı 07.11.2020 tarihinde grup olarak Kalecik'i ziyaret ederek yapılan saha araştırmasında; özgün ve vernaküler (yöresel) mimari özelliklerine dikkat edilerek tespit edilmiştir. Örneğin kullanılan yapı malzemesi olarak taş vb. çıkma çeşitleri olarak cumba, hayat, balkon gibi açık çıkma çeşitlerine dikkat edilmiştir.

Şekil 5.4.2.1. Saray Mahallesi 7 Ada 1 Parseldeki Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.2 Saray Mahallesi 9 Ada 19 Parseldeki Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.3. Saray Mahallesi 8 Ada 3 Parseldeki Yapı.
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.4. Saray Mahallesi 7 Ada 10 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.5. Cuma Mahallesi 28 Ada 6 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.6. Halilağa Mahallesi 306 Ada 10 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.7. Halılağa Mahallesi 308 Ada 6 Parsel Mahallesinde bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.8. Yenidoğan Mahallesi 203 Ada 4 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

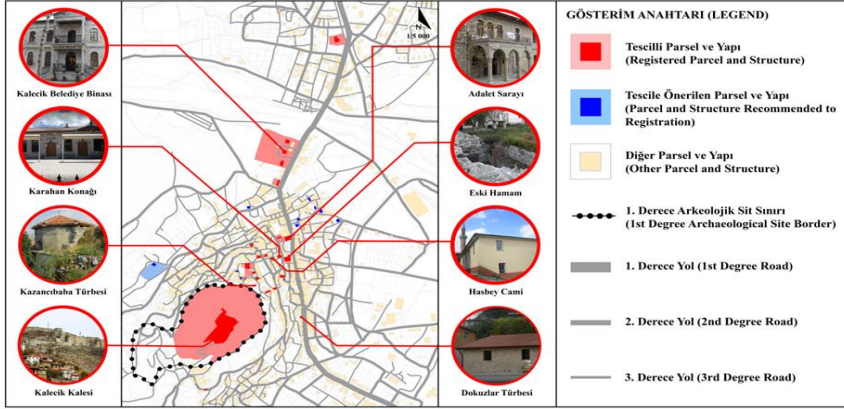

Şekil 5.4.2.9 Saray Mahallesi 8 Ada 21 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.10 Yeşilyurt Mahallesi 433 Ada 10 Parselde Bulunan Yapı
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Şekil 5.4.2.11 Saray Mahallesi 1459 Ada 2 Parselde Bulunan Saray Camii
(Kaynak, 5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 20)

Şekil 5.4.2.12 Tescilli Yapılar Paftası

Şekil 5.4.2.13 Tescile Önerilen Yapılar Paftası

Sosyal Yapı

Sosyal Yaşam Özellikleri

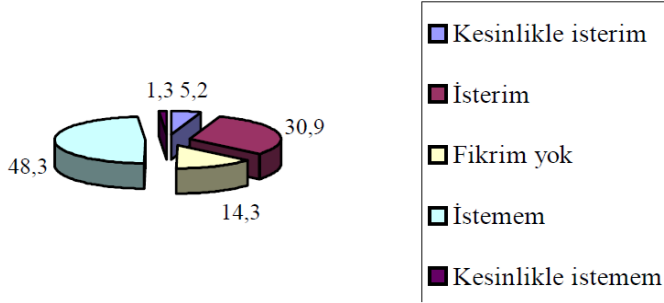
Kalecik ilçesi 2019 yılına göre 13.234 kişilik bir nüfusa sahiptir. 6.922 erkek ve 6.312 kadından oluşmaktadır. İlçe de yüzyıllar boyunca yaşamış farklı medeniyetlerin kültürleri hâkimdir. İlçede ki nüfusu daha çok akrabalar ve yerli halk oluşturmaktadır.

Yaşlı nüfusu baskın gelmektedir. Genellikle dışa göç veren bir ilçedir. Sosyal aktiviteler bakımından yetersizdir (Gündüz, S. 2004).

2004 yılında yapılan anketlere göre ilçede yaygın olarak piknik kültürü yaygındır. Bunun yanında hobi bahçelerine de bir ilgi söz konusudur. Fakat festival, fuar, bağ evi ziyareti, şarap günleri, çiftlik ziyareti ve Pazar kahvaltıları gibi aktiviteler açısından isteksiz görünmektedirler (Gündüz, S. 2004).

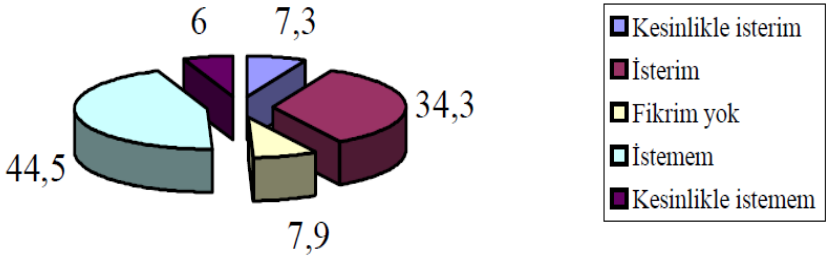
2004 Yılında Yapılan Bazı Anketler

Festival ve fuarlara katılma isteği (%)

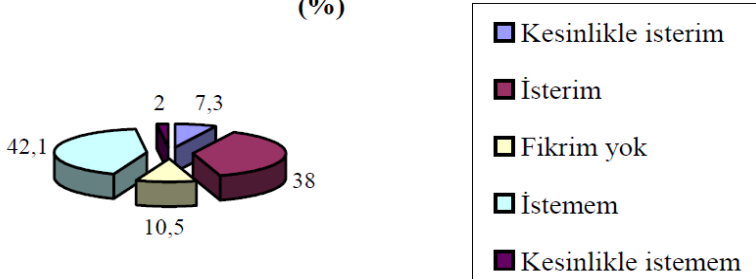
Şekil 5.5.1.1. Kalecik İlçesinde Festival ve Fuarlara Katılma İsteğine Göre Dağılım
(Gündüz, S. 2004)

Bağ evi ziyaretleri ve şarap günlerine katılma isteği (%)

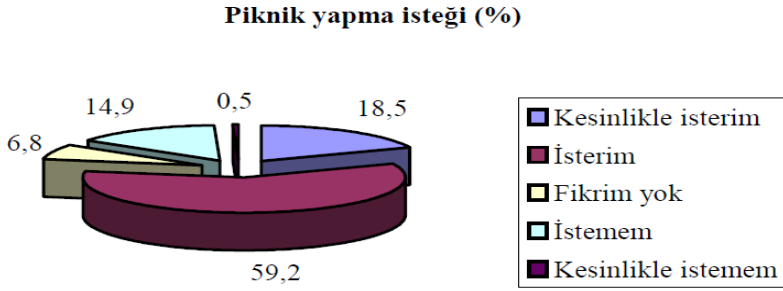

Şekil 5.5.1.2. Kalecik İlçesinde Bağ Evi Ziyaretlerine Katılma İsteği Dağılımı
(Gündüz, S. 2004)

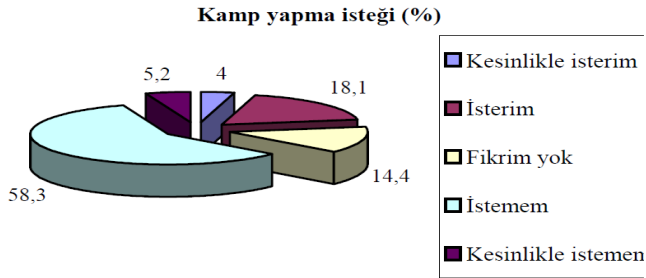
Çiftlik ziyaretleri ve Pazar kahvaltılarında katılma isteği (%)

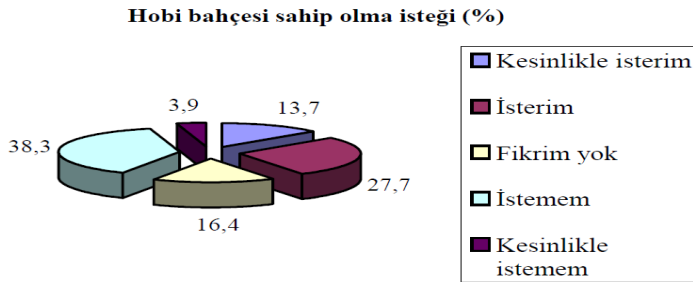
Şekil 5.5.1.3. Kalecik İlçesinde Çiftlik Ziyaretleri ve Pazar Kahvaltısına Katılma İsteği Dağılımı
(Kaynak, Gündüz, S. 2004)

Şekil 5.5.1.4. Kalecik İlçesi Piknik Yapma İsteği Dağılımı (Gündüz, S. 2004)

Şekil 5.5.1.5. Kalecik İlçesi Kamp Yapma İsteği Dağılımı (Gündüz, S. 2004)

Şekil 5.5.1.6. Kalecik İlçesi Hobi Bahçesi Sahip Olma İsteği Dağılımı (Gündüz, S. 2004)

Sosyal Donatılar

Eğitim Kuruluşları

1. Kalecik Anaokulu

Şekil 5.6.1.1. Kalecik Anaokulu(Kaynak, URL-61)

- İl merkezine 70 Km uzaklıkta bulunmaktadır.
- Öğrenci: 60
- Öğretmen:7
- Derslik:12

2. Ahiler İlköğretim Okulu

Şekil 5.6.1.2. Ahiler İlköğretim Okulu(Kaynak, URL-61)

- Öğrenci:158
- Öğretmen:9
- Derslik:8
- Yemekhane:2

3. Kalecik Cumhuriyet İlkokulu

Şekil 5.6.1.3. Kalecik Cumhuriyet İlkokulu (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 126
- Öğretmen:13
- Derslik:9
- Konferans Salonu: 1
- Yemekhane: 1

4. Cumhuriyet Ortaokulu

Şekil 5.6.1.4. Cumhuriyet Ortaokulu (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 147
- Öğretmen:20
- Derslik:10

5. Dumlupınar İlkokulu-Ortaokulu

Şekil 5.6.1.5. Dumlupınar İlkokulu-Ortaokulu (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 189
- Öğretmen:20
- Derslik: 11
- BT Sınıfı:1
- Fen Laboratuvarı: 1

6. Kalecik Anadolu İmam-Hatip Lisesi

Şekil 5.6.1.6. Kalecik Anadolu İmam-Hatip Lisesi (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 78
- Öğretmen: 13
- Derslik:12
- Konferans Salonu:1
- Mescid: 2

- Revir: 1
- Kütüphane: 2
- Spor Salonu:1

7. Kalecik Mehmet Doğan Fen Lisesi

Şekil 5.6.1.7. Kalecik Mehmet Doğan Fen Lisesi (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 266
- Öğretmen: 17
- Derslik:17
- Kimya Laboratuvarı: 1
- Biyoloji Laboratuvarı:1
- Fizik Laboratuvarı:1
- Yemekhane: 1
- Kütüphane: 1
- Revir: 3
- Müzik Sınıfı:1
- Spor Salonu: 1

8. *Kalecik Şehit Mehmet Yıldırım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi*

Şekil 5.6.1.8. Kalecik Şehit Mehmet Yıldırım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
(Kaynak, URL-61)

- Öğrenci:165
- Öğretmen: 24
- Derslik: 15
- Fen Laboratuvarı: 1
- Kütüphane: 1
- BT Sınıfı: 2
- Atölye-İşlik:5
- Konferans Salonu: 1
- Yemekhane: 1

9. *Kalecik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi*

Şekil 5.6.1.9. Kalecik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (Kaynak, URL-61)

- Öğrenci: 203
- Öğretmen: 19
- Derslik: 7

10. Kalecik Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu

Şekil 5.6.1.10. Kalecik Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu (URL-61)

- Öğrenci: 156
- Öğretmen: 6
- Derslik: 1

11. Ankara Üniversitesi Kalecik Meslek Yüksekokulu

Şekil 5.6.1.11. Ankara Üniversitesi Kalecik Meslek Yüksekokulu (URL-61)

Kalecik Meslek Yüksekokulunda, Bahçe Tarımı, Peyzaj ve Süs Bitkileri, Gıda Teknolojisi, Şarap Üretim Teknolojisi, Tıbbi ve Aromatik Bitkiler olmak üzere beş programda eğitim ve öğretim sürdürülmektedir.

12. Kalecik İlçe Kütüphanesi

Şekil 5.6.1.12. Kalecik İlçe Kütüphanesi Genel Görünümü
(5. Grup Kalecik Atelyesi öğrencileri, 2020)

Dini Tesisler

1. Şafak Cami

Şekil 5.6.2.1. Şafak Cami (URL-62)

Çanşa Kale, Adna Kahveci Sokak'ta yer alır.

2. Hamdi Cami

Şekil 5.6.2.2. Hamdi Cami Kuzey Görünüm (Yıldırım, 2013)

Yenice Mahallesi Şehit Ali Yüzyıl Sokak'ta yer alır. Mimari özellikleri ve süslemeleri bakımından 15.yy'da yapıldığı tahmin edilmektedir (Yıldırım, 2013).

3. Tabakhane Cami

Şekil 5.6.2.3. Tabakhane Cami Güneybatıdan Görünüş (Kaynak, Yıldırım, 2013)

Tabakhane Mahallesinde yer almaktadır. Orta Çarşı'daki taş bina ile gösterdiği benzerlikten dolayı 20.yüzyıla ait olduğu düşünülmektedir (Yıldırım, 2013).

4. Hasbey Cami

Şekil 5.6.2.4. Hasbey Cami (Kaynak, URL-63)

Yukarı Çarşı' da Ahi Kemal Şenyurt Mahallesi'nde yer almaktadır. 1962 yılında minaresi hariç tamamen yanmıştır ve 1964 yılında betonarme olarak inşa edilmiştir (Yıldırım, 2013).

5. Saray Cami

Şekil 5.6.2.5. Kalecik Saray (Şeyhsuvar) Cami (Kaynak, URL-63)

Saray Mahallesi'nde Vatan Sokak ile Ahmet Mumyalmaz Sokak'ın birleştiği köşede yer alır (Yıldırım, 2013).

6. Dokuzlar Türbesi

Şekil 5.6.2.6. Dokuzlar Türbesi (Kaynak, URL-64)

Dokuzlar Türbesinde yatan şahıslar meşhur olmamasına rağmen yöre halkı tarafından ulu kişiler sayılıp ziyaret edilmektedir. Türbede medfun şahıslardan birinin Seyyid olduğu bilinmektedir. (URL-64)

7. Kazancı Baba Türbesi

Şekil 5.6.2.7. Kazancı Baba Türbesi Genel Görünüm (Erol Şaşmaz,2020)

Kazancı Baba Türbesi Ahi Kemal Mahallesi'ndedir. Kare plânlıdır olup taş ve tuğla malzeme ile inşa edilmiştir. (URL-64)

8. Alişoğlu Türbesi

Şekil 5.6.2.8. Alişoğlu Türbesi Giriş (Kaynak, URL-65)

Kale Mahallesi'nde yer alır. Horasan'dan gelen ve bir Nakşibendî Şeyhi olan Alişoğlu'na ait olduğu söylenmektedir.

Sağlık Tesisleri

1. Kalecik İlçe Devlet Hastanesi

Şekil 5.6.3.1. Devlet Hastanesi Görünüş (Kaynak, İsmet Yeniçelik,2020)

Halitcevriaslangil Mahallesi, 26.Sokakta yer alır. Toplu Konut İdaresi tarafından 30 yataklı olarak inşa edilmiş bir hastanedir.

İdari Tesisler

1. Kalecik Adliyesi

Şekil 5.6.4.1 Kalecik Adliye Binası (Kaynak, Erol Şaşmaz, 2020)

Cuma Saray Mahallesi Cumhuriyet Meydanında yer almaktadır.

2. Kalecik Belediyesi

Şekil 5.6.4.2. Kalecik Belediye Binası (Kaynak, URL-66)

Ankara'nın en eski belediye binalarından birisidir.

3. Kalecik Kaymakamlığı

Şekil 5.6.4.3. Kalecik Kaymakamlık Binası (Kaynak, URL-67)

4. Kalecik İlçe Emniyet Müdürlüğü

Şekil 5.6.4.4. Kalecik İlçe Emniyet Müdürlüğü (Kaynak, Fatih Aydoğan, 2020)

Sosyo Kültürel Tesisler

Müzeler

1. Açık Hava Müzesi

Şekil 5.7.1.1. Kalecik Açık Hava Müzesi (Kaynak, URL-69)

Roma ve Bizans dönemine ait eserler sergilenmektedir.

2. Karahan Konağı Müzesi

Şekil 5.7.1.2. Karahan Konağı Müzesi (Kaynak, URL-70)

1922 yılında yapılmıştır. Ermeni taş ustaları tarafından yapılan taş bir binadır.

Parklar ve Mesire Alanları

1. İncirlik Parkı

Şekil 5.7.2.1. Kalecik İncirlik Parkı Mesire Alanı (Kaynak, URL-71)

2. Âşık Mirat-i Parkı

Şekil 5.7.2.2. Âşık Mirat-i Parkı (Kaynak, URL-72)

3. Meşran Sosyal Tesisleri

Şekil 5.7.3.1 Kalecik Meşran Sosyal Tesisi (Kaynak, URL-73)

4. Kalecik Kültür Merkezi

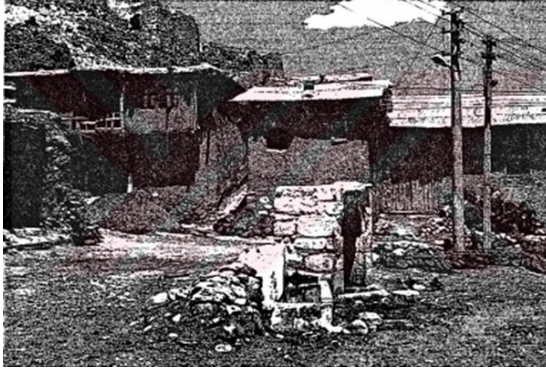

Şekil 5.7.4.1 Kalecik Kültür Merkezi Binası
(5. Grup Kalecik Atelyesi Öğrencileri, 2020)

Kalecik'in Geleneksel Dokusu Ve Mimarisi

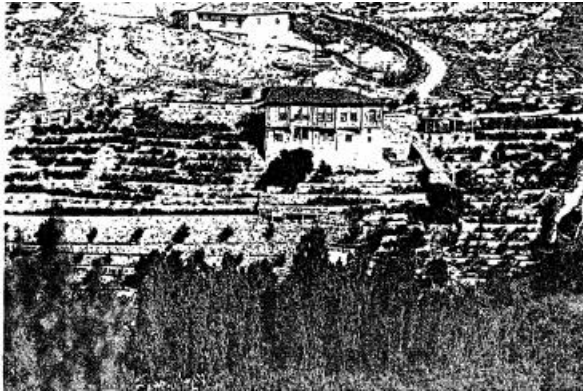
Plan Tipolojisi ve Yapı Malzemeleri

Kalecik kent dokusu zaman içinde bölgede yaşayan toplumların ihtiyaçlarına göre değişim göstermiştir. Eski kent dokusuna Kalecik Kalesi çevresinde rastlanır. Kentin eski mahallelerindeki yapılar iki katlıdır. Kale mahallesinde evler kerpiçten yapılmıştır ve samanlık, depolama alanları bulunur. Evlerin damları toprakla örtülüdür.

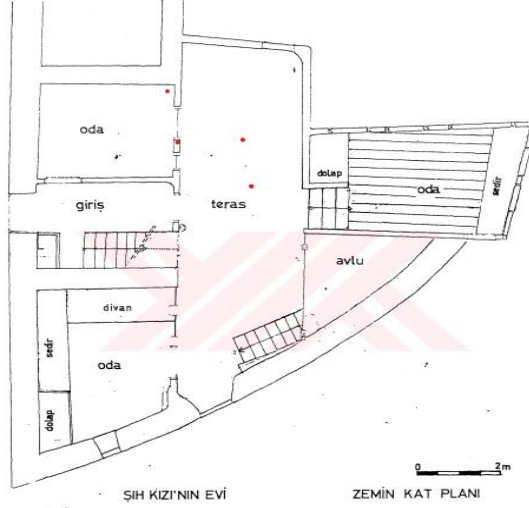
Şekil 5.8.1.1 Kalecik İlçesi Kale Mahallesi Evleri (Kaynak, Tümer,1996)

Mahallede sokaklar araziye uyumludur. Evlere girişler direkt avludan sağlanmaktadır. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde kale içinde 20 ev, bir cami olduğundan bahsetmiştir. Kentte ticaretle uğraşan Ermenilerin Kalenin batı tarafında, Kale mahallesinin kuzeyinde yaşadıkları ve burada bir kilisenin bulunduğu bilinmektedir. Ermeni mahallesinde iki ve üç katlı konakların bulunduğu bilinmekte ancak günümüzde Hacı Ahmet Pullu konağı dışında ev kalmamıştır. (Tümer,1996)

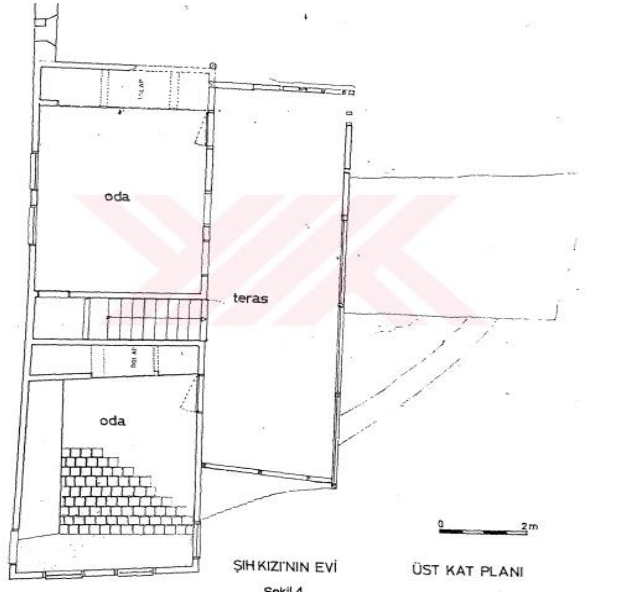

Şekil 5.8.1.2 Hacı Ahmet Pullu Konağı (Tümer,1996)

İlçenin en büyük mahallesi olan Tabakhane mahallesinde tabakçılık yapılmış. Mahallede iş yerleri, değirmenler, çeşmeler ve konaklar bulunmuş ama günümüzde bulunmamaktadır. Tabakhane Mahallesinde sadece Şih Kızı'nın evi günümüze kadar ulaşabilen yapı olmuştur.

Şekil 5.8.1.3 Şih Kızının Evi Zemin Kat Planı (Tümer,1996)

Şekil 5.8.1.4 Şih Kızının Evi Üst Kat Planı (Kaynak, Tümer,1996)

Mahallelerde topografik açıdan uygun bir yerleşme görülür. Kale mahallesindeki evler avlulu ve bahçelidir ama kentin çarşı bölümüne yakın olan Tabakhane mahallesi gibi mahallelerde evler avlusuz ve bahçesizdir. Kalecik evlerinin alt katlarında genellikle kerpiç malzeme, üst katlarında ise ahşap kullanılmıştır. Evlerin bazıları damlıdır ve üzeri toprakla örtülmüştür, evler genelde çatılıdır ve kiremit kaplıdır. Evlerin iç ve dış mekanlarında çamur sıva kullanılmıştır ve üzerine kireç badana yapılmıştır. Evler genelde birbirine yastı olarak yapılmıştır bazen de bahçe veya avluyla birbirlerinde ayrılmıştır. Evlerin samanlık, ahır gibi kısımlarında sıkıştırılmış toprak kullanılmıştır. Mekanların zemin kaplamaları genelde ahşap ve döşeme tuğladan yapılmıştır.

Geleneksel Türk evleri oda, sofa ve servis mekanlarından oluşur. Sofa evlerinde ana mekân olarak görüldüğünden tipolojiler sofanın konumu üzerinden çalışılmıştır. Sofanın ortada bulunduğu evler orta sofalı plan tipi olarak geçer ve odalar sofanın dört tarafına sıralanmıştır. Kalecikte orta sofalı plan tipi bulunmamaktadır. Kalecikteki evlerin çoğunda iç sofalı plan tipine rastlanmaktadır. İç sofalı plan tipinde sofanın iki ucu da cepheye açıktır. Bu mekân tipinde sofa mekân dizilişine göre L veya T şeklinde konumlanmıştır. Kalecikte evler genelde bodrum ve esas oturma katından oluşup iki katlı planlandığı için eve girişler sofadan oluşmuştur. Sofası yanda olan plan tipine de Kalecikte rastlanır. Bu plan tipinde sofanın üç yönü mekanlarla çevrilidir. Dış sofalı plan tipi de Kalecikte nadir görülür. (Tümer,1996)

SOFALI PLAN TIPLERİ

DIŞ SOFALI	SOFASI YANDA		İÇ SOFALI (KARNİYARİK)		SOFASI ARADA
Sofası İçik Alan	Sofası İçik Alan	Sofası İçik Almayan	Sofası İçik Alan	Sofası İçik Almayan	Sofası İçik Alan
50 numaralı ev bu gruba girmektedir.	10-24 numaralı evler bu gruba girmektedir.	15-42 numaralı evler bu gruba girmektedir.	2-7-8-17-21-22-29-31-36-37-38-39-40-41-44-53-54-55-56 numaralı evler bu gruba girmektedir.	16-27-33 numaralı evler bu gruba girmektedir.	4-12-32-35 numaralı evler bu gruba girmektedir.
	3-5-11-19-20-25-26 numaralı evler bu gruba girmektedir.		9-18-23-46-51-52 numaralı evler bu gruba girmektedir.	6-13-49 numaralı evler bu gruba girmektedir.	
			28-43-48 numaralı evler bu gruba girmektedir.		

Tablo 5.8.1.5 Kalecik İlçesi Evleri Plan Tipolojisi Tablosu (Tümer,1996)

Yol Dokusu

Kalecikte sokaklar uzun ve kıvrımlı yapıdadır. Bazı bölgelerde merdivenli sokaklar bulunur. Genellikle yollar 2,5-3m genişliğindedir. Suyun akması için yolların eğimi orta noktaya verilmiştir. (Tümer,1996)

Kültürel Yapı

Etimolojik Değerler

1. Lakaplar

Kişi lakapları çok sebeple verilmektedir. Kişiyi çağrıştıran herhangi bir özellik lakap olarak kullanılabilir. Kişinin mesleği (Örneğin; “Gardıyan Şakir”, “Semerci Gazi”, “Aşçı Abdullah”), sempati duyduğu siyasi kişinin soyadı (Örneğin “Erbakan”), anormal olarak değerlendirilen fiziksel bir özellik (Örneğin “Pepe”, “Çöt Mıstı”, “Dişli Dursun”, “Topal Şadiye”), lakap olarak kullanılmaktadır. Bunların yanı sıra popüler kültürün de etimolojik olarak lakap kullanımında etkisi bulunmaktadır. Örneğin 1980’li yıllarda yayınlanan televizyon dizisi Dallas’ın iki karakterinin adı ilçede halen lakap olarak kullanılıyor. Dizideki kötü karakteri Ceyar’ın ismi çıkarcı olduğu düşünülen kişi için; “Ceyar” lakabı adının önüne getirilmeden tek başına söylenir. Hatta bu kişinin kardeşlerine Ceyar’ın kardeşi olan “Bobi” denilmekte, ailesi de “Ceyar’ın oğlu”, “Ceyar’ın annesi” şeklinde anılmaktadır. Bu yörede lakap örnekleri kişilerle öylesine özdeşleşmiştir ki, insanlar kişilerin gerçek isimlerini unutarak “Ceyar’ın adı neydi, Erbakan’ın gerçek ismi neydi?” şeklinde söylemlerde sık sık bulunmaktadır. (Karataş, 2016)

Çalışmalar kapsamında Kalecik ilçesinde kullanılan sülale lakapları dört başlık altında incelenmiştir.

- a) Dedelerinin yaşadığı bir olay/durum üzerine söylenen bir sözden kaynaklanan lakaplar (Dana diriltlenler, Corcorlar, Sıçanlar, Sefiller, Kili bacaklar vb.)
- b) Dedelerinin mesleklerinden/yaptıkları işlerden gelen lakaplar (Karcılar, Darıcılar, Kilciler, “Köleel” Kölegil vb.)
- c) Dedelerinin Kalecik’e göçtükleri yerden gelen lakaplar (Esköylüler- Eski köylüler, Tilkililer- Tilki köyünden gelenler vb.)
- d) Dedelerinin isimlerinden gelen lakaplar (Şükrüağagil, Kadırağagil, Tevfik beyler vb.) (Karataş, 2016)

2. Efsaneler

İdris Dağı Efsanesi: İdris Dağı Kalecik ilçesinin batısında, Ankara'nın doğusunda bulunan, 1985 metre yüksekliğe sahip bir dağdır.

Efsaneye göre Kalecik çevresinde bir zamanlar bir dev ve onun yavruları yaşamaktadır. Bu yavru devler birbirleriyle hiç geçinemez, sık sık kavga ederlermiş. Bu durumdan rahatsız olan anne dev bir gün dayanılmaz bir noktada çocuklarına ilenecek olmuş:

-Allah hepinizi taş etsin emi!

Anne devin bu ilencini duyan Yaradan hemen tüm yavru devleri birer dağa çevirmiş. İçlerinden en büyük olanının adı İdris olduğundan, bugün ki İdris Dağı da adını o devden almıştır. (URL-74)

Geleneksel İş Kolları

1. Tarım

Kalecik ilçesinde başlıca geçim kaynağı tarımdır. Tarla, bağ ve bahçe önemli tarımsal faaliyetlerdir. İlerleyen yıllarda arım teknolojisi gelişerek modern tarıma geçilmiştir. Sulama işlemi pompaj sistemi ile Kızılırmak'tan sulanmaktadır. Bölgede en fazla yetiştirilen tarla bitkileri buğday, arpa ve baklagillerdir. Yetiştirilen sebzeler: kavun, karpuz, domates, salatalık ve pancar; meyveler: elma, armut, ayva, kayısı, dur ve vişnedir.

2. Bağcılık

Kalecik karasının ünlü olması dolayısıyla ilçede bağcılık yaygınlaşmış ve gelişmiştir. Kalecik karasını orijinal ekolojisi Kızılırmak vadisinin içinde kaldığı alan olarak kabul edilmektedir. Eylül ortalarında olgunlaşmakta ve büyük kısmı ile şarap elde edilmektedir. Olumsuz bir etkisi ise yöreyi filoksera etkisi altına almakta ve bu dönemde yöre kentlere göç etmektedir. (Gündüz, 2004)

Şekil 5.9.2.1. Kalecik İlçesi Üzüm Bağları (Kaynak, URL-75)

3. Küçük Sanatlar

Mimar Vural Karahan memleketi Kalecik'te, Karahan Konağını restore ederek bir müzeye dönüştürmüş. İçerisinde farklı boylar ve şekillerdeki taşları boyayarak sergilemeye başlamıştır. Bunun yanında Ünlü Kalecik Karasının köklerinden çeşitli hayvan figürleri oluşturarak konağın tavanında sergilemektedir. (URL-76)

Şekil 5.9.2.3.1 El Sanatları Ustası Vural Karahan (Kaynak, URL-77)

Şekil 5.9.2.3.2 Taş Boyama Sanatı (Kaynak, URL-78)

Şekil 5.9.2.3.3 Kalecik Karası Köklerinden Hayvan Figürleri (URL-79)

Gastronomi

1. Kalecik'in Meşhur Yiyecekleri

Şekil 5.9.3.1. Solda Kalecik Ekmeği, sağda Kalecik Çöreği (URL-80 ve URL-81)

Kalecik Karası'nın tescil işleminin yapılmasının ardından; yaklaşık 2 yıl önce çalışmalarına başlanan Kalecik Ekmeği ve Kalecik Çöreğinin de tescili, yapılmıştır. Bunun yanında Kalecik İlçesi; Çemen Tiriti, Fıt Fıt (Tava Aşı), Kırkıklı Tutmaç Hamuru, Lap Lap Hamuru, Toyga Çorbası, Yoğurtlu Tirit, Kalecik Kasnak Böreği gibi yiyecekleri ile meşhurdur (URL-82 & URL-83).

1. Kalecik Karası

Şekil 5.9.3.2. Sırasıyla; Terra marka Kalecik Karası Şarabı, Olgunlaşmış Kalecik Karası 'nın dalında görünümü ve Turasan Marka Kalecik Karası Şarabı (URL-84, URL-85 ve URL-86)

Kalecik Karası, Kızılırmak vadisinin Kalecik ilçe sınırları içinde yetiştirilen, yöresel koşullarda gösterdiği performans ile ülkemizin en önemli kırmızı şaraplık üzüm çeşididir. 1 dekar alandan yaklaşık 1 ton ürün veren üzümün, 1 kilogramından 1 şişe şarap çıkartılır. İlçe topraklarının büyük bölümü kahverengi veya kırmızı-kahverengi topraklardan oluşur. Kalecik Karası 'nın kendine has bileşimindeki bol miktarda kalsiyum bu toprak türünden kaynaklanmaktadır. Kızılırmak nehrinin oluşturduğu aroma ve Kalecik'in düşük rakımının oluşturduğu mikro-klima etkisi, bu toprağın özellikleri ile birleştiğinde Kalecik Karasını ülkenin en önemli kırmızı şaraplık üzümü haline getirmiştir. (URL-87)

Kalecik Karasının ticari değerine bakıldığında, Ankara Ticaret Odası tarafından 2018 yılı verilerinde; başta Belçika ve Birleşik Krallık olmak üzere pek çok ülkeye milyonlarca dolarlık şarap ihracatı gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Ayrıca uluslararası ticarete Kalecik Karasının Fransa'nın Bordeaux şehrinde yetişen üzümlerle eşdeğer kalitede olduğu açıklanmıştır. (URL-88)

Tescil Fişleri:

T. C.
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

COĞRAFI İŞARET TESCİL BELGESİ

Tescil No	89
Başvuru Tarihi	07.06.2005
Başvuru No	C 2005/019
Yayın Tarihi	06.04.2006
Türü	Mahreç İşareti
Başvuru Sahibinin Kimliği	T.C Kalecik Belediye Başkanlığı
Başvuru Sahibinin Adresi	Şenyurt Mahallesi No:11/1 Hüseyin Sağırkaya Bulvarı Kalecik/ANKARA
Coğrafi İşaret	KALECİK KARASI ÜZÜMÜ
Coğrafi Sınırları	Türkiye Cumhuriyeti Sınırları İçi
Kullanılacağı ürün	Üzüm

Teknik özellikleri ve denetim biçimi ekte verilen coğrafi işaret 06.04.2006 tarih ve 26131 sayılı Resmi Gazete'de ilan edilmiş ve 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararname'nin 12 nci maddesi gereğince 06.04.2006 tarihinden geçerli olmak üzere tescil edilmiştir.

Dos. No: 2005/019
T.C. Türk Patent Enstitüsü

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ

Şekil 5.9.3.3. Kalecik Karası Üzümü Tescil Belgesi
(T.C. TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ, 2005)

Şekil 5.9.3.4. Solda Kalecik Ekmeği Tescil Belgesi, sağda Kalecik Çöreği Tescil Belgesi (T.C. TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ, 2020)

Edebiyat

1. Aşık Miratı

1809-1884. Kalecik'te doğdu. Asıl adı Mehmet'tir. Yaşamına ilişkin veriler tam bir kesinlik taşımamaktadır. Kayıtlarda bulunmamasına karşın iyi bir eğitim aldığı kabul edilmektedir.

Miratı 'nin, mahlasını Vasfi Şeyh Tekkesinde hizmet ettiği dönemde aldığı varsayılmaktadır.

Zileli Ceyhuni, Tokatlı Gedayi, Osmancıklı Kadriya, Gayreti, Çankırlı Kemali gibi kendi döneminde yaşayan birçok tanınmış aşıkla görüştüğü, birlikte deyiştiği bilinmektedir.

Ayrıca aynı mahlaslı Tosyalı bir aşık daha bulunmaktaydı. Kalecikli Miratı 'nin Tosyalı Miratı'yi bir atışmada yenmesinden sonra bu mahlası yalnızca kendisi kullanmayı sürdürdü.

Şiirlerinde aruz ve hece ölçülerini kullanan Kalecikli Miratı, bazı araştırmacılara göre son yılların geçirdiği İstanbul'da öldü ve Tavukpazarı çevresinde toprağa verildi.

Şiirleri çeşitli yerlerde şiirleri aktarılan Miratı 'ye ilişkin İhsan Özanoğlu'nun »Kalecikli Miratı« (1940) ve Hayrettin İvgin ve Ali Esat Bozyiğit tarafından hazırlanan »Kalecikli Aşık Miratı«, (2004) adlı kitaplar bulunmaktadır. (İvgin & Bozyiğit, 2016)

Bulunur:

Dünyalıktan halim sorar bazısı
Bizde sim yerine emraz bulunur
Böyle imiş alnımızın yazısı
Elde santur keman ya saz bulunur

Sanma ki aşıklar beyhude gezer
Eloğlu ariftir adamı sezer
Harabat ehliyiz bizde sim u zer
Ne kışın bulunur ne yaz bulunur

Mirati kıssadan hissedir pendim
Şimdi bir kimseye inanma kendim
Fikirsizlik bendi kendi efendim
Zamanede âdem pek az bulunur

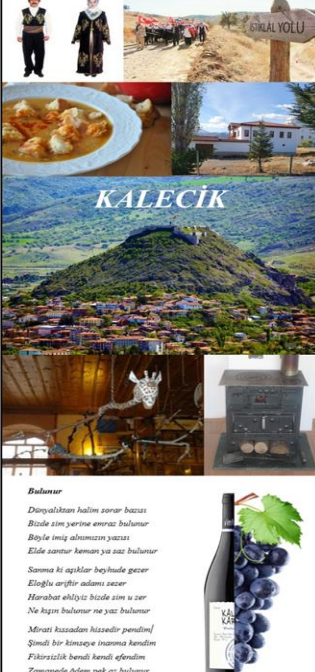
Olmayınca:

Ey gönül alemde merdüm-i sadık
Söze hor görünür bay olmayınca
Olamaz tubına halkın mutabık
Herkese baş eğip yay olmayınca
Ey gafil gıybetten elin dilin çek
Budur mürşitlerin telkini gerçek
El elden üstündür yerden göğecek
Ata baha olmaz tay olmayınca
Bir şemi gerçek er uyarsa sönmez
Mirat'a taklitle tahkik bulunmaz
Taşıma su ile değirmen dönmez
Ona bir başlıca çay olmayınca

Kültürel Aktiviteler

1. Kalecik Karası Üzüm Festivali

Geçtiğimiz yıl 2019'da 13-15 Eylül tarihleri arasında 11.'si düzenlenen, pandemi dolayısıyla bu yıl yapılmayan festivalin amacı, üzümün uluslararası bilinirliğini pekiştirmek ve geliştirmektir. 2019 senesine kadar 4 yıl üst üste yapılmayan festival organizasyonu Kalecik Belediye Başkanı tarafından yeniden gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu festivaller ile Kalecik'in ikliminin ve coğrafyasının mirası olan Kalecik karası üzümünü ve geçmişin birçok döneminin izlerini taşıyan Kalecik'teki tarihi ve kültürel varlıkların tanıtımı amaçlanmaktadır. (URL-89 ve URL-90)

Etimolojik Değerler Bu yörede kişiyi çağrıştıran bir özellik, kişinin mesleği, siyasi görüşü lakap olarak kullanılıyor. Ayrıca popüler kültürün de etimolojik olarak lakap kullanımlarında etkisi olmuştur. Örneğin 1980'li yıllarda yayınlanan televizyon dizisi Daffas'ın iki karakterinin adı ilçede halen lakap olarak kullanılmaktadır. Bunun yanında Kalecik'in yöresel kıyafetleri İç Anadolu'nun yöresel kıyafetleri ile benzerlik göstermektedir. Efsaneler İdris Dağı Efsanesi İdris Dağı Kalecik ilçesinin batısında, Ankara'nın doğusunda bulunan, 1985 metre yüksekliğe sahip bir dağdır. Efsaneye göre Kalecik çevresinde bir zamanlar bir dev ve onun yavruları yaşamış. Bu yavru devler birbirleriyle hiç gıcine, mez, sık sık kavgaya ederlermiş. Bu durumdan rahatsız olan anne dev bir gün dayanılmaz bir noktada çocuklarına ilenecek olmuştur: - Allah hepinizi taş etsin emi! Anne dev'in bu ilencini duyan Yaradan hemen tüm yavru devleri birer dağa çevirmiş. İçlerinden en büyük olanı adı İdris olduğundan, bu günkü İdris Dağı adını bu devden almıştır. Küçük Sanatlar Karahan Konağı, Vural Karahan Tırafından 2008'de satın alınıp restore edildikten sonra müzeye dönüştürülmüştür. Müzenin içinde biri aykırı tarihi eser bulunmaktadır. Konağın duvarları özel taşlar üzerine yapılan işlemlerle, tavanları ise Kalecik Karası omcalarından yapılan hayvan figürleri ile donatılmıştır. Aşk Mîr'Atı 1809-1884. Kalecik'te doğdu. Asıl adı Mehmet'tir. Yaşamına ilişkin veriler tam bir kesinlik taşımamaktadır. Kayıtlarda bulunamamasına karşın 1911 bir eğitim aldığı kabul edilmektedir. Miratı'nın, mahlasını Yasfi Şeyh Tekkesinde hizmet ettiği dönemde aldığı varsayılmaktadır. Siirlerinde aruz ve hece ölçülerini kullanan Kalefiki Miratı, bazı araştırmacılara göre son yıllarını geçirdiği İstanbul'da hayatını kaybetmiştir.	 Bulunur Dünyâkâim halini sarar-bacısı Böyle sim yarıma emroz bulunur Böyle imiş alıncızen yarıcı Edele sarur kemân ya sar bulunur Sarmâ ki aşkılar beyhude gezer Eioğlu arıtır adımı sezer Harâbat ehlîyiz bîde sim u zer Ne kâz bulunur ne yâz bulunur Mîrâtı kâsâdan hîzzedir pendim/ Şimdi bir kîmeşye inamâ kendim Fikrâsızlık bendi kendî afevdim Zamânede dâim pek az bulunur	Kalkıl Yolu İsağul Yolu, İnebolu Sahilinden başlayıp, Kızılbeyaz ve Çankırı üzerinden Ankara'ya uzanır. Kuruluşu Saygı boyunca İnebolu'ya deşeyre rehâzge'ye'len seşbeyneni kâğıtlı'z 340 km'lik yoldur. İnebolu'dan başlayan bu tarihi yol güzergâhı, Kâne, Seydikler, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı ve Kalecik'ten geçerek Ankara'ya kadar uzanıyor. Atatürk'ün Kalecik'e Gelişi Atatürk Kastamonu'ya sapka devrimini ilan etmek için çıktığı yolculukta Kalecik'e uğramıştır. Burada bir gece kalmış, çemen çorbası ve ayran içmiştir. Ayrıca devrim için tanzimacağı sopkayı ilk burada taktırmış ve ilçede bunun ile ilgili bir heykel bulunmaktadır. Gastronomi Kalecik Karası Kızıllık vâdisinin Kalecik ilçe sınırları içinde yerleştirilen, yöresel koşullarda gösterdiği performansı ile ülkemizin en önemli kırmızı sarıplık üzüm çeşididir. Kalecik Karası, ann kendine has bi'leşimindeki bol miktarda kabayum bu toprak türünden kaynaklanmaktadır. Kızıllık nehrinin oluşturduğu aroma ve Kalecik'in düşük rakımının oluşturduğu mikro-klima etkisi, bu toprağın özellikleri ile birleştiğinde Kalecik Karasını ülkemizin en önemli kırmızı sarıplık üzümü haline getirmiştir. Kalecik Karası ile birlikte Kalecik Ekmeği ve Kalecik Çöreği de coğrafi işaret almış, tescilli yiyeceklerdendir. Bunun dışında Kalecik Karası üzümünden yapılan pekmez, yoğurtlu tirit, Kalecik kasnak böreği de yörede meşhurdur. Bağcılık Kalecik Karası'nın ünlü olması dolayısıyla ilçede bağcılık yaygınlaşmış ve oldukça gelişmiştir. Kalecik Karasının orijinal ekolojisi Kızıllık vâdisinin içinde kaldığı alan olarak kabul edilmektedir. 1911l yıllarında olgunlaşmakta ve büyük kısmı ile sarıplık edilmektedir. Ankara Ticaret Odası tarafından 2018 yılı verilerinde, bağla Belek ve Birleşik Krallık olmak üzere pek çok ülkeye milyonlarca dolarlık sarıplık ihracatı gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Ayrıca uluslararası ticarette Kalecik Karasının Fransa'nın Bordeaux şehrinde yetişen üzümlerle eşdeğer kalitede olduğu açıklanmıştır. Olunmaz bir etkisi ile yöreyi flikeye sera etkisi altına almakta ve bu dönemde yöre kentlere göç etmektedir.
--	--	--

Şekil 5.9.5.1 Kalecik'in Kültürel Değerleri Paftası

**KALECİK HARİTA, PLAN VE
KADASTRO DURUMU**

Giriş

Bu bölümde Kalecik için harita durumu, farklı ölçeklerde geçmişten bugüne planlama çalışmaları, kadastral durumu ve kamu mülkiyetindeki alanlar belirtilecektir. Ayrıca Kalecik Merkez ilçede çalışma alanımız sınırları içinde kalan mahalle sınırları verilecektir. Ankara için yapılan üst ölçekli planların incelenmesi ve Kalecik ilçesine ait kararlara dikkat çekilmesi, Kalecik ilçesinin geçmişten günümüze yapılmış planlama çalışmaları, imar sınırlarındaki değişimler, ilçeye ait belediyenin projeleri, Kalecik'e ait mülkiyetlerin bir analiz sonucu ile belirlenmesi, kadastral durumu ve mahalle sınırları araştırılmıştır.

Halihazır Harita Durumu

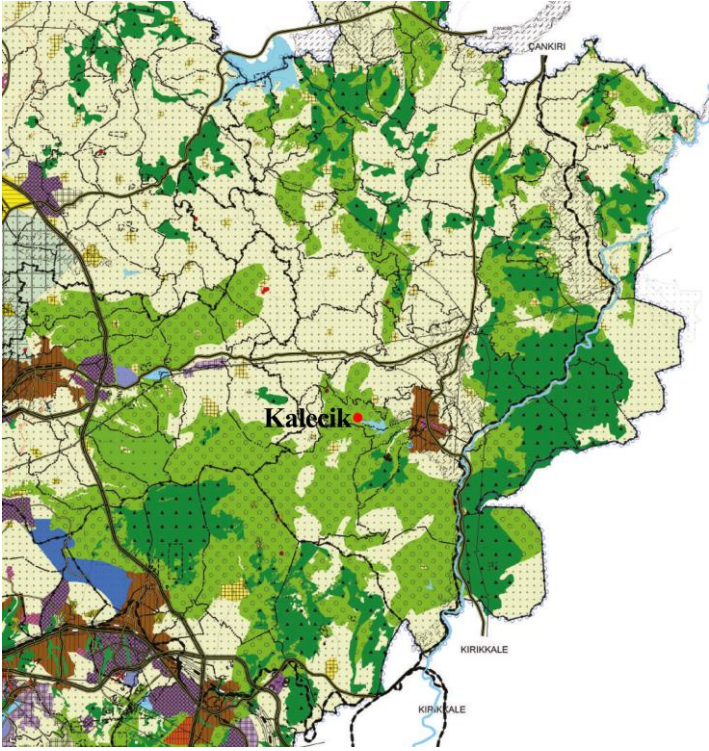
Kalecik'in elimizde bulunan son halihazır haritası 2016 yılında hazırlanmış olup toplam 1405.838 hektarlık alanı kapsamaktadır. Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 15.07.2016 tarih 1423 sayılı meclis kararı ile onaylanmıştır. İlgili harita aşağıda verilmektedir.(Kalecik Belediyesi Plan Açıklama Raporu, 2020)

Ölçek: 1/5000

Harita 6.2.1 Kalecik İlçesi 1/5000 Ölçekli Halihazır Harita
(Kalecik İmar Müdürlüğü,2020)

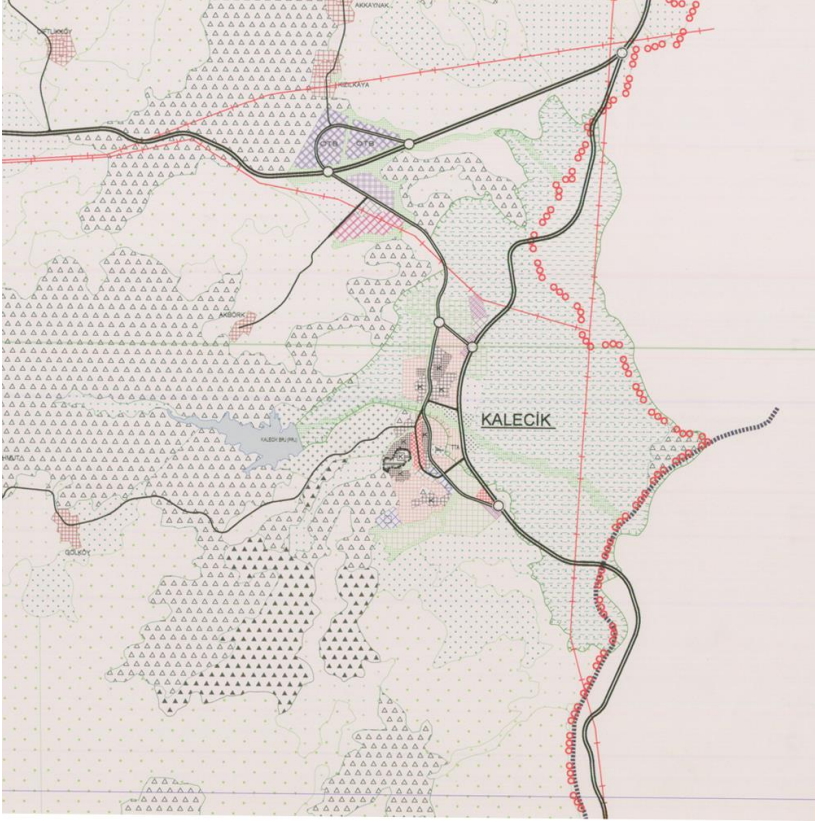
Harita 6.3.1.2 1/100.000 Ölçekli 2038 Ankara Çevre Düzeni Planı, Kalecik Bölgesi (URL-92)

Ankara Çevre Düzeni Planı'nda yürürlükteki planda Kalecik için öngörülen nüfusun neredeyse 6 katına yetecek kadar alan planlandığından yapılacak planlama çalışmalarında yeni konut alanları açılmaması, aksine tarım alanlarının genişletilmesi öngörülmektedir.

(Bu bağlamda, son imar planı revizyonu çevre düzeni planı ile çelişmektedir. İlgili bölümde ayrıca açıklanacaktır.)

2. 1/25.000 Ölçekli 2023 Ankara Nazım İmar Planı

1/25.000 ölçekli 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı 16.02.2007 tarihinde onaylanmış ve askıya çıkarılmıştır. Toplanan 30 kadar itirazın değerlendirilmesi sonucu 15.08.2007 gün ve 2035 sayılı karar ile imar planları keskinleştirilmiştir.

Harita 6.3.1.2.2 1/25.000 2023 Ankara Nazım İmar Planı, Kalecik (URL-94)

2023 yılında Kalecik ilçe bütünü için hedeflenen nüfusa henüz ulaşılamamıştır. Merkez ilçe sınırları içinde nüfus ile ilgili bir öngörü yoktur. Ancak Ankara Nazım İmar Planı sonrası yürürlüğe giren Çevre düzeni planında yürürlükteki planlarla gereksinimden çok fazla alanların planlandığı için yeni konut gelişme alanlarının açılmaması gerektiği vurgulanmıştır.

Kent kimlik değerlerinin korunması yönünde Kalecik ekmeği ve çöreği için marka tescil çalışmaları yapılmış, ancak Arkeolojik Sit alanı olarak tescil edilmiş olan Kale ve çevresi için henüz Koruma Amaçlı Plan çalışması yapılmamış, Çevre Düzenleme Projesi ya da Yönetim Planları hazırlanmamıştır.

Kalenin doğusunda, tescilli yapıların ağırlıkta olduğu merkezdeki bir bölgede belediyesince bir dönüşüm projesi hazırlanmıştır. Sonraki bölümde bu proje detaylı olarak verilecektir.

6. Barınma ihtiyaçları için bulunan bölgede ihtiyaç analizi yapılarak konut projelerine başlanacaktır.
7. Sivil toplum kuruluşlarının aktif rol oynaması için kapasite arttırılacak ve eğitimler verilecektir.
8. İlçede bulunan yaşlı nüfus fazlalığı ile nüfus kaybının çok olmasını önlemek amacıyla tedbirler alınmıştır. İlçeye turist ve göçün artması için çalışmalar yapılacaktır. İstihdam ve gelir kollarına destek çıkılacaktır.
9. Afetler ile ilgili tedbirler alınacaktır. İlçede gerçekleşen heyelan risklerinin önceden tespit edilip çözüm üretilmesi hedeflenmiştir.
10. Doğalgaz altyapılarının tamamlanması ve dağıtımına başlanması hedeflenmiştir. (Ankara Kalkınma Ajansı Planı, 2013)

Ankara Kalkınma Ajansı'nın 2013 yılında yaptığı planda turizmi geliştirmek için bir öneri sunulmuştur. 2020 yılında, Belediye'nin Kara Elmas Tren Yolu projesiyle turizmi canlandırmayı hedeflediği fakat henüz buna yönelik bir projenin tanımlanmadığı saptanmıştır.

2013 yılında yapılan planda doğalgaz altyapısının tamamlanacağı hedeflenmekte olup 2020 yılında proje devam etmektedir.

2013 yılında yapılan plan içerisinde sosyal ve ekonomik hayata katılımın yükselmesi hedeflenmiştir. 2020 yılında ise konak restorasyonu, İncirlik Parkı'nın açılması, ilçeye bir kütüphane kazandırılması projeleri gerçekleştirilmiştir.

Kalecik Kenti Ölçeğindeki İmar Planları

1. 1955 İmar Planı

Kalecik için yapılan ilk imar planıdır. İller Bankası, Şehircilik Müdürlüğü tarafından Y. Mimar Arif Akay'a yaptırılan plan 26 Temmuz 1955 tarihinde yürürlüğe girmiştir. İmar ve İskân Bakanlığı'nca yapılan bazı değişikliklerle 15 Haziran 1966 tarihine kadar yürürlükte kalmıştır. 1955 İmar Planına ait herhangi bir belgeye ulaşılamamıştır. (Kalecik-Ankara İmar Planı Araştırma Albümü, 1998)

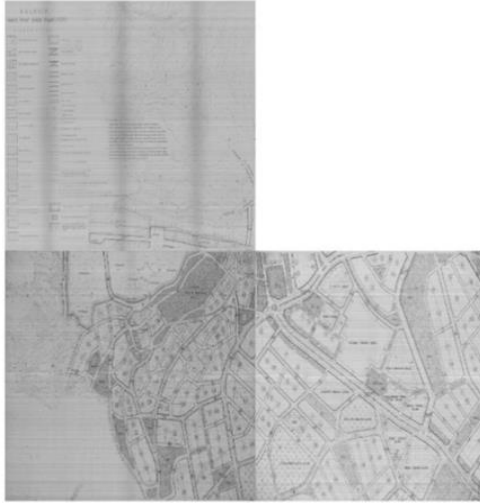
2. 1981 İmar Planı

1955 İmar Planının daha kapsamlı halini 1981 İmar Planı oluşturmaktadır. 1981 planı Vedat Yalçinkaya tarafından yapılmış ve İmar İskân Bakanlığı, Planlama ve İmar Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır. (Kalecik-Ankara İmar Planı Araştırma Albümü, 1998)

131.8 hektarlık alan planlanmış ve planlama nüfusu olarak 5540 kişi öngörülmüştür. Planlarda Kale bölgesinin Arkeolojik Sit Alanı tescilli işlenmiş ve mevcut yapılaşma durumu kat yükseklikleri olarak korunmaya çalışılmıştır.

Harita 6.3.2.2.1 1/5000 Kalecik 1981 İmar Planı
(İller Bankası Arşivi,1981)

Harita6.3.2.2.2 1/1000 Kalecik 1981 İmar Planı
(İller Bankası Arşivi, 1981)

3. 1999 İmar Planı

1999 İmar Planı Menşure Işık tarafından yapılan revize bir plandır. Planlama hedef yılı 2025'dir. İstihdamı arttırmak hedeflenmiştir. Bağ, meyvecilik, tarım ve hayvancılık ile geçinen Kalecik İlçesi için bunların verimliliğini arttırmak için çalışmalar öngörülmüştür. 2020 yılında planın öngörülenlerinin gerçekleşmediği görülmektedir. 1999 yılında yapılan plana göre ilçenin güneydoğu yönüne doğru büyümesi hedeflenmiştir. Fakat ilçe kuzey yönüne doğru genişlemiştir. Planlanan nüfus 16.328 kişidir. Fakat planlanan nüfusa ulaşamamıştır.

Harita6.3.2.3.1 1/1000 Kalecik 1999 İmar Planı
(İller Bankası Arşivi,1999)

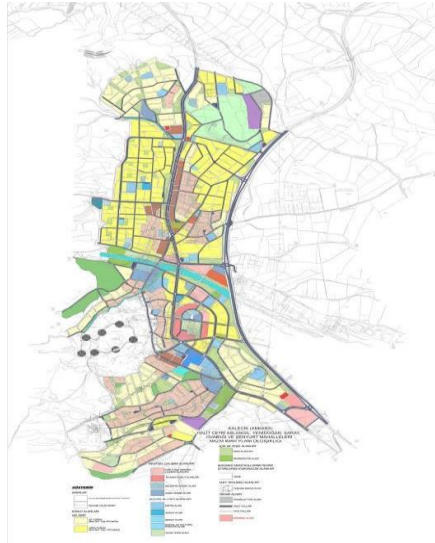

Harita6.3.2.3.2 1/5000 Kalecik 1999 İmar Planı (İller Bankası Arşivi, 1999)

Tablo6.1. 1999 Yılı İmar Planı Mekânsal Dağılım Tablosu (Kalecik-Ankara İmar Planı Araştırma Albümü, 1998)

KULLANIMLAR	1998		TEKLİF	2025		
	Alan(ha)	%		Alan(ha)	%	%
Konut Alanı	195.20	12.20	238.65	433.85	27.12	
Kullanılmayacak Alan	18.95	1.18	-	18.95	1.18	
Tarım Alanı ve Boş Alanlar	1120.20	70.00	643.38	688.38	43.02	
Resmi Kurum						
Eğitim Tesisi	5.96	0.38	6.04	12.00	0.75	
Sağlık Tesisi	5.10	0.32	18.10	23.20	1.45	
Ticaret	8.41	0.53	2.00	10.41	0.65	
Sosyo-Kültürel Alan	1.72	0.11	3.08	4.80	0.30	
Dini Tesis	-	-	2.00	2.00	0.13	
Mezarlık	0.58	0.04	1.00	1.58	0.10	
Spor Alanları	22.00	1.38	-	22.00	1.37	
Yeşil Alanlar	2.38	0.15	2.50	4.88	0.31	
İmalat	9.15	0.57	18.85	28.00	1.75	
Küçük Sanatlar	4.23	0.26	20.10	24.33	1.52	
Kent İçi Yollar (Karayolu Dahil)	2.74	0.17	8.40	11.14	0.70	
Teknik Altyapı Alanları	185.00	11.56	110.30	295.30	18.46	
Sit Alanları ve Kayalık						
	-	-	0.80	0.80	0.05	
	18.38	1.15	-	18.38	1.14	
TOPLAM	1600.00	100.00	431.82	1600.00	100.00	

4. 2020 İmar Planı

Harita6.3.2.4.1. 1/5000 Kalecik 2020 İmar Planı (Çizgi Planlama,2020)

2020 İmar Planı Belediyesince Çizgi Planlama Bürosuna yaptırılmıştır. Plan revizyon plan olarak ele alınmıştır. 2038 yılı plan hedef yılı olarak öngörülmüştür.

2017 yılında yürürlüğe giren Ankara Çevre Düzeni Planında; imar planlarında gereğinden fazla alan konut gelişme alanı açıldığı saptaması yapılarak, yeni konut alanları açılmaması kararı getirilmiştir. Ancak son revizyon planlarında planlama alanı 318.8 ha. dan 1405.8 ha. a çıkartılmış, planlama nüfusu öngörüsü de 16.320 kişiden, 26.461 kişiye çıkartılmıştır. Kente kimlik veren bir peyzaj ögesi olarak dere yatağının korunması gerekirken, planda dere yatağına yapılan yola ilişkin bir çözüm yoktur. Halen, Kale ve sit alanları için herhangi bir koruma planı hazırlanmamıştır. Kum ocakları 2008 yılında kapatılmıştır fakat yeniden faaliyete geçirilmesi istenilmektedir. Ancak, kum ocakları Kalecik bölgesi için ekolojik olarak sakıncalar getirecektir. Tescilli yapıların restore edilerek korunması amaçlanmıştır. Kızılırmak vadisi için bir proje tasarım aşamasındadır.

Tablo 6.2. 2020 Yılı Konut Alanları Mekansal Dağılımı (Kalecik Belediyesi Plan Açıklama Raporu,2020)

Kullanım	Alan	Emsal	İnşaat Alanı	Ortalama Konut Büyüklüğü	Konut Sayısı	Nüfus
Konut (Ayrık Nizam 2 Kat)	13944	0.5	6972	120	58	165
Konut (Ayrık Nizam 3 Kat)	5430	0.9	4887	120	41	116
Konut (Emsal 1.20)	79660	1.2	95592	120	797	2262
Konut (Emsal 1.40)	692785	1.4	969899	120	8082	22954
Konut (Emsal 1.60)	15357	1.6	24570.688	120	205	582
Konut (Emsal 1.80)	3350	1.8	6030	120	50	143
Ticaret Konut	7912	1.28	10127.6672	120	84	240
TOPLAM:					9317	26461

Bugüne kadar ele alınan imar planları aşağıda tablo halinde verilmektedir.

Tablo 6. 3. Geçmişten Günümüze Kalecik İmar Planları (Kalecik Plan Açıklama Raporu 2020, Kalecik-Ankara İmar Planı Araştırma Albümü, 1998)

Yıl	Yapan Kurum-Kişi	Planlama Alanı (ha)	Planlama Nüfusu	Öngörü ve Düşünceler
1955	Arif Akay	Veriye ulaşılamadı.	Veriye ulaşılamadı.	Veriye ulaşılamadı.
1981	Vedat Yalçın-kaya	131.8	5.540	Planlama alanı genişletilmiştir. Sit alanları ve kale çevresinin korunması amaçlanmıştır. Mevcut kat nizamının bozulmamasına özen gösterilmiştir.

1999	Menşure Işık	318.785	16.320	Sosyal donatı ve teknik altyapı alanlarının eşit düzeyde dağıtımı sağlanarak rasyonel bir planlama anlayışı buna yönelik plan kararları oluşturulması öngörülmüştür.
2017 2020(Re- vize)	Çizgi Planlama	459.3688	26.461	Tarihi kentsel dönüşüm projesiyle ilçeye ziyaretçi sayısının artması planlanıyor. Böylece gelecek yıllarda Kalecik nüfusunun artması öngörülmüyor.

5. Planların Uygulanma Durumu Analizi

1981 Planı Uygulanma Durumu Analizi: 1981 planının uygulama durumları şöyledir;

1. 1981 yılı plan kararları içerisinde kalenin dik yamaçlarında oluşan kasabada ilk yerleşme alanları heyelan ve kaya düşmeleri sebebi ile boşaltılıp; Halılağa ve Tabakhane (2020 yılı Halılağa Tabakhane mahallesi) mahalleleri halkı ise Yeşilyurt (2020 yılı Yenidoğan Yeşilyurt mahallesi) ve Saray (2020 yılı Cuma Saray mahallesi) mahallelerine taşınma isteğinde bulunmuşlardır. Fakat 2020 senesi planında bu mahalleler için dönüşüm çalışmaları yapılmaktadır ve hala yerleşim devam etmektedir.
2. Kuzeydoğudaki yerleşim alanlarında çocuk bahçesi planlanmış fakat 2020 yılında konut alanları yapılmıştır.
3. Güneye doğru yerleşme alanı genişlemiştir.
4. 1981 planında Ankara yolu Kırıkkale Çankırı yoluna bağlanıyorken, yeni karayolunun kente bağlanması için gerekli kavşak düzenlemeleri yapılmış ve trafik yoğunluğu azaltılmıştır.
5. 1981 yılı planında Kalenin doğusunda planlanan yeşil alanlar 2020 yılında yapılaşmıştır.

Aşağıda verilen harita üzerinde uygulama yapılan alanlar gösterilmiştir.

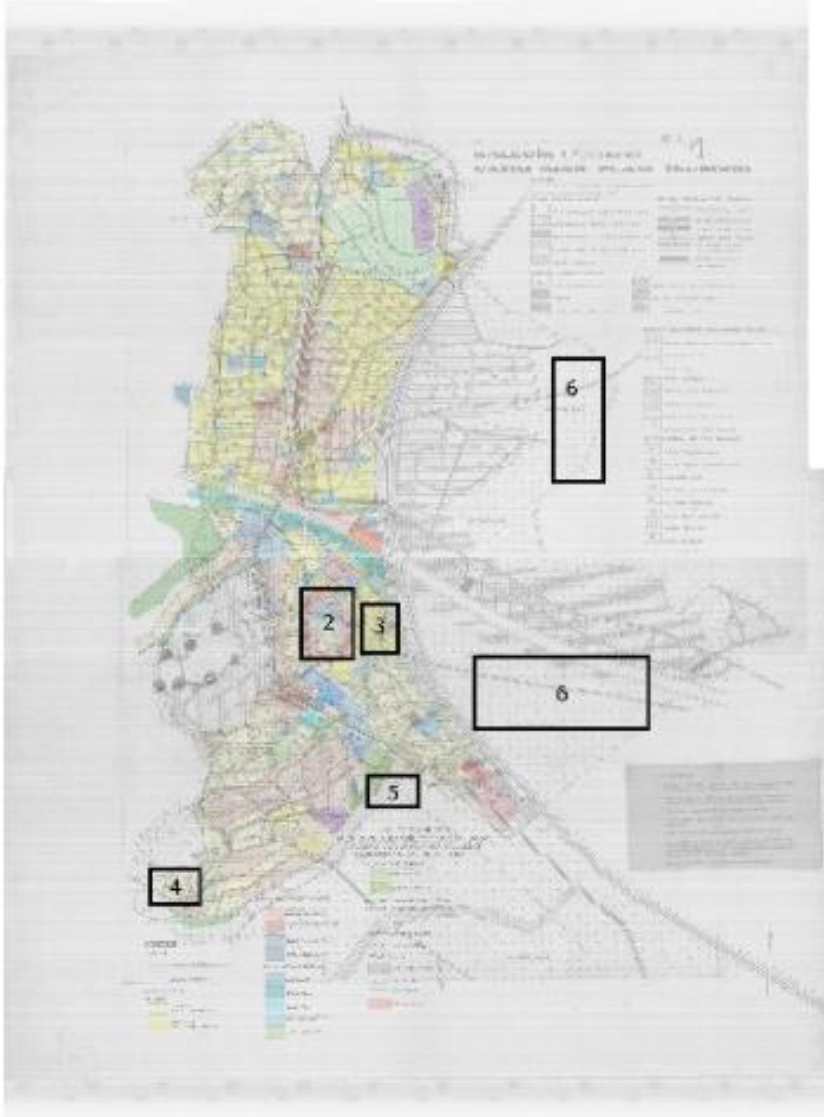
Harita 6.3.2.5.1. 1981 Planı Uygulama Durumu Analizi

1999 Planı Uygulama Durumu Analizi: 1999 planı uygulama durumu şöyledir;

- 1- 1999 ve 2020 yılı arasında yoğunluk farkı çok fazla görülmemiştir.
- 2- 1999 yılında planlanan çocuk parkları yerine 2020 yılında sanayi sitesi kurulmuştur.
- 3- 1999 yılında konut alanı dışı olarak bırakılan alanlar yapılaşmıştır.
- 4- 1999 yılında Kalecik'in Güneybatı yönü ağaçlandırılmak için planlanmıştır fakat 2020 yılında Güneybatı'ya konut alanları kurulmuştur.

- 5- 1999 planında Kalecik'in güneyinde planlanan rekreasyon alanları 2020 yılında az sayıda gerçekleştirilmiştir.
- 6- 1999 planında düşünülen doğuya doğru genişleme 2020 yılında uygulanmamıştır. Bağ bahçe alanları kurulmamıştır.

Aşağıda verilen harita üzerinde uygulama yapılan alanlar gösterilmiştir.

Harita 6.3.2.5.2. 1999 Planı Uygulama Durumu

Kalecik yerleşmesinin Çankırı yoluna, yani kentin kuzeybatı tarafına doğru genişlediğini görmekteyiz. Son planlarda faaliyetler de bu yöne doğru büyümüştür.

Kadastral Durum Ve Mülkiyet Analizi

Kadastral Durum

Kadastral harita; bir yerleşmedeki mülkiyetleri gösteren arsa ve binaların haritasıdır ve kadastro kayıtlarının bir parçasıdır. Tapu dairesinde kayıtlı olan mülklerin konumu ve sınırlarını gösteren bir haritadır.

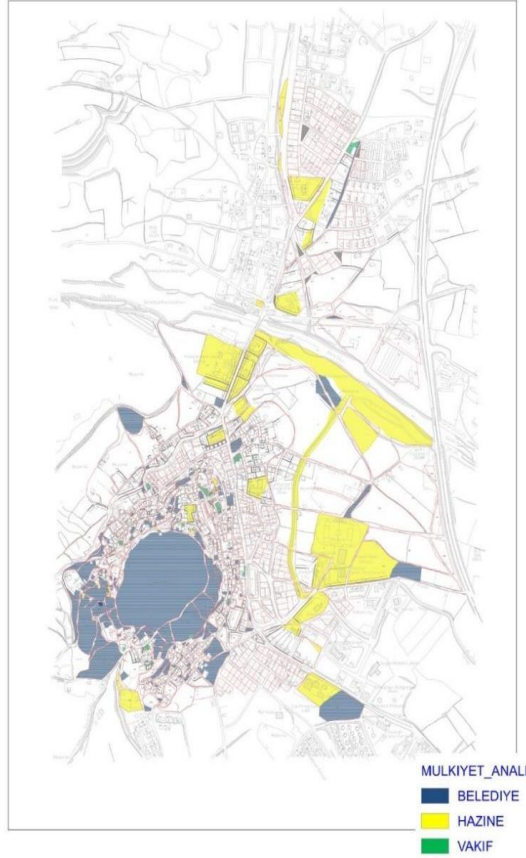
Aşağıda Kalecik yerleşmesine ilişkin kadastral duruma ait harita verilmektedir.

Harita 6.4.1.1. Kadastral Durum Haritası (Kalecik İmar Müdürlüğü, 2020)

Mülkiyet Analizi

Planlama alanı içerisindeki mülkiyet durumuna bakıldığında parçalanmış parsellere sahip olduğu görülmektedir. Mülkiyetin büyük bir kısmı özel mülkiyete aittir. Kamu mülkiyetindeki alanlar içinde en büyük pay hazineye aittir. Aşağıdaki haritada hazine, belediye ve vakıflara ait alanlar işaretlenmiştir. Kamu mülkiyetlerine ait ilgili liste eklerde verilmiştir.(EK-2)

Harita 6.4.2.1. Mülkiyet Analizi Paftası(Kalecik İmar Müdürlüğü,2020)

Tablo 6.4. Mülkiyet Analizi Kamu Mülkiyetindeki Alanların Büyüklükleri

Mülkiyet	Toplam Alan (ha)
Vakıf	0.3 ha
Hazine	18.3 ha
Belediye	19.9 ha

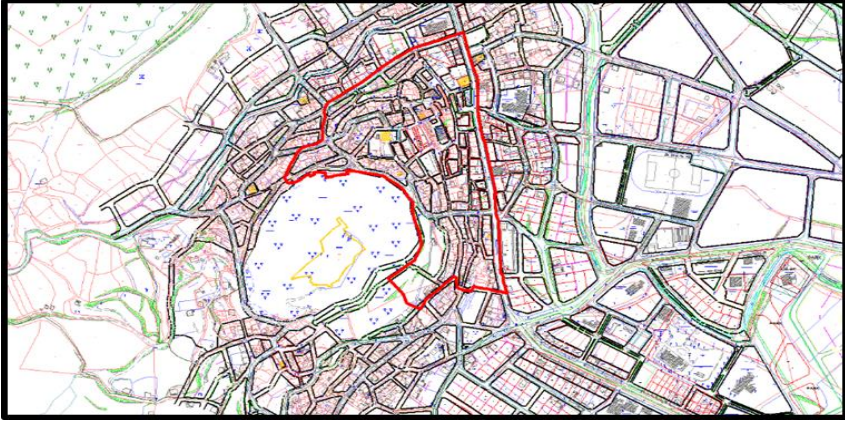
KALECİK BELEDİYESİNCE Yürütülmekte Olan Uygulama Projeleri

Riskli Alan- Kentsel Dönüşüm Projesi

Kalenin doğusunda bulunan ve içinde tescilli yapılarında ağırlıkta olduğu bir bölgede kentsel dönüşüm projesi öngörülmüştür.

1/25.000 ölçekli 2023 Başkent Ankara Nazım İmar Planı 16.02.2007 tarihinde onaylanmış ve askıya çıkarılmıştır. Toplanan 30 kadar itirazın değerlendirilmesi sonucu 15.08.2007 gün ve 2035 sayılı kararı ile imar planları keskinleştirilmiştir. Dönüşüm alanı olarak önerilen alan; onaylanan Nazım İmar Planında; Yeşil Alan, Meskûn Alan ve Merkez Alanlarında kalmaktadır. (Kalecik Belediyesi 2020 Teknik Rapor)

Kalecik ilçesi, Merkez mahallelerini kapsayan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Revizyonu, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 26 Kasım 2016 gün ve 2355 sayılı kararı ile onaylanmıştır. Dönüşüm alanı olarak öngörülen Teklif alanı revizyonu yapılan nazım imar planında (özellikle) plan dışında bırakılmıştır. Planlama alanı dışarısında kalan alanın imar hakkı meri nazım imar planına göre konut alanı ve çeşitli donatı alanları içeren mekânsal kararlarıyla onaylanmıştır. (Kalecik Belediyesi 2020 Teknik Rapor)

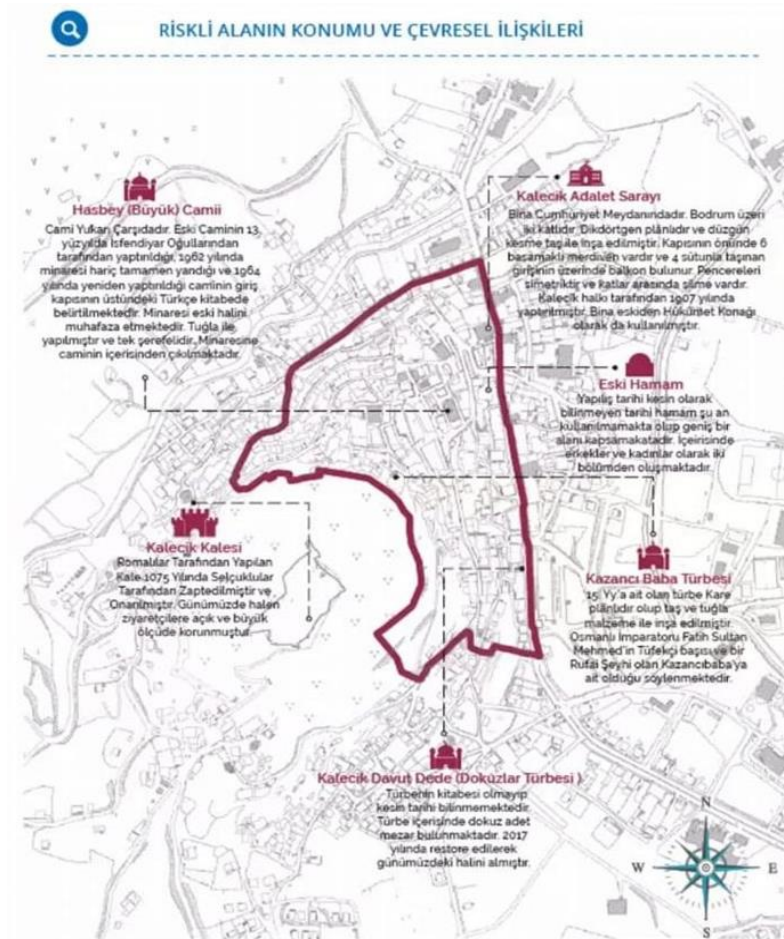

Harita 6.5.1.1. Riskli Alan (Kalecik Belediyesi Teknik Rapor,2020)

Teklif alanındaki konut alanları incelendiğinde alanın doğusunda kalan 12 m genişliğinde Hüseyin Sağırkaya Bulvarına cepheli konut adalarının bitişik nizam 6 kat olduğu görülmektedir. Alan geneli bitişik nizam yapılaşmayı planlanmış olsa da batıya doğru eğimi yükselen alanlarda ayrık nizam 2 katlı yapılaşmalarında olduğu tespit edilmiştir. (Kalecik Belediyesi 2020 Teknik Rapor)

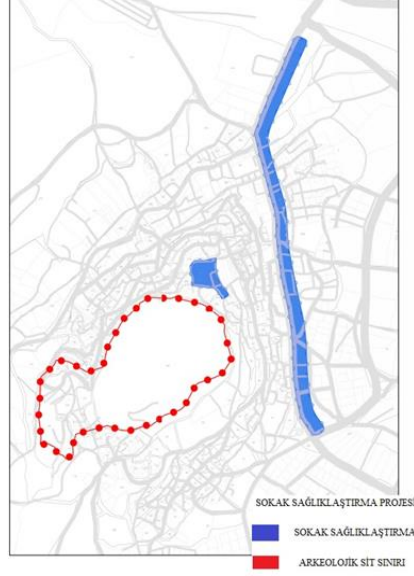
Alan içerisi imar planı incelendiğinde 2 adet Park Alanı, 1 adet Rekreasyon Alanı, 1 adet Çocuk Bahçesi, 1 adet Eğitim Tesisi, 1 adet Cami, 2 adet Pazar Alanı ve 1 adette Belediye Hali adaları olduğu görülmüştür.

Planlı Teklif Alanının içerisinde arazi kullanımında yer alan Müftülük, Halk Eğitim Merkezi, PTT ve en önemlisi Türbelerin ve Tarihi Hamamların korunması gerekirken konut adaları içerisinde planlanmış olması alanda önemli bir planlama yanlışının olduğunu göstermektedir. (Kalecik Belediyesi Teknik Rapor, 2020)

Harita 6.5.1.2. Riskli Alan (Kalkan, D.2020. Kalecik Tanıtım Sunumu)

kaplama temizliği, akordeon tente yapılması, yeni demir doğrama vitrin yapılması, yeni ahşap oturma çatı yapılması, yeni tuğla duvar yapılması, taş duvarların temizlenmesi, galvaniz sac yağmur oluğu yapılması, kiremit aktarılmasıdır. (Kalecik Belediyesi Sokak Sağıklaştırma Raporu,2020)

Harita 6.5.2.2. Sokak Sağıklaştırma Projesi (Kalkan, D. 2020. Kalecik Tanıtım Sunumu)

MEVCUT DURUM

RESTORASYON

Harita 6.5.2.3. Halil Ağa Mahallesi Sokak Sağıklaştırma Çalışması (Kaynak, Kalecik Belediyesi Sokak Sağıklaştırma Raporu,2020)

Keçideresi Rigol Islah Ve Rekreasyon Projesi

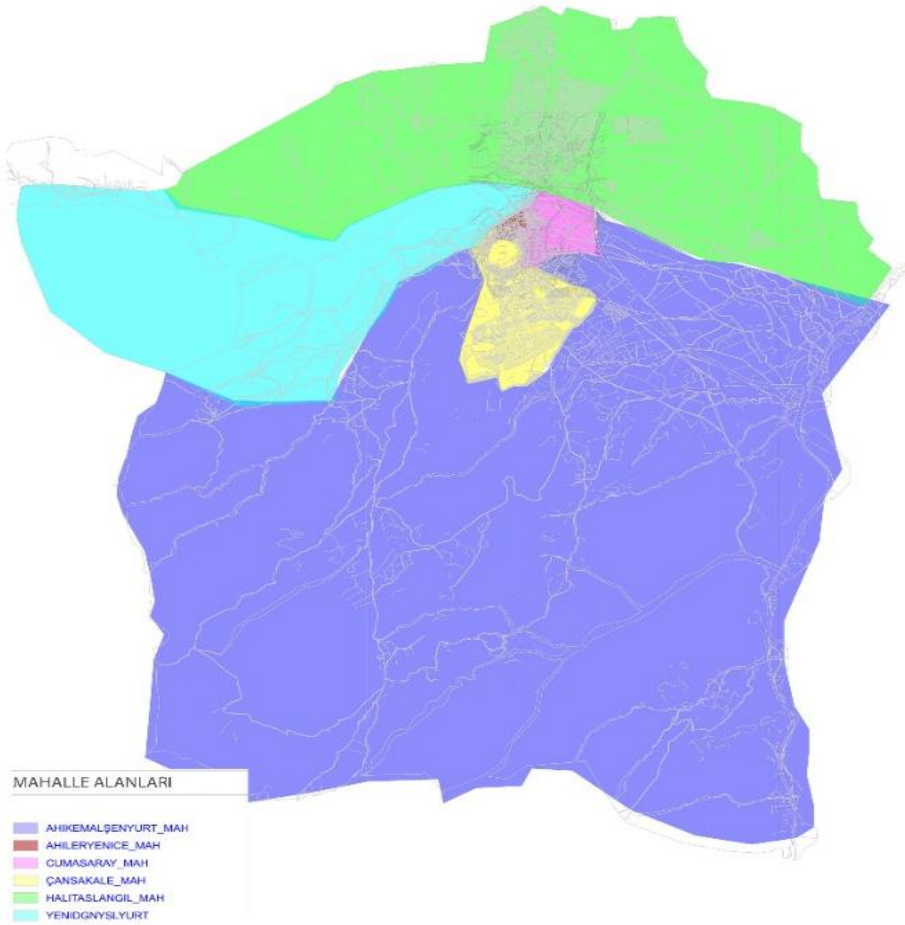
Kalecik Belediyesi ve DSİ arasında imzalanan mutabakat ile hayata geçirilecek olan Keçideresi Rigol Islah ve Rekreasyon Projesinin ihalesinin 5 Şubat 2019 tarihinde gerçekleştirilmesi planlanmış olup projenin ilk etabı tersip bendi olacaktır. İhale sürecinin tamamlanmasının ardından projeye başlanacaktır (URL-97).

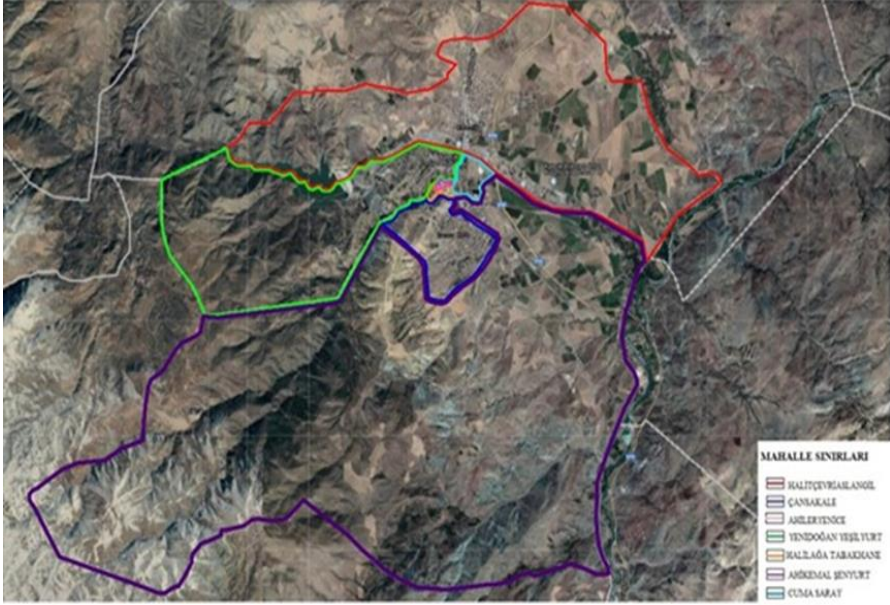
Şekil.6.5.3.1 Keçideresi Rigol Islah Ve Rekreasyon Projesi (URL-98)

Mahalle Sınırları

Planlama alanı sınırları içerisinde altı mahalle bulunmaktadır. Bunlar; Çansakale, Ahikemal Şenyurt, Cumararay, Ahiler Yenice, Hacıtevre Aslangil, Yenidoğan Yeşilyurt'dur.

Harita 6.6.1 Mahalle Sınırları Paftası (Kaynak,KalecikİlmarMüdürlüğü,2020)

Şekil 6.6.1. Kalecik Mahalle sınırları

Tablo 6.5. KalecikMahalleleri (Kaynak, URL-100)

Mahalle Adı	Toplam Alan	Toplam Nüfusu
Çanşa Kale	173 ha	1.249
Ahikemalşenyurt	4876 ha	1.064
Cuma Saray	71 ha	644
Ahiler Yenice	8 ha	110
Halitcevrilangil	1468 ha	2.926
Yenidoğan Yeşilyurt	957 ha	275
Halilağa Tabakhane	27 ha	126

KALECİK'İN ULAŞIM VE TEKNİK ALTYAPISI

Giriş

Ankara ilinin Kalecik ilçesine özgü olan araştırma ve analizler ile Kalecik ilçesinin sahip olduğu ve hayata geçirilmek üzere şuan da üzerinde çalışılan ulaşım ve altyapı projelerinin neler olduğu üzerinde bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Ulaşım ve altyapı grubu olarak yürütülen çalışmalar sonucunda Kalecik ilçesinde ki ulaşımı sağlayan yollar, araçlar, demiryolu, ilçe içi ve ilçe dışı ulaşım verileri ve kanalizasyon, doğalgaz, elektrik ve gerilim hattı, içme-kullanma-atık su hat bilgileri, kanallar-barajlar ve çöp toplama potansiyeli gibi altyapıya ilişkin konuların tespiti amaçlanmıştır.

Yöntem

Kalecik ilçesi çalışma alanı ile ilgili gerekli kurumlardan alınan bilgi, veri ve haritalar coğrafi bilgi sistemleri ile değerlendirilip sonuç analizleri Netcad programı ile elde edilmiştir.

Ulaşım

Kalecik İlçesi Ankara-Çankırı-Kastamonu devlet karayolu güzergahında Ankara'ya 68 km uzaklıktadır. İlçe yakın çevresinde yer alan diğer şehirler olan Çankırı'ya 71 km, Kırıkkale'ye ise 33 km uzaklıkta yer almaktadır. İlçenin İstanbul, İzmir gibi büyük kentlere karayolu bağlantısı Ankara üzerinden sağlanmaktadır. Ayrıca ilçe, önemli bir karayolu bağlantısı olan E-23 Devlet karayoluna 22 km iyi kalite bir yolla Elmadağ - Kırıkkale arasında bağlanmaktadır. Bu yol, Ankara-Kırıkkale-Kırşehir-Kayseri-Malatya hattına bağlantıyı sağlamaktadır. İlçe, aynı zamanda ülkenin batı kesimini doğu illerine ve doğu ülkelerine bağlayan devlet demiryolları güzergahı üzerinde yer almaktadır. Demiryolu istasyonu ilçeye 4 km uzaklıktadır. Ayrıca, Ankara Esenboğa Hava Limanı araştırma alanına 45 km uzaklıkta bulunmaktadır. Araştırma alanının Devlet karayollarına bağlantıyı sağlayan yolların iyi kalite asfalt, köylere bağlantıyı sağlayan ikinci derece yolların asfalt, bahçe bağlantılarını sağlayan üçüncü derece yolların ise stabilize olduğu belirlenmiştir. Yerleşim merkezi ise beton parke taş döşemedir. Ayrıca, Kızılırmak'ın iki tarafı arasındaki ulaşım yakın zamana kadar tarihi Devecioğlu Köprüsü ve Buğra köyünü Kızılırmak'ın batı yakasına bağlayan asma köprü ile sağlamakta iken son yıllarda Kızılırmak üzerine yapılan beton köprüler aracılığı ile sağlamaktadır.

İlçe Dışı Ulaşım

Çansa Kale mahallesinde bulunan Belediye tarafından yapımı yeni biten yaklaşık 500 m² lik 'Kalecik İlçe Terminali' vatandaşların otobüs beklerken rahatça ihtiyaçlarını giderebilmesi için hizmete açılmıştır (Şekil 7.3.1.1). Terminal, hem Ankara'ya ulaşımında hem de ilçe içi ulaşımına katkı sağlayacaktır.

Şekil 7.3.1.1. Yapımı yeni biten Kalecik İlçe Terminali (Kaynak , URL-100)

1. Kalecik-Ankara Arası Ulaşım Hatları

Kalecik ve Ankara arasında ulaşımı sağlayan 2 ÖTA ve 1 EGO olmak üzere toplamda 3 hat bulunmaktadır. EGO hattında sadece salı günleri sabah ve akşam olmak üzere günde iki kez ulaşımı sağlayan 34 kişi kapasitesine sahip 1 araç çalışmaktadır. Özel Toplu Taşıma Aracı (ÖTA) olarak da 18 kişilik kapasitelere sahip toplamda 12 araç gün boyu ulaşımı sağlamaktadır.

Tablo 7.3.1.1. Kalecik-Ankara Arası Ulaşımı Sağlayan Hatları (Kaynak, URL-101)

Hat Numarası	Hat Adı	Hat Türü	Hat Uzunluğu
490-3	Kalecik-Ankara	ÖTA	142827
490-8	Kalecik-Ankara	ÖTA	144000
490	Ulus-Kalecik	EGO	143561

490-3 Nolu Hat Bilgileri:

Hat No : 490-3

Hat Adı : (Öta) Kalecik-Ankara

Kalkış Yeri : Ahikemal Şenyurt Mh. İstasyonu Cd. Kalecik/Ankara

Varış Yeri : Çansa Kale Mh. İstasyon Cd. Kalecik-Ankara

Mesafesi : 143 Km

Süresi : 210 Dk.

Toplam Durak Sayısı: 151

490 Nolu Hat Bilgileri:

Hat No	:	490
Hat Adı	:	Kalecik-Ulus
Kalkış Yeri	:	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ/Ankara
Varış Yeri	:	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ/Ankara
Mesafesi	:	140 Km
Süresi	:	200 Dakika
Toplam Durak Sayısı:		60

490-8 Nolu Hat Bilgileri: (Kaynak, URL-102)

Hat No	:	490-8
Hat Adı	:	(Öta) Kalecik Ceza İnfaz Kurumu-Ankara
Kalkış Yeri	:	Halitcevríaslangil Mh.Seyit Balcı Sk.Kalecik/Ankara
Varış Yeri	:	Halitcevríaslangil Mh.Seyit Balcı Sk.Kalecik/Ankara
Mesafesi	:	144 Km
Süresi	:	210 Dakika
Toplam Durak Sayısı:		141

2. Kalecik-Kırıkkale Arası Ulaşım

Kalecik ilçesi doğuda 39,9km ile Sulakyurt, kuzeyde 72km ile Çankırı, güneyde 38km ile Kırıkkale, batıda ise 35,7km ile Akyurt ve 48km ile Çubuk ile komşudur.

Kırıkkale ili, Kalecik'e Ankara'dan daha yakın olduğu için Kalecik halkı, alışveriş gibi temel ihtiyaçları için Kırıkkale'yi tercih etmektedirler. Kalecik-Ankara hattı günlük; 60 km mesafede 20 adet 28 kişilik özel ve 3 adet 43 kişilik belediye olmak üzere toplam 23 araç 27 servisle ortalama günlük 1000 yolcu taşıma kapasitesine sahiptir.

Kalecik-Kırıkkale hattı Kırıkkale'nin Kalecik'e Ankara'dan daha yakın olması sebebiyle çok tercih edilen bir hattır. Kışın öğrencilerin de ilçede bulunması sebebiyle daha çok sefer düzenlenirken yazın bu sayı düşmektedir. Ücreti 9.75 TL olan ulaşımın Kalecik ve Kırıkkale'den hareket saatleri aşağıdaki gibidir.

Tablo 7.3.2.1. İlçe İçi Ulaşım Tablosu (Kaynak, URL- 105)

	06 PYE 81	06 UAK 19	06 UAK 20	06 BPZ 477	06 UBE 33
Saat					
07:30-12:30					
	KINIK MAH.	YENİÇÖTE MAH.	MAHMUT-LAR MAH.	BEYKAVAĞI MAH.	SAMANLIK MAH.
	DEMİRTAŞ MAH.	AKÇATAŞ MAH.	UYURCA MAH.	ŞEMSETTİN MAH.	GÖKDERE MAH.
	KARATEPE MAH.	ESKİKÖY MAH.	KARGIN MAH.	KOYUN-BABA MAH.	KARALAR MAH.
	YÜZBEY MAH.	AKBÖRK MAH.	AVŞAR MAH.	EŞMEDERE MAH.	
	YURT YENİCE MAH.		ELMAPI-NAR MAH.	TAVŞAN-ÇIK MAH.	
	HANÇILI MAH.			KUYUCAK MAH.	
	SATILAR MAH.			YEŞİLÖZ MAH.	
Saat=					
9:15-14:00					
	HASAYAZ MAH.	KILÇAK MAH.	AKTEPE MAH.	ALTINTAŞ MAH.	GÖLKÖY MAH.
	DEĞİRMEN-KAYA MAH.	HACIKÖY MAH.	TİLKİ MAH.	ÇANKAYA MAH.	GÜMÜŞPINAR MAH.
	KARAHÖYÜK MAH.	KEKLİCEK MAH.	ALİBEYLİ MAH.	DAĞDEMİR MAH.	
	ÇİFTLİK MAH.	AKKAY-NAK MAH.	AKKUZULU MAH.	ÇANDIR MAH.	
	YILANLI MAH.	KIZILKAYA MAH.	BUĞRA MAH.		
			GÖK-ÇEÖREN MAH.		

Kalecik ilçesinde, cadde üzerinde konutlar karşılıklı ve bitişik nizamda yerleştirildiği için merkezde otopark için yeterli alan bulunmamaktadır. Belediye binasının otoparkı mevcuttur ancak kalecik halkı burayı kullanmamaktadır bu yüzden araçlar yol kenarına park edilmektedir (Şekil 7.3.2.1.1).

Şekil 7.3.2.1.1. Yol Kenarında Park Halinde ki Araç (Kaynak, URL-106)

İlçede işaretlenmiş, belli bir hat olarak ayrılmış, kesintisiz bir bisiklet yolu bulunmamaktadır. Fakat ilçede yaşayanlar Kalecik Merkez de ve bazı köylerde (Samanlık Köyü, Gökdere Köyü, Akkaynak Köyü ve Koramaz Köyü) genellikle kamusal yolun kenarını bisiklet için kullanmaktadır. Kalecik'in yoğun bir araç trafiği olmaması da bisiklet sürücülerine oldukça kolaylık sağlamaktadır.

Bisiklet güzergâhı olarak kullanılan mevcut taşıt yolu dışında, Kalecik Belediyesi, 56 dönümlük bir arazide kurulacak olan Millet Bahçesi içerisinde bisiklet yolu yapımı ile ilgili proje çalışmalarına resmen başlamıştır.

3. Demiryolu Bağlantısı

Demiryolu, Kalecik ilçesinden 26 km uzunlukta bir hat olarak geçmektedir. Kalecik Belediyesi, Ankara Demiryolu Hattı'nı genellikle yolcu taşımacılığı için kullanmaktadır fakat gerekli durumlarda demiryolu yük taşımacılığı için de kullanılabilir. Zonguldak-Karabük hattında kömür cevheri taşınmaktadır (Şekil 7.3.2.3.1).

Şekil 7.3.2.3.1. Kalecik yük treni (Kaynak, URL-107)
(Alibey Demiryolu İstasyon Şefliği adresinden alınmıştır)

Tren İstasyonları Çalışma Saatleri

- **Pazartesi** : 08:00 - 17:00
- **Salı** : 08:00 - 17:00
- **Çarşamba** : 08:00 - 17:00
- **Perşembe** : 08:00 - 17:00
- **Cuma** : 08:00 - 17:00
- **Cumartesi** : Kapalı
- **Pazar** : Kapalı

Kara Elmas Turizm Treni Projesi

Kalecik, Karaelmas Ekspresi güzergâhı üzerinde bulunmaktadır. Karaelmas Ekspresi; Ankara Tren Garı ve Zonguldak Tren Garı arasında DDY tarafından bölgesel bir tren hattı olarak işletilmektedir. Hat güzergâhı üzerinde Çankırı ve Karabük şehirleri de bulunmaktadır. Haftada toplamda 6 gün olarak gerçekleştirilen seferler; Ankara'dan 'Pazartesi, Çarşamba, Cuma' ve Zonguldak'tan 'Salı, Perşembe, Pazar' günleri gerçekleştirilmektedir. Pulman tipi vagonlarla düzenlenen seferler iki şehirden kalkışlarında 4 vagonludur. Karabük'e geldiklerinde ise trene 2 vagon daha eklenir. Bu ekspreste seyahat etmek için 15 tl ödemek yeterlidir.

Güzergâh boyunca ana istasyonlar dâhil 47 farklı istasyondan geçilir. Kalecik, Ankara'dan yola çıkıldığında 5. İstasyon, Zonguldak'tan yola çıkıldığında ise 33. İstasyondur (Şekil 7.3.2.3.2.). Buralarda tren maksimum 5 dakika civarında durmaktadır. Hattın toplam uzunluğu 485 km ve bu mesafede seyahat süresi ise 9,5 saat civarındadır.

Karaelmas Ekspresi, geçtiğimiz 10 yılda yolcu sayılarında yaşanan ciddi düşüş sebebiyle kullanıma kapanmıştı fakat bakanlık tekrardan açılmasına

onay vermiştir. Şuanda ray hattında yapılan bakım nedeniyle kapalıdır ancak tekrar faaliyete geçtiğinde Kalecik turizmi için önemli bir adım olan Karaelmas Turizm Treni Projesi çalışmaları başlayıp, böylece eskiden faaliyette olan Karaelmas Hattı canlanacaktır. Projenin amacı Ankara'dan çıktıktan sonra Kalecik, Çankırı, Çerkeş, Eskipazar, Karabük-Safranbolu ve Zonguldak kadar gidecek olan dolu dolu bir tren rotası oluşturarak güzergah üzerindeki yerleşim birimlerinde verilen mola sayesinde yerleşim yerini gezme, tanıma, oranın kültürel havasını soluma ve değişik faaliyetlerde bulunulmasını sağlamaktır. Doğayla da birleşecek olan bu güzergahın tıpkı Doğu Ekspresi gibi hem yerli turizme hem de yabancı turistlere hitap etmesi beklenmektedir.

Şekil 7.3.2.3.2. Kalecik Tren İstasyonu (**Kaynak**, URL- 108)

Ayrıca, Kara Elmas Turizm Treni hazırlıkları neticesinde Kalecik Sokak Sağlıklaştırması projesi ile ana cadde üzerinde yaklaşık 1 km'lik alanda toplam 30 binada tarihi görünümlü sokak sağlıklaştırması yapılacağı planlanmıştır.

Bu proje ile Kalecik'te;

- Tek yön yol
- Bisiklet yolu
- Yenilenmiş kaldırımlar
- Bina ve yollarda ışıklandırma çalışmalarının da gerçekleştirileceği planlanmaktadır.

Şekil 7.3.2.3.3. Ana Cadde Üzerinde Sokak Sağıklaştırma Projesinin Gerçekleştirileceği Alanlar (URL- 109)

Kalecik Üzerinden Geçen Zonguldak-Irmak Demiryolu Hattı

Irmak – Zonguldak demiryolu, Irmak – Zonguldak – Kozlu arasında bulunan demiryolu hattıdır. Zonguldak-Karabük bölümü, toplam 415 km uzunluğunda ki hattın 121 km’sini oluşturuyor. Demiryolu, 1931 – 1937 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları tarafından inşa edilmiş olup endüstriyel kömür madenleri ve Zonguldak Limanı ve Kardemir Çelik Fabrikasını Orta Anadolu’ya bağlamaktadır. Demiryolunun Türkiye’nin kömür endüstrisi üzerindeki önemi nedeniyle kömür yolu olarak adlandırılmıştır.

Ankara ve Zonguldak arasında haftada üç kez sefer düzenleyen yolcu treni olan Karaelmas Ekspresi aynı hattan geçmekte olup 1 Ocak 2010 tarihinde seferleri durduruldu. 2014 yılında yerini Zonguldak – Filyos Bölgesel Treni’ne bıraksa da günümüzde daha çok yük taşımacılığı için kullanılmaktadır.

Hattın Kısımları ve Açılma Tarihleri

Tablo 7.3.2.3.1. Zonguldak-Irmak Hat Bilgileri(Kaynak , URL- 110)

Güzergâh	Mesafe	Hizmete Giriş Yılı
Filyos – Balıkısık	70,916 km (44,065 mi)	1930
Irmak – Çankırı	102,255 km (63,538 mi)	1931
Balıkısık – Eskipazar	65,085 km (40,442 mi)	1934
Çankırı – Çerkeş	103,606 km (64,378 mi)	1935
Çerkeş – Eskipazar ve Batıbel Demiryolu Tüneli (3444 m.)	48,398 km (30,073 mi)	1935
Filyos – Çatalağzı	14,681 km (9,122 mi)	19 Kasım 1936
Çatalağzı – Zonguldak	214,857 km (133,506 mi)	12 Ağustos 1937
Zonguldak – Kozlu	4,270 km (2,653 mi)	1945

Harita 7.3.2.3.1. Kömür yolu olarak adlandırılan Zonguldak-Irmak Demiryolu hattı.
(Kaynak , URL- 111)

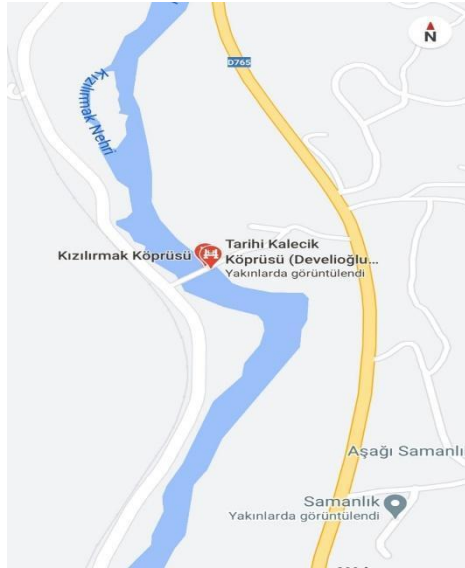
4. Kalecik Köprüsü

Kalecik ilçe merkezinin yaklaşık 7 km. güney-doğusunda ve Kızılırmak nehri üzerindedir. Kuzey-doğu güney-batı yönünde uzanan köprünün uzunluğu 136 metre ve tabiiye genişliği de 3.4 metre olup, yuvarlak kemerli yedi gözden ibarettir (Şekil 7.3.2.4.1.). Köprünün kitabesi yoktur; bazı yayınlarda belirtildiği gibi, Timur'un Anadolu seferi sırasında Tokat bölgesinde bulunan Osmanlı Sultanı Yıldırım Bayezid'in Ankara'ya geri çekildiği harekâtta bu köprüden geçtiği ve Timur kuvvetlerinin Kızılırmak'tan ilerlemelerini engellemek amacıyla köprünün tahrip edildiği iddiaları doğrulanamamaktadır. Benzer bir iddia, köprünün Osmanlı çağında ve Kalecik yerlilerinden Hacı Softa ve Tırkuşlu adlı iki kişi tarafından tamir edilmesine ilişkindir; bu amaçla îâneler toplamaya başladıkları ve Dikmen köylü bir zengin olan Develioğlu adında bir zatın maddi yardımıyla köprünün onarıldığı ileri sürülmekteyse

de, bu iddiayı doğrulama imkânı da yoktur. Buna karşılık, yapının, mahalinde Develioğlu Köprüsü diye de anılması dikkat çekicidir. Köprünün tarihi bilinebilen onarımını kanıtlayan tek yazılı kanıt, hâlihazırda güney-batı ucunda ve tempan duvarındaki taşların arasında yer alan beş satırlık ve H. 1275 (M.1858/59) tarihli bir kitabedir.

Şekil 7.3.2.4.1. Kalecik Köprüsü (Kaynak , URL- 112)

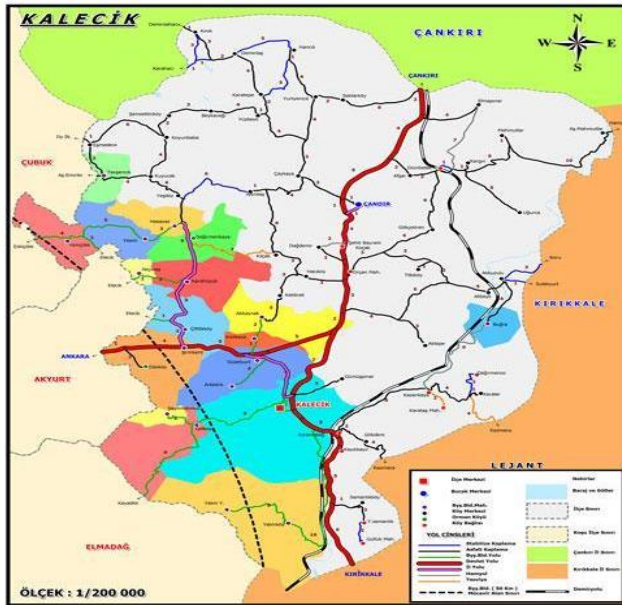

Harita 7.3.2.4.1. Kalecik Köprüsü ilçe içinde ki konumu (URL-113)

Kalecik Ulaşım Tarihi

Araştırmacılar ve tarih bilimciler Kalecik ve civarının ilk kez MÖ 3.500-4.000 yılları arasında erken Kalkolitik dönemde iskân gördüğünü tahmin etmektedirler. Kalecik ve çevresinin Hititler tarafından yerleşim merkezi olarak kullanıldığı bilinmekte ve bölgede MÖ 4.000 yıllarında Friglerin yaşadığı, bulunan tarihi eserlerden anlaşılmaktadır. Anadolu topraklarına Trakya üzerinden ayak basan Galatlar, Ankara ve Kalecik çevresine hâkim olmuşlardır. Galatlar döneminden sonra Kalecik ve civarı Roma İmparatorluğu'nun, ardından da Bizans İmparatorluğu'nun hâkimiyetine girer. Kalecik ve civarının Türkler tarafından fethi 1075 yılında gerçekleşir. Bu bölgenin ünlü Türk bü-yüğü Battal Gazi tarafından Bizanslılardan alındığı bilinmektedir. 1243 yılında yapılan Köseadağ Meydan Savaşı'nda Selçuklu Orduları Baycu Noyan yönetimindeki Moğol kuvvetlerine yenilince Kalecik ve çevresi de onların yönetimine girer. Fatih Sultan Mehmet 1461 yılında Çandaroğulları Beyliğine son verince kent, Osmanlı yönetimine katılır. Bu dönemde Kalecik ticari yönden çok gelişmiş bir merkezdir ve "Küçük Mısır" adıyla ünlenmiştir. Ankara'nın kuzeydoğusunda yer alan ilçe, doğu yönünde Sulakyurt, batı yönünde Çubuk ve Akyurt, kuzey yönünde Çankırı il merkezi ve Şabanözü ilçesi, güney yönünde ise Kırıkkale ili ve Elmadag ilçeleri ile çevrilmiştir. Kızılırmak nehri ilçenin topraklarında kuzey-güney yönünde akar. Hasbey, Saray, Tabakhane Camisi, Kazancıbaba ve Alişoğlu Türbesi ile Kızılırmak nehri üzerindeki Develioğlu Köprüsü ve Kalecik Kalesi belli başlı tarihi eserleridir. Halk oyunları, giyim tarzı, türküleri ve mutfak özellikleri göz önüne alındığında ilçenin halk kültürünün, İç Anadolu halk kültürü ile örtüştüğü görü-lür. İlçede tabakçılık, bakırcılık ve kumaş dokumacılığı oldukça gelişmiştir.

Ayrıca, Osmanlı Döneminde, İnebolu-Kastamonu-Çankırı-Kalecik-Ankara güzergâhı 'Asya-ı Osmanlı'nın sekizinci yolu olarak geçmektedir. 19. yüzyılın sonlarında 344 kilometre olarak belirtilen yolun 44 kilometresi tamamlanmış 30 kilometresinin ise yapım aşamasında olduğu bilinmektedir. Geri kalan 270 kilometrelik kısmı ise yalnızca kağıt ve atlı arabaların. kullanabileceği şekildedir.

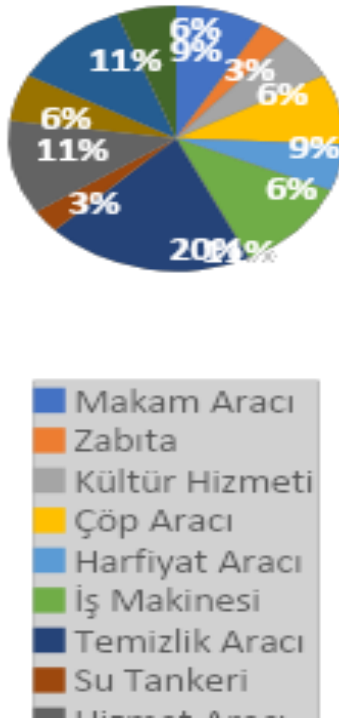
Şekil 7.3.3.1. Kalecik Yol Haritası (Kaynak ,Url 114)

Kalecik Mevcut Araç Durumu

Belediye başkanlığına ait mevcut araç listesi \ sayıları Tablo 7.3.4.1 'de verilmiştir.

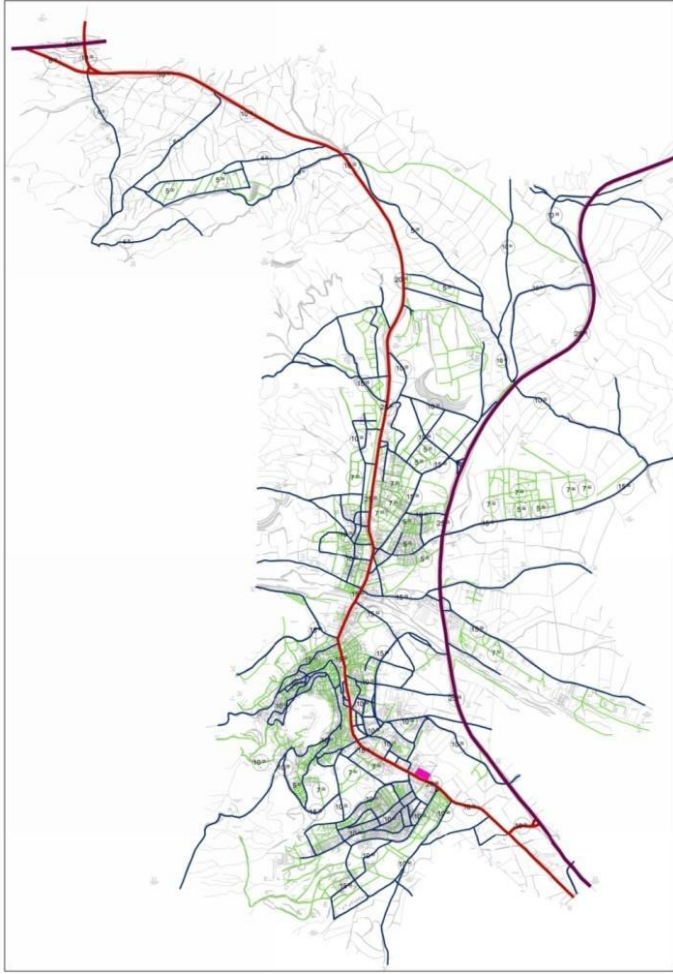
Tablo 7.3.4.1. Mevcut Araç Durumu (Kaynak , URL- 115)

ARAÇLAR	SAYISI
Makam Aracı	3
Zabıta	1
Kültür Hizmeti	2
Çöp Aracı	3
Hafriyat	2
İş Makinesi	4
Temizlik	7
Su Tankeri	1
Hizmet Aracı	4
Cenaze Aracı	2
Otobüs	2
Fen İşleri	4

Grafik 7.3.4.1. Belediye Ait Mevcut Araç Durumu (Kaynak , URL- 116)

Kalecik Yol Haritaları

YOL KADEMELENMESİ (ROAD GRADING)

- DEVLET YOLU (STATE ROAD)
- ANA YOL (MAJOR ARTER)
- 2. DERECE YOL (MINOR ARTER)
- TOPLAYICI YOL (COLLECTOR ROAD)

Harita 7.3.4.1. Kalecik İlçesi Yol Kademelenmesi Haritası (Kaynak , URL- 117)

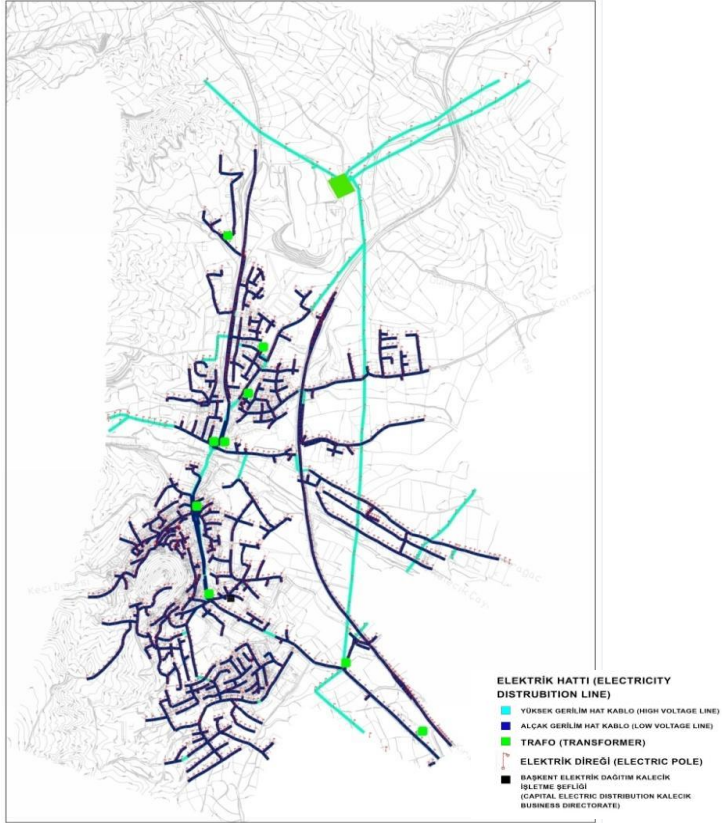
YOL KAPLAMA (ROAD COVERING)

- ASFALT YOL (ASPHALT ROAD)
- BETON PARKE TAŞ YOL (CONCRETE PARQUET STONE ROAD)
- TOPRAK YOL (DIRT ROAD)
- BETON PARKE TAŞ MERDİVENİ (CONCRETE PARQUET STONE LADDER)

Harita 7.3.4.2. Kalcık Yol Kplaması Haritası (Kaynak , URL- 118)

Teknik Altyapı

Elektrik

Harita 7.4.1.1. Kalecik Elektrik Hattı Haritası (Kaynak , URL- 119)

7.4.1.1. Hidroelektrik Santralleri (HES)

Kalecik ilçe sınırları içerisinde 4 adet HES bulunmaktadır. Bunlardan 3 tanesi GÜRİŞ, 1 tanesi ise As-Ka'ya aittir. HES'lerin özel firmalara ait olması sebebiyle Kalecik'e elektrik fiyatlandırması konusunda herhangi bir faydası yoktur.

Kalecik HES Bilgileri	
Kurulu Güç :	19,11 MWe
Kurulu Güce Oranı :	% 0,02
Üretim Kapasitesi :	110.724 GWh-yıl
Yıllık Elektrik Üretimi :	~ 75 GWh
2015 Üretimi :	57 GWh
Santralin Yeri :	Ankara
İşletmecisi Firma :	As-Ka Grup Enerka Enerji
Lisans No :	EÜ/1078-1/792

Şekil 7.4.1.1.1. Kalecik HES Bilgileri (Kaynak , URL- 120)
(Çeşmebaşı Hidroelektrik Enerji Santralleri (HES) Bilgileri)

Elektrik Üretim Bilgileri

Kalecik HES yıllık elektrik üretimi tablosu;

Yıl	Üretim (kWh)	İl Tüketimine Oranı	Ülke Tüketimine Oranı
2014	57.947.990	%0,44	%0,023
2015	56.658.220	%0,42	%0,021

Şekil 7.4.1.1.2. Kalecik yıllık HES Elektrik Üretim Tablosu (URL-121)

2. Güneş Enerji Santrali

28 Aralık 2017 tarihinde Kızılırmak nehrinin üzerine Kalecik 1-2-3 Regülatör ve HES İnşaatı yapılmıştır. Ankara'nın 15. büyük enerji santralidir. Tesis ayrıca Türkiye'nin 225. büyük Hidroelektrik Santrali'dir. Kalecik HES ortalama 75.110.070 kilovatsaat elektrik üretimi ile 22.692 kişinin günlük hayatında ihtiyaç duyduğu (konut, sanayi, metro ulaşımı, resmi daire, çevre aydınlatması gibi) tüm elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilir. Kalecik HES sadece konut elektrik tüketimi dikkate alındığında ise 23.844 konutun elektrik enerjisi ihtiyacını karşılayabilecek elektrik üretimi yapmaktadır.

HES sayesinde Kalecik'in günlük elektrik enerjisi ihtiyacı karşılanarak ülke ekonomisine yaklaşık 30 Milyon TL kazanç sağlamaktadır (URL-122).

Şekil 7.4.1.2.1. Else Güneş Enerji Santrali (**Kaynak** , URL-122,123,124)

Su

1. Aski Verileri

Kalecik ilçesi son 5 yılın abone sayıları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7.4.2.1.1. Kalecik Abone Sayıları (URL-125) (ASKİ (Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi) verilerinden elde edilmiştir)

2015	2016	2017	2018	2019
5861	18500	19691	21001	22316

2. Sulama Sistemi

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğünce yürütülen Kızılırmak Hamzalı Sulaması projesi ile Ankara'nın Kalecik, Kırık-kale'nin Sulakyurt ve Çankırı'nın Kızılırmak ilçelerinde 95 bin 510 dekar zirai alanın suya kavuşması ve bozkırın sulu tarım hayalinin gerçek olması planlanmıştır. İç Anadolu'da sulu tarımın en önemli projelerinden birisi olan Kızılırmak Hamzalı Sulaması projesi 2017'de tamamlanmıştır. Proje kapsamında, kendi imkanlarıyla pompaj yaparak arazilerini sulamaya çalışan yöre halkı buraya verilen su sayesinde aylık yaklaşık 100 bin liralık enerji maliyetinden tasarruf sağlamıştır. Projenin tamamlanması ile sulama alanında büyük bir artışın yaşanması ve özellikle yöredeki çeltik üretiminin 6 kat artırılması ayrıca su sayesinde daha farklı ürünlerin ekilmesi ve bölgede ürün çeşitliliğinin artması beklenilmektedir. Bakanlık olarak kıt su kaynaklarının israfına sebep olan klasik sulama sistemlerini terk ettiklerini ve 2003 yılından itibaren borulu damlama ve yağmurlama sistemlerine geçtiklerini belirten Bakan Eroğlu da 'Kızılırmak Hamzalı Sulaması da en modern sistemlerle inşa

ediliyor. Eski sistemlerde çiftlik verimi yüzde 60'larda oluyordu. Buna şebekedeki sızma, buharlaşma, işletme kayıpları ilave edildiğinde verim yüzde 50'lere kadar düşüyordu. DSİ Genel Müdürlüğü tarafından klasik sulama metotları yerine devreye alınan modern kapalı sistem yağmurlama ve sulama metotları ile verim yüzde 80-90'a ulaşıyor.' sözlerinden de anlaşılacağı üzere tarımda kullanılan bu modern teknolojik gelişmelerin Kalecik ilçesi üzerinde de büyük bir etkisi olduğu anlaşılmaktadır. Kalecik sulaması kapsamında cazibeli olarak sulanması öngörülen 17 bin 440 dekar alanın 8 bin dekarının sulama şebekesinin yapımı da tamamlanmıştır. (URL-126)

Kalecik Pompaj Sulaması

1.	Yeri	: Ankara İli, Kalecik ilçe merkezinde
2.	Amacı	: Sulama
3.	İşletmeye Alındığı Yıl	: 1970
4.	Tesisle İlgili Bilgiler	
4.1	Su Kaynağı	: Kızılırmak nehri
4.2	Pompa Tesisi	
	Ünite Adedi	: 3
	Kurulu Güç	: 1750 KW
	Su Basma Yüksekliği	: 65 m
	Sulama Alanı (net)	: 600 ha
	Toplam (net)	: 600 ha
5.	Tesisle İlgili İşletme ve Bakım Faaliyetleri	
	Sulamanın işletme ve bakım sorumluluğu 15.08.2002 tarihinde Sulama Kooperatifine devredilmiştir.	
6.	Tesisle İlgili Darboğazlar ve Öneriler	
	Pompaj sulaması olması nedeniyle, tesisin elektrik ve diğer işletme giderlerinin	

Kalecik - Gökçeören Pompaj Sulaması

1.	Yeri	: Ankara ili Kalecik ilçesi Gökçeören-Tilkili ve Alibey köyleri
2.	Amacı	: Sulama
3.	İşletmeye Alındığı Yıl	: 1984
4.	Tesisle İlgili Bilgiler	
4.1	Akarsu	: Kızılırmak nehri
4.2	Pompa Tesisi	
	Üniteler	: P1 Pompası P2 Pompası
	Ünite adedi	: 4 3
	Kurulu Güç	: 2520 KW 600 KW
	Su Basma Yüksekliği	: 96 m 50 m
	Sulama Alanı	: 1500 ha 350 ha
4.3	Sulama Üniteleri	
	Toplam Sulama Alanı(net)	: 1 850 ha

Şekil 7.4.2.2.1. Kalecik Pompaj Sulama Verileri (Kaynak , URL-127)

3. Kalecik Atık Su Arıtma Tesisi

Kalecik Atık Su Arıtma Tesisi (Şekil 7.4.2.3.1.) yapımına 2009 yılı ağustos ayında başlanmış olup tesisin inşaatı 240 günde tamamlanmıştır. Bu tesis 3 kademe olarak planlanmış ve inşa edilen birinci kademenin günlük olarak arıtabileceği atık su miktarı 2492 metreküptür. Arıtma tesisi Uzun Havalandırılmalı Aktif Çamur Sistemine göre projelendirilmiştir. İlerleyen yıllarda tahmin edilen nüfus artışına bağlı olarak tesisin kapasitesi önce 68 000 nüfusa, daha sonra da 160 000 nüfusa hizmet verebilecek şekilde tasarlanmıştır. Şu an

20000 nüfusa hizmet veren bir kapasiteye sahiptir. Arıtma tesisinde arıtılan atık su Uludere Barajı'na deşarj edilmektedir deşarj edilen su miktarı 0,01 m³/sn ' dir. Son olarak 2019 yılında tesiste 33 8698 metreküp atık su arıtılmıştır.

Şekil 7.4.2.3.1. Kalecik Atık Su Arıtma Tesisi (Kaynak , URL- 128)

4. İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisi

ASKİ Genel Müdürlüğü, küçük ölçekli yerleşim birimleri için içme suyu arıtma sistemlerinin seçiminde kurulum ve işletme maliyetinin düşük olması, işletmesinin kolay olması ve az bakıma ihtiyaç duyulması gibi parametreleri göz önüne almaktadır. Kalecik'te küçük ölçekli bir yerleşim birimidir. Küçük ölçekli içme suyu arıtma tesislerinde kullanılan arıtma teknolojisi ile organik madde giderimi, bulanıklık, florür, demir, arsenik, mikroorganizma, tat ve koku parametrelerinin kontrolü yapılmaktadır. ASKİ Genel Müdürlüğü'nün 2019 verilerine göre 2019 yılında küçük ölçekli içme suyu arıtma tesislerinde toplam 8.774.233 metreküp su arıtılarak şehre verilmiştir. Aşağıdaki tabloda Ankara'nın küçük ölçekli içme suyu arıtma tesislerinin ilçelere göre dağılımı verilmiştir. Tabloya bakıldığında Kalecik'te 7 tane içme ve kullanma suyu arıtma tesisi olduğunu görmekteyiz.

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ İÇME ve KULLANMA SUYU ARITMA TESİSLERİ	
İlçe	Tesis Sayısı
AYAŞ	16
BALA	1
BEYPAZARI	5
ÇAMLIDERE	4
ÇANKAYA	3
ÇUBUK	8
ELMADAĞ	2
GÖLBAŞI	8
GÜDÜL	3
KALECİK	7
KAHRAMANKAZAN	18
KIZILCAHAMAM	13
NALLIHAN	2
POLATLI	10
SİNCAN	6
ŞEREFLİKOÇHİSAR	1
TOPLAM	107

Şekil 7.4.2.3.2. Ankara İli İçme ve Kullanma Suyu Arıtma Tesisleri
(Kaynak , URL-129)

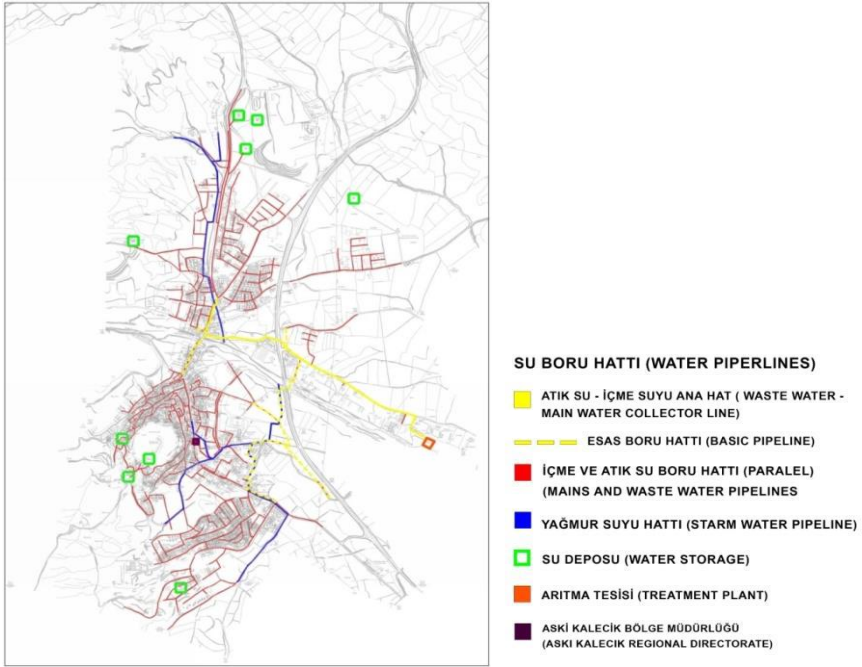
5. Atık su ve Yağmur Suyu Yatırım Faaliyetleri

2019 yılında Kalecik ilçesine döşenen toplam atık su boru hattı 25620 metredir. Yine 2019 yılında döşenen yağmur suyu boru hattı ise 38 metre uzunluğundadır.

6. Su Tesisi- Depolar

Kalecik ilçesinde toplam 78 adet içme suyu deposu bulunmaktadır. (Su Tesisi ve Depoların listesi , ek bilgi kısmında verilmiştir).

Su Boru Hattı Haritası

Harita 7.4.2.6.1. Kalecik Su Boru Hattı Haritası (Kaynak , URL-130)

Kanalizasyon Sistemi

Kalecik ilçesinde, yıllardır süren ve şiddetli yağış ile birlikte tekrardan gündeme gelen kanalizasyon sorunu, son yıllarda da su ve sel taşkınlıklarının şiddetli bir şekilde devam etmesi doğrultusunda can alma noktasına kadar ulaşmıştır (Şekil 7.3.4.1.). Yaklaşık 10 yıl önce döşenen boruların sürekli arıza vermesi sonucu boşa akan suyu önlemek ve içme suyunu rahatlıkla kullanabilmek için bölge halkının ASKİ'den yardım talebinde bulunmaları sonucunda, 2020 yılında ASKİ, içme ve kullanma suyu ile kanalizasyon altyapısı ihtiyacını karşılarken, bir yandan ekonomik ömrünü tamamlayan kanalizasyon ve şebeke hatlarını yenileyip (Şekil 7.4.3.2.), bir yandan da şiddetli yağışın yol açtığı selin izlerini silmek için yoğun çalışmalara başlanmıştır.

Şekil 7.4.3.1. Kalecik'te şiddetli yağış sonrası meydana gelen su taşkınları
(Kaynak , URL- 131)

Şekil 7.4.3.2. Kalecik'te sel sonrası ASKİ'nin müdahalesi. (URL- 132)

Doğalgaz Sistemi

Altyapı elemanlarından biri olan doğalgaz altyapısı, Kalecik ilçesinde daha önceki yıllarda bulunmuyordu. 2019 yılında resmi çalışmaların başlaması doğrultusunda 2022 yılı sonunda bu çalışmaların sona ereceği ve yerli halkın doğalgaz sistemlerini kullanabileceği planlanıyor .

Şekil 7.4.3.3. Kalecik ilçesinde başlanılan doğalgaz çalışmaları.
(Kaynak , URL-133)

2020 Yılı Doğalgaz Planlamasına Dahil Edilen Bölgeler:

1. Çankırı Caddesi (Bir Kısım)
2. Şehit Ufuk Ünsal Sokak (Bir Kısım)
3. Tacettin Maden Sokak
4. Atmet Nalcı Sokak
5. Şehit Zafer Aslan Sokak
6. Şehit A. Erkan Doğan Sokak
7. Hasan Çiğdem Sokak
8. Şehit Fatih Duru Sokak
9. 82. Sokak (Bir Kısım)
10. Şehit Kerem Bensiz Sokak (Bir Kısım)
11. Şehit Ertuğrul Platin Sokak (Bir Kısım)
12. Şehit Özgür Coşkun Sokak (Bir Kısım)
13. Şehit Hakan Gökçe Sokak (Bir Kısım)
14. Şehit Mustafa Tayyarcan Sokak
15. Şehit Bayram Keserler Sokak
16. Şehit Erkan Palas Sokak (Bir Kısım)
17. Duran Karcı Sokak (Bir Kısım)
18. 78. Sokak

Harita 7.4.3.1. Doğalgaz Projesine Dahil Edilen Bölge Haritası
(Kaynak , URL-134)

Kalecik Doğalgaz Boru Hattı Haritası

Harita 7.4.3.2. Doğalgaz Haritası (Kaynak , URL-135)

İletişim

Kalecik ilçesinde iletişim altyapısı Türk Telekom A.Ş. tarafından yürütülmektedir. Kalecik'te GSM Operatörleri 2016 Nisan ayından itibaren, 4G internet hızına geçmiştir. Ancak Türkiye'nin başkenti Ankara'nın bir ilçesi olan Kalecik 'te birçok alanda hala 2g internet hızında bağlantı hızı ile internet kullanmak zorunda kalan ikametgâh sahipleri bulunmaktadır. Kalecik'in birçok mahalle ve köyünde internet erişimi yoktur hatta telefonlar bile çoğu bölgede çekmemektedir. Özellikle yaşadığımız bu pandemi döneminde verilen uzaktan eğitim için internet erişimi son derece elzemdir.

Kalecik ilçesinde 1 adet PTT şubesi bulunmaktadır.

Harita 7.4.5.1. PTT şubesinin ilçe içindeki konumu (Kaynak ,Url 136)

Çöp Toplama Sistemi

En önemli konulardan biri de hiç şüphesiz çöp toplama sistemidir. Kalecik ilçesinde hidrolik sıkıştırılmalı çöp aracı (Şekil 17) kullanılmaktadır. Kalecik Belediyesi'nin araç filosuna yeni dahil ettiği "ALO Çöp Taksi" 2020 yılı mart ayında göreve başlamıştır. Kalecik'te ikamet eden insanların 857 0 857 numaralı hatta ihbarları neticesinde kapılarına kadar gidilmekte ve çöpleri alınmakta, kamyon giremeyen dar sokaklara ise Çöp Taksi ile girilmektedir (Şekil 7.4.6.1.). Ayrıca ilçe içerisinde atık geri getirme merkezi de yer almaktadır (Şekil 7.4.6.2.).

Şekil 7.4.6.1. Çöp Toplama Aracı (Kaynak , URL- 137)

Şekil 7.4.6.2. Alo Çöp Taksi (Kaynak , URL-138)

Şekil 7.4.6.3. Atık Getirme Merkezi (Kaynak , URL-139)

Kalecik'te toplanan çöpler İncirlik bölgesine boşaltılmaktadır. Kalecik Belediyesi Kademe Amirliği tarafından İncirlik bölgesinde bulunan çöp döküm alanı ıslah çalışmaları sık sık gerçekleştirilmektedir (Şekil 7.4.6.4.).

Şekil 7.4.6.4. İncirlik bölgesi çöp döküm alanı (Kaynak , URL- 140)

Kanallar – Barajlar

Kalecik Kızılırmak Nehri

Kızılırmak Nehri, Kırıkkale ve Kalecik arasından geçmektedir. Kalecik ilçesinden 32 km güney-kuzey yönünde akmaktadır. İlçenin önemli su dokusu olan bu nehrin üzerinde Develioğlu Köprüsü bulunmaktadır (Şekil 7.4.6.5. ve Şekil 7.5.1.1.).

Şekil 7.4.6.5. Develioğlu Köprüsü (Kaynak , URL-141)

Şekil 7.5.1.1. Develioğlu köprüsü (Kaynak , URL- 142)

Kalecik Uludere Barajı

Kalecik ilçesinin bir diğer önemli su dokusunu Uludere Barajı oluşturmaktadır. Uludere Barajı 2017 yılında hizmet vermeye başlamıştır. İlçenin tarımsal sulama faaliyetini arttıran baraj aynı zamanda halkın içme ve sulama suyu ihtiyacını karşılamaktadır. Kalecik ilçesinin 2,5 km kuzeybatısında yer almaktadır. Barajın azami hacmi 2.991.000 metreküptür. Uludere nehri üzerine kurulmuştur. Barajdan çekilen su Kalecik İçme suyu Arıtma Tesisinde arıtılmaktadır. Baraj hattının uzunluğu 0.6 km olup, boru çapı 125 mm'dir. Kalecik halkı burayı balık tutma gibi faaliyetler için de kullanmaktadır.

Şekil 7.5.2.1. Kalecik Uludere Barajı (Kaynak , URL-143)

Adı	Kalecik Barajı
Yeri	Ankara
Akarsu	Uludere
Amaç	İçme Suyu ve Sulama
İnşaatın Başlama ve Bitiş Yılı	2012 -
Gövde Dolgu Tipi	Kil Çekirdekli - Bulamaç Hendekli - Kum - Çakıl Dolgu
Gövde Hacmi	3.463 hm ³
Yükseklik (Talvegden)	54 m
Normal Su Kotunda Göl Hacmi	16,25 hm ³
Normal Su Kotunda Göl Alanı	802 m
Sulama Alanı	7,67 hm ³
Güç	MW
Yıllık Üretim	GWh

Şekil 7.5.2.2. Kalecik Barajı Genel Bilgileri (Kaynak , URL- 144)

Altyapıya İlişkin Sorunlar ve Potansiyeller

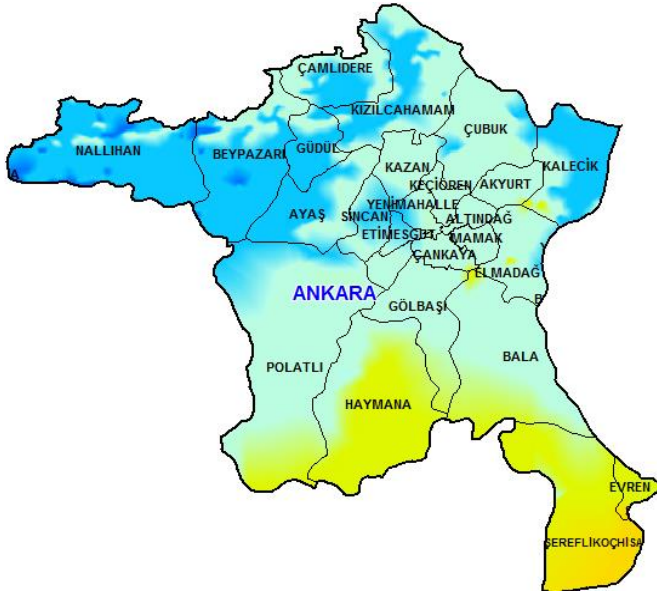
Kentlerin can damarı olarak nitelendirilen altyapı sistemleri yaşanabilir çevrenin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bunlar kentin dokusuna yön verip, kentin besleyici elemanları haline gelmişlerdir. Kalecik ilçesinde altyapıya ilişkin 15 köyde ciddi sorunlar mevcuttur. Bu köylerde su, elektrik, internet ve kanalizasyon gibi imkânlar bulunmamaktadır. Kalecik ilçesinde altyapı sistemlerinden kanalizasyon ve doğalgaz sistemleri 2020 yılına kadar bulunmamaktaydı. Fakat 2020 yılında artan şikâyetler ve meydana gelen ciddi sorunlar neticesinde kanalizasyon ve doğalgaz çalışmalarına başlanmış ve hatta yoğun mesai saatleriyle çalışmalar devam etmektedir.

Res, Ges Potansiyeli

Res Sistemi

İlçede RES (Rüzgâr Enerji Santrali) bulunmamaktadır.

GES SİSTEMİ

Harita 7.7.2.1. Ankara Güneş Enerji Santrali Potansiyel Haritası (Kaynak , URL- 145)

Kalecik sınırları içerisinde bulunan GES'ler özel firmalara aittir . Belediye kendi GES'leri için proje çalışmalarına başlamıştır. İlçe mevcut durumda bunun için denetleme aşamasındadır. İlçedeki mevcut GES'ler ve özellikleri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 7.7.2.1. Kalecik İlçesi Mevcut GES Tablosu

Santral Adı	İl-İlçe	Firma	Kurulu Güç
Dora Güneş Enerjisi Santrali	Ankara - Kalecik		2,02 MW
Şişman Yumurta Ankara GES	Ankara - Kalecik	Büyük Şişmanlar Yumurta	0,42 MW

Şekil 7.7.2.1. Kalecik sınırları içerisinde bulunan GES (Kaynak , URL-146)

KALECİK DOKU ANALİZİ VE ARAZİ KULLANIMI

Giriş

Kalecik Kalesinin Romalılar devrinde Bursa Tekfurı tarafından kızına çeyiz olarak yaptırıldığı adının da meşran adıyla anıldığı Evliye Celebinin seyahatnamesinde bahsedilmektedir. Bu dönemde Kalecik, Kalenin etrafında serpilmış küçük bir kasaba olması nedeniyle Kale kelimesinin -cik eki getirilerek küçük anlamına gelen bugünkü *Kalecik* ismini almıştır.

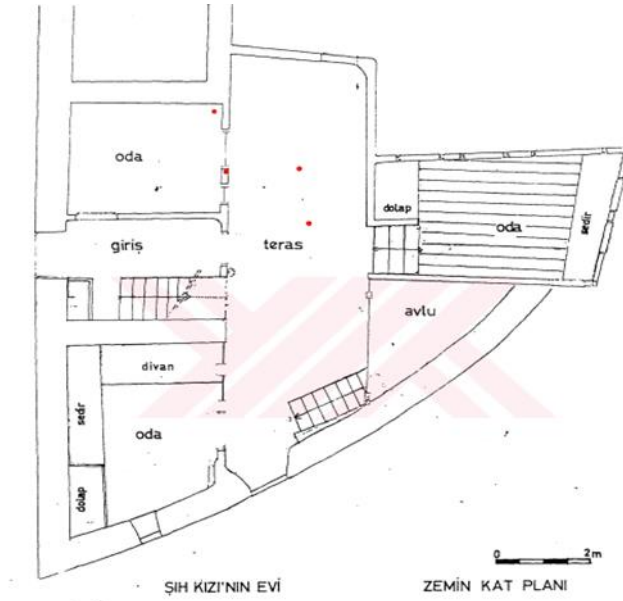
Kalecik ilçesi kuş bakışı 50 km yarıçaplı sınırın içerisinde yer alır. Belediye sınırı 32.869 ha, mücavir alan ise 4.249 ha'dır. Kalecik evleri kent içi arazi yapışması ve eğimden dolayı plan ve cephe düzenlemelerinde her zaman simetrik değildir. Ev-sokak ilişkileri de Kalecik'in karasal iklim ve eğimli bir araziye sahip olması sebebiyle değişiklik gösterir.

Kalecik kent dokusu zaman içinde bölgede yaşayan toplumların ihtiyaçlarına göre değişim göstermiştir. Eski kent dokusuna Kalecik Kalesi çevresinde rastlanır. Kentin eski mahallelerindeki yapılar iki katlıdır. Kale mahallesinde evler kerpiçten yapılmıştır ve samanlık, depolama alanları bulunur. Evlerin damları toprakla örtülüdür. Mahallede sokaklar araziye uyumludur. Evlere girişler direkt avludan sağlanmaktadır. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde kale içinde 20 ev, bir cami olduğundan bahsetmiştir. Kentte ticaretle uğraşan Ermenilerin Kalenin batı tarafında, Kale mahallesinin kuzeyinde yaşadıkları ve burada bir kilisenin bulunduğu bilinmektedir. Ermeni mahallesinde iki ve üç katlı konakların bulunduğu bilinmekte ancak günümüzde Hacı Ahmet Pullu konağı dışında ev kalmamıştır. (Tümer,1996)

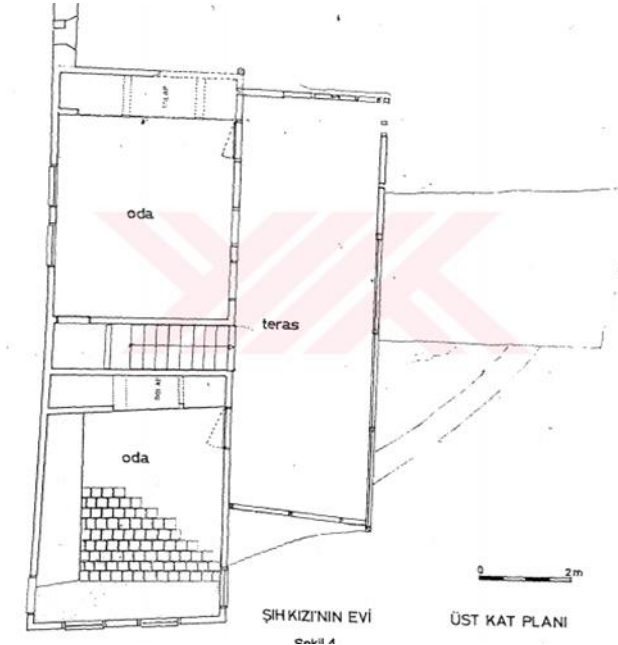
İlçenin en büyük mahallesi olan Tabakhane mahallesinde tabakçılık yapılmış. Mahallede iş yerleri, değirmenler, çeşmeler ve konaklar bulunmuş ama günümüzde bulunmamaktadır. Tabakhane Mahallesinde sadece Şih Kızı'nın evi günümüze kadar ulaşabilen yapı olmuştur.

Şekil 8.1.1. Kalecik İlçesi Kale Mahallesi Evleri (Kaynak, Tümer,1996)

Şekil 8.1.2. Şiş Kızı'nın Evi Zemin Kat Planı (Tümer,1996)

Şekil 8.1.3. Şiş Kızı'nın Evi Üst Kat Planı (Kaynak, Tümer,1996)

Mahallelerde topografik açıdan uygun bir yerleşme görülür. Kale mahallesindeki evler avlulu ve bahçelidir ama kentin çarşı bölümüne yakın olan Tabakhane Mahallesi gibi mahallelerde evler avlusuz ve bahçesizdir. Kalecik evlerinin alt katlarında genellikle kerpiç malzeme, üst katlarında ise ahşap kullanılmıştır. Evlerin bazıları damlıdır ve üzeri toprakla örtülmüştür, evler genelde çatılıdır ve kiremit kaplıdır. Evlerin iç ve dış mekânlarında çamur sıva kullanılmıştır ve üzerine kireç badana yapılmıştır. Evler genelde birbirine yaslı olarak yapılmıştır bazen de bahçe veya avluyla birbirlerinde ayrılmıştır. Evlerin samanlık, ahır gibi kısımlarında sıkıştırılmış toprak kullanılmıştır. Mekânların zemin kaplamaları genelde ahşap ve döşeme tuğladan yapılmıştır.

Geleneksel Türk evleri oda, sofa ve servis mekânlarından oluşur. Sofa evlerde ana mekân olarak görüldüğünden tipolojiler sofanın konumu üzerinden çalışılmıştır. Sofanın ortada bulunduğu evler orta sofalı plan tipi olarak geçer ve odalar sofanın dört tarafına sıralanmıştır. Kalecikte orta sofalı plan tipi bulunmamaktadır. Kalecikteki evlerin çoğunda iç sofalı plan tipine rastlanmaktadır. İç sofalı plan tipinde sofanın iki ucu da cepheye açıktır. Bu mekân tipinde sofa mekân dizilişine göre L veya T şeklinde konumlanmıştır. Kalecikte evler genelde bodrum ve esas oturma katından oluşup iki katlı planlandığı için eve girişler sofadan oluşmuştur. Sofası yanda olan plan tipine de Kalecikte rastlanır. Bu plan tipinde sofanın üç yönü mekânlarla çevrilidir. Dış sofalı plan tipi de Kalecikte nadir görülür. (Tümer,1996)

Kentsel Mekan

Kentin dokusunu oluşturan sokaklar uzun, dar ve kıvrımlıdır. Bölgede step bitki örtüsü vardır. İlçenin büyük bir kısmını oluşturan yeşil doku zengin bitki türlerine sahiptir ama orman olarak az yeşil doku görünür. İlçede sokak mobilyaları olarak, banklara, çöp kutularına, ve sokak ışıklarına rastlamaktayız. İlçenin altyapılarından suya bakarsak içme ve kullanma su rezervleri çoğaltılmaya çalışılmış fakat yine de sorun çıktığı durumlar olabilmektedir. Elektrik enerjisi ise yerleşme içinde bulunan trafolardan sağlanıyor.

Yeşil Doku

İlçe orman bakımından fakirdir. Arazinin yaklaşık %11'i meşe, az miktarda karaçam ağaçlarından oluşan zayıf baltalık ormanla kaplıdır. Arazinin %42'si tarıma elverişlidir. %33 mera, %5 çayır ve %12'si kayalık ve taşlıktır. Bağ-bahçe arazinin %28'i meyve bahçesi, %48,7'si sebze bahçesi ve %22,5'i bağlıktır. Başlıca buğday, arpa, yulaf, çavdar, mısır, şeker pancarı yetiştirilir. Üzümü ve ayvası meşhurdur. Ayrıca kavun, karpuz ve yerfıstığı da yetiştirilir.

Ev-Sokak İlişkisi

Ev-sokak ilişkileri 4 grupta incelenir:

1. Doğrudan sokaktan girilen evler
2. Hem avlu hem de sokaktan girilen evler
3. Hem bahçeden hem de sokaktan girilen evler
4. Avludan girilen evler

Yapı Malzemesi

Kalecik'te bulunan geleneksel konutlarda kullanılan malzeme ve yapım tekniklerinin seçimi, iklim şartlarına ve malzeme kaynağına bağlıdır. Evin yapımı ev sahibinin ekonomik gücü ve malzemenin kolay temini ile ilgilidir. Geleneksel Kalecik evlerinde yapı malzemesi olarak taş, kerpiç ve ahşap kullanılmıştır. Taş malzemesi genellikle yapıların temelinde kullanılır. Bazı bahçe duvarları dere taşlarından harçsız bir şekilde üst üste konularak oluşturulmuştur.

Kalecik'te kullanılan en yaygın malzeme kerpiçtir. Su basmanı taş olan evlerin genellikle alt kat ve varsa ara kat duvarları kerpiçten yapılmıştır. Bu malzeme ev sahibinin gelir düzeyi ile doğru orantılıdır.

Ahşap yapılarda sade işçilik görülmektedir. Ahşap evlerin strüktüründe kullanıldığı gibi pencere doğramaları, kapı balkon, merdiven gibi konstrüksiyon elemanlarda da ahşap kullanılmıştır. Duvarların bağlayıcı malzemesi ve sıva malzemesi olarak çamur ve kireç harcı kullanılmıştır. Ahşap elemanlar ise birbirine geçmeler ve çivi ile birleştirilmiştir.

Avlu Döşemesi/Malzemesi:

Üzeri açık üç tarafı duvarla çevrili dış mekana yörede avlu denir. Avluya sokaktan çift taraflı kapı ile giriş yapılır. Avluların zemini sıkıştırılmış topraktır.

Doku Analizleri

1. Doku Analizi

306 nolu ada 40.05'boylam, 33.24 enlemleri arasında Ankara ilinin Kalecik ilçesinde bulunur. Halilağa mahallesinde bulunan ada kale eteklerinde bir konuma sahiptir. Ada 306 24 parsel 14 konut alanı, iki tescilli yapıyı içinde barındırmaktadır. 3.824,03 m² alana sahiptir.

2. Çevre Analizi

306 nolu ada Kalenin eteklerinde bulunur. Bulunduğu konum itibarıyla de oldukça tarihi, eski yapılar görmek mümkündür. 306 nolu ada çevresi doku olarak genellikle konut alanlarının bulunduğu bir yapı çevredir. 306 nolu adanın karşısında anaokulu ve ilkokul vardır.

3.Ulaşım Analizi

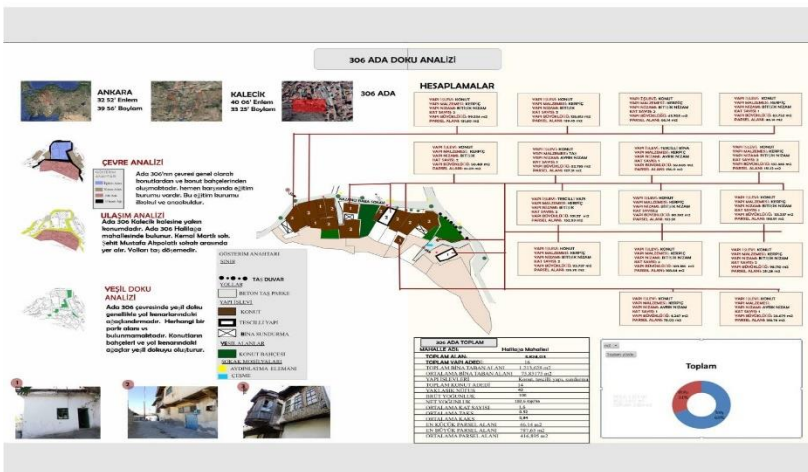
Kemal Marlı sokak Şehit Mustafa Akpolatlı sokak arasında bulunur. Halilağa Mahallesi Kazancıbaba Sokak Tabakhane yolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Yollar taş döşemedir.

4.Yeşil Doku Analizi

Bu adanın yeşil dokusu yol kenarlarındaki ağaçlandırmalar ve konut bahçeleri ile sağlanmaktadır. Herhangi bir park, mesire alanı gibi rekreasyon alanlara sahip değildir.

Şekil 8.2.1 Adaların Konumu ve Ulaşımı (Kırmızı alan ile ada belirtilmiştir)

Şekil 8.2.2 Doku Analiz Paftası 1

306 ADA TOPLAM	
MAHALLE ADI	Halilağa Mahallesi
TOPLAM ALAN	3.824 m ² (0,38 ha)
TOPLAM YAPI ADEDİ	16
TOPLAM BİNA TABAN ALANI	1.213 m ² (0,12 ha)
ORTALAMA BİNA TABAN ALANI	75 m ²
YOL	Toplam Yol Alanı: 958 m ² 958/2=479 m ² (0,04 ha)
BOŞ PARSEL SAYISI	5
BOŞ PARSEL ALANI	1.522 m ² (0,15 ha)
YAPI İŞLEVLERİ	Konut, tescilli bina, sundurma
TOPLAM KONUT ADEDİ	14
YAKLAŞIK NÜFUS	42
BRÜT YOĞUNLUK	Kişi/ Alan (Alan= Yolun yarısı + toplam alan) 42/ 0,42= 100 kişi/ha
NET YOĞUNLUK	Kişi/ Konut Alanı (toplam alan – boş parsel) 42/ 0,23=182,6 kişi/ha
ORTALAMA KAT SAYISI	1,6
ORTALAMA TAKS	Toplam bina taban alanı/ (Toplam alan- boş parsel alanı) 1.213/ 3.824-1.522 =0,52
ORTALAMA KAKS	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ (toplam alan – boş parsel alanı) 1.213x 1,6/ 2.302=0,84
EN KÜÇÜK PARSEL ALANI	46,14 m ²
EN BÜYÜK PARSEL ALANI	787,65 m ²
ORTALAMA PARSEL ALANI	416,895 m ²

Şekil 8.2.3. Ada 306 Alan Hesaplamaları

2. Doku Analizi

66-67 nolu ada Kalenin batısında Cuma mahallesinde yer almaktadır. 66 ada 15 parsel ve 2.159 m² bir alana sahiptir. 67 nolu ada ise 4 parsel 658 m² alana sahiptir.

1.Çevre Analizi

Cuma mahallesinde yer almaktadır. Çevresinde iki adet türbe bulunur. Bunlar Davut Dede Türbesi ve Ö. Baba Türbesidir. Ayrıca ada Hüseyin Sağırkaya Bulvarına yakın konumdadır. Bu bulvarda bulunan ticaret merkezlerine ve yine bu bulvarda yer alan Pazar yerine yakındır.

2.Ulaşım Analizi

Çevresinde ulaşım ağı yoğundur. Bulvara ve dolayısıyla ticaret merkezlerine yakın olması sebebiyle ulaşılabilir bir konumdadır.

ORTALAMA TAKS	Toplam bina taban alanı/ (Toplam alan- boş parsel alanı) $1.295 / 1.852 = 0,69$
ORTALAMA KAKS	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ (toplam alan – boş parsel alanı) $1.295 \times 1,6 / 1.852 = 1,11$
EN KÜÇÜK PARSEL ALANI	60.11 m ²
EN BÜYÜK PARSEL ALANI	316.40 m ²
ORTALAMA PARSEL ALANI	147.68 m ²

Şekil 8.2.4. 66-67 Ada Alan Hesaplamaları

3. Doku Analizi

Ada, 40.093130, 33.410706 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Çansa Mahallesi'nde yer alır. Kalecik kalesinin güney batısında bulunur (Şekil 8.6.3.).

7- Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin güney batısında yer alan bu ada, kaleye 14 dakikalık yürüme mesafesindedir. Merkeze ise, 40 dakikalık yürüme mesafesindedir. İstasyon caddesi, Şenyurt 6. Sokak ve Gazi Boyacı Sokak arasında yer alır. İki farklı yaya yolu ve bir taşıt yolu ile ulaşım sağlanmaktadır (Şekil 8.6.3.1.1.). Yaya yolları, Şenyurt 6. Sokak ve Gazi Boyacı Sokak'tır. Taşıt yolu ise, İstasyon Caddesi'dir. Yaya yollarının malzemesi, topraktır ve taşıt yolun malzemesi, asfalttır. Yol genişlikleri sırasıyla 7.50m ve 10m'dir. Yaya yolunda bir tane aydınlatma elemanı mevcuttur.

Şekil 8.2.5. Adanın Konumu ve Ulaşımı (Kırmızı alan ile ada belirtilmiştir)
(Kaynak, URL-158)

8.2.3.2 Çevre Analizi

Adanın etrafında birçok farklı alan mevcuttur. Ada kuzeyi ve kuzey batısı konut alanlarıyla sarılmış ve güney batısında konutlar uzaklaşmış araya mezarlık, eğitim alanı ve resmi kurum alanları girmiştir. Adanın çevresi yeşil doku itibarı ile park alanları, mesire alanları mevcuttur. Gözlemlere dayalı olarak; etrafında bulunan bu birçok alan sayesinde kent merkezinden uzaklaşmış da olsa bir alt merkezde bulunduğu söylenebilir (Şekil 8.6.3.).

8.2.3.3 Yeşil Alan Analizi

Adanın yeşil dokusu paftada açıkça gösterilmektedir. Konut bahçesi ve kamu bahçesi olmak üzere iki farklı şekilde kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir (Şekil 9.6.1.).

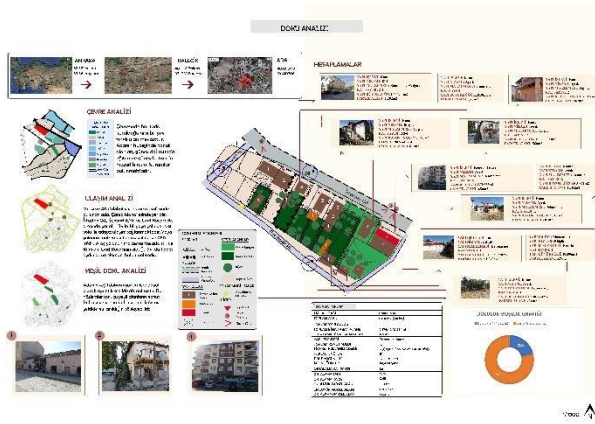
8.2.3.4 Yapı Analizi

Ada 21 parselden oluşur ve toplam 14 adet yapıdan oluşur. 12 yapı konut işlevi görmektedir. Bunun haricinde ise konut altı ticaret ve yığma bir yapı gözlemlenmiştir. Yapı nizamları ayırık ve bitişiktir. Yapı çeşitleri ise; kerpiç, betonarme ve yığmadır. Yapıları çevreleyen tel örgü ve taş duvar gözlemlenmiştir. Bunların dışında iki yapı müştemilat olarak belirlenmiştir (Şekil 9.6.1.).

8.2.3.5 Hesaplamalar

Mahalle Adı	Çansa Mahallesi
Toplam Alan	11.831 m ² (1,18 ha)
Toplam Yapı Adedi	14
Toplam Bina Taban Alanı	2.474 m ² (0,24 ha)
Ortalama Bina Taban Alanı	176 m ²
Yol	Toplam Yol: 3.434 m ² Toplam Yolun Yarısı: 1717 m ² (0,17 ha)
Boş Parsel sayısı	5
Boş Parsel Alanı	2.100 m ² (0,21 ha)
Yapı İşlevleri	Konut + Ticaret
Toplam Konut Adedi	37
Ticaret Kullanım Adedi	3 (Çayevi, Spor Salonu Ve Kuaför)
Yaklaşık Nüfus	111
Brüt Yoğunluk	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolun Yarısı) 111/ 1,35 = 82,22 kişi/ ha

Net Yoğunluk	Kişi/ Konut Alanı (Toplam alan- boş parsel alanı) $111/ 1,18- 0,21 = 114, 43 \text{ kişi/ ha}$
Ortalama Kat Sayısı	1,8
Ortalama Kaks	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ (toplam alan – boş parsel alanı) $2.474 \times 1,8 / 9.731 = 0,45$
Ortalama Taks	Toplam bina taban alanı/ (Toplam alan- boş parsel alanı) $2.474/ 9.731 = 0,25$
En Küçük Parsel Alanı	380 m ²
En Büyük Parsel Alanı	1.202 m ²
Ortalama Parsel Alanı	550 m ²

Şekil 8.2.6. Doku Analizi Paftası 3

8.2.4. 4. DOKU ANALİZİ

Ada, 40.080994, 33.404796 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Çansa Mahallesi'nde yer alır. Kalecik kalesinin güneyinde bulunur (Şekil 8.6.4.).

8.2.4.1. Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin güneyinde yer alan bu ada, kaleye 9 dakikalık yürüme mesafesindedir. Merkeze ise, 35 dakikalık yürüme mesafesindedir. Çansa 16. ve 21. sokaklarının arasında yer alır. Beş farklı yaya yolu ile erişim sağlanabilir. (Şekil 8.6.4.1.1.). Yaya yollarının malzemesi, beton taş parke ve asfalttır. Yol genişlikleri sırasıyla 5.00m ve 10.00m'dir. Adanın etrafında yedi aydınlatma elemanı bulunur.

Şekil 8.2.7. Adanın Konumu ve Ulaşımı (Ada kırmızı alan ile belirtilmiştir)
(Kaynak , URL-159)

8.2.4.2. Çevre Analizi

Adanın etrafında birçok farklı alan mevcuttur. Ada kuzeyi konut alanlarıyla sarmıştır. Adanın güneyinde, batısında ve doğusunda gözlemler sonucu arazilerin yoğunlukta olduğu görülmüştür. Adanın çevresi yeşil doku itibari ile park alanları, mesire alana belli bir uzaklıktadır. Ada çevresine yakın tarım arazileri ya da işlevsiz alanlar göze çarpmaktadır. Gözlemlere dayalı olarak; kent merkezinden oldukça uzaklaşmış olsa da, oluşan alt merkezlere erişebilir durumdadır (Şekil 8.6.4.1.1.).

8.2.4.3. Yeşil Alan Analizi

Adanın yeşil dokusu paftada açıkça gösterilmektedir. Konut bahçesi ve kamu bahçesi olmak üzere iki farklı şekilde kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir (Şekil 10.6.1.).

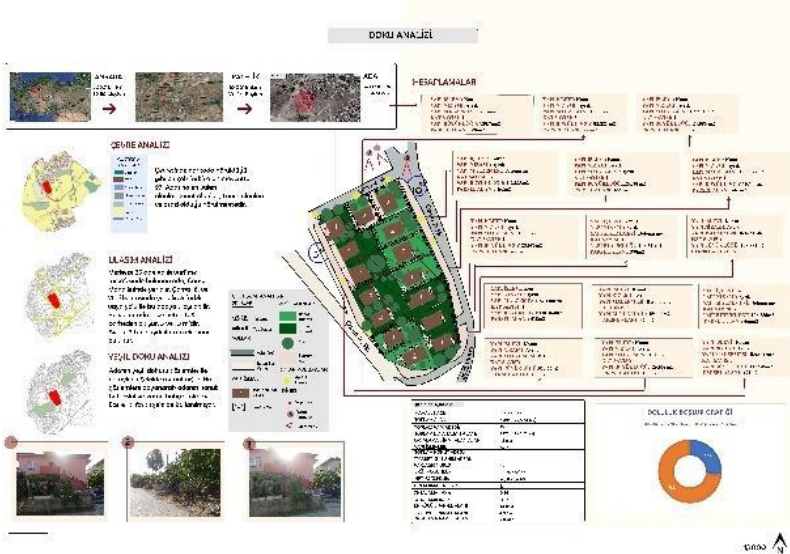
8.2.4.4. Yapı Analizi

Ada 15 parselden oluşur ve toplam 15 adet yapıdan oluşup her bir parsel birer tane yapı yer almaktadır. Yapılar konut işlevi görmektedir. Yapı nizamları ayrıktır. Yapı çeşidi ise; betonarmedir. Yapıları çevreleyen tel örgü ve taş duvar gözlemlenmiştir (Şekil 10.6.1.).

8.2.4.5. Hesaplamalar

Mahalle Adı	Çansa Kale Mahallesi
Toplam Alan	6.486 m ² (0,64 ha)
Toplam Yapı Adedi	15
Toplam Bina Taban Alanı	1.728 m ² (0,17 ha)
Ortalama Bina Taban Alanı	115 m ²

Yol	Toplam Yol: 5.426 Toplam Yolumun Yarısı: 2.713 m ² (0,27 ha)
Yapı İşlevleri	Konut
Toplam Konut Adedi	15
Ticaret Kullanım Adedi	-
Yaklaşık Nüfus	45
Brüt Yoğunluk	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolum Yarısı) 45/ 0,91= 49,45 kişi/ha
Net Yoğunluk	Kişi/ Konut Alanı (Toplam alan) 45/ 0,64= 70,31 kişi/ha
Ortalama Kat Sayısı	1,4
Ortalama Taks	Toplam bina taban alanı/ Toplam alan 1.728/ 6.486 = 0,26
Ortalama Kaks	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ toplam alan 1.728 x 1,4/ 6.486 =0,37
En Küçük Parsel Alanı	355 m ²
En Büyük Parsel Alanı	471 m ²
Ortalama Parsel Alanı	431 m ²

Şekil 8.2.8. Doku Analizi Paftası 4

8.2.5. 5. DOKU ANALİZİ

Ada, 40.0879, 33.4112 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Çansa Kale Mahallesi'nde yer alır. Kalecik kalesinin güneyinde bulunur.

8.2.5.1. Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin güneyinde yer alan bu ada, kaleye 28 dakikalık yürüme mesafesindedir. Merkeze ise 34 dakikalık yürüme mesafesindedir. Ali Kalaç Sokağı ile Emeklikent Sokağı arasında yer alır. Tek bir taşıt yolu ile ulaşım sağlanmaktadır. 1 taşıt yolu ile ulaşım sağlanmaktadır. Taşıt yolu Ali Kalaç Sokak'tır. Taşıt yolunun malzemesi asfalttır. Yol genişliği 7m'dir. Taşıt yolunda 3 tane aydınlatma elemanı mevcuttur.

Şekil 8.2.9. 1. Adanın Konumu ve Ulaşımı (Kırmızı alan ile ada belirtilmiştir)
(Kaynak, URL-160)

8.2.5.2. Çevre Analizi

Adanın çevresinde farklı alanlar mevcuttur. Ada kuzeyi, kuzeydoğusu ve kuzeybatısı konut alanlarıyla sarılmış ve yine kuzeybatısında dini tesis ve mezarlık alanı bulunmaktadır. Ada çevresinde yeşil doku itibari ile ağaçlık alanlar bulunmaktadır. Gözlemlere dayalı olarak; etrafında bulunan alanlara bakıldığında kent merkezinden uzaklaşmış olsa da oluşan alt merkezlere erişebilir durumdadır.

8.2.5.3. Yeşil Alan Analizi

Adada konut bahçesi alanı kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir.

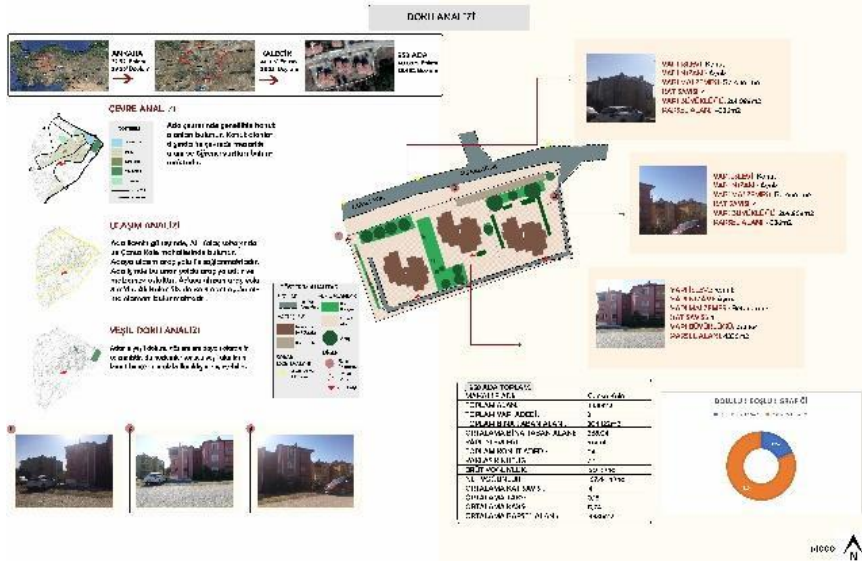
8.2.5.4. Yapı Analizi

Ada 3 parselden ve toplam 3 adet yapıdan oluşmaktadır. Bu 3 yapı da konut işlevi görmektedir. Yapı nizamları ayrıktır. Yapı malzemeleri ise betonarmedir. Ada da bir de kömürlük yapısı bulunmaktadır.

8.6.5.5. Hesaplamalar

Mahalle Adı: Çansa Kale Mahallesi

Toplam Alan:	4336 m ² (0,43 ha)
Toplam Yapı Adedi:	3
Toplam Bina Taban Alanı:	804 m ² (0,08)
Ortalama Bina Taban Alanı:	268,04
Yol:	Toplam Yol: 1.171 m ² Toplam Yolun Yarısı: 585 m ² (0,058 ha)
Yapı İşlevleri:	Konut
Toplam Konut Adedi:	24
Yaklaşık Nüfus:	72
Brüt Yoğunluk:	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolun Yarısı) 72/ 0,48= 150 kişi /ha
Net Yoğunluk:	Kişi/ Konut Alanı (Toplam alan) 72/ 0,43 = 167,44 kişi /ha
Ortalama Kat Sayısı:	4
Ortalama Kaks:	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ toplam alan 804x4 / 4.336 = 0,74
Ortalama Taks:	Toplam bina taban alanı/ Toplam alan 804 / 4.336= 0,18
Ortalama Parsel Alanı:	4336m ²

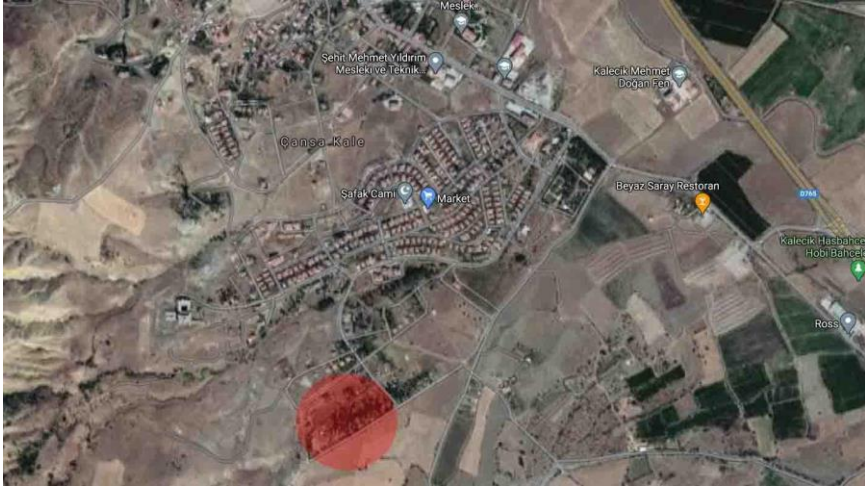
Şekil 8.2.10. Doku Analizi Paftası 5

8.2.6. 6. DOKU ANALİZİ

Ada, 40.0879, 33.4112 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Çansa Kale Mahallesinde yer alır. Kalecik kalesinin güneyinde bulunur.

8.2.6.1. Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin güneyinde yer alan bu ada kaleye 26 dakikalık yürüme mesafesindedir. Merkeze ise 37 dakikalık yürüme mesafesindedir. Noterler, Emeklikent ve Ali Kalaç Sokakları arasında yer alır. 3 farklı taşıt yolu ile ulaşım sağlanabilir. Taşıt yollarının malzemesi taşlı yoldur. Yol genişlikleri sırasıyla 7.50m, 10.50m ve 7m'dir. Adanın etrafında 18 aydınlatma elemanı bulunur.

Şekil 8.2.11. Adanın Konumu ve Ulaşımı (Ada kırmızı alan ile belirtilmiştir.)
(Kaynak, URL-161)

8.2.6.2. Çevre Analizi

Adanın etrafında farklı alanlar mevcut değildir. Ada kuzeyi ve kuzeydoğusunda konut alanları bulunur. Adanın çevresi yeşil doku itibarı ile park alanlarına belli bir uzaklıktadır. Ada çevresine yakın tarım arazileri ve işlevsiz alanlar bulunmaktadır. Gözlemlere dayalı olarak; kent merkezinden oldukça uzaklaşmış durumda olduğu söylenebilir.

8.2.6.3. Yeşil Alan Analizi

Adada konut bahçesi alanı kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir.

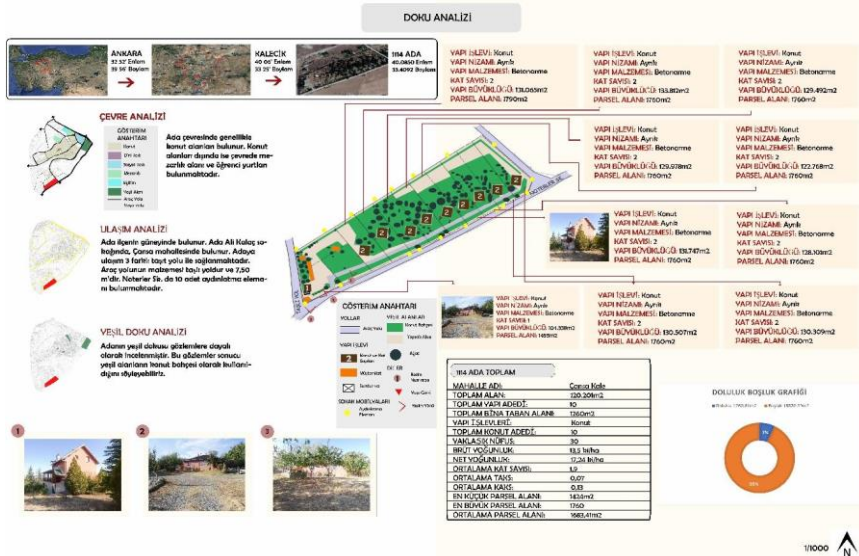
8.2.6.4. Yapı Analizi

Ada 12 parselden oluşur ve toplam 10 adet yapıdan oluşmaktadır. Yapılar konut işlevi görmektedir. Yapı nizamları ayrıktır. Yapı çeşidi ise betonarme-dir.

8.2.6.5. Hesaplamalar

Mahalle Adı:	Çansa Kale Mahallesi
Toplam Alan:	20.201 m ² (2,02 ha)
Toplam Yapı Adedi:	10
Toplam Bina Taban Alanı:	1.260 m ² (0,12 ha)
Ortalama Bina Taban Alanı:	126 m ²
Yol	Toplam Yol: 4.183 m ² Toplam Yolun Yarısı: 2.091 m ² (0,2 ha)
Boş Parsel Sayısı	2
Boş Parsel Alanı	2.878 m ² (0,28 ha)

Yapı İşlevleri:	Konut
Toplam Konut Adedi:	10
Yaklaşık Nüfus:	30
Brüt Yoğunluk:	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolun Yarısı) $30 / 2,22 = 13,5$ kişi /ha
Net Yoğunluk:	Kişi/ Konut Alanı (Toplam alan- boş parsel alanı) $30 / 1,74 = 17,24$ kişi/ha
Ortalama Kat Sayısı:	1,9
Ortalama Kaks:	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ (toplam alan – boş parsel alanı) $1.260 \times 1,9 / 20.201 - 2.878 = 0,13$
Ortalama Taks:	Toplam bina taban alanı/ (Toplam alan- boş parsel alanı) $1.260 / 17.323 = 0,07$
En Küçük Parsel Alanı:	1424m ²
En Büyük Parsel Alanı:	1760m ²
Ortalama Parsel Alanı:	1683,41m ²

Şekil 8.2.12. Doku Analizi Paftası 6

8.2.7. 7. DOKU ANALİZİ

Ada 40 06 02 ,33 24 27 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Yenidoğan Yeşilyurt Mahallesi'nde yer alır.

8.2.7.1 Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin kuzeyinde yer alan bu ada kaleye 650,19 m uzaklıktadır. Merkeze ise 150,02 m uzaklıktadır. Yeşilyurt mahallesi Şht.Yusuf Keser sokağında yer alır. İki yaya yolu ve bir taşıt yoluyla ulaşım sağlanabilir. Yaya yolunun malzemesi taş parkedir. Yol genişlikleri 3,82 ve 3,88 dir.

Şekil 8.2.13. Adanın Konumu ve Ulaşımı
(Kaynak, URL-162)

8.2.7.1.2 Çevre Analizi

Ada etrafında merkeze yakınlığı dolayısıyla resmi kurumlar, sosyokültürel, ticaret ve eğitim alanları yer almaktadır.

8.2.7.1.3 Yeşil Alan Analizi

Adada konut bahçesi alanı kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir.

8.2.7.1.4 Yapı Analizi

Adada 13 parsel ve 6 konut yer almaktadır. Tamamı konut ve yapı türü betonarme ve kerpiçtir. Yapı nizamı sıralı evdir.

8.2.7.1.5 Hesaplamalar

Mahalle Adı	Yenidoğan
Toplam Alan	1.616 m ² (0,16 ha)
Toplam Yapı Adedi	7
Toplam Bina Taban Alanı	991 m ² (0,09 ha)
Ortalama Bina Taban Alanı	165 m ²
Yol	Toplam Yol: 798 m ² Toplam Yol Yarıısı: 399 m ² (0,03 ha)
Yapı İşlevleri	Konut
Toplam Konut Adedi	6
Yaklaşık Nüfus	18
Brüt Yoğunluk	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolun yarıısı) 18/0,19 = 94,73 kişi /ha
Net Yoğunluk	Kişi/ Konut Alanı (Konut alanı = Toplam alan) 18/ 0,16 = 112,5 kişi /ha
Ortalama Kat Sayısı	1,5
Ortalama Taks	Toplam bina taban alanı/ (Toplam alan) 991/ 1.616 = 0,61
Ortalama Kaks	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ (top- lam alan) 991x 1,5 / 1.616 = 0,91
Ortalama Parsel Alanı	124 m ²

Şekil 8.2.14. Doku Analizi Paftası 7

8.2.8 8. DOKU ANALİZİ

Ada, 40.10, 33.41 koordinatlarında Kalecik ilçesinde bulunur ve Halitcevrilangil Mahallesi'nde yer alır.

8.2.8.1 . Ulaşım Analizi

Kalecik kalesinin kuzeydoğusunda yer alan bu ada kaleye 1.5 km uzaklıktadır. Merkeze ise 852,11 m uzaklıktadır. Şht. Fatih Duru Sokak, Şht. Zafer Aslan Sokak ve Hasan Çiğdem Sokakları arasında yer alır. 3 farklı taşıt yolu ile ulaşım sağlanabilir. Taşıt yollarının malzemesi taşlı yoldur. Yol genişlikleri sırasıyla 14,64m, 14,16 m ve 14.95 m'dir. Adanın etrafında 2 aydınlatma elemanı bulunur.

Şekil 8.2.15. Adanın Konumu ve Ulaşımı
(Kaynak, URL-163)

8.2.8.2 Çevre Analizi

Adanın etrafında farklı alanlar mevcut değildir. Ada kuzeyi ve kuzeydoğusunda konut alanları bulunur. Adanın çevresi yeşil doku itibarı ile park alanlarına belli bir uzaklıktadır. Ada çevresine yakın tarım arazileri ve işlevsiz alanlar bulunmaktadır. Yakınında eğitim alanı, cami ve ticaret alanı bulunmaktadır.

8.2.8.3 Yeşil Alan Analizi

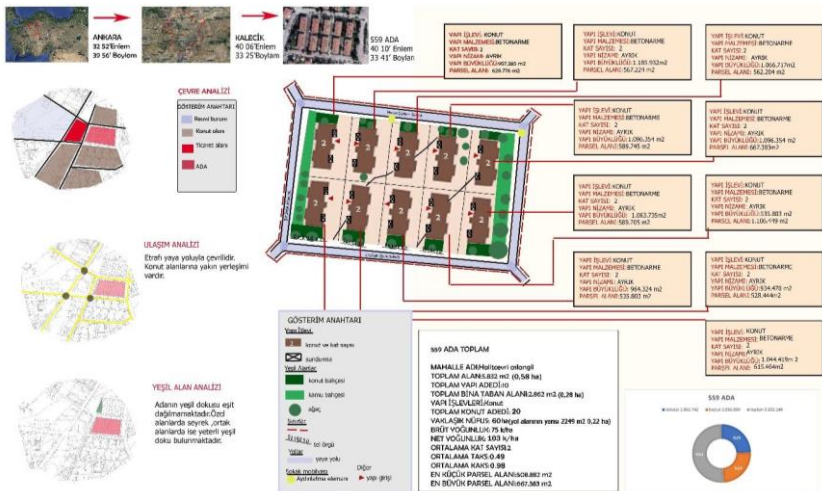
Adada konut bahçesi alanı kullanılmıştır. Ada içerisinde ağaçlar gösterilmiş olup büyüklükleri yaklaşık olarak belirtilmiştir.

8.2.8.4 Yapı Analizi

Ada 10 parselden ve 10 konuttan oluşmaktadır. Tamamı konut işlevini görmektedir. Yapı türü betonarmedir. Yapı nizamı ayrıktır.

8.2.8.5 Hesaplamalar

Mahalle Adı	Halitcevri Aslanlı
Toplam Alan	5.832m ² (0,58 ha)
Toplam Yapı Adedi	10
Toplam Bina Taban Alanı	2.862 m ² (0,28 ha)
Ortalama Bina Taban Alanı	286.2
Yol	Toplam Yol:4.499 m ² Toplam Yolun Yarıısı: 2.249 m ² (0,22 ha)
Yapı İşlevleri	Konut
Toplam Konut Adedi	20
Yaklaşık Nüfus	60
Brüt Yoğunluk	Kişi/ Alan (Alan= Toplam Alan+ Yolun Yarıısı) 60/ 0,8= 75 kişi/ ha
Net Yoğunluk	Kişi/ Konut Alanı (Konut Alanı= Toplam Alan) 60/ 0,58 = 103,44 kişi/ ha
Ortalama Kat Sayısı	2
Ortalama Taks	Toplam bina taban alanı/ Toplam alan 2.862/ 5.832 =0,49
Ortalama Kaks	Toplam bina taban alanı. Ortalama kat sayısı/ toplam alan 2.862x2 / 5.832 = 0,98
En Küçük Parsel Alanı	380m ²
En Büyük Parsel Alanı	1202 m ²
Ortalama Parsel Alanı	569 m ²

Şekil 8.2.16. Doku Analizi Paftası 8

8.3. KALECİK ARAZİ KULLANIMI

Hazırlanan raporda, 2003-1 Şehircilik projesi atölyesinde çalışma alanı olarak seçilen Ankara/ Kalecik ilçesinin arazi kullanımına ilişkin bilgiler yer almaktadır. Rapor; Konut Alanları, Açık-Yeşil Alanlar, Sosyal Altyapı Alanları, Ticaret Alanları, Sit Alanı ve Korunacak olmak üzere 5 ana başlık altında bilgi vermektedir. Rapor sonucunda ortaya çıkan verilerin plan oluşturma aşamasında altlık olarak kullanılması ve yol göstermesi hedeflenmektedir.

Şekil 8.7.1 Kalecik
(Kaynak, URL-164)

8.3.1 Konut Alanları

Ankara'nın Kalecik ilçesi 6 merkez mahalleden oluşmaktadır ve bu mahallelerin ismi Ahikemal Şenyurt, Ahiler Yenice, Cuma Saray, Çanşa Kale, Halit Aslangil ve Yenidoğan Yeşilyurt mahalleleridir. Konut alanları daha çok Kalecik kalesi etrafında yoğunluk göstermiş ve yer yer ticaret mekanlarıyla da iç içe geçmiş bulunmaktadır. Konut tipleri genelde iki üç katlı apartman tipinde yapılar ve ayırık yapılar daha fazla gözlenmektedir. İlçedeki çoğu bina betonarmedir ve binaların çoğunda çatı bulunmaktadır.

8.3.2 Açık ve Yeşil Alanlar

İlçede açık-yeşil alan doku kullanımı yeşil alan, ağaçlık alan, tarım alanları, konut bahçeleri ve mezarlıklardan oluşmaktadır. İlçede daha baskın olan alanlar tarım alanlarıdır. Yeşil dokunun ilçenin batısında yoğunlaşmıştır. Konutların baskın olduğu yerlerde bu doku maalesef daha az görülür. İlçede park ve dinlenme alanları sayılıdır, az sayıda spor alanı bulunmaktadır ve ilçede üç tane mezarlık alanı bulunmaktadır.

8.3.3 Sosyal Altyapı Alanları

8.3.3.1 Eğitim Alanları

İlçede birçok eğitim alanı bulunmaktadır. Bunlar; bir anaokulu, sekiz ilköğretim okul, beş ortaokul, altı lise, bir halk eğitim merkezi ve akşam sanat okulu, bir Ankara Üniversitesi Kalecik meslek yüksekokulu ve bir tane de kütüphane bulunmaktadır.

8.3.3.2 Sağlık Alanları

İlçe sağlık kurumları açısından yetersizdir. İlçede bir tane devlet hastanesi ve bir sağlık ocağı vardır.

8.3.3.3 İbadet Alanları

İlçede beş cami ve üç türbe bulunmaktadır.

8.3.3.4 Sosyo-Kültürel Tesisler

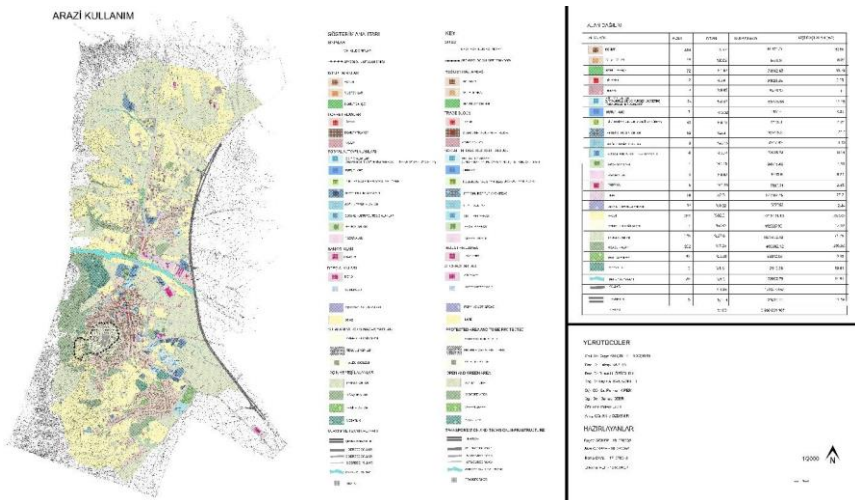
İlçede iki müze bulunmaktadır.

8.3.4 Ticaret Alanları

Ticaret alanları, ilçenin merkezinde yoğunlaşmıştır.

8.3.5 Sit Alanı ve Korunacak Yapılar

Kalecik sınırları içerisinde arkeolojik sit alanı ve tescilli yapılar bulunmaktadır. İlçede bulunan Kalecik Kalesi sit alanıdır. İlçede bulunan tescilli yapı sayısı da fazladır.

Şekil 8.3.1. Kalecik Arazi Kullanım Paftası

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Kalecik, Ankara'nın kuzeydoğusunda, 65 km uzaklıkta, tarihi MÖ 4000 yıllarına kadar uzanan, eski bir ilçesidir. Romalılardan kalan yüksek bir tepede bulunan kalesinden gelen ismi, tarihi konakları ve bağ evleri, Kızılırmak'ın varlığından dolayı kaliteli üzümeleri, meşhur Kalecik Karası'ndan yapılan şarapları, pekmezleri, cevizli çöreği, müthiş elma ve ayvaları ile Ankara'nın yanbaşında keşfedilmeyi beklemektedir.

2020-2021 eğitim yılında, Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü ikinci sınıf Şehircilik Atelyesi planlama alanı olarak Ankara iline bağlı Kalecik İlçesi seçilmiştir. Nüfus büyüklüğü, konumu, sahip olduğu doğal, kültürel ve tarihsel özellikleri, çevre yerleşimlerle ilişkileri, Ankara metropolü ile bağlantısı gibi pek çok kritere göre belirlenen bu yerleşimin nazım plan ve kentsel tasarım ölçeğinde çalışmaları tamamlayıcı diğer paftalarla birlikte grup planları ve bireysel projeler ile tamamlanmıştır.

Atelye çalışmaları kapsamında planlama alanının öncelikle mevcut durumu ve potansiyelinin ortaya konulması çok önemlidir. Bu kapsamda sekiz farklı araştırma grubunun yaptığı çalışma sonucunda hazırlanan bu raporda Kalecik'in mevcut durum değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırma grupları tarafından çeşitli analizler ve bilgiler ışığında Kalecik'in; ülke ve bölge içerisindeki yeri ve ekonomik yapısı, demografik yapısı, doğal yapısı, sosyo-kültürel yapısı, harita-plan-mülkiyete ilişkin bilgileri, ulaşım ve teknik altyapısı, mevcut doku analizi ve arazi kullanımı detaylı bir biçimde ortaya konulmuştur.

Raporun ilk bölümünde Kalecik'in ülke ve bölge içindeki yeri ile ekonomik yapısı incelenmiştir. Ankara'nın kuzeydoğusundaki Kalecik ilçesi'nin yüz ölçümü 1318 km² dir. İlçenin doğusunda Sulakyurt, güneyinde Kırıkkale ve Elmadağ, batısında Çubuk, kuzeyinde ise Çankırı Şabanözü yer almaktadır. Ankara'nın bir ilçesi olmasına rağmen Kırıkkale ile ekonomik ilişkileri de güçlüdür. Tarihi Hititler dönemine uzanan çok eski bir yerleşim olan ilçede, nüfusun başlıca ekonomik faaliyet alanı ve temel geçim kaynağı tarım ve hayvancılıktır. Tarihsel süreçte, ilçenin oldukça çeşitli, hareketli ve güçlü bir ekonomik yapıdan neredeyse tek sektörlü hareketsiz ve verimsiz bir yapıya dönüşüm süreci geçirdiği, daha sonraları bu hareketsizliği kırmak ve yeniden güçlü bir ekonomik yapıya sahip olmak için çalışmaların hız kazandığı dikkat çekmektedir. Bu kapsamda ilçenin; özellikle bağcılık ürünü olan Kalecik karası ile bağcılık faaliyetlerinin ve üzüme dayalı diğer ürünler ve turizm (kültür, doğa ve tarihi) ve ticarete dayalı gelişme potansiyeli bulunduğu değerlendirilmiştir.

Demografik faktörler geleceğin ekonomik, sosyal ve çevresel değişimindeki nedenlerin ve yanıtların önemli bileşenleri olup salt sayıların ötesinde uzak geçmişle ilgili anlamak istediğimiz ya da öğrenmek istediğimiz konu-

larla ilişkilidir. Bu kapsamda raporun ikinci bölümünde Kalecik'in demografik yapısı ortaya konulmuştur. 57 mahalleden oluşan Kalecik ilçesinin 6 mahallesi ilçe merkezinde yer almaktadır. 2019 Yılına ait Kalecik merkez nüfusu 6268 bu nüfusun %54,8'i erkek, %45,2'si ise kadınlardan oluşmaktadır. Kalecik nüfusunun büyük bir kısmının yaşlı nüfus olduğu tespit edilmiştir. Bunun sebebi ise ilçede iş gücü imkânlarının kısıtlı olması ve genç nüfusun çalışmak için daha gelişmiş ilçeleri ve şehir merkezlerini tercih etmesidir.

Geleceğe ilişkin nüfus hesapları kent planlarında; konut, altyapı, ulaşım, eğitim ve sağlık hizmetlerinin planlanması, doğal kaynakların yönetilmesi ve korunmasında ve diğer uygulamalarda öncelikli bir konudur. Planlama çalışmalarında nüfusa yönelik tahminlerin doğruluğu, planlama çalışmalarının geçerliliği ve güvenilirliği açısından da büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda yapılan farklı analiz teknikleri ile yapılan nüfus projeksiyonları sonucu, planlama yılı olan 2035 yılı için Kalecik'in ilçe nüfusunun 8000 ila 10.000 arasında olacağı belirlenmiştir.

Raporun üçüncü ve dördüncü bölümlerinde; Kalecik ilçesi özelinde yapılan topoğrafik analizler ile ilçenin sahip olduğu doğal çevreyi tanımaya yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiş, çalışma alanının sahip olduğu eğim, yükseklik, bakı, drenaj sistemi, jeolojik yapı formasyonu, jeolojik yerleşime uygunluğu, ilçe merkezinden geçen fay hattının konumu, heyelan durumu, maden içeriği, iklimi, bitki örtüsü, tarımsal kullanıma uygunluğu, tarım ürünlerinin dağılımı, tarım arazileri kullanımı, orman alanları gibi topoğrafik özellikler tespit edilmiş ve elde edilen veriler Coğrafi Bilgi Sistemleri ile değerlendirilmiştir. Analizler NetCAD GIS programının olanakları ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma alanına ilişkin hazırlanan bu doğal yapı sentezi ile yapı çevre sentezi ve ilgili kurumlardan alınan veriler kullanılarak yerleşilebilirlik paftası hazırlanmıştır. Bu sentez ve yerleşilebilirlik çalışmaları, Kalecik ilçe merkezinin gelecekte yerleşilebilir, önlemle yerleşilebilir ve yerleşilemez alanlarının belirlenmesinde kullanılmıştır.

Tarihsel süreç içerisinde Kalecik bölgesinde birçok farklı medeniyet yaşamış ve her medeniyet kültüründen önemli miras alanları kalmıştır. Kalecik'i öne çıkaran bir diğer önemli özelliği de sahip olduğu Kalecik Karası üzümüdür. Raporun beşinci bölümünde Kalecik İlçesi'nin sosyo-kültürel yapısı; tarihi gelişim süreci, arkeolojik sit alanları, tarihi varlıkları, sosyal yapısı, sosyal donatıları, sosyo-kültürel tesisleri, geleneksel dokusu ve mimari yapısı ile kültürel yapı başlıkları altında incelenmiştir. Yapılan araştırmalar sonucu Kalecik'in; Kalecik Kalesi, arkeolojik sit alanı ve tescilli yapıları ile eşsiz bir tarihi dokuya sahip olduğu belirlenmiştir. Kalecik Karası, çöresi ve ekmeği ile coğrafi işarete sahip ürünler gibi zengin kültürel ve tarihsel çeşitliliği ve değerleri

barındırdığı, planlama çalışmalarında da bu değerlerin korunarak geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Kalecik ilçesinin harita durumu, farklı ölçeklerde geçmişten bugüne planlama çalışmaları, kadastral durumu ve kamu mülkiyetindeki alanlar ile Kalecik merkez ilçede çalışma alanı sınırları içinde kalan mahalle sınırları raporun altıncı bölümünde ortaya konulmuştur. Ayrıca, Ankara için yapılan üst ölçekli planlarda Kalecik ilçesine ilişkin kararlar incelenmiş, ilçenin geçmişten günümüze yapılmış planlama çalışmaları, imar sınırlarındaki değişimler, ilçeye ait belediye projeleri araştırılmıştır. Kalecik'e ait kamu mülkiyetleri belirlenmiş ve kadastral durumu ortaya konulmuştur.

Raporun yedinci bölümünde; Kalecik ilçesinde ulaşımı sağlayan karayolu, demiryolu, köprüler gibi ilçe içi ve ilçe dışı ulaşım verileri ile kanalizasyon, doğalgaz, elektrik ve enerji nakil hattı, içme ve kullanma-atık su hat bilgileri, kanallar-barajlar ve çöp toplama potansiyeli gibi altyapıya ilişkin bilgiler ortaya konulmuştur. Kalecik ilçesi çalışma alanı ile ilgili gerekli kurumlardan alınan bilgi, veri ve haritalar Coğrafi Bilgi Sistemleri ile değerlendirilip sonuç analizleri NetCAD GIS programı ile elde edilmiştir.

Kalecik ilçesinin mevcut konut dokusunun (Brüt ve net yoğunlukları, Ortalama TAKS, Ortalama KAKS, Ortalama Parsel Alanı gibi bilgileri içeren) yapılan hesaplamalar ile ortaya konulduğu raporun sekizinci ve son bölümünde ayrıca ilçenin arazi kullanımına ilişkin bilgiler yer almaktadır. Rapor; Konut Alanları, Açık-Yeşil Alanlar, Sosyal Altyapı Alanları, Ticaret Alanları, Sit Alanı ve Korunacak alanlar olmak üzere 5 ana başlık altında ilçe merkezinin arazi kullanımına ilişkin bilgileri de içermektedir.

Tüm bu yapılan çalışmalar sonucunda ortaya çıkan verilerin Şehircilik Atelyesi kapsamında çalışmaları yürütülen nazım plan ve kentsel tasarım planları oluşturma aşamasında altlık olarak kullanılması ve planlama çalışmalarında yol göstermesi hedeflenmiştir.

Maalesef Türk kentlerinde ve küçük ilçelerde derli toplu bir veritabanı ve mekânsal bilgi sistemleri oluşturulmadığından doğal ve yapılı alanın mevcut durumunu ortaya çıkarmak öğrencilerimizin bir aydan fazla bir süresini almaktadır. Umarız bu çalışma bundan sonra Kalecik üzerine araştırma yapmak isteyenlere faydalı olur...

KAYNAKÇA

- Ankara Kalkınma Ajansı, İstatistiklerle Ankara 2017
- Ankara 2038 Çevre Düzenleme Planı Açıklama Raporu, s. 608.
- Ankara 2023 Plan Açıklama Raporu, s. 633.
- Başkan, O., Usul, M., Tunçay, T., Keçeci, M., Cebel, H., Dengiz, O., Saygın, F. (2018), Ülkesel Coğrafi Toprak Veri Tabanı Oluşturulmasına Yönelik Ankara Kalecik Örnek Alan Çalışması (Proje Sonuç Raporu), Toprak Gübre Ve Su Kaynakları Merkez Araştırma Enstitüsü, Ankara
- Başkan, A., Usul M., Tunçay, T., Keçeci, M., Cebel, H., Dengiz, O. & Saygın, F. (2018). Ülkesel Coğrafi Toprak Veri Tabanı Oluşturulmasına Yönelik Kalecik Örnek Alan Çalışması. 7 Kasım 2020 tarihinde <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/toprak-gubre/Belgeler/2018> adresinden erişildi.
- Baycan, T. ve Okumuş, G. (2014, 12 Ağustos). Edirne-Gelişme Alanı. 8 Kasım 2020 tarihinde <https://dlfngny.blogspot.com/2014/08/itu-mimarlk-fakultesi-sehir-ve-bolge.html> adresinden erişildi.
- Balcı, E. Ö. (2012). Kızılırmak Nehri'nde (Avanos Civarı- Nevşehir) Sualtı Bitki Biyokütle-sinin Zamansal Değişimleri. Ankara.
- Çağlar, Y. (2018). Kalecik Türk Devri Yapıları (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı. s. 7-67
- Çınar, K. 'Kalecik Tarihi Kent Merkezinin Kültürel Peyzajlar Kapsamında Değerlendirilmesi' Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2020, Ankara.
- DSİ Ankara İli Kalecik İlçesi Keçi Deresi Islahı Raporu, NETSU.
- Doğar, C. 'Ankara Üniversitesinin Çiftliklerinin Florası' Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Fakültesi, Biyoloji Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2019, Ankara.
- Ercoşkun, Ö. (2020), Özge Yalçın Ercoşkun'a ait Sentez ve Yerleşilebilirlik Çalışmaları sunumu, Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü.
- Fidan, N. (1997) Kalecik İlçesinde Bağcılığa Yer Veren Tarım İşletmelerinin Ekonomik
- Gündüz, S. (2004). Ankara İli Kalecik İlçesinde Tarımsal Turizme Uygun Alanların Saptanması ve Tarımsal Turizm Modelinin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı. s.145-149
- Gündüz, S. (2004). Ankara İli Kalecik İlçesinde Tarımsal Turizme Uygun Alanların Saptanması ve Tarımsal Turizm Modelinin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma
- Gökten, E., Temiz, U. (2011, Aralık), Ms 6.8 19 Nisan 1938 Akpınar (Kırşehir) Depreminin Coulomb Gerilme Analizi, Türkiye Jeoloji Bülteni, 54:3.
- Gündüz, S. 'Ankara İli Kalecik İlçesinde Tarımsal Turizme Uygun Alanların Saptanması ve Tarımsal Turizm Modelinin Oluşturulması Üzerine Bir Araştırma' Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2004, Ankara.
- İŞİK, M. Kalecik-Ankara İmar Planı Araştırma Albümü, 1998, sayfa 125. İller Bankası Arşivi, Erişim Tarihi: 26.10.2020. Yapısı ve Tarımsal Gelirin Tespiti Üzerine Bir Araştırma
- İvgin, Hayrettin & BOZYİĞİT, A.E. (2016). Kalecikli Aşık Mir'Ati. Kültür Ajans Yayınları, 11(1), Ankara, s.1-22

- Kalecik Belediyesi DSİ. Ankara İli Kalecik İlçesi Ulu Dere'si Islahı [Rapor]. - KALECİK: NETSU.
- Karataş, Pınar (2016). İlçe ve Ailenin Sözlü Tarihi Bağlamında Kalecik İlçesinde Lakaplar. IV. Kazan Uluslararası Halk Kültürü Sempozyumu – Bildiriler. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Halkbilimi Bölümü Yayınları: 2. Ankara. s.877-881
- Kalkan, D. (2020). Kalecik Tanıtım Sunumu.
- Kalecik Belediyesi 2020 Teknik Rapor, sayfa 32,33, 34.
- Kalecik Belediyesi Sokak Sağıklaştırma Raporu, sayfa 2, sayfa 15.
- Kalecik Belediyesi Plan Açıklama Raporu, sayfa 1.
- Kalecik İmar Müdürlüğü Arşivi, Erişim Tarihi: 27.10.2020.
- Kılıç, M. (2015).1 Numaralı Şer'ıye Sicil Defterine Göre Kalecik'in Sosyo-Ekonomik Yapısı (1251- 1258 /1835-1842),
- Koçkar, M. (2020), Mustafa K. Koçkar'a ait Kalecik Depremselliği ve Jeolojik Yapısı sunumu, Gazi Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü.
- Mert, S. (2015, Aralık), Ankara İli Kalecik İlçesi İmar Planına Esas Jeolojik- Jeoteknik Etüt Raporu
- Özuduru, B. (2020). Projeksiyon hesaplamaları notu.
- Özuduru, B. (2019). 2019 Yaş verileri.
- Özuduru, B. (2019) Kalecik yaş grubu yüzdeleri.
- T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü BRİFİNG RAPORU, 2017
- T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü BRİFİNG RAPORU, 2019
- T.C. Kalecik Kaymakamlığı İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü BRİFİNG RAPORU, 2020
- T.C. Gıda Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı, Brifing Raporu 2017 Yılı Faaliyetleri, 2017.
- T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Akyurt Sosyal Güvenlik Merkezi, 2020
- Tümer, D. (1996). Ankara Kalecik Eski Kent Dokusunun İncelenmesi ve Bu Dokunun Korunmasına Yönelik Öneriler (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı
- Ulusoy Deniz M. (2013). 'Ankara İli Kalecik İlçesi Organik Bitkisel Üretim Potansiyelinin Belirlenmesi' Biyoloji Bilimleri Araştırma Dergisi, 6 (2) : 62-64
- Ünal, U. & Şayık, A. & Ulusoy, F. (2015). Osmanlı Arşiv Belgelerinde Kalecik. No:1, Baskı: 1, Kalecik Belediyesi Kültür Yayınları. İstanbul. s. 13
- Yeşil, İ. (2019). Kalecik (Tarih- Coğrafya - Sosyal ve Ekonomik Durum)
- Yıldırım, S. (2013). Ankara'nın Kalecik İlçesindeki Camiler. History Studies, International Journal of History 5(2). s-542-563
- URL-1 <<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ankara>> , erişim tarihi : 03.11.2020
- URL-2 <<http://kalecik.gov.tr/ilcemizin-tarihcesi>> , erişim tarihi: 03.11.2020
- URL-3<<https://www.lafsozluk.com/2009/01/kalecik-nerededir-nereye-baglidir-kalecik.html>> , erişim tarihi :04.11.2020

- URL-4<<https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12575/31266/058275.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> , erişim tarihi: 05.11.2020
- URL-5<<http://www.kalecikhbr.com/kalecik-mahalle-yol-haritasi.php>> , erişim tarihi :06.11.2020
- URL-6 <<https://www.ankara.bel.tr/files/3113/4726/7225/5-sosyodemografi.pdf> > , erişim tarihi :06.11.2020
- URL-7 <<https://tumkadinkooperatifleri.com/kalecik-hanimeli-kadin-kooperatifi-tumgiad-ailesine-katildi/>> , erişim tarihi :06.11.2020
- URL-8 <<http://www.kalbeun.com/>> , erişim tarihi :07.11.2020
- URL -9 <<https://earth.google.com/web/search/Kalecik,+G%C3%BCm%C3%BCc%C5%9Fp%C4%B1nar,+Kalecik%2fAnkara/@40.1007735,33.4181665,687.79441698a,8890.9679945d,35y,0h,45t,0r/data=CpIBGmgSYgolMHg0MDgxZjM5MjFjMTA1YTY5OjB4MWNIYWZkNmQwZjU4YjAyNm4wfxNog1EQCGADB07qLRAQConS2FsZWN-paywR8O8bcO8xZ9wxLFuYXIsIEthbGVjaWsvQW5rYXJhGAIGASIm-CiQIYqncqhCMUARH4qncqhCMcAZsrcopJWhJUAhp4TWGrZ4VcAoAg>> , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL- 10 <<https://www.uzmandoktor.net/ankara-kalecik-devlet-hastanesi-ankara>> , erişim tarihi : 07.11.2020
- URL-11 <http://kalecikhaber.net/haber_detay.asp?haberID=221> , erişim tarihi: 08.11.2020
- URL-12 <<https://www.facebook.com/kalecikkarasifestivali/posts/130550914974091/>> , erişim tarihi: 08.11.2020
- URL-13<<https://ogretmenevine.com/kalecik-ogretmenevi.html#:~:text=Kalecik%20%C3%96%C4%9Fretmenevi%2C%20ANKARA%20ili%20Cumhuriyet,28%20yatak%20kapasiteli%20bir%20i%C5%9Fletmedir>> , erişim tarihi :09.11.2020
- URL-14 <<http://www.kalecikhbr.com/kalecik-mahalle-yol-haritasi.php>> , erişim tarihi: 10.11.2020
- URL-15<https://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/bilgimerkezi/maden_potansiyel_2010/Ankara_Madenler.pdf> , erişim tarihi: 10.11.2020
- URL-16 <<https://www.milliyetmlak.com/dergi/kalecik-satilik-arsa/>> , erişim tarihi: 10.11.2020
- URL-17,18,19 <<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>> , erişim tarihi :9.10.2020
- URL-20 <<https://www.endeksa.com/tr/analiz/ankara/kalecik/demografi>> , erişim tarihi: 9.10.2020
- URL-21 <<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>> , erişim tarihi: 3.10.2020
- URL-22,23,24,25 <<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>> , erişim tarihi: 9.10.2020
- URL-26,27 <<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=130&locale=tr>> , erişim tarihi: 10.10.2020
- URL-28 <http://www.kalecik.bel.tr/galeri/dji_0011_1.jpg> , erişim tarihi :08.11.2020
- URL-29 <<https://www.youtube.com/watch?v=oAkIxyh5whg>> , erişim tarihi: 08.11.2020
- URL-30<https://www.meteoblue.com/tr/hava/historyclimate/climatemodelled/kalecik_t%C3%BCrkiye_744814> , erişim tarihi :30.10.2020
- URL-31 <<http://www.kalecik.gov.tr/ilcemiz>> , erişim tarihi: 09.11.2020

- URL-32 < <https://www.saglikaktuel.com/bitki-ansiklopedisi-geven-nedir-faydalari-neler-dir-1531.htm#:~:text=%C3%87ok%20y%C4%B1l%C4%B1k%20otsu%2C%20di-kenli%20bitkiler-dir,kitre%20ila%C3%A7%20yap%C4%B1m%C4%B1nda%20da%20kul-lan%C4%B1%C4%B1r> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-33 <<https://www.fanatik.com.tr/sigir-kuyruğu-otu-nedir-sigir-kuyruğu-otunun-fay-dalari-nelerdir-sigir-kuyruğu-otu-ne-ise-yarar-ne-icin-kullanilir-2146173> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-34 < <https://www.milliyet.com.tr/pembenar/uzerlik-otunun-faydalari-nelerdir-uzer-lik-otu-cayi-nasil-demlenir-6298883> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-35 <<https://www.vitaminler.com/bilgi-bankasi/deve-dikeni-nedir-ne-ise-yarar-nasil-kullanilir> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-36 <<https://www.fanatik.com.tr/yavsan-otu-nedir-yavsan-otunun-faydalari-nelerdir-yavsan-otu-ne-icin-kullanilir-nasil-tuketilir-2144983> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-37 <<https://www.fanatik.com.tr/sigir-kuyruğu-otu-nedir-sigir-kuyruğu-otunun-fay-dalari-nelerdir-sigir-kuyruğu-otu-ne-ise-yarar-ne-icin-kullanilir-2146173> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-38 <<http://www.karadenizolay.com/cevre-ve-yasam/geven-deyip-gecmeyin-h86.html> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-39 < <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/saglik/yavsan-otu-nedir-yavsan-otu-fay-dalari-neler-41517431> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-40 <<https://www.akrep-burcu.com/uzerlik-tohumu/uzerlik-tohumu-faydalari-neler-hangi-hastalıklarda-kullanilir-t21694.html>> , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-41 <<https://baksanabi.com/deve-dikeni-esek-dikeni/> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-42 < <https://www.vesturizm.com.tr/kalecik-karasi-bag-bozumu-festivali-turu> > , erişim tarihi: 09.11.2020
- URL-43 <<https://corinecbis.tarimorman.gov.tr/corine> > , erişim tarihi: 06.11.2020
- URL-44 < <https://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/hizmetler/maden-haritalari/ankara.pdf> > , erişim tarihi: 03.11.2020
- URL-45 < <http://yerbilimleri.mta.gov.tr/anasayfa.aspx> > , erişim tarihi: 03.11.2020
- URL-46 <<https://www.lafsozluk.com/2009/01/kalecik-nerededir-nereye-baglidir-kale-cik.html>> , erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-47 < <https://tr.wikipedia.org/wiki/Kalecik> > , erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-48 <<https://www.ufukgazetesi.net/kalecikte-6-mahalle-riskli-alan-ilan-edildi.html>> , erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-49 <<https://www.facebook.com/genckalecikli/er/1077126942350733/>> , erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-50 <<http://www.kalecikhbr.com/kalecik-tarihi-eserler.php>> , erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-51 <<https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/kirikkale/kalecik-belediyesi-tarihi-bi-nada-hizmet-veriyo-41181515> > , erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-52 <http://www.kalecikhbr.com/index.php?haber=dunden_bu_gune_kayma-kam_konutu > , erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-53 <<http://fatihfethiaksay.blogspot.com/2012/10/kalecikte-bir-gun.html>> , erişim tarihi: 01.11.2020

- URL-54 < <http://www.kalecikhbr.com/kalecik-tarihi-eserler.php> >, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-55 < <https://www.facebook.com/aksoykonagi/> >, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-56 < http://kalecikhbr.com/index.php?haber=dunden_bu_gune_karahan_konagi >, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-57 < <Http://www.kalecikhbr.com/kalecik-tarihi-eserler.php> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-58 < <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/tr-205084/2018.html> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-59 < <http://turbelerimiz.blogspot.com/2016/06/kazanc-baba-turbesi-ankara-kalecik.html> >, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-60 < <https://sinandogangeziyor.wordpress.com/2015/03/27/ankarada-bir-kale-sehri-kalecik/> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-61 < <https://kalecik.meb.gov.tr/> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-62 < <http://dunyacamileri.blogspot.com/2012/02/safak-camii-kalecik-ankara.html> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-63 < <https://www.facebook.com/genckalecikli/1077126942350733/> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-64 < http://kalecikhbr.com/index.php?haber=kalecik_tarihine_isik_tutan_turbeler >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-65 < <http://www.turkiyenintarihieserleri.com/?oku=684> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-66 < <https://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/kirikkale/kalecik-belediyesi-tarihi-binada-hizmet-veriyo-41181515> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-67 < <https://tr.foursquare.com/v/kalecikkaymakaml%C4%B1g%C4%B1/4f13c745e4b0804e8cb94bbd> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-68 < <https://kalecikacik.adalet.gov.tr/images/galeri/buyuk/2.JPG> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-69 < <https://www.gomutur.com/> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-70 < <http://www.ilgazetesi.com.tr/kalecikte-karahan-saheseri-176424h.htm> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-71 < http://kalecikhbr.com/index.php?haber=bir_zamanlar_kalecik_incirlik_parki >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-72 < <http://kalecikhbr.com/asik-mir%27ati-parki.php> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-73 < <https://www.facebook.com/genckalecikli/1077126942350733/> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-74 < http://kalecikhbr.com/index.php?haber=idris_dagi_efsanesi >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-75 < <https://www.facebook.com/genckalecikli/1077126942350733/> >, erişim tarihi: 01.11.2020
- URL-76 < <https://beyazgazete.com/haber/2013/1/22/kalecik-te-tarihi-konak-muzesi-1627290.html> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-77 < <https://www.redaktorhaber.com/kultur-sanat/vural-karahan-saheseri/160> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-78 < <https://www.facebook.com/KarahanKonagiVeMuzesi/> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-79 < <https://beyazgazete.com/haber/2013/1/22/kalecik-te-tarihi-konak-muzesi-1627290.html> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-80 < <http://leyleginguncesi.blogspot.com/2013/04/doga-kultur-ve-sarap-kalecik.html> >, erişim tarihi: 02.11.2020

- URL-81<<http://kalecikcoregim.blogspot.com/2018/10/10-ylidr-isimizi-kaliteli-bir-se-kilde.html>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-82 < <http://kalecikhbr.com/kalecik-yoresel-yemekler.php>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-83<<http://www.gazeteilksayfa.com/kalecik-ekmegi-ve-coregi-ile-dunyaya-aciliyor-37828h.htm>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-84<<http://sokakbasimeyhane.com/product/terra-kalecik-karasi-sarap/>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-85<<https://www.alibotanik.com/urun/kalecik-karasi-asma-fidani>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-86< <https://iyisarap.net/products/turasan-kalecik-karasi> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-87 < https://tr.wikipedia.org/wiki/Kalecik_Karasi >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-88 < <https://festivall.com.tr/uluslararası-kalecik-karasi-uzum-festivali> >, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-89<<https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/kalecikte-uzum-festivali-duzenlenecek/1572150>>, erişim tarihi: 02.11.2020
- URL-90<<https://www.ankara.bel.tr/2038-ankara-cevre-duzeni-planı>>, erişim tarihi: 20.10.2020
- URL-91<<https://www.ankara.bel.tr/files/5915/2766/6564/Pafta.pdf>>, erişim tarihi: 20.10.2020
- URL-92<<https://www.ankara.bel.tr/ankara-buyuksehir-belediyesi-nazim-planı>>, erişim tarihi: 07.11.2020
- URL-93<<https://www.ankara.bel.tr/ankara-buyuksehir-belediyesi-nazim-plan/1-25-000-baskent-ankara-nazim-mar-planı>>, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-94<https://www.ankaraka.org.tr/tr/ankara-bolge-planı-2014-2023_295.html>, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-95<https://www.ankaraka.org.tr/tr/ankara-bolge-planı-2014-2023_295.html>, erişim tarihi: 07.11.2020
- URL-96<<http://www.cizgiplanlama.com/248-imar-planlari-&lang=1&a=1>>, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-97<<http://www.sanalbasin.com/mobil/kalecike-rekreasyon-alani-28835013/>>, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-98 < <https://www.youtube.com/watch?v=W8eDUu8x2ZQ> >, erişim tarihi: 13.11.2020
- URL-99<<https://www.nufusu.com/kalecik-ankara-mahalleleri-nufusu>>, erişim tarihi: 07.11.2020
- URL-100,104,109,113,116,117,118,130,134,135,136,148,152,155< <http://www.kalecik.bel.tr/>> , erişim tarihi :9.10.2020
- URL101,102,103,105,110,111,115,116,119,150,151,153,154,156<(<https://www.map.ego.gov.tr>)>erişim tarihi:13.11.2020
- URL106<http://kalecikhaber.net/haber_detay.asp?haberID=178http://kalecikhaber.net/haber_detay.asp?haberID=178> erişim tarihi 12.11.2020
- URL-107<<https://www.olay18.com/ankara-cankiri-karabuk-yolcu-treni-hizmete-giriyor-mu>>erişim tarihi 10.11.2020
- URL108<http://kalecikhaber.net/haber_detay.asp?haberID=178http://kalecikhaber.net/haber_detay.asp?haberID=178>erişim tarihi 09.11.2020
- URL-112<<http://kalecikliyiz.biz/galeriler.php?id=10>>erişim tarihi,10,11,2020

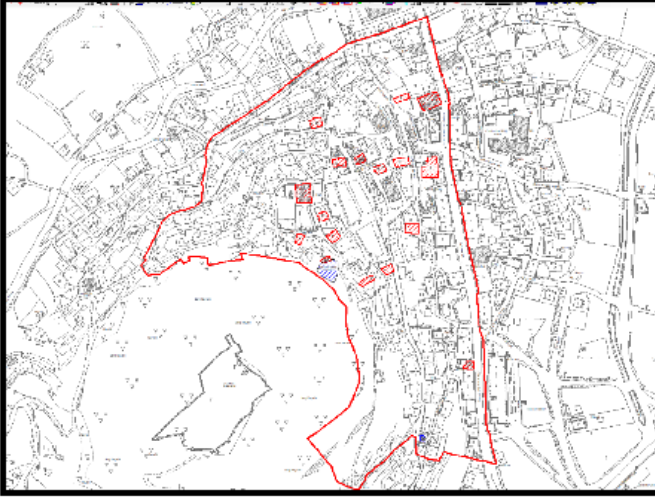
- URL-114<<http://www.ankara.gov.tr/kalecik>>erişim tarihi,09.11.2020
- URL-120<<https://www.enerjiatlası.com/hidroelektrik/kalecik>>erişim tarihi,15.11.2020
- URL-121<<https://www.enerjiatlası.com/hidroelektrik/kalecik>>erişim tarihi,12.11.2020
- URL-122,123,124,125,126,157<. <https://www.aski.gov.tr/><erişim tarihi, 11.11.2020
- URL-137<file:///C:/Users/Asus/Downloads/Documents/5._say_BLTN.>erişim ta-
rihi,04.11.2020
- URL-138<<http://www.baskenttepusula.com/><erişim tarihi,10.11.2020
- URL-139<<https://www.mertoglu.com.tr/ankara-kalecik-atik-getirme-merkezi>/erişimta-
rihi,04.11.2020
- URL-140<<https://www.facebook.com/KalecikBelTr/posts/683387009119474/>,erişim ta-
rihi,04.11.2020
- URL-141<<https://www.google.com/intl/tr/earth/>,erişim tarihi,11.11.2020
- URL-142<<https://www.youtube.com/watch?v=xVrR2FeqPbk>< erişim tarihi,04.11.2020
- URL-143<. <https://www.youtube.com/watch?v=8exN-vtpMnc>< erişim tarihi,04.11.2020
- URL-144<<https://www.guvensoyinsaat.com/projelerimiz/detay/kalecik-baraji---ankara>
erişim tarihi,04.11.2020
- URL-145,146<<https://www.enerjiatlası.com/hidroelektrik/kalecik-hes.html><erişim ta-
rihi,04.11.2020
- URL-157,158,159,160,161,162,163<. <https://www.earth.google.com>< erişim tarihi,04.11.2020

EKLER

EK-1

TESCİLLİ YAPILAR

Teklif Risli Alan İçerisinde toplamda 17 adet tescilli yapı bulunmaktadır. 51 Ada 6 Parsel, 75 Ada 11 Parsel, 73 Ada 1 Parsel, 30 Ada 1 Parsel, 305 Ada 5 Parsel, 306 Ada 22 Parsel, 306 Ada 13 Parsel, 305 Ada 2 Parsel, 307 Ada 2 Parsel, 295 Ada 2 Parsel, 189 Ada 8 Parsel, 293 Ada 19 Parsel, 294 Ada 4 Parsel, 31 Ada 13 Parsel, 27 Ada 4 Parsel, 720 Ada 10 Parsel, 720 Ada 11 Parsellerde toplamda 17 adet tescilli yapı bulunmaktadır.

Teklif alan içerisinde 17 adet tescilli yapı yer almaktadır. Bu yapılar tarihi özellikleriyle ve dini değerlere sahip olması sebebiyle tescillenmişlerdir. Tescilli yapıların 2 tanesi türbelerdir. Bunlar Kazancı Baba Türbesi ve Davut D. Türbesidir. Tescilli olan diğer yapılar Kalecik Adıyve Sarayı, tarihi özellikleriyle tescillenmiş Anaokulu, Kalecik Tarihi Hamamı olup diğer yapılar ise tarihi özellikleri olan konutlar ve dükkanlardır. Tescilli yapılar içerisinde, 2 adet hamam, 1 adet hükümet konağı ve ahşap cepheli, cumbalı konutlar bulunmaktadır.

Sıra No	Ada Parsel	Tescilli Yapının Türü
1	51 Ada 6 Parsel	Dokuzlar Türbesi
2	75 Ada 11 Parsel	Konut
3	73 Ada 1 Parsel	Konut
4	30 Ada 1 Parsel	Konut
5	306 Ada 22 Parsel	Kazancı Baba Türbesi
6	306 Ada 12 Parsel	Konut
7	305 Ada 5 Parsel	Konut
8	305 Ada 2 Parsel	Konut
9	307 Ada 2 Parsel	Konut
10	295 Ada 2 Parsel	Hamam

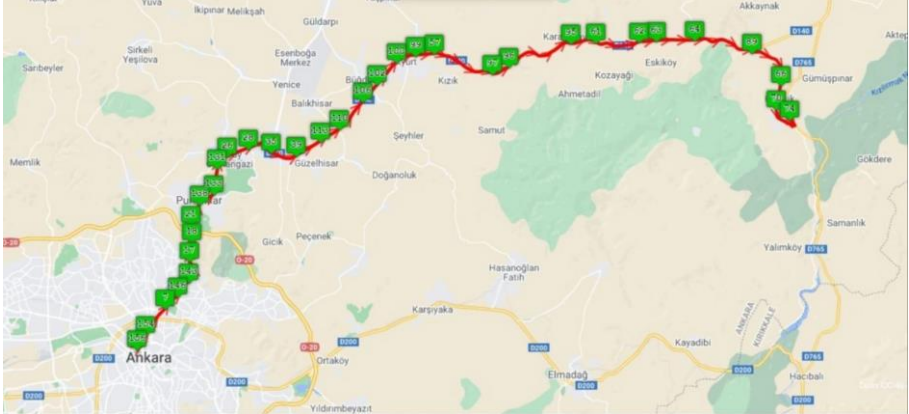
EK-2

490-3 Hat Bilgileri

Ankara-Kalecik Hattı Saat Verileri 90-3 Hattı Çalışma Saatleri

Hafta içi			Cumartesi		Pazar	
05:45		KALECİK	06:00	KALECİK	06:00	KALECİK
07:00		KALECİK	07:30	ULUS	07:30	ULUS
07:00	ULUS-KALECİK	CEZAEVİ	08:00	KALECİK	08:00	KALECİK
07:30		ULUS	09:00	ULUS	09:00	ULUS
08:15		ULUS	10:00	KALECİK	10:00	KALECİK
08:30		KALECİK	11:00	ULUS	11:00	ULUS
09:00		ULUS	12:00	KALECİK	12:00	KALECİK
10:00		KALECİK	13:00	ULUS	13:00	ULUS
10:30		ULUS	14:00	KALECİK	14:00	KALECİK
11:00		KALECİK	15:00	ULUS	15:00	ULUS
12:00		KALECİK	16:00	KALECİK	16:00	KALECİK
12:00		ULUS	17:00	ULUS	17:00	ULUS
14:00		KALECİK	18:00	KALECİK	18:00	KALECİK
14:00		ULUS	19:30	ULUS	19:30	ULUS
15:00		ULUS				
15:00		KALECİK				
16:00		KALECİK				
16:00		ULUS				
17:00		KALECİK				
17:00		ULUS				
17:00	KALECİK	CEZAEVİ-ULUS				
18:00		ULUS				
18:00		KALECİK				
19:30	ULUS					

(Kaynak , URL-147)

Ankara-Kalecik hattının güzergah haritası (Kaynak , URL-148)

.Durak Bilgileri

Hafta İçi	Hafta İçi Bilgi	Cumartesi	Cumartesi Bilgi	Pazar	Pazar Bilgi
07:00	12483'TEN BAŞLAR	07:00	12483'TEN BAŞLAR	07:00	12483'TEN BAŞLAR
07:10	12483'TEN BAŞLAR (SADECE P.TESİ-SALI GÜNÜ)	08:45	KALECİK	08:45	KALECİK
08:45	KALECİK	16:00	12483'TEN BAŞLAR	16:00	12483'TEN BAŞLAR
09:00	KALECİK'TEN (SADECE P.TESİ-SALI GÜNÜ)	17:30	KALECİK	17:30	KALECİK
15:40	12483'TEN BAŞLAR				
17:10	KALECİK				

Durak Bilgileri

(Kaynak , URL-149)

490-3 Ankara-Kalecik Hattı Geçiş Durakları**490-3 Hattı Geçiş Durakları**

1. Durak	41067	Ahikemal Şenyurt Mh.İstasyon Cd.Kalecik
2. Durak	41052	Ahikemal Şenyurt Mh.İstasyon Cd.Kalecik
3. Durak	41066	Ahikemal Şenyurt Mh.İstasyon Cd.Kalecik
4. Durak	41063	Cuma Saray Mh.İstasyon Cd.Kalecik
5. Durak	41053	Cuma Saray Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
6. Durak	41065	Yenidoğan Yeşilyurt Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
7. Durak	41061	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
8. Durak	41080	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
9. Durak	41070	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
10. Durak	41068	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
11. Durak	41081	Arkbürk Mh.Ankara Kalecik Yolu Kalecik
12. Durak	41041	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
13. Durak	41043	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
14. Durak	41028	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
15. Durak	41027	Kozayağı Köyü Ankara Çankırı Yolu Akyurt
16. Durak	41025	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
17. Durak	41023	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
18. Durak	41037	Çam Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
19. Durak	41002	Yeşiltepe Mh.Sanayi Cd.Akyurt
20. Durak	41009	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
21. Durak	41016	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
22. Durak	40975	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
23. Durak	40979	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
24. Durak	40977	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
25. Durak	40970	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
26. Durak	40969	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
27. Durak	40963	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
28. Durak	40956	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
29. Durak	40957	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
30. Durak	41405	Büğdüz Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
31. Durak	40864	Balıkhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
32. Durak	40862	Balıkhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
33. Durak	40860	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
34. Durak	40856	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
35. Durak	40858	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
36. Durak	40759	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
37. Durak	40750	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
38. Durak	41293	-
39. Durak	40749	Peçenek Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
40. Durak	40766	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
41. Durak	40741	Yıldırım Beyazıt Mh.Demirkaya Sk.Pursaklar
42. Durak	40744	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar

43. Durak	40764	Saracalar Mh.Alparslan Türkeş Blv.Akyurt
44. Durak	40758	Saracalar Mh.Alparslan Türkeş Blv.Akyurt
45. Durak	40743	Saracalar Mh.Özal Blv.Akyurt
46. Durak	40661	Saray Cumhuriyet Mh.Gazi Mustafa Kemal Cd.Pursaklar
47. Durak	40658	Saray Cumhuriyet Mh.Karyağı Kvs.Pursaklar
48. Durak	40694	Saray Cumhuriyet Mh.Özal Blv.Pursaklar
49. Durak	40692	Saray Cumhuriyet Mh.Özal Blv.Pursaklar
50. Durak	40687	Saray Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
51. Durak	40632	Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
52. Durak	40071	Güneşevler Mh.Malazgirt Cd.Altındağ
53. Durak	40630	Merkez Mh.Leman Sk.Pursaklar
54. Durak	40627	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
55. Durak	40622	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
56. Durak	40617	Yunus Emre Mh.Sel Sk.Pursaklar
57. Durak	40319	Yunus Emre Mh.Özal Blv.Pursaklar
58. Durak	40320	Şenyuva Mh.Farabi Cd.Keçiören
59. Durak	40597	Şenyuva Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Keçiören
60. Durak	41519	Yeşiltepe Mh.Erbakan Blv.Keçiören
61. Durak	40517	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
62. Durak	40515	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
63. Durak	40510	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
64. Durak	40505	Kamil Ocak Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
65. Durak	40496	Hasköy Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
66. Durak	41518	Hasköy Mh.Mh. Keçiören
67. Durak	40078	Hasköy Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
68. Durak	40075	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
69. Durak	40181	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
70. Durak	40174	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
71. Durak	40168	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
72. Durak	40167	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
73. Durak	40469	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
74. Durak	40467	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
75. Durak	40149	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
76. Durak	11560	Doğanbey Mh.İstanbul Cd.Altındağ
77. Durak	12484	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ
78. Durak	12483	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ
79. Durak	40151	-
80. Durak	40150	Doğanbey Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
81. Durak	40468	Doğanbey Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
82. Durak	40471	-
83. Durak	30051	Ziraat Mh.Baba Harman Kültür Park İçi Yolu Altındağ
84. Durak	30431	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
85. Durak	40182	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
86. Durak	40077	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
87. Durak	40079	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
88. Durak	40083	Güneşevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
89. Durak	40533	Güneşevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
90. Durak	40504	Gülpınar Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
91. Durak	40511	Doğu Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
92. Durak	40516	Karakum Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
93. Durak	40518	Karakum Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
94. Durak	41407	Yeşiltepe Mh.Mh.Erbakan Blv.Keçiören
95. Durak	40598	Baraj Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Altındağ
96. Durak	40321	Baraj Mh.Özal Blv.Altındağ
97. Durak	40322	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar

98. Durak	40422	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
99. Durak	40625	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
100. Durak	40400	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
101. Durak	40631	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
102. Durak	40357	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
103. Durak	40691	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
104. Durak	40693	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
105. Durak	40659	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
106. Durak	40660	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
107. Durak	40742	Saracalar Mh.Özal Blv.Akyurt
108. Durak	40765	Saray Osmangazi Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
109. Durak	40753	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
110. Durak	40754	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
111. Durak	40767	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
112. Durak	40755	Peçenek Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
113. Durak	41292	-
114. Durak	40751	Güzelhisar Mh.Mimar Sinan Cd.Akyurt
115. Durak	40768	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
116. Durak	40857	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
117. Durak	40865	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
118. Durak	40859	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
119. Durak	40861	Çınar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
120. Durak	40863	Çınar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
121. Durak	41406	Büğdüz Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
122. Durak	40960	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
123. Durak	40961	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
124. Durak	40962	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
125. Durak	40971	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
126. Durak	40972	Timurhan Mh.Kaymakam Abidin Coşkun Cd.Akyurt
127. Durak	40976	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
128. Durak	40978	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
129. Durak	41294	Beyazıt Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
130. Durak	40984	Beyazıt Mh.Çankırı Blv.Akyurt
131. Durak	41015	Beyazıt Mh.Ankara Cd.Akyurt
132. Durak	40993	Beyazıt Mh.Çankırı Blv.Akyurt
133. Durak	41010	Atatürk Mh.Çankırı Blv.Akyurt
134. Durak	41033	Çam Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
135. Durak	41030	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
136. Durak	41024	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
137. Durak	41031	Kozayağı Köyü Ankara Çankırı Yolu Akyurt
138. Durak	41029	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
139. Durak	41046	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
140. Durak	41042	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
141. Durak	41058	Arkbürk Mh.Ankara Kalecik Yolu Kalecik
142. Durak	41069	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
143. Durak	41071	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
144. Durak	41056	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
145. Durak	41055	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
146. Durak	41075	Yenidoğan Yeşilyurt Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
147. Durak	41062	Yenidoğan Yeşilyurt Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
148. Durak	41054	Cuma Saray Mh.6.Sk.Kalecik
149. Durak	41077	Ahikemal Şenyurt Mh.İstasyon Cd.Kalecik
150. Durak	41072	Çansa Kale Mh.İstasyon Cd.Kalecik
151. Durak	41079	Çansa Kale Mh.İstasyon Cd.Kalecik

(Kaynak , URL-150)

490 Hattı Genel Bilgileri

490 Hattı Çalışma Saatleri

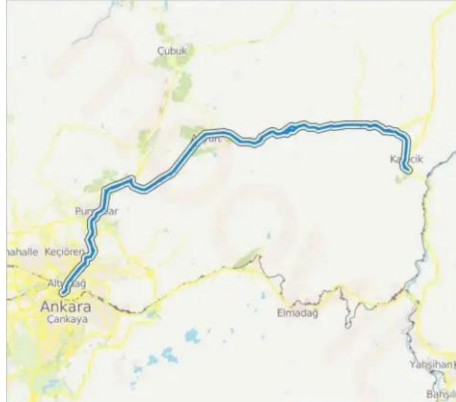
Hafta İçi	Cumartesi	Pazar
06:55 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ		
07:05 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ		
09:00 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ	08:30 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ	08:30 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ
09:15 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ	10:10 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ	10:10 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ
16:00 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ	17:45 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ	17:45 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ
17:45 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ	19:30 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ	19:30 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ
17:45 ULUSTAN KALKIŞ SAATİ		
19:30 KALECİKTEN KALKIŞ SA- ATİ		

(Kaynak , URL- 151)

490 Otobüs Geçtiği Sokakların Listesi

Şehit Astsubay Ömer Halisdemir Blv. • 3 Şehit Mustafa Baş Sokak • Havalimanı Yolu
• Çankırı Yolu • Ankara Yolu • Hüseyin Sağırkaya Bulvarı • Hüseyin Sağırkaya Bul-
varı • Bekir Karabudak Sokak • İstasyon Caddesi • Hüseyin Sağırkaya Bulvarı • 06-
07 • Ankara Yolu • Çankırı Yolu • Yunus Emre Caddesi • Polat Sokak • Üst Geçit •
Cihangir Cad. • Şehit Astsubay Ömer Halisdemir Blv.

490 Ankara-Kalecik Hattının Güzergah Haritası

(Kaynak , URL-152)

490 Kalecik-Ulus Hattı Geçiş Durakları

Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ
Hacı Bayram Mh.Çankırı Cd.Altındağ
Ziraat Mh.Baba Harman Kültür Park İçi Yolu Altındağ
Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Aydınlıkevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Güneşevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Gülpınar Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Doğu Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ

Karakum Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
Baraj Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Altındağ
Baraj Mh.Özal Blv.Altındağ
Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
Saray Osmangazi Mh.Mh.SHÇEK Saray Çocuk Bakım ve Zihinsel Öz.Rhb.Merkezi Pursaklar
Saracalar Mh.Özal Blv.Akyurt
Saracalar Mh.Alparslan Türkeş Blv.Akyurt
Saray Osmangazi Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
Peçenek Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
Güzelhisar Mh.Mimar Sinan Cd.Akyurt
Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Çınar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Timurhan Mh.Kaymakam Abidin Coşkun Cd.Akyurt
Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Beyazıt Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Beyazıt Mh.Ankara Cd.Akyurt
Atatürk Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Çam Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
Kozayağı Köyü Ankara Çankırı Yolu Akyurt
Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
Arkbürk Mh.Ankara Kalecik Yolu Kalecik
Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
Yenidoğan Yeşilyurt Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
Cuma Saray Mh.6.Sk.Kalecik
Ahikemal Şenyurt Mh.İstasyon Cd.Kalecik
Çansa Kale Mh.İstasyon Cd.Kalecik
Cuma Saray Mh.İstasyon Cd.Kalecik
Cuma Saray Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
Yeşiltepe Mh.Sanayi Cd.Akyurt
Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Balıkhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
Yıldırım Beyazıt Mh.Demirkaya Sk.Pursaklar
Saray Cumhuriyet Mh.Gazi Mustafa Kemal Cd.Pursaklar
Saray Cumhuriyet Mh.Karyağı Kvs.Pursaklar
Saray Cumhuriyet Mh.Özal Blv.Pursaklar
Saray Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
Merkez Mh.Leman Sk.Pursaklar
Yunus Emre Mh.Sel Sk.Pursaklar
Yunus Emre Mh.Özal Blv.Pursaklar
Şenyuva Mh.Farabi Cd.Keçiören
Şenyuva Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Keçiören
Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
Kamil Ocak Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
Hasköy Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
Doğanbey Mh.Çankırı Cd.Altındağ

(Kaynak, URL-153)

490-8 Hattı Genel Bilgileri

490-8 Hattı Çalışma Saatleri

Hafta İçi
06:45 ANKARA

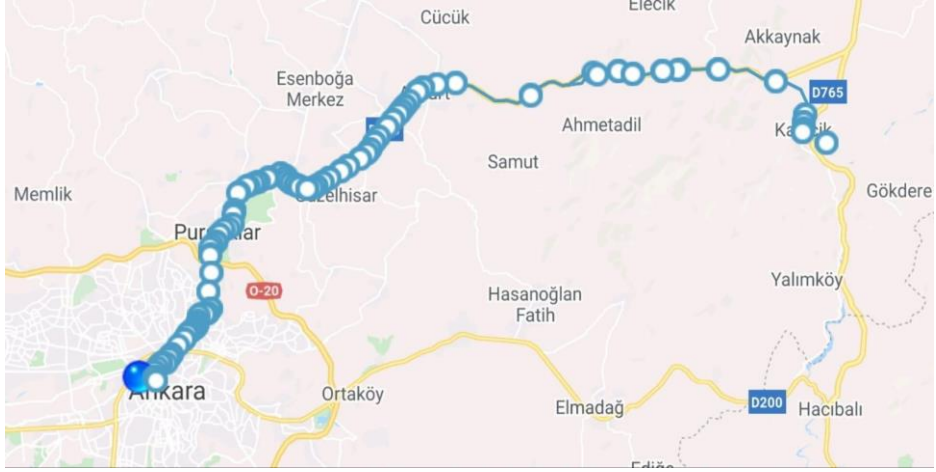
Cumartesi

Pazar

17:10 KALECİK CEZA İNFAZ KU-
RUMU

(Kaynak, URL-154)

490-8 Hattı Güzergah Haritası

Ankara-Kalecik Hattı Güzergah Haritası (Kaynak, URL- 155)

490-8 Hattı Geçiş Durakları

1. Durak	41657	Halitcevriaslangil Mh.Seyit Balcı Sk.Kalecik
2. Durak	41061	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
3. Durak	41080	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
4. Durak	41070	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
5. Durak	41068	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
6. Durak	41081	Arkbürk Mh.Ankara Kalecik Yolu Kalecik
7. Durak	41041	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
8. Durak	41043	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
9. Durak	41028	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
10. Durak	41027	Kozayağı Köyü Ankara Çankırı Yolu Akyurt
11. Durak	41025	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
12. Durak	41023	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
13. Durak	41037	Çam Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
14. Durak	41002	Yeşiltepe Mh.Sanayi Cd.Akyurt
15. Durak	41009	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
16. Durak	41016	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
17. Durak	40975	Yeşiltepe Mh.Çankırı Blv.Akyurt
18. Durak	40979	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
19. Durak	40977	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
20. Durak	40970	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
21. Durak	40969	Bügdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt

22. Durak	40963	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
23. Durak	40956	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
24. Durak	40957	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
25. Durak	41405	Büğdüz Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
26. Durak	40864	Balıkhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
27. Durak	40862	Balıkhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
28. Durak	40860	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
29. Durak	40856	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
30. Durak	40858	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
31. Durak	40759	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
32. Durak	40750	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
33. Durak	41293	-
34. Durak	40749	Peçenek Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
35. Durak	40766	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
36. Durak	40741	Yıldırım Beyazıt Mh.Demirkaya Sk.Pursaklar
37. Durak	40744	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
38. Durak	40764	Saracalar Mh.Alparslan Türkeş Blv.Akyurt
39. Durak	40758	Saracalar Mh.Alparslan Türkeş Blv.Akyurt
40. Durak	40743	Saracalar Mh.Özal Blv.Akyurt
41. Durak	40661	Saray Cumhuriyet Mh.Gazi Mustafa Kemal Cd.Pursaklar
42. Durak	40658	Saray Cumhuriyet Mh.Karyağdı Kvş.Pursaklar
43. Durak	40694	Saray Cumhuriyet Mh.Özal Blv.Pursaklar
44. Durak	40692	Saray Cumhuriyet Mh.Özal Blv.Pursaklar
45. Durak	40687	Saray Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
46. Durak	40632	Fatih Mh.Özal Blv.Pursaklar
47. Durak	40071	Güneşevler Mh.Malazgirt Cd.Altındağ
48. Durak	40630	Merkez Mh.Leman Sk.Pursaklar
49. Durak	40627	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
50. Durak	40622	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
51. Durak	40617	Yunus Emre Mh.Sel Sk.Pursaklar
52. Durak	40319	Yunus Emre Mh.Özal Blv.Pursaklar
53. Durak	40320	Şenyuva Mh.Farabi Cd.Keçiören
54. Durak	40597	Şenyuva Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Keçiören
55. Durak	41519	Yeşiltepe Mh.Erbakan Blv.Keçiören
56. Durak	40517	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
57. Durak	40515	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
58. Durak	40510	Yeşilöz Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
59. Durak	40505	Kamil Ocak Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
60. Durak	40496	Hasköy Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
61. Durak	41518	Hasköy Mh.Mh. Keçiören
62. Durak	40078	Hasköy Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
63. Durak	40075	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
64. Durak	40181	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
65. Durak	40174	Kavacık Subayevleri Mh.İrfan Baştuğ Cd.Keçiören
66. Durak	40168	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
67. Durak	40167	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
68. Durak	40469	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
69. Durak	40467	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
70. Durak	40149	Zübeyde Hanım Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
71. Durak	11560	Doğanbey Mh.İstanbul Cd.Altındağ
72. Durak	12484	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ
73. Durak	12483	Doğanbey Mh.Cumhuriyet Cd.Altındağ
74. Durak	40151	-
75. Durak	40150	Doğanbey Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ
76. Durak	40468	Doğanbey Mh.Kazım Karabekir Cd.Altındağ

77. Durak	40471	-
78. Durak	30051	Ziraat Mh.Baba Harman Kültür Park İçi Yolu Altındağ
79. Durak	30431	Ziraat Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
80. Durak	40182	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
81. Durak	40077	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
82. Durak	40079	Altınpark Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
83. Durak	40083	Güneşevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
84. Durak	40533	Güneşevler Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
85. Durak	40504	Gülpınar Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
86. Durak	40511	Doğu Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
87. Durak	40516	Karakum Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
88. Durak	40518	Karakum Mh.İrfan Baştuğ Cd.Altındağ
89. Durak	41407	Yeşiltepe Mh.Mh.Erbakan Blv.Keçiören
90. Durak	40598	Baraj Mh.Yıldırım Beyazıt Blv.Altındağ
91. Durak	40321	Baraj Mh.Özal Blv.Altındağ
92. Durak	40322	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
93. Durak	40422	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
94. Durak	40625	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
95. Durak	40400	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
96. Durak	40631	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
97. Durak	40357	Merkez Mh.Özal Blv.Pursaklar
98. Durak	40691	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
99. Durak	40693	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
100. Durak	40659	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
101. Durak	40660	Saray Osmangazi Mh.Özal Blv.Pursaklar
102. Durak	40742	Saracalar Mh.Özal Blv.Akyurt
103. Durak	40765	Saray Osmangazi Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
104. Durak	40753	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
105. Durak	40754	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
106. Durak	40767	Yıldırım Beyazıt Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
107. Durak	40755	Peçenek Mh.Alparslan Türkeş Blv.Pursaklar
108. Durak	41292	-
109. Durak	40751	Güzelhisar Mh.Mimar Sinan Cd.Akyurt
110. Durak	40768	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
111. Durak	40857	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
112. Durak	40865	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
113. Durak	40859	Güzelhisar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
114. Durak	40861	Çınar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
115. Durak	40863	Çınar Mh.Çankırı Blv.Akyurt
116. Durak	41406	Büğdüz Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
117. Durak	40960	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
118. Durak	40961	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
119. Durak	40962	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
120. Durak	40971	Büğdüz Mh.Çankırı Blv.Akyurt
121. Durak	40972	Timurhan Mh.Kaymakam Abidin Coşkun Cd.Akyurt
122. Durak	40976	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
123. Durak	40978	Timurhan Mh.Çankırı Blv.Akyurt
124. Durak	41294	Beyazıt Mh.Mh.Çankırı Blv.Akyurt
125. Durak	40984	Beyazıt Mh.Çankırı Blv.Akyurt
126. Durak	41015	Beyazıt Mh.Ankara Cd.Akyurt
127. Durak	40993	Beyazıt Mh.Çankırı Blv.Akyurt
128. Durak	41010	Atatürk Mh.Çankırı Blv.Akyurt
129. Durak	41033	Çam Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
130. Durak	41030	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt
131. Durak	41024	Karacakaya Mh.Ankara Çankırı Yolu Akyurt

132. Durak	41031	Kozayağı Köyü Ankara Çankırı Yolu Akyurt
133. Durak	41029	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
134. Durak	41046	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
135. Durak	41042	Eskiköy Köyü Ankara Çankırı Yolu Kalecik
136. Durak	41058	Arkbürk Mh.Ankara Kalecik Yolu Kalecik
137. Durak	41069	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
138. Durak	41071	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
139. Durak	41056	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
140. Durak	41055	Halit Cevri Aslangil Mh.Hüseyin Sağırkaya Blv.Kalecik
141. Durak	41658	Halitcevriaslangil Mh.Seyit Balcı Sk.Kalecik

(Kaynak , URL-156)

EK-3 Kalecik Su Altyapısı Ek Bilgiler

Kalecik İçme Suyu Depoları Tablosu

7.8.2.1. KALECİK İÇME SUYU DEPOLARI LİSTESİ

MA-			
İLÇE	HALLE	DEPO ADI	HACMİ(m3)
KALECİK	AKÇATAŞ	AKÇATAŞ DEPO	50
KALECİK	AKKAYNAK	AKKAYNAK DEPO	75
KALECİK	AKKAYNAK	AKKAYNAK DEPO	106
KALECİK	AKKUZULU	AKKUZULU DEPO	75
KALECİK	ALİBEYLİ	ALİBEYLİ DEPO	150
KALECİK	ALİBEYLİ	ALİBEYLİ DEPO	100
KALECİK	ALTINTAŞ	ALTINTAŞ DEPO	50
KALECİK	ALTINTAŞ	ALTINTAŞ DEPO	106
KALECİK	ARKBÜRK	ARKBÜRK DEPO	75
KALECİK	ARKBÜRK	ARKBÜRK GÜZELYURT DEPO	50
KALECİK	ARKBÜRK	ARKBÜRK GÜZELYURT DEPO	80
KALECİK	AŞAĞI SAMANLIK	AŞAĞI SAMANLIK DEPO	30
KALECİK	AVŞAR	AVŞAR DEPO	100
KALECİK	BEYKAVAĞI	BEYKAVAĞI DEPO	50
KALECİK	BEYKAVAĞI	BEYKAVAĞI DEPO	106
KALECİK	BUĞRA	BUĞRA DEPO	50
KALECİK	ÇANDIR	ÇANDIR DEPO	75
KALECİK	ÇANDIR	ÇANDIR DEPO	100
KALECİK	ÇANKAYA	ÇANKAYA DEPO	75
KALECİK	ÇİFTLİK	ÇİFTLİK DEPO	50
KALECİK	DAĞDEMİR	DAĞDEMİR DEPO (ESKİ)	30
KALECİK	DAĞDEMİR	DAĞDEMİR DEPO (YENİ)	30
KALECİK	DEĞİRMENKAYA	DEĞİRMENKAYA DEPO	200
KALECİK	DEMİRTAŞ	DEMİRTAŞ DEPO	75
KALECİK	ELMAPINAR	ELMAPINAR DEPOLAR	50
KALECİK	ELMAPINAR	ELMAPINAR DEPOLAR	60
KALECİK	ESKİKÖY	ESKİKÖY DEPO	50
KALECİK	ESKİKÖY	ESKİKÖY DEPO	200
KALECİK	EŞMEDERE	EŞMEDERE DEPO	75
KALECİK	YUKARI SAMANLIK	YUKARI SAMANLIK DEPO	50
KALECİK	YURTYENİCE	YURTYENİCE DEPO	75
KALECİK	YÜZBEYİ	YÜZBEYİ DEPO	50
KALECİK		KARALAR DEPO	50
KALECİK	GÖKÇEÖREN	GÖKÇEÖREN DEPO	50
KALECİK	GÖKDERE	GÖKDERE DEPO	50
KALECİK	GÖLKÖY	GÖLKÖY DEPO	100
KALECİK	GÜMÜŞPINAR	GÜMÜŞPINAR DEPO	50
KALECİK	HACIKÖY	HACIKÖY DEPO	100
KALECİK	HACIKÖY	HACIKÖY AŞAĞI MAHALLE DEPO	50
KALECİK	HANÇILI	HANÇILI DEPO	50
KALECİK	HASAYAZ	HASAYAZ DEPO	100
KALECİK	KALECİK	KALECİK CIVIT DEPO	2000
KALECİK	KALECİK	KALECİK TABAKHANE DEPO -1	150
KALECİK	KALECİK	KALECİK TABAKHANE DEPO -2	200
KALECİK	KALECİK	KALECİK DOKUZARDIÇ DEPO	1000
KALECİK	KALECİK	KALECİK IŞIKLAR DEPO	500
KALECİK	KALECİK	KALECİK KALE DEPO	100
KALECİK	KALECİK	KALECİK KALE MASLAK DEPO	12
KALECİK	KALECİK	KALECİK ARITMA DEPO	3500

KALECİK	KARAHÖYÜK	KARAHÖYÜK DEPO	75
KALECİK	KARAHÖYÜK	KARAHÖYÜK DEPO	106
KALECİK	KARATEPE	KARATEPE DEPO	50
KALECİK	KARGIN	KARGIN DEPO	50
KALECİK	KARGIN	KARGIN DÖMBELEK DEPO	50
KALECİK	KEKLİCEK	KEKLİCEK DEPO	50
KALECİK	KILÇAK	KILÇAK DEPO	75
KALECİK	KINIK	KINIK DEPO	100
KALECİK	KIZILKAYA	KIZILKAYA DEPO	50
KALECİK	KOYUNBABA	KOYUNBABA DEPO	60
KALECİK	KOYUNBABA	KOYUNBABA DEPO	75
KALECİK	KUYUCAK	KUYUCAK DEPO	50
KALECİK	MAHMUTLAR	MAHMUTLAR DEPO	75
KALECİK	SAMANLIK	SAMANLIK GÜLLÜK YERLEŞİM DEPO	50
KALECİK	SATILAR	SATILAR DEPO	100
KALECİK	SATILAR	SATILAR DEPO	100
KALECİK	ŞEMSETTİN	ŞEMSETTİN DEPO	30
KALECİK	ŞEMSETTİN	ŞEMSETTİN DEPO	106
KALECİK	TAVŞANCIK	TAVŞANCIK DEPO	30
KALECİK	TAVŞANCIK	TAVŞANCIK DEPO	106
KALECİK	TİLKİKÖY	TİLKİKÖY DEPO	10
KALECİK	UYURCA	UYURCA DEPOLAR	50
KALECİK	UYURCA	UYURCA DEPOLAR	75
KALECİK	YALIM	YALIM DEPO	30
KALECİK	YENİÇÖTE	YENİÇÖTE DEPO	100
KALECİK	YEŞİLÖZ	YEŞİLÖZ DEPO	70
KALECİK	YEŞİLÖZ	YEŞİLÖZ DEPO	70
KALECİK	YILANLI	YILANLI DEPO	50
KALECİK	YILANLI	YILANLI DEPO	30

(Kaynak , URL-157)

KENT PROFİLLERİ SERİSİ

KALECİK

Kent Profilleri Serisi, Türkiye’de eğitim veren planlama okullarında her yıl üretilen ve toplum ile buluşamayan farklı ölçeklerdeki kentlere dair bilginin görünür hale getirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda plancı adaylarının her yıl stüdyo çalışmaları dahilinde hazırladıkları hem düşünsel olarak hem de emek açısından yoğun bir sürecin çıktısı olan çalışmalara kamusal nitelik kazandırılması serinin temel motivasyonunu oluşturmaktadır.

Planlama eğitiminin analitik ve yaratıcı düşünceye dayalı doğası, plan ve tasarım gibi üretim süreçlerinin gerçekleştirilebilmesi için kentin çok boyutlu ve çok katmanlı karmaşık yapısına ilişkin sistematik bilgi altlığının oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır. Bu altlığın oluşturulmasında nitel ve nicel verinin yanında gözlem ve deneyim yoluyla bağlamın kendisinden elde edilen verilerin kullanılması, sonrasında anlamlı bulgulara dönüştürülmesi ve mekânsal temsillerinin üretilmesi çok değerli bir envanter niteliği taşımaktadır. Ölçeğine bağlı olmaksızın kentlerin çok hızlı bir dönüşüme maruz kaldığı şu günlerde, belli bir döneme ait durumlarını özgün ve güncel bilginin üretimi ile zamanda sabitlemek gelecek açısından kritik hale gelmektedir. Ancak bu tür yoğun emek süreçleri ile üretilen sistematik ve bütüncül bilgi sunan çalışmalar ile kentlerin değişim ve dönüşümüne izlek oluşturmak mümkün olabilecektir.

Kent Profilleri Serisi’nin ilk kitabı, Gazi Üniversitesi CRP2003 Şehircilik Stüdyosu öğrencileri ve öğretim üyelerinin değerli katkıları ile hazırlanmıştır. Kalecik Kenti Planlama ve Tasarım çalışması dahilinde kolektif olarak ürettikleri kapsamlı analizlerin Kent Profilleri Serisi’nde yayına dönüştürülmesi ile yazına anlamlı bir katkı sağlanmıştır.

